แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE IN HOMELESS CHILDREN SHELTER IN BANGKOK AND VICINITY

สิริโสภา องคณานุวงศ์

SIRISOPA ONGKANANUWONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-15-1451-4

สำนักหอสมุดกลาง_พระจอมเกล้าลาดกระบัง

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE IN HOMELESS CHILDREN SHELTER IN BANGKOK AND VICINITY

T060462

สิริโสภา องคณานุวงศ์

SIRISOPA ONGKANANUWONG

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 60462
วัน,เดือน,ปี 29 มิ.ย. 2549

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2548

ISBN 974-15-1451-4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE IN HOMELESS CHILDREN SHELTER IN BANGKOK AND VICINITY

SIRISOPA ONGKANANUWONG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE IN INTERIOR ARCHIRECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2005
ISBN 974-15-1451-4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ชื่อนักศึกษา	นางสาวสิริโสภา องคณานุวงศ์
รหัสประจำตัว	44063315
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2548
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	อาจารย์ฉัตรชัย อินทรโชติ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยยึดแนวนโยบายขององค์กรมูลนิธิพัฒนาเอกชน ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนเพื่อมิให้กลับใช้ชีวิตแบบเดิม จากการศึกษาบ้านพักสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชนในปัจจุบันพบว่า พื้นที่ใช้สอยยังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม ดังนั้นจึงศึกษาถึงพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิงกิจกรรม การปรับพฤติกรรมและลักษณะพึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่ของบ้านเปิด โดยมีกรณีศึกษาในเรื่องการประเมินอาคารหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post-Occupancy Evaluation หรือ P.O.E) จากองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีอยู่เดิม เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชนสำหรับเด็กเร่ร่อน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลของการศึกษาด้านปัญหาในเชิงจิตวิทยาของเด็กเร่ร่อนและด้านการออกแบบทางสถาปัตยกรรมภายใน เน้นการสร้างกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้สามารถตอบคำถามการวิจัยโดยการสรุปผลการศึกษา พบว่า เด็กเร่ร่อนชายและหญิงมีรูปแบบการใช้ชีวิตคล้ายกันคืออาศัยบ้านเปิดเป็นที่พักพิง แต่ดำรงอาชีพเปลี่ยนไปตามรูปแบบของสังคมภายนอก เช่น งานบริการรับจ้างต่าง ๆ ซึ่งวัยของเด็กเร่ร่อนเป็นสิ่งสำคัญมากเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งก้าวร้าวและรุนแรง(13-18 ปี) เด็กแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มแบ่งตามระบบการศึกษา คือ กลุ่มที่สามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้คือ 1. สามารถศึกษาต่อในระบบ 2. สามารถศึกษาต่อนอกระบบ (ก.ศ.น.) 3. ไม่ยอมรับการศึกษา (เด็กกลุ่มที่ใช้พื้นที่ในการปรับพฤติกรรมมาก)

การจัดพื้นที่สำหรับเด็กควรแยกพื้นที่เป็นบ้านเปิดสำหรับเด็กหญิงและชาย แต่อาจมีกิจกรรมร่วมกันได้ตามชุมชน สร้างรายได้ต่อเด็กและนำทฤษฎีความผูกพันกับพื้นที่ (Sense of place) ทำให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของบ้าน การสร้างระบบในบ้าน ไม่ทำอะไรแบบเบ็ดเสร็จ และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดความมั่นใจในการทำงานที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน และแนวทางแก้ไข ภายในพื้นที่เสนอแนะให้มีความแตกต่างของบ้านเปิดหญิงและชาย กิจกรรมที่รองรับทางความสนใจของเด็ก มีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสม รูปแบบของเครื่องเรือนควรมีประโยชน์ใช้สอยที่หลากหลาย และมีความคงทนแข็งแรงเคลื่อนย้ายได้สะดวก ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยนี้คือได้พบประเด็นเรื่องความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่หญิงในการปฏิบัติงานต่อเด็กในยามวิกาลเพราะส่วนใหญ่เด็กเร่ร่อนชายอยู่ในช่วงวัยรุ่น ส่วนการจัดผังของที่พักจึงควรแยกส่วนของเด็กชายและเด็กหญิงโดยมีเจ้าหน้าที่หรือครูคอยดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Interior Environmental Design Guideline in Homeless Children Shelter In Bagnkok And Vicinity
Student	Miss. Sirisopa ongkananuwong
Student ID.	44063315
Degree	Master of Architecture
Programme	Interior Architecture
Year	2005
Thesis Advisor	Mr. Chatchai Intrachoot

ABSTRACT

This thesis has an objective to Environmental Desigh Guideline in Homeless Children Shelter in Bangkok and Vicinity. By following the Public Development Organization's Policy on changing the homeless children behaves to come back to their own lives. The studied of the Homeless Children Shelter found that the useful area does not enough and appropriate for doing the activities. We have studied the behaves of the homeless children both boys and girls, the improvement activities and the appropriate appearance of the environmental interior space in the shelter by the case study of the origin Post-Occupancy Evaluation or P.O.E from the Public Development Organization. To suggest the guideline of environmental design criteria of the interior space in Homeless Children Shelter of the Public Development Organization in Bangkok and Vicinity. The study result in psychology problem of the homeless children and the architecture interior design emphasized on the building an activity to improve the homeless children's behaves.

The result of the study of psychology of homeless children and the interior architecture emphasizes on the improvement of homeless children behaves. The study concluded that both homeless boys and girls had the same living style under shelters and adapted their jobs to suit different societies, for instance, any cheap wages services.

Their age is the most vital factor. The older they are, the more aggressive and violence they will be.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Homeless children can be classified into 2 categories.

1. Adaptable children – the children are able to adapt themselves to get into the educational environment. This category can be classified into 2 sub-categories.

- Formal-education (การศึกษาต่อในระบบ)
- Nonformal-education (การศึกษาต่อนอกระบบ)

2. Futureless – they have no prospect or hope of their future and need a lot of areas of improvement.

The living area of the homeless boys and girls should be sexually separated but still should be able to do their daily activities together within any community. By this way, they can earn some money and get some sense of place. This makes they feel that they are part of a family. They are also proud of themselves as they can give some benefits to the communities. It is advisable that the communities should take the problems of homeless children into the account and develop some solutions. The living areas should be separated between boys and girls and have sufficient and appropriate facilities. Kitchenwares should be multipurpose and durable. The research has also found a safety issue of female security guards during the night shift because most of the homeless boys are teenagers therefore, the layout of the living area should be separated into boy and girl zone under authorized staff, supervisors, or teachers' control.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยคำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน จากอาจารย์ฉัตรชัย อินทรโชติ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

โรงเรียนหมู่บ้านเด็กจังหวัดกาญจนบุรี(มูลนิธิเด็ก) คุณแม่ณีย์และเด็ก ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย, ช่างบา รัตนวงศ์ และครอบครัว คุณลุง แสงสุวรรณแอร์ และครอบครัว
บ้านสร้างสรรค์เด็ก(มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก) เจ้าหน้าที่ครูมินท์ , ครูอ้อย,น้อง ๆ ทุกท่านที่ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

โครงการบ้านเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการ (กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม) คุณลำพู สุภารส ผู้ประสานงาน คุณสัมพันธ์ งามสง่า ผู้จัดการกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม ที่สละเวลาช่วยประสานงานในแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่และเด็กที่พักภายในบ้านเปิดแห่งนี้

สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด ฯลฯ ที่ให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดขอกราบเท้าคุณพ่อทรงศักดิ์และคุณแม่สมศรี องคณานุวงศ์ ที่คอยช่วยเหลือทุนทรัพย์และญาติพี่น้อง อาจารย์สาขาวิชาวิจัยสภาพแวดล้อมภายในและเพื่อน ๆ พี่ ๆ นักศึกษาทุกคนที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่าง ๆ จนสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและยังให้กำลังใจต่อผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมา และกราบขออภัยหน่วยงาน และบุคคลที่ไม่ได้กล่าวนามอีกหลายท่าน อันเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของความสำเร็จในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สิริโสภา องคณานุวงศ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....III

กิตติกรรมประกาศ.....V

สารบัญ..... VI

สารบัญตาราง.....IX

สารบัญภาพ.....XIV

บทที่ 1 บทนำ.....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2 ประเด็นปัญหาของการวิจัย.....2

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....4

1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....4

1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....5

1.6 ข้อจำกัดของการวิจัย.....5

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....5

1.8 นิยามคำศัพท์.....6

1.9 กรอบการวิจัย.....7

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....8

2.1 กรอบการเชื่อมโยงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....8

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....11

2.2.1 การศึกษาความหมายของเด็กเร่ร่อน.....11

2.2.2 การศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชนที่รองรับสำหรับเด็กเร่ร่อน.....14

2.2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อน.....26

2.2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในอาคาร.....32

2.2.5 กรณีศึกษาเปรียบเทียบ.....44

2.2.6 การศึกษาวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post-occupancy Evaluation : POE).....93

2.2.7 สรุปทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา.....97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....98

3.1 เป้าหมายในการวิจัย.....98

3.2 วิธีการวิจัย.....98

3.2.1 การศึกษาข้อมูลทางเอกสาร.....98

3.2.2 สำรวจข้อมูลเบื้องต้น.....98

3.2.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....98

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....99

3.2.5 การดำเนินการวิจัย.....99

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....99

3.3 การนำเสนอผลการวิจัย.....99

3.4 การประมวลตัวแปรที่ใช้ในการวัดและระดับการวัดของตัวแปรต่างๆ.....100

3.5 การกำหนดตารางเครื่องมือการวิจัยและเทคนิควิธีที่จะนำมาใช้กับตัวแปร แต่ละตัวในบริบทของ Approach และ Theoretical Framework.....102

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....104

4.1 ความเป็นมามูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก.....104

4.1.1 ข้อมูลเชิงกายภาพ.....104

4.1.2 ข้อมูลด้านกิจกรรมการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน.....111

4.1.3 สรุปข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กภายหลังการเข้าใช้พื้นที่.....130

4.1.4 สรุปปัญหาของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก.....133

4.2 ความเป็นมาของกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม.....135

4.2.1 ข้อมูลเชิงกายภาพ.....137

4.2.2 ข้อมูลด้านกิจกรรมการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน.....146

4.2.3 สรุปข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคมภายหลังการเข้าใช้พื้นที่.....162

4.2.4 สรุปปัญหาของบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม.....165

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กเร่ร่อนและเจ้าหน้าที่ประสานงานผู้ใช้บริการบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน.....167
4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กเร่ร่อน ความพึงพอใจของเด็กผู้ใช้บริการ.....168
4.3.2 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กเร่ร่อน.....193

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ.....207
5.1 สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ไขปัญหาในเด็กเร่ร่อนจากข้อมูลการสำรวจ, สังเกตการณ์และแบบสอบถามจากการประเมินการออกแบบหลังการเข้าใช้อาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและบ้านโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงกลุ่มพันธกิจ 209
5.2 แนวทางการออกแบบผังพื้นหรือองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในบ้นเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิง.....212
5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....239

บรรณานุกรม.....240
ภาคผนวก.....242
ภาคผนวก ก แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม.....242
ภาคผนวก ข แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นและความพึงพอใจ.....247

ประวัติผู้เขียน.....258

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

1.1 แสดงข้อมูลประมาณการจากการสัมมนาและจำนวนเด็กเร่ร่อนที่องค์กรพัฒนาเอกชนให้การดูแล....2

1.2 แสดงประเภทและจำนวนเด็กที่สถานแรกรับเด็กปากเกร็ด(บ้านภูมิเวท)....3

2.1 แสดงองค์กรของภาครัฐที่ช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนโดยมีสถานที่ที่รองรับแต่ละแห่ง....16

2.2 แสดงจำนวนเด็กข้างถนนและเด็กที่พาเข้าบ้านในแต่ละปี....21

2.3 แสดงจำนวนเด็กเร่ร่อนที่พาเข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กในแต่ละเดือน....22

2.4 แสดงการดำเนินการในบ้านเปิด....23

2.5 แสดงถึงกระบวนเชื่อมโยงของวัฒนธรรมถนนต่อวัฒนธรรมสถานกักกันและวัฒนธรรมโรงเรียน....34

2.6 แสดงความต้องการของวัยรุ่นและการออกแบบสถาปนิก....38

2.7 แสดงจำนวนเด็กในโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก-มูลนิธิเด็ก....47

2.8 แสดงปัญหาของเด็กที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมและแนวทางการแก้ไขปัญหา....49

2.9 แสดงหลักสูตรชุมชนระดับประถม....51

2.10 แสดงกิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก....53

2.11 แสดงพื้นที่แต่ละส่วนในการเรียนการสอนของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก....74

2.12 แสดงข้อมูลเด็กในอุปการะของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด ปีงบประมาณ 2545....76

2.13 แสดงกิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กชายบ้านปากเกร็ด....78

2.14 แสดงการเปรียบเทียบกรณีศึกษา โรงเรียนหมู่บ้านเด็กและสถานแรกรับเด็กชาย....89

2.15 แสดงการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสียของสถานแรกรับเด็กปากเกร็ด....91

2.16 แสดงการสรุปทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา....97

3.1 แสดงตัวแปรแนวคิดและตัวแปรปฏิบัติการ....100

3.2 แสดงการประมวลตัวแปรที่ใช้ในการวัดและระดับการวัดของตัวแปรต่างๆ....100

3.3 แสดงเครื่องมือการวิจัยและเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้กับตัวแปรแต่ละตัว....102

3.4 แสดงการวางระยะเวลาที่ใช้สำหรับการวิจัย....103

4.1 แสดงขนาดพื้นที่ในแต่ละส่วนของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก....110

4.2 แสดงกฎและระเบียบการใช้อาคารบ้านเปิดสำหรับกิจกรรมนันทนาการ....112

4.3 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 05.00-07.00 น....113

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.4 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 04.00-12.00 น.....114

4.5 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 12.00-15.00 น.....115

4.6 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 15.00-17.00 น.....116

4.7 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 17.00-19.00 น.....118

4.8 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศน. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 19.00-22.00 น.....119

4.9 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้น ปวช., ประถม, กศ.น. ที่อาศัย ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก ในวันที่มีการจัดกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอก.....120

4.10 แสดงบริเวณพื้นที่ภายในบ้านสร้างฯ ประกอบไปด้วยประเภทเครื่องเรือน.....123

4.11 แสดงข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก.....130

4.12 แสดงสรุปปัญหาของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก.....133

4.13 แสดงขนาดพื้นที่ในแต่ละส่วนของบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ.....145

4.14 แสดงกฎและระเบียบการใช้อาคารบ้านเปิดสำหรับกิจกรรมนันทนาการ(กลุ่มพันธกิจ).....147

4.15 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 06.00-10.00 น.148

4.16 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเลา 10.00-12.00 น....152

4.17 แสดงกิจกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 12.00-17.00 น.....153

4.18 แสดงกิจกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 17.00-21.00 น.....156

4.19 แสดงบริเวณพื้นที่ภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ.....156

4.20 แสดงข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคมภายหลัง การเข้าใช้พื้นที่.....162

4.21 แสดงสรุปปัญหาของบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม.....165

4.22 แสดงอายุของเด็กเร่ร่อน.....169

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.23 แสดงภูมิลำเนาของเด็กเร่ร่อน....169

4.24 แสดงจำนวนพี่น้องของเด็กเร่ร่อน....170

4.25 แสดงสาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้านของเด็กเร่ร่อน....170

4.26 แสดงการใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักที่อื่น ๆ ของเด็กเร่ร่อน....171

4.27 แสดงความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการของเด็กเร่ร่อน....171

4.28 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัยของเด็กเร่ร่อน....172

4.29 แสดงความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน....172

4.30 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยของเด็กเร่ร่อน....173

4.31 แสดงความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัวของเด็กเร่ร่อน....173

4.32 แสดงความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน....174

4.33 แสดงความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน....174

4.34 แสดงความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพัก....175

4.35 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดของบ้านเด็กเร่ร่อน....175

4.36 แสดงความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคารของเด็กเร่ร่อน....176

4.37 แสดงความพึงพอใจต่อการระบายอากาศของเด็กเร่ร่อน....176

4.38 แสดงความพึงพอใจต่อความเย็นสบายของเด็กเร่ร่อน....177

4.39 แสดงความพึงพอใจโดยรวมเด็กเร่ร่อน....177

4.40 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบ....178

4.41 แสดงความต้องการให้ภายในบ้านพักใช้สนาม....179

4.42 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบ
เชิงพื้นที่บ้านพักส่วนลานกิจกรรม....180

4.43 แสดงความต้องการให้พื้นที่ลานกิจกรรม....180

4.44 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบ
เชิงพื้นที่บ้านพักส่วนทานอาหาร....181

4.45 แสดงความต้องการให้พื้นที่ส่วนทานอาหาร....182

4.46 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบ
เชิงพื้นที่บ้านพักส่วนเรียนหนังสือ....183

4.47 แสดงสำรวจความต้องการให้ส่วนนั่งเรียนหนังสือ....184

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.48 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนั่งเล่น....185

4.49 แสดงผลสำรวจความต้องการรูปแบบส่วนห้องนั่งเล่น....185

4.50 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนอน....186

4.51 แสดงผลสำรวจความต้องการส่วนห้องนอน....187

4.52 แสดงผลสำรวจรูปแบบเครื่องเรือน....188

4.53 แสดงผลสำรวจรูปแบบเครื่องเรือน....188

4.54 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านอายุของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....193

4.55 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านสถานภาพของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....193

4.56 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....194

4.57 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านแผนกของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....194

4.58 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านรายได้ของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....195

4.59 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความถี่ในการเดินทาง....195

4.60 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความเห็นในการแยกส่วนที่พักชายหญิง....196

4.61 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านอายุของเด็กจากความเห็นเจ้าหน้าที่....196

4.62 แสดงจำนวน (คะแนน) และค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ของข้อมูลด้านความสนใจจากความคิดเห็น.197

4.63 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านวิธีการลงโทษเด็กเร่ร่อน....197

4.64 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านการเสริมแรงแก่เด็กเร่ร่อน....198

4.65 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านการเลียนแบบในทัศนคติ....198

4.66 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความคับข้องในทัศนคติ....198

4.67 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านภาวะความเป็นส่วนตัวในทัศนคติของเจ้าหน้าที่....199

4.68 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านภาวะความเป็นส่วนตัวในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน....200

4.69 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านรูปแบบการศึกษาในปัจจุบัน....201

4.70 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านทางสัญจร....201

4.71 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านพื้นที่มีการปรับใช้งานได้หลากหลาย....202

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.72 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความเหมาะสมและความเพียงพอ.....203

5.1 แสดงสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ไขรูปแบบการจัดผังพื้นที่บ้านเปิดเด็กเร่ร่อน.....209

5.2 แสดงกิจกรรมที่ตอบสนองการปรับพฤติกรรมเด็กเร่ร่อน.....213

5.3 สรุปทฤษฎีที่นำมาสร้างลักษณะพึงประสงค์แก่พื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเปิด.....213

5.4 แสดงการสรุปรายละเอียดพื้นที่และองค์ประกอบของเครื่องเรือนของบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง.....219

5.5 แสดงการสรุปรายละเอียดพื้นที่และองค์ประกอบของเครื่องเรือนของบ้านเปิดสำหรับเด็กชาย.....226

5.6 แสดงข้อมูลขนาดพื้นที่ของบ้านเปิดสำหรับเด็กหญิง (พื้นที่ภายใน).....236

5.7 แสดงข้อมูลขนาดพื้นที่ของบ้านเปิดสำหรับเด็กชาย (พื้นที่ภายใน).....236

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1.1 แสดงกรอบการวิจัยช่วงที่ 1.....7
1.2 แสดงกรอบการวิจัยช่วงที่ 2.....8
2.1 แสดงแผนภูมิกรอบแห่งทฤษฎี.....10
2.2 แสดงความหมายของเด็กเร่รอน.....11
2.3 แสดงสาเหตุของเด็กเร่รอนและการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....14
2.4 แสดงองค์กรภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน.....15
2.5 แสดงวงจรความต้องการของเด็ก.....19
2.6 แสดงรูปแบบกิจกรรมที่ให้บริการแก่เด็กเร่ร่อน.....20
2.7 แสดงแผนผังบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก.....20
2.8 แสดงห้องนั่งเล่นออกแบบโดย Joan Regenbogen.....37
2.9 แสดงห้องนอนที่ออกแบบโดย MLTW/Moore.....37
2.10 แสดงกล่องเอนกประสงค์ที่มีความสามารถใช้งานได้หลากหลาย.....40
2.11 แสดงการนำแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กเร่ร่อน.....45
2.12 แสดงการบริหารงานของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก.....46
2.13 แสดงแนวคิดทางการศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก.....47
2.14 แสดงแผนผังโรงเรียนหมู่บ้านเด็กกาญจนบุรี.....58
2.15 แสดงบ้านพักอาศัยเด็กชายเด็กหญิง.....59
2.16 แสดงแผนผังบ้านพักชาย.....59
2.17 แสดงภาพห้องเรียน.....60
2.18 แสดงการนั่งประทานตามซุ้มม้านั่ง.....60
2.19 แสดงขบวนการทำอาหารช่วงเย็นของเด็กนักเรียนและครูประจำบ้านช่วยกัน.....61
2.20 แสดงบริเวณศาลาเล่นน้ำ.....62
2.21 แสดงพื้นที่การประชุมที่ให้ความรู้สึกว่าเด็กแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่นี่.....62
2.22 แสดงภาพพื้นที่ที่ตรงตามแนวคิดภาวะความเป็นส่วนตัว.....63
2.23 แสดงพื้นที่เอนกประสงค์เป็นพื้นที่นั่งเล่นและทำการบ้าน.....64
2.24 แสดงอาคารธุระด้านบนจัดเป็นพื้นที่สวดมนต์.....64
2.25 แสดงพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มคน.....65
2.26 แสดงพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีพื้นที่เพียงพอในกิจกรรมการเล่น.....65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ หน้า

2.27 แสดงพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีพื้นที่เพียงพอในระยะด้านข้าง.....65

2.28 แสดงพื้นที่ที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีอิสรภาพ.....66

2.29 แสดงพื้นที่แผนผังโรงเรียนหมู่บ้านเด็กในการแยกอาณาเขต.....67

2.30 แสดงการใช้บริการโรงอาหาร.....67

2.31 แสดงห้องศิลปะ.....68

2.32 แสดงบ้านแบบใช้วัสดุธรรมชาติ.....69

2.33 แสดงบ้านแบบใช้อิฐที่มีการทำใช้เองผสมกับไม้จริงและวัสดุท้องถิ่น.....69

2.34 แสดงบ้านแบบใช้อิฐมอญผสมปีกไม้.....69

2.35 แสดงรายละเอียดบ้านแบบใช้อิฐมอญผสมปีกไม้.....70

2.36 แสดงศาลาเอนกประสงค์.....70

2.37 แสดงโรงฝึกงาน (ศูนย์ฝึกอาชีพ).....71

2.38 แสดงอุปกรณ์ภายในห้องเด็กชาย และห้องเด็กหญิง.....72

2.39 แสดงม้านั่งยาวชานพักภายในบ้านเด็กชายและเด็กหญิง.....72

2.40 แสดงอุปกรณ์ภายในห้องเรียน.....72

2.41 แสดงแผนผังวิธีการบริการของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด.....77

2.42 แสดงสัดส่วนของพื้นที่ภายในบ้านแรกรับเด็กชายปากเกร็ด.....84

2.43 แสดงภาพภายในและภายนอกอาคารหอนอนเด็กเล็ก.....85

2.44 แสดงภาพภายในโรงครัว.....86

2.45 แสดงภาพอาคารโรงอาหารภายนอกและภายในอาคาร.....86

2.46 แสดงภาพลานซักล้างและภาพภายในโรงเรือนทำความสะอาดเสื้อผ้าเด็กเล็ก.....87

2.48 แสดงกิจกรรมการเล่นกีฬาฟุตบอลของเด็กโตในเวลาช่วงเย็น.....87

2.49 แสดงองค์ประกอบของการประเมินผลภายหลังการใช้อาคาร.....95

2.50 แสดงวิธีการในการประเมินอาคารภายหลังการใช้อาคาร.....95

4.1 แสดงแผนที่บ้านสร้างสรรค์เด็กรังสิตคลอง 3.....104

4.2 แสดงตัวที่ตั้งโครงการบ้านสร้างสรรค์เด็ก.....105

4.3 แสดงผังบริเวณบ้านสร้างสรรค์เด็ก.....106

4.4 แสดงอาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและสนามฟุตบอล.....106

4.5 แสดงลานกิจกรรมใต้อาคาร (เล่นเกมส์ , สันทนาการ).....107

4.6 แสดงห้องนั่งเล่น , ห้องสมุด , ห้องคอมพิวเตอร์ (ภายในห้องเดียว).....104

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ หน้า

4.7 แสดงแปลงเกษตร (บริเวณโดยรอบ ๆ มีหญ้าปกคลุมตลอดเวลา....104

4.8 แสดงห้องครัวและบริเวณทานอาหาร....107

4.9 แสดงอาคารนอนเด็กโต (อาคารชั้นเดียว) และห้องนอนเด็กโต....108

4.10 แสดงห้องนอนรวม (อาคารใหญ่มีชั้นบนเป็นเรือนนอน)....108

4.11 แสดงทางเดินห้องน้ำ, ลานซักล้าง, ที่ตากผ้า, บริเวณเอนกประสงค์....108

4.12 แสดงแปลนบ้านเปิดของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กบริเวณชั้นล่างและชั้น 2....109

4.13 แสดงแปลนบ้านเปิดของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กบริเวณชั้นล่างและชั้น 2....110

4.14 แสดงการจัดรูปแบบองค์กรภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก....111

4.15 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็ก ปวช, และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ (ไปโรงเรียน)....125

4.16 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็ก ปวช. และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ (กลับจากโรงเรียน)....126

4.17 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กประถม, มัธยม และครูผู้ดูแลบ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ (ไปโรงเรียน)....127

4.18 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กประถม มัธยม และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ (กลับจากโรงเรียน)....125

4.19 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็ก กศน. และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์....129

4.20 แสดงแผนที่กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม....137

4.21 แสดงตัวที่ตั้งโครงการบ้านพักชั่วคราวกลุ่มพันธกิจ....138

4.22 แสดงแผนผังบริเวณภายในโครงการบ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม....139

4.23 แสดงบริเวณด้านหลังติดกับบ้านพักคนงาน....139

4.24 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นล่าง....141

4.25 แสดงภาพโถงชั้นล่างใช้นั่ง , นอนคุยเล่น....141

4.26 แสดงบริเวณหลังบ้านและที่เก็บอาหาร....141

4.27 แสดงบริเวณชั้นลอยเก็บจักรเย็บผ้า....142

4.28 แสดงห้องเรียน กศน. มีการประชุมครูและนักเรียน....142

4.29 แสดงห้องรับแขกใช้นั่งฝึกสมาธิได้....142

4.30 แสดงบริเวณห้องนอนชั้นสอง....143

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ หน้า

4.31 แสดงบริเวณห้องนอนชั้นสาม....143
4.32 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นลอย....143
4.33 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นสอง....144
4.34 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นสาม....144
4.35 แสดงการจัดรูปแบบองค์กรภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก....146
4.36 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 0.06-10.30 น....158
4.37 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 10.00-12.00 น....159
4.38 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 12.00-17.00 น....160
4.39 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 17.00-21.00 น....161
5.1 แสดงความสัมพันธ์ของพื้นที่ภายในบ้านเปิดเด็กหญิง....217
5.2 แสดงความสัมพันธ์ของพื้นที่ภายในบ้านเปิดเด็กชาย....218
5.3 แสดงการเตรียมการปลูกผักปลอดสารพิษ....229
5.4 แสดงความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่บ้านพักหญิง....237
5.5 แสดงความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่บ้านพักชาย....238

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมาของสังคมไทย "บ้าน" นอกจากเป็นที่พักพิงของผู้คนแล้วสิ่งที่สำคัญมากคือ ผู้ที่อยู่ในบ้าน ทั้งปู่ย่า พ่อแม่ ลุงป้าน้าอา ลูกหลาน บ้านจึงมีบรรยากาศที่อบอุ่น เกื้อกูลช่วยเหลือกัน แต่บรรยากาศเหล่านี้เริ่มสูญหายไปจากสังคมไทยมากขึ้น ภาวะที่บีบคั้นทางเศรษฐกิจของประเทศไทยผลักให้ทุกคนต่างต้องดิ้นรน เพื่อหาเลี้ยงชีพ ทั้งของตนเองและครอบครัว ความห่างเหินภายในบ้านจึงมากขึ้นต่างคนต่างแยกไปทำงาน พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูก ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงมาเป็นครอบครัวเดียวเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการเผชิญปัญหาตามมา บีบบังคับให้เกิดภาวะความเครียด ส่งผลให้ปัจจุบันจะพบว่าเกิดปัญหาครอบครัวครอบครัวแตกแยกเพิ่มสูงขึ้นสถิติการหย่าร้างในปี พ.ศ. 2543 มี 53,560 ราย และในปีพ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 66,245 ราย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547) ภาวะความเครียดในครอบครัวถูกระบายลงกับเด็ก เช่น ด่าทอ ทุบตี ทารุณ ตลอดจนข่มขืน เด็กจึงหาทางออกด้วยการหนีออกจากบ้าน ไปรวมกลุ่มกันตาม เมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ เชียงใหม่ พัทยา ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา ฯลฯ เพราะเมืองใหญ่เหล่านี้ มีผู้คนหนาแน่นขอทานเลี้ยงชีพได้ง่าย มีสถานที่หลายแห่งรับจ้างทำงานชั่วคราวได้ มีแหล่งบันเทิงเริงรมย์ สถานบันเทิงและมียาเสพติดมาก

เมื่อเด็กเหล่านี้มารวมกันก็มักจะหาทางออกไปในทางมั่วสุม ลักเล็กขโมยน้อยอาจตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพอาศัยอยู่ตามแหล่งถนนหรือที่สาธารณะเช่น ตลาด สะพานลอย ป้ายรถเมล์ สถานีขนส่ง กลายเป็นปัญหาเด็กเร่ร่อน

มีการแก้ปัญหาเด็กเร่ร่อนโดยหน่วยงานรัฐเช่น กรมพัฒนาสวัสดิการ สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและมนุษย์ (จิราพร, กองฝ่ายวิชาการ, 2545) ให้สัมภาษณ์ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะนำเด็กเร่ร่อนส่งเข้าสถานแรกรับและสถานสงเคราะห์ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย วิธีการนี้ดำเนินการมานานหลายปี จนเกิดภาพชินตาของเจ้าหน้าที่ที่วิ่งไล่กวดเด็กเร่ร่อนและเกิดความชินชาต่อเด็กเร่ร่อนที่ถูกจับและหนีออกมาบ่อยครั้ง ซึ่งแตกต่างจากการทำงานของหน่วยงานภาคองค์กรพัฒนาเอกชน จะเข้าถึงตัวเด็กเร่ร่อนด้วยการรุกเข้าทำความรู้จักอย่างต่อเนื่อง จนเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดความไว้วางใจกันและติดตามบรรดาครูข้างถนนเข้ามายังบ้านพักที่เปิดขึ้นด้วยความเต็มใจ ดังนั้นการวิจัยฉบับนี้จึงเลือกทำขององค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งหน่วยงานราชการมีนโยบายที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ประเด็นปัญหาของการวิจัย

การค้นหาสาเหตุปัญหาที่ทำให้ออกมาเร่ร่อน มีโครงการวิธีการที่จะช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ให้ดียิ่งขึ้น การอยู่ในสถานพินิจและสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ การฝึกฝนอาชีพ การให้ที่พัก อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และอื่น ๆ ซึ่งน่าจะลดปัญหาเด็กเร่ร่อนได้แต่กลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับกว้าง แคบและลึก จากรายงานการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี 2537 พบว่าขณะเร่ร่อน เด็กต้องพบกับความอดอยาก หิวโหยไร้ที่พักพิง ทนทุกข์กับความเจ็บปวด นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับภัยอันตรายต่างๆรอบด้าน อันได้แก่

1. ขาดพื้นฐานด้านปัจจัย 4 ไม่มีรายได้ ขาดการศึกษา
2. ขาดสวัสดิ์ภาพส่วนบุคคล ถูกเจ้าหน้าที่จุบกุม ถูกยัดเหยียดข้อหา
3. เป็นที่รังเกียจของสังคม
4. ถูกล่อลวงเอาเปรียบจากผู้ใหญ่หรือคนที่โตกว่า ถ้าไม่ยอมก็จะถูกทำร้ายร่างกาย
5. ปัญหาทางอารมณ์ เด็กต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ อดมื้อกินมื้อ
6. การค้าประเวณี
7. การติดสิ่งเสพติด โดยเฉพาะสารระเหย ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กชาย มีทั้งดมกาว สูบกัญชา โดยเฉพาะสารระเหยกาวชนิด 3 K (หาซื้อได้ง่ายซื้อได้ทุกเวลา)
8. การลักขโมย เด็กกระทำเพื่อให้อยู่รอด

ปัจจุบันยังไม่มีสถิติจำนวนเด็กเร่ร่อนทั่วประเทศอย่างชัดเจนมีแต่การคาดประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมประชาสงเคราะห์ซึ่งปัจจุบันจะเปลี่ยนเป็นกรมพัฒนาสวัสดิการ สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและมนุษย์ (จิราพร, กองฝ่ายวิชาการ, 2545) ข้อมูลประมาณการจากการสัมมนาและจำนวนเด็กเร่ร่อนที่องค์กรพัฒนาเอกชนให้การดูแล ดังที่ "สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ" ประมวลไว้ใน "ภาพรวมสถิติเด็กและเยาวชน 2535-2540" (2541) ดังนี้ อ้างจาก เด็กเร่ร่อน ปัญหาและทางออก,วัลลภ ตังคณานุรักษ์, 2540.

ตารางที่ 1.1 แสดงข้อมูลประมาณการจากการสัมมนาและจำนวนเด็กเร่ร่อนที่องค์กรพัฒนาเอกชนให้การดูแล

พ.ศ.	แหล่งข้อมูล : กรมประชาสงเคราะห์				คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ		แหล่งข้อมูล : สยช.	
	จำนวน (คน)	หมายเหตุ	จำนวน (คน)	หมายเหตุ	จำนวน (คน)	หมายเหตุ	จำนวน (คน)	หมายเหตุ
2535	373	อายุต่ำกว่า 25 ปี เฉพาะที่ให้การสงเคราะห์	10,876	คาดประมาณ	-	สัมมนาทางวิชาการ 30 สค.38	-	สำรวจจากองค์กรเอกชน เฉพาะที่ได้รับการสงเคราะห์
2536	-		11,637		-		-	
2537	164		12,451		13,322		-	
2538	-		13,322		-		-	
2539	-		14,254		-		556	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1.1 จำนวนเด็กที่กรมประชาสงเคราะห์คาดประมาณตั้งแต่ปี 2535-2539 มีตัวเลขที่สูงขึ้นแสดงว่ามีจำนวนเด็กที่เข้ามาเร่ร่อนจากต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้น ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้อมูลทางสถิติเด็กปี 2546 ของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท) มีอายุตั้งแต่ 6-18 ปี และอยู่ในช่วงอายุ 11-15 มากที่สุด มีจำนวนเด็กดังนี้

ตารางที่ 1.2 แสดงประเภทและจำนวนเด็กที่สถานแรกรับเด็กปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท)

ประเภทของเด็ก	จำนวน(คน)	ประเภทของเด็ก	จำนวน(คน)
เด็กกำพร้า	2	เลี้ยงดูไม่เหมาะสม	4
พ้นคดี	3	ขาดผู้อุปการะ	26
ความประพฤติ	75	ครอบครัวแตกแยก	1
เร่ร่อน	240	หางานทำ	1
เด็กต่างชาติ	37	แรงงาน	25
ยากจน	5	ขอทาน	3
พลัดหลง	8	บิดามารดาป่วยเป็นจิตปราสาท	2
ถูกทำร้าย	4	รวม	440
บิดาต้องโทษ	4		

จากตารางที่ 1.2 พบว่ามีประเภทเด็กเร่ร่อนเป็นจำนวนมากที่สุดและรองลงมาเป็นเด็กที่มีความประพฤตินอกกรอบ ก่อพฤติกรรมต่าง ๆเช่น เป็นพวกก่อกวน เสพยาเสพติด เข้าใช้ ดังนั้นจึงเกิดโครงการรองรับสำหรับเฉพาะเด็กเร่ร่อนในส่วนบริการต่างๆ ที่รัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการ

องค์กรของรัฐนั้นไม่ได้แก้ปัญหาที่ตัวเด็ก การนำเด็กเข้ามาใช้บริการของสถานสงเคราะห์เด็กที่จัดขึ้นนั้นเป็นการกักขังเด็กอย่างไม่เป็นทางการ (เด็กเร่ร่อนที่ถูกจับและหนีออกมาบ่อยครั้ง) ดังนั้นแนวทางขององค์กรของภาครัฐไม่สามารถทำให้เด็กเปลี่ยนวิถีชีวิตการเร่ร่อนได้ เด็กเร่ร่อนที่ถูกจับส่งสถานแรกรับเมื่อเด็กที่แจ้งว่าเคยมาอาศัยอยู่บ้านเปิดทางสถานแรกรับ ก็จะนำเด็กมาส่งต่อบ้านเปิด (รัตนา, มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก. 2548) เด็กส่วนใหญ่เข้ามาโดยความสมัครใจไม่มีการบังคับ เด็กเร่ร่อน 8-12 ปี บางส่วนถูกส่งเรียนโรงเรียนใกล้บ้านหลักสูตรกระทรวงศึกษา แต่เด็ก 12 ปี ขึ้นไปจะมีการศึกษานอกโรงเรียนช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ จึงใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ภายในบ้านมีการเรียนการสอนภายในบ้านเป็นการสอนเสริม เด็กอีกกลุ่มที่ไม่สนใจเรียนแต่ต้องการมีอาชีพเจ้าหน้าที่จะส่งไปศูนย์ฝึกอาชีพของทางกรุงเทพมหานคร (ไป-กลับ) และเด็กกลุ่มสุดท้ายที่เป็นปัญหาที่ยังคงไม่มีสนใจทั้งการเรียนใดๆ ยังคงเข้า-ออก ใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ และผลจากการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านยังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมปรับพฤติกรรมเด็ก เกิดประเด็นทำให้เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกไปใช้ชีวิตข้างนอกเร่ร่อนวนเวียนเป็นปัญหาต่อสังคม ดังนั้นจึงทำการศึกษาสภาพแวดล้อมภายของบ้านเปิดองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีลักษณะเด่นเฉพาะกลุ่มตนเอง ในฐานะชนกลุ่มน้อย (Minority Group) (สมพงษ์ จิตระดับ. 2540 : 1)

คำถามการวิจัย

1. ศึกษาเด็กเร่ร่อนทั้งเด็กชายและหญิงว่ามีพฤติกรรมอย่างไร

2. ศึกษากิจกรรมที่เป็นตัวปรับพฤติกรรมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในของบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน และพื้นที่ที่พึ่งประสงค์ต่อพฤติกรรมเด็กเร่ร่อนทั้งเด็กชาย และหญิงมีอะไรบ้างเป็นอย่างไร

3. การออกแบบสภาพแวดล้อมในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมและวิธีการปรับพฤติกรรมระหว่างเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิง ภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กเร่ร่อน

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชน สำหรับเด็กเร่ร่อนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กเร่ร่อน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

14 สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมภายในของบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมขององค์กรอิสระ

2. พฤติกรรมก้าวราวของเด็กเร่ร่อนข้างถนนจะลดลงเมื่ออยู่ภายในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่จัดขึ้นให้สอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมขององค์กรอิสระ

3. ทัศนคติของเด็กเร่ร่อนต่อสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรอิสระจะมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงลักษณะสภาพแวดล้อมกายภาพภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ซึ่งมีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชน 2 แห่ง ดังนี้ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก, กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

2. กลุ่มบุคคลที่ทำการศึกษา

- เด็กเร่ร่อน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา คือ เด็กเร่ร่อน ที่มีอายุช่วง 13-18 ปี ที่เข้าใช้บริการบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

- ครูข้างถนน คือ ครูผู้ดูแลเด็กในบ้าน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ที่รุกไปยังพื้นที่ที่มีเด็กเร่ร่อนอาศัยอยู่ เพื่อสร้างความคุ้นเคยเด็กจะเล่าถึงความหวังและความต้องการของชีวิตรวมถึงตัดสินใจติดตามครูข้างถนนไปยังบ้านพักขององค์กรพัฒนาเอกชน

1.6 ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้คาดว่าผลที่ได้จะสามารถนำไปปรับใช้ได้ในสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีการทำงาน 2 กิจกรรมควบคู่กันไปคือ ครูข้างถนนและบ้านสำหรับเด็กเร่ร่อนเท่านั้น เนื่องจากเหตุผล ดังนี้

1. ประเภทของเด็กเร่ร่อนที่ทำการศึกษามีการเฉพาะเจาะจงในวัยรุ่น โดยมีอายุตั้ง 13-18 ปี ซึ่งผลของแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมนั้นไม่สามารถนำไปใช้เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กเร่ร่อนที่มีอายุวัยอื่น ๆ ได้

2. การวิจัยนี้มีข้อจำกัดทางด้านจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งในช่วงที่ทำการเก็บข้อมูลนั้น เด็กเร่ร่อนส่วนใหญ่ได้ถูกนำส่งสถานสงเคราะห์สถานแรกรับ ฯลฯ

3. การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพขององค์กรทั้งสองไม่สามารถนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันได้เนื่องจากทั้งสองแห่งเด็กเร่ร่อนมีการต่างกัน ทั้งทางเพศ อาชีพ ภูมิหลัง การศึกษา ซึ่งในการทำการวิจัยนี้จึงทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในบ้านเปิดขององค์กรในแต่ละแห่ง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การออกแบบสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับเด็กเร่ร่อนที่มีความต้องการ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเปลี่ยนวิถีชีวิต (Life Cycle) และส่งเสริมให้เด็กเร่ร่อนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่สำหรับบ้านพัก เพื่อรองรับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น เพื่อลดจำนวนเด็กเร่ร่อนตามย่านอุตสาหกรรม ห้างสรรพสินค้า ชุมชนแออัด ข้างถนน เพื่อให้เด็กสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปลอดภัย

1.8 นิยามคำศัพท์

เด็กเร่ร่อน ในงานวิจัยนี้หมายถึง เด็กเร่ร่อนที่เกิดความไว้วางใจครูข้างถนนเชื่อมั่นว่าครูเหล่านี้พึ่งพาได้ เด็กที่มีความหวังและความต้องการของชีวิตและตัดสินใจติดตามครูข้างถนนไปยังบ้านพักขององค์กรพัฒนาเอกชน อยู่ในช่วงวัยรุ่นคือมีอายุ 13-18 ปี มีปัญหาด้านความประพฤติ คือประพฤติตนไม่สมควรแก่วัย

สมพงษ์ จิตระดับ (2540) พบว่า ลักษณะเด่นชัดที่ปรากฏ คือ ผมจะแดง ฟันเหลือง ผิวหนังสกปรกค่อนข้างดำ ชอบถ่มน้ำลาย พูดจาหยาบคาย สบถเป็นคำหยาบ รู้จักใช้ยาเสพย์ติด เป็นโสเภณีทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย จำนวนมากที่เป็นเอดส์ อาชีพส่วนใหญ่เกี่ยวพันกับแหล่งเริงรมย์ เด็กหญิงอาจค้าประเวณี เต้นโชว์ ในขณะที่เด็กชายจะขายบริการทางเพศให้แก่ชาว ต่างชาติที่นิยมหลับนอนกับเด็กชาย

พนมกร ตั้งตน (2540) พบว่า "เด็กเร่ร่อนมักจะรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 4-5 คน เด็กเหล่านี้มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ลักขโมย สกปรก เมื่อเด็กอยู่รวมกันจะนิยมใช้สิ่งเสพย์ติดร่วมกัน โดยเด็กบริเวณสถานีรถไฟหัวลำโพงจะใช้กาว บุหรี่ กัญชา เด็กย่านพัฒน์พงษ์จะใช้เฮโรอีน ยาบ้า บุหรี่ ย่านสะพานพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เด็กจะใช้กาว บุหรี่ ยาบ้า สุขภาพทางร่างกายของเด็กจะเสื่อมโทรม เช่น ตัวเหลือง เจ็บคอ ไอและเป็นโรคทางเดินหายใจ โรคทางสัมพันธ์ รวมทั้งเด็กจะเสียชีวิตเพราะใช้ยาเกินขนาด."

เกณฑ์การออกแบบ หมายถึง หลักการที่เป็นมาตรฐานในแต่ละประเด็นในองค์ประกอบเชิงพื้นที่ออกแบบบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ซึ่งประกอบด้วย Space พื้น ผนัง เพดาน เครื่องเรือนและอุปกรณ์ประกอบในการทำกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

บ้านเปิด หมายถึง บ้านพักชั่วคราวสำหรับเด็กเร่ร่อน จะเข้ามาหรือออกไปเมื่อใดก็ได้ พร้อมทั้งปัจจัย 4 กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีกระบวนการส่งต่อเด็กๆ ไปตามสถานที่ให้ความช่วยเหลือเด็กตามที่เด็กต้องการ เช่น กลับครอบครัว เข้ารับการศึกษา ฝึกฝนวิชาชีพ บวชเรียน ทำงาน เป็นต้น ในที่นี้ คือ บ้านสร้างสรรค์เด็ก , และบ้านพักชั่วคราวโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 กรอบการวิจัย

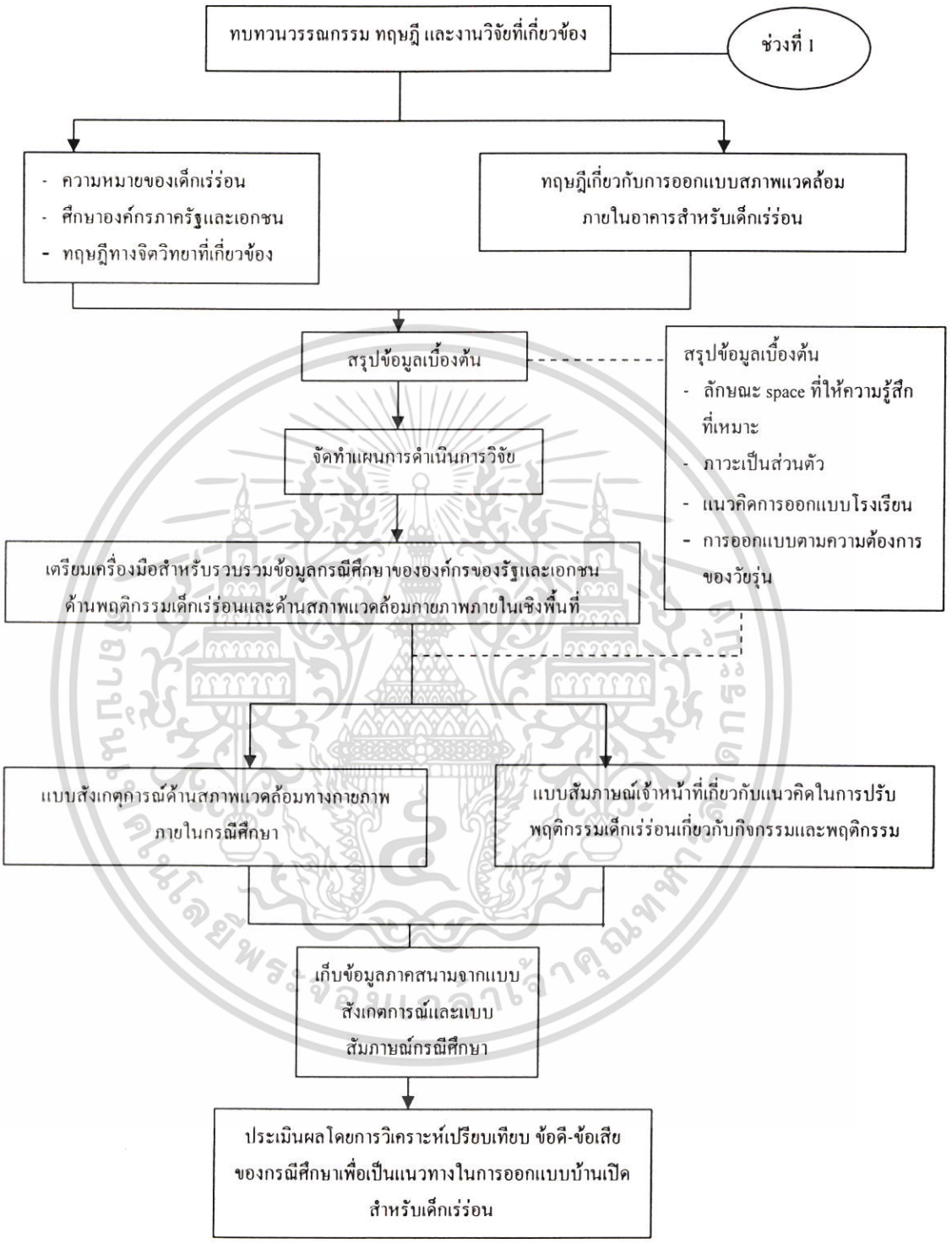

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบการวิจัยช่วงที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

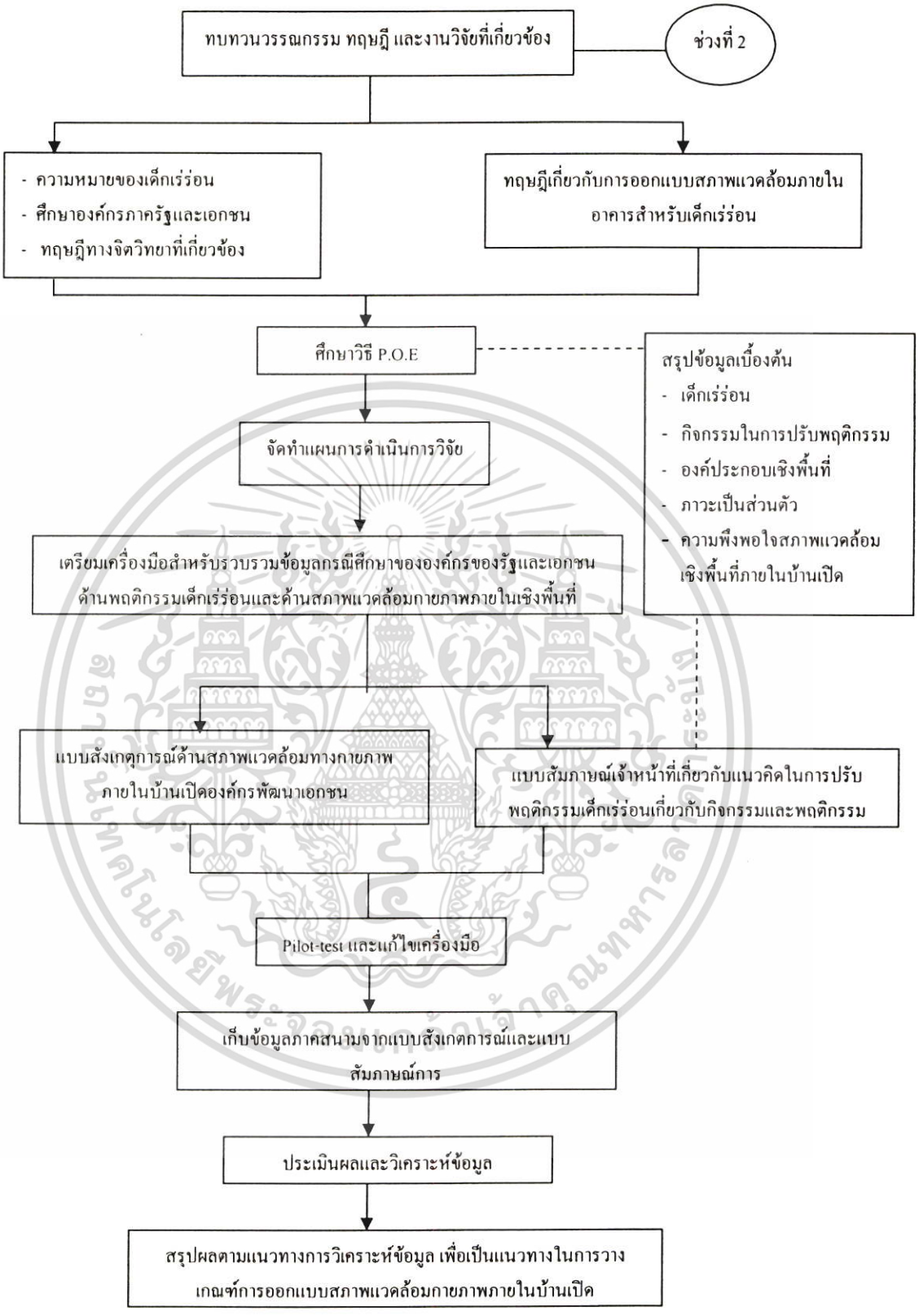

ภาพที่ 1.2 แสดงกรอบการวิจัยช่วงที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

2.1 กรอบการเชื่อมโยงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อหาเกณฑ์ในการออกแบบบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารแนวทางงานวิจัยต่างๆ

ในการนำเสนอข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อใช้ศึกษาหาแนวทางในการกำหนดกรอบของการวิจัย การศึกษาหาตัวแปรที่จะศึกษาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ โดยอธิบายตามลำดับ จากแนวความคิดของการศึกษาเกณฑ์เพื่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยศึกษาจากพฤติกรรมผู้ใช้อาคาร คือ เด็กเร่ร่อนและบ้านพักชั่วคราวเปิด ดังนี้จึงได้ศึกษาความหมายของเด็กเร่ร่อนซึ่งแยกเป็นประเภทของเด็กเร่ร่อน และสาเหตุที่ออกมาเร่ร่อนเมื่อเด็กออกมาเร่ร่อนแล้วเกิดอะไรขึ้นกับสังคม

การแก้ปัญหาที่เกิดกับเด็กเร่ร่อนมีองค์กรใดที่รองรับและวิธีแก้ไขปัญหา จากนั้นทบทวนทฤษฎีที่พบซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ออกมาเร่ร่อน คือ พฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนคือทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่น ปัจจัยที่เกิดความก้าวร้าว, ทฤษฎีการปรับตัว และการวิจัยเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน ซึ่งส่วนนี้จะให้ความสำคัญในแง่เชิงพฤติกรรมซึ่งเป็นหลักในการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งสอดคล้องในการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในอาคารสำหรับเด็กเร่ร่อน เพื่อที่จะสอดรับกันของตัวผู้ใช้และสภาพแวดล้อมในแง่เชิงพื้นที่ ได้นำการทบทวนแนวความคิดทั้งสองคือแนวความคิดเชิงพฤติกรรมและแนวความคิดเชิงพื้นที่ มาเปรียบเทียบกรณีศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเด็กจังหวัดกาญจนบุรี (มูลนิธิเด็ก) และสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ดเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวนโยบายองค์กรรัฐ และเอกชนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อม ภายในบ้านพักชั่วคราวสำหรับเด็กเร่ร่อน

เมื่อทบทวนแนวความคิด และทฤษฎีต่างๆ แล้วนั้นจะนำมาซึ่งขบวนการศึกษาวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POE : Post-Occupancy Evaluation) เป็นกระบวนการในการประเมินอาคาร ภายหลังจากที่ได้ก่อสร้างและมีผู้เข้าใช้อาคารมาระยะหนึ่ง โดยมุ่งสนใจผลที่กระทบที่เกิดขึ้น จากการออกแบบที่มีต่อผู้ใช้อาคารศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาประเมินอาคารของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก (บ้านเปิด) และบ้านพักของกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม และเพื่อความเข้าใจในประเด็นที่กล่าวมาสามารถพิจารณาได้จากแผนภูมิแนวความคิดและกรอบแห่งทฤษฎีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

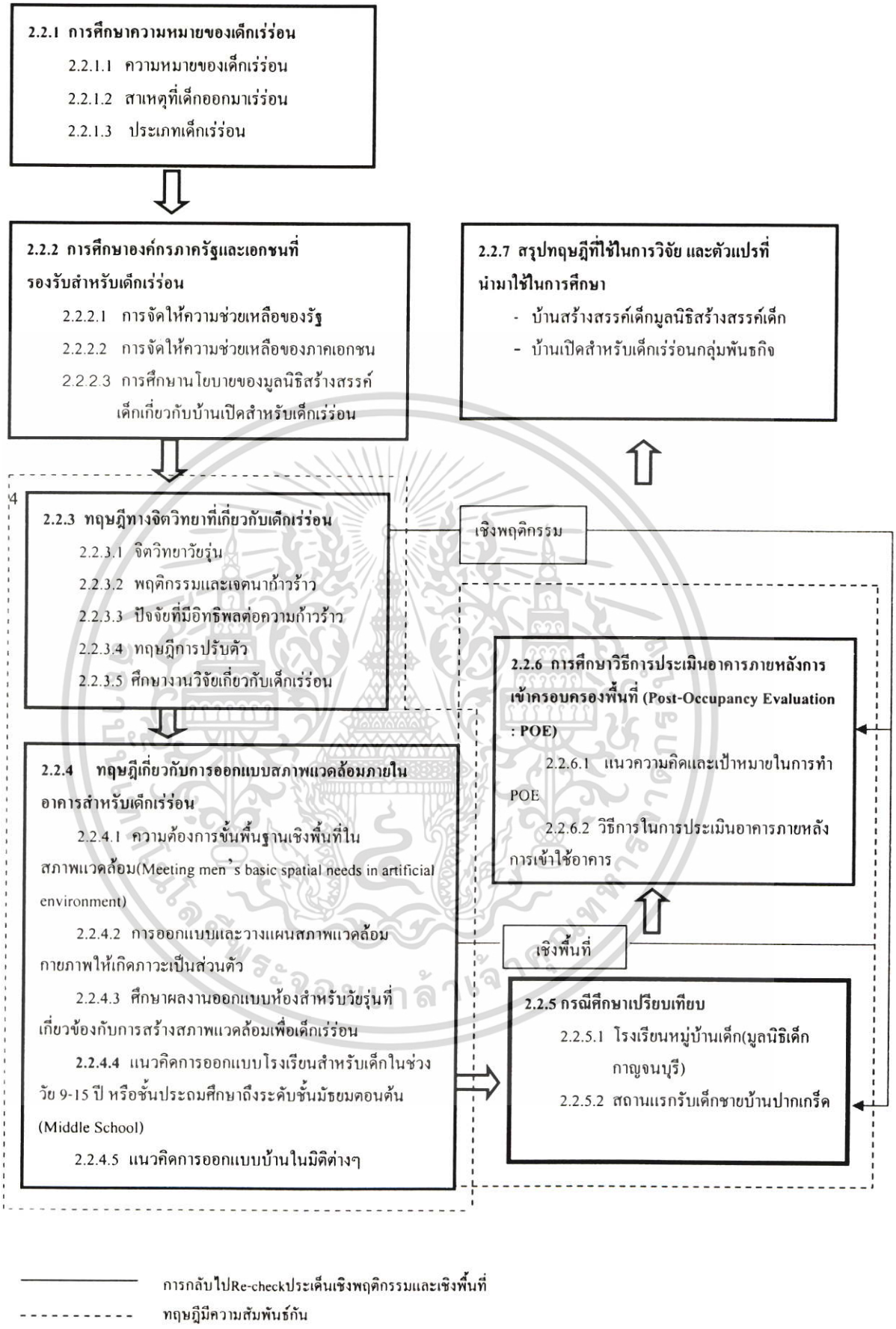

ภาพที่ 2.1 แสดงแผนภูมิกรอบแห่งทฤษฎี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การศึกษาความหมายของเด็กเร่ร่อน.

การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนนี้ มุ่งประเด็นไปที่ตัวเด็กเร่ร่อนเป็นสำคัญ สิ่งที่ต้องพิจารณาก็คือ ความเกี่ยวพันกันระหว่างความเป็นเด็กเร่ร่อน และการหันมาอาศัยบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ซึ่งผู้ทำการวิจัยเห็นว่าการมีสถานที่รองรับนั้นเป็นผลพวงมาจากการพยายามแสวงหาทางออกในการดำเนินชีวิตของเด็กเร่ร่อนเหล่านี้นั่นเอง เพื่อที่เด็กจะได้หลุดพ้นการดำเนินชีวิตแบบเร่ร่อน เพื่อจะกลับมาใช้ชีวิตเป็นคนปกติโดยทั่วไป

2.2.1.1 ความหมายเด็กเร่ร่อน.

จากการศึกษาความหมายของวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (2535 : 21) แห่งมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ได้ให้ความหมายเด็กเร่ร่อนในสังคมไทยออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

เร่ร่อนตามวิถีชีวิตครอบครัว ลักษณะของเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้ เปรียบเสมือนกับ "ยิปซี" ที่อพยพเคลื่อนย้ายไป ตามที่ต่างๆ เด็กกลุ่มนี้จะเร่ตามครอบครัวไปตามแหล่งงานใหม่ เช่น กรรมกรก่อสร้าง การเร่ร่อนลักษณะนี้เป็นการเร่ร่อนตามวิถีการดำรงชีพของครอบครัว

เร่ร่อนตามวิถีชีวิตของตนเอง ลักษณะของเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็ก ที่ได้รับแรงผลักดันอย่าง รุนแรงจากครอบครัว ตั้งแต่ความแร้นแค้น อดอยาก การถูกดุด่าและตบตีเป็นประจำ การถูกบังคับใช้แรงงาน อย่างหนัก จนเด็กรับสภาพแบบนี้ไม่ไหว จึงหนีออกจากบ้านมาเร่ร่อนไป ในทุกแห่งเพื่อความอยู่รอดของตนเอง."

สรุปความหมายของเด็กเร่ร่อน

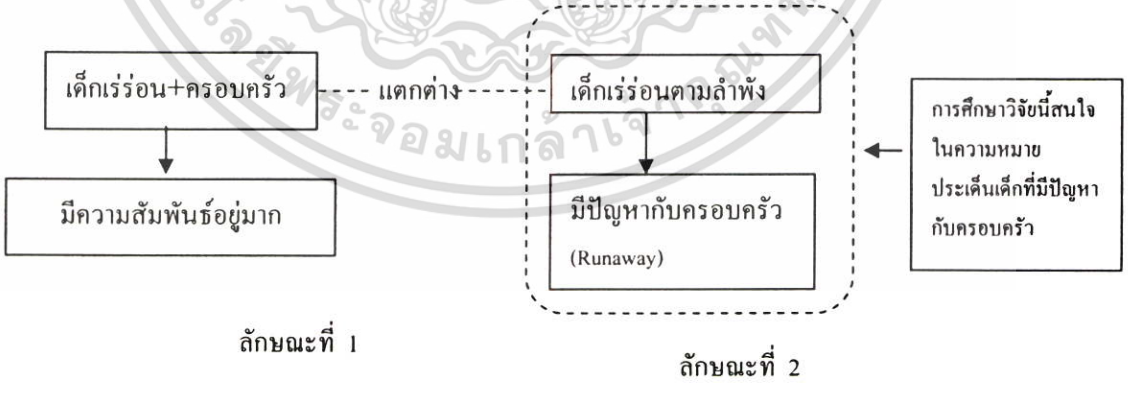

ภาพที่ 2.2 แสดงความหมายของเด็กเร่ร่อน

เมื่อพิจารณาตามความหมายของครูหยุยแล้ว เด็กเร่ร่อนจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ เร่ร่อนพร้อมกับครอบครัว และเร่ร่อนตามลำพัง ทั้ง 2 กลุ่มนี้จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ในกลุ่มแรกลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวยังมีอยู่มาก ในขณะที่กลุ่มที่สอง เด็กจะมีปัญหากับครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงออกมาเร่ร่อนในลักษณะการหนีออกจากบ้าน (Runaway) เพราะสภาพภายในบ้านไร้สุข อย่างไรก็ตามเด็กทั้งสองกลุ่มย่อมมีความเสี่ยงต่อสวัสดิภาพ เช่นกัน ครูหยุยได้สรุปความหมายเด็กเร่ร่อนว่าเป็น "เด็กที่ไร้ที่พึ่งพิงอาศัยอย่างเป็นสุข มีวิถีชีวิตที่ขาดเสียซึ่งพื้นฐานการครองชีวิตในรูปของปัจจัยสี่ และดำรงตนอย่างไร้สวัสดิภาพในสังคม" (วัลลภ ตังคณานุรักษ์, 2533, น. 15-16)

เด็กเร่ร่อนตามความหมายนี้จะเน้นที่ตัวเด็กออกมาเร่ร่อนด้วยตนเอง และได้เปรียบเทียบกับคำว่า Street Children ซึ่งจะพิจารณาในประเด็นของอาชีพของเด็กเร่ร่อนเป็นสำคัญ ซึ่งความหมายนี้เป็นกลุ่มเด็กที่ต้องศึกษาในประเด็นการวิจัยนี้

2.2.1.2 สาเหตุการออกมาเร่ร่อน

ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

ประการแรก คือ <u>ครอบครัว</u> ความไม่เป็นสุขภายในครอบครัว การแยกทางกันของพ่อแม่ การทะเลาะเบาะแว้ง ไม่สนใจดูแลลูก ความรุนแรงภายในครอบครัวที่มีต่อเด็ก ซึ่งแรงผลักดันเหล่านี้ เป็นสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ที่ไม่ได้ส่งเสริม ให้เด็กมีความผูกพันกับบ้าน และครอบครัวเลย จนเป็นเหตุให้เด็กต้องหา ทางออกด้วยการหนีออกจากบ้าน

ประการที่สอง คือ <u>ตัวเด็กเอง</u> เด็กเป็นผู้รับผลกระทบจากแรงผลักดันภายในบ้าน และแรงดึงดูดภายนอกบ้าน ประกอบช่วงวัยของเด็ก ที่อยากรู้อยากเห็น อยากผจญภัย รักสนุก ติดเพื่อน ต้องการความรักความสนใจจากเพื่อนต่างเพศ เบื่อบ้าน เบื่อโรงเรียน กลัวการถูกลงโทษจากการทำความผิดของตน บางคนสติปัญญาต่ำ และถูกชักจูง ล่อลวงได้ง่าย รวมถึงการ พลัดหลง และกลับบ้านไม่ถูก

ประการที่สาม คือ <u>สภาพแวดล้อมทางสังคม</u> หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีความเกี่ยวพันกับตัวเด็กหรือสิ่งที่เด็กเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย สิ่งเร้าภายนอกเหล่านี้เป็นแรงดึงดูดให้เด็กเข้าสู่สังคมเร่ร่อน เพราะมีทั้งสิ่งยั่วยวน ให้เด็กได้สนุกสนานเพลิดเพลิน อาทิ วีดีโอเกมส์ สถานบันเทิงต่าง ๆ โรงภาพยนตร์ สวนสนุก สวนสาธารณะ ฯลฯ เด็กสามารถหาเงินได้ง่ายจาก การขอทานในแหล่งท่องเที่ยว หรือการขายบริการทางเพศโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากนี้แล้ว อิทธิพลของสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็ถ่ายทอดค่านิยมฟุ้งเฟ้อให้เด็กได้ลอกเลียนแบบพฤติกรรม อีกมากมาย

สรุปสาเหตุของการออกมาเร่ร่อนของเด็กมี 3 ประการ จาก ครอบครัว ตัวเด็กเอง และจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งกล่าวได้ว่าครอบครัวมีความสำคัญมากที่สุด ทำให้มีผลเชื่อมโยงต่อตัวเด็กให้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยอยากรู้อยากเห็นอยู่แล้วและรักอิสระ หากครอบครัวไม่มีความแข็งแรง กลมเกลียวแล้วนั้นจะผลักดันเด็กออกมาสู่สังคม และสภาพแวดล้อมทางสังคมจะเป็นตัวเร้าให้เด็กไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้ และหล่อหลอมให้เด็กเกิดพฤติกรรมต่อสู้เพื่อจะดำรงชีวิตในสังคมเหล่านี้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1.3 ประเภทเด็กเร่ร่อน

เราสามารถแยกประเภทเด็กเร่ร่อนออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ตามลักษณะการหาเลี้ยงชีพ (โครงการเพื่อเด็กเร่ร่อน. 2532-2535) ดังนี้ คือ

1. กลุ่มเด็กเร่ร่อนขอทาน เพื่อความอยู่รอดจึงกระทำได้ ต่อเมื่อโตขึ้นแล้ว (12 ปีขึ้นไป) พฤติกรรมขอทานจะแปรเปลี่ยนไปสู่ลักษณะอื่น

2. กลุ่มออกแรงประกอบอาชีพ นับเป็นกลุ่มเด็กที่มีแนวโน้มไปในด้านดี โดยตั้งความหวังไว้ไว้ว่าจะหางานทำแล้ว ส่งเงินกลับบ้าน กลุ่มออกแรงนี้จะ เปลี่ยนงานบ่อยมาก เพราะความรู้สึกที่ว่าถูกเอาเปรียบ และตนเองต้องการมีอิสระสูงด้วย

3. แก๊งก่อกวนสังคม ปกติแล้วเด็กเร่ร่อนจะมีอิสระเป็นตัวของตัวเองสูง และไม่ยึดติด กับใคร แต่การรวมกลุ่มของ เด็กพวกนี้จะมีอยู่ ซึ่งเริ่มต้นง่าย ๆ จากการเข้าไป ทักทายกัน เพราะเป็นเด็กเร่ร่อนเหมือนกัน แล้วรวมตัวอยู่ด้วยกัน จนถึงเป็นกลุ่มแก๊ง เด็กที่มีประสบการณ์จัดเจนกว่าจะทำตัวเป็นหัวหน้าแก๊ง มีการมั่วสุม และหาเด็กเล็กไปเป็นสมุน ในการใช้งาน เริ่มตั้งแต่การขอทาน ลักขโมย ฉกฉวย เด็กเร่ร่อนเหล่านี้มีจำนวนไม่น้อยที่ตกเป็นเครื่องมือของ ผู้ใหญ่

4. กลุ่มขายบริการทางเพศ เด็กผู้หญิงที่ออกมาเร่ร่อนนั้น เพราะมักจะต้องตกเป็นเหยื่อของกามารมณ์ อาจจะเป็นในกลุ่มเด็กเร่ร่อน ด้วยกันหรือบุคคลอื่นโดยทั่วไป จนกระทั่งหันมาขายตัว สำหรับเด็กชายนั้นก็จะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก.

สรุปการแบ่งกลุ่มในเด็กเร่ร่อนนั้นแต่ละกลุ่มมีความโดนเด่นของช่วงวัยที่มีส่วนในการพัฒนาเด็ก และเพศ ดังนั้น ตัวแปรที่เกี่ยวข้องคือ อายุและเพศ ที่จะก่อเกิดแนวโน้มต่อพฤติกรรม รวมถึงสภาพแวดล้อมที่สั่งสมสำหรับพฤติกรรมที่เป็นไปตามเงื่อนไขผลกรรม ก็ทำให้เกิดการวางนัยทั่วไป เช่นขายบริการก็เป็นสิ่งเร้าให้ความสุขแก่ตนโดยได้ค่าตอบแทนที่รวดเร็ว การเรียนรู้เกิดการวางนัยทั่วไปมีบทบาทสำคัญต่อการตอบสนอง

สรุปได้ว่า จากการศึกษาความหมายเด็กเร่ร่อน สาเหตุการออกมาเร่ร่อน และประเภทเด็กเร่ร่อนนั้น เด็กที่ออกมาเร่ร่อนมีสิ่งที่ผลักดันเด็ก คือ ครอบครัว ครอบครัวมีความอดอยากแร้นแค้น ผู้ปกครองดุด่าและทำร้ายร่างกาย ถูกบังคับใช้แรงงาน เด็กในวัยเด็ก ยังไม่ถึง 12 ปี จะมีอาชีพเร่ร่อนขอทาน พอโตขึ้นไปเด็กจะทำงานหาเลี้ยงตนเอง ส่วนใหญ่จะไปเป็นลูกจ้างตามร้านค้าต่าง ๆ แต่เด็กพวกนี้จะถูกเอาเปรียบให้ทำงานมากแต่ค่าแรงน้อย บางกลุ่มที่ไม่หนักเอาเบาสู้จะเป็นกลุ่มแก๊งก่อกวน มีอาชีพลักขโมย ฉกฉวย เด็กที่มีประสบการณ์การเร่ร่อนมานานจะทำตัวเป็นหัวหน้าแก๊ง มั่วสุมใช้อิทธิพลให้เด็กเล็กเป็นสมุน ใช้งาน และกลุ่มเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะตกเป็นเครื่องมือของผู้ใหญ่ในการใช้เป็นนกต่อ ในการขายยาหรือเสพยาเสพติด

ถือว่าเป็นกลุ่มที่น่าหนักใจเป็นอย่างมากเพราะเด็กเหล่านี้หากถูกทางเจ้าหน้าของรัฐ รัฐจะส่งไปยังสถานกักกันเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กเหล่านี้เป็นนักโทษและไม่สามารถปรับแก้พฤติกรรมเหล่านี้ได้ ส่วนเด็กหญิงที่ออกมาเร่ร่อนนั้นส่วนใหญ่จะมีอาชีพขายบริการทางเพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะต้องตกเป็นเหยื่อทางอารมณ์ของเพื่อนชายในกลุ่มแก๊งก่อกวน จากนั้นจะพัฒนามาขายบริการเพื่อหาเงิน และถูกเพื่อนชายบังคับ ส่วนเด็กชายจะคิดว่าเป็นหนทางหาเงินที่สบายกว่าการรับจ้างที่ได้เงินน้อยและถูกเอาเปรียบ สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนเป็นวงจรของเด็กเร่ร่อน คือจากขอทานมาประกอบอาชีพ หรือเป็นสมาชิกแก๊งก่อกวนสังคมและหันมาขายบริการทางเพศจากปัญหาดังกล่าวได้มีการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ในการวิจัยเรื่องเด็กเร่ร่อน ปัญหาและทางออก (วัลลภ : 2540) ดังแผนภูมิดังนี้

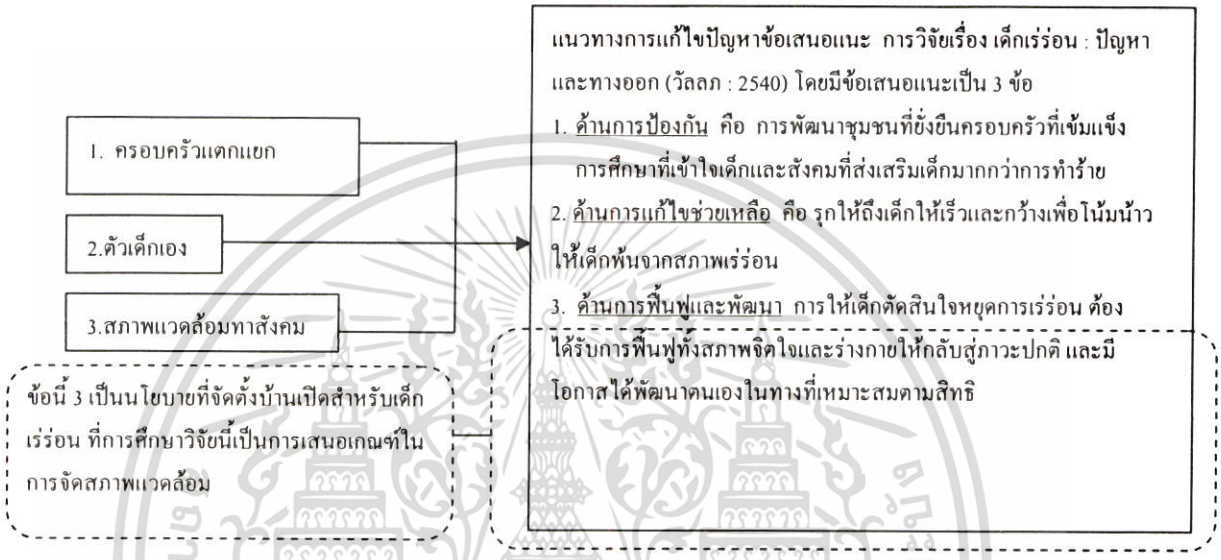

ภาพที่ 2.3 แสดงสาเหตุของเด็กเร่ร่อนและการแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.2.2 การศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชนที่รองรับสำหรับเด็กเร่ร่อน

ปัจจุบันได้มีหน่วยงาน หรือองค์การที่ให้ความสนใจในปัญหาของเด็กเร่ร่อน ซึ่งมีทั้งภาครัฐบาลและเอกชน การดำเนินการของหน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ ได้พยายามจัดดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ปัญหาเหล่านี้หมดไปมีแผนผังของหน่วยงานดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

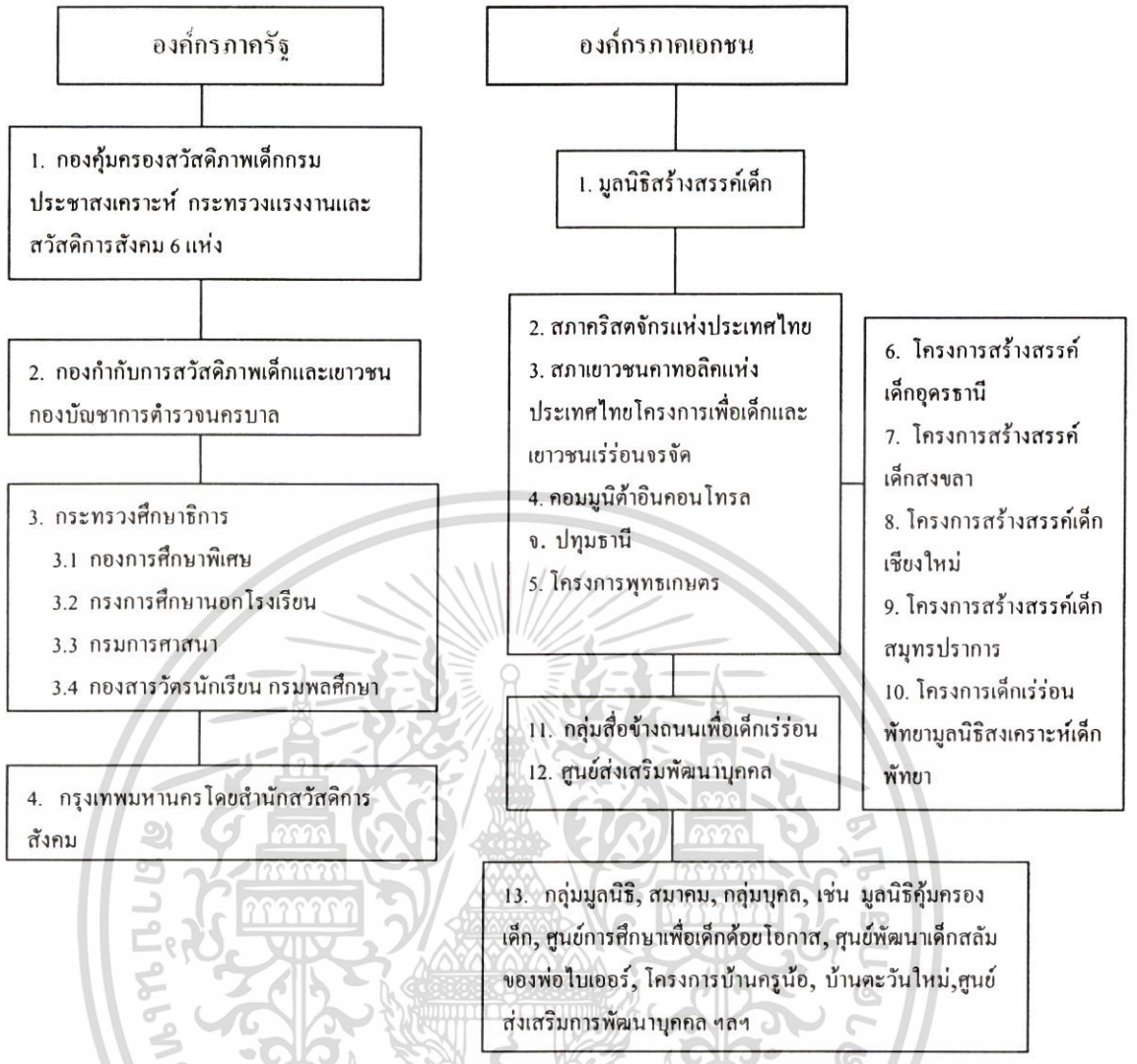

อ้างอิงจาก : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 10 – 12

ภาพที่ 2.4 แสดงองค์กรภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน

2.2.2.1 การจัดให้ความช่วยเหลือของภาครัฐ

ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วย ที่รับผิดชอบการทำงานกับกลุ่มเด็กเร่ร่อนในสังคมไทย ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 10 – 11)

1. กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ให้บริการแก่เด็กเร่ร่อนในรูปแบบของสถานสงเคราะห์ ภายใต้คำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 (ปว.294) ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 โดยเน้นการจัดสวัสดิการพื้นฐานสำหรับเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กเกเร เร่ร่อน ขอทาน และประพฤติตนไม่สมกับวัย ที่ถูกจับกุมส่งเข้าสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด และสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท เพื่อสอบหาครอบครัวมารับกลับตามขั้นตอน ส่วนที่สอบไม่ทราบและครอบครัวไม่ได้มารับกลับ เด็ก ๆ เหล่านี้จะถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งไปอยู่ยังสถานสงเคราะห์ที่ดำเนินการเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน 6 แห่ง สถานสงเคราะห์เหล่านั้นจะมีบริการการเลี้ยงดู การศึกษา และการฝึกอาชีพ.

2. กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นหน่วยงานของกรมตำรวจเพียงหน่วยงานเดียว ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการปราบป้องกันและแก้ไขเด็กนักเรียน และเยาวชนทั่วกรุงเทพมหานคร โดยประสานความร่วมมือในการจับกุมเด็กเร่ร่อน ส่งเข้าไปยังสถานแรกรับเด็กฯ กรมประชาสงเคราะห์ ขณะเดียวกันก็มีการจับเด็กติดยาซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กเร่ร่อน ส่งไปยังศาลคดีเด็กและเยาวชนกระทรวงยุติธรรม เพื่อพิจารณาโทษตามพระราชกำหนดป้องกันการเสพสารระเหย แล้วส่งต่อเข้าสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กระทรวงยุติธรรม เพื่อควบคุมตัวไว้ตามกำหนดโทษที่มีอยู่.

3. กระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นองค์กรภาครัฐที่มีหน่วยงานให้บริการแก่เด็กเร่ร่อนอยู่หลายหน่วยงาน ดังนี้

3.1 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาให้บริการแก่เด็กเร่ร่อนเช่นเดียวกับเด็กด้อยโอกาสกลุ่มอื่น โดยให้บริการในรูปแบบการจัดการศึกษา ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ

3.2 กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดการศึกษาให้แก่เด็กเร่ร่อนในรูปของการศึกษาผู้ใหญ่ ทั้งด้านความรู้พื้นฐานและอาชีพ

3.3 กรมการศาสนา จัดการศึกษาสงเคราะห์ให้แก่เด็กในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

3.4 กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ดูแลเรื่องความประพฤตินักเรียน ตลอดจนควบคุมนักเรียนเกเร หลบหนีการเรียน เที่ยวเตร่ มั่วสุมก่อการทะเลาะวิวาท

4. กรุงเทพมหานคร โดยสำนักสวัสดิการสังคม ดำเนินการช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติงานในพื้นที่ของครูอาสาสอน และอีกส่วนหนึ่งเป็นการเปิดศูนย์หรือบ้านพักเพื่อให้เด็กเร่ร่อนมีโอกาสเข้ามารับการพัฒนา

ตารางที่ 2.1 แสดงองค์กรของภาครัฐที่ช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนโดยมีสถานที่ที่รองรับแต่ละแห่ง

องค์กรภาครัฐ	สถานที่รองรับ	หมายเหตุ
1.1 กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	- สถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท - *สถานแรกรับบ้านเด็กชายปากเกร็ด (เป็นกรณีศึกษาในงานวิจัย)* - สถานแรกรับเด็กอีก 6 แห่ง	มีการส่งกลับสู่ครอบครัว อีกส่วนหนึ่งส่งสถานสงเคราะห์มีการให้การศึกษาและเลี้ยงดูฝึกอาชีพ
1.2 กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กองบัญชาการตำรวจนครบาล	- สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก - สถานแรกรับเด็ก	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์กรภาครัฐ	สถานที่รองรับ	หมายเหตุ
1.3 กระทรวงศึกษาธิการ 1.3.1 กองการศึกษาพิเศษ กรสามัญศึกษา 1.3.2 กรมการศาสนา 1.3.3 กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา	- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ - ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด -	กองสารวัตรดูแลนักเรียนหลบหนีจากโรงเรียนออกมาเที่ยวเตร่
1.4 กรุงเทพมหานคร โดยสำนักสวัสดิการสังคม	- ศูนย์บ้านพัก	ก่อนเข้าบ้านพักมีพื้นที่ที่ครูอาสาจะเข้าไปชักชวนเด็ก

2.2.2.2 การจัดให้ความช่วยเหลือของภาคเอกชน

หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน ได้ดำเนินงานให้ความช่วยเหลือและพัฒนาเด็กเร่ร่อน ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เป็นวิธีการทำงานในเชิงรุกในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อพบปะ คลุกคลี ทำความเข้าใจ และยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างคนทำงาน ที่เรียกว่า "ครูข้างถนน" หรือ "ครูอาสาสอน" เน้นการทำงานเชิงจิตวิทยา เพื่อสร้างความผูกพันธ์และยอมรับจากเด็ก กระทั่งเด็กจะติดตามเข้าไปอยู่ภายในบ้านที่เปิดขึ้นสำหรับพวกเขาต่อไป สำหรับอีกรูปแบบหนึ่งคือการ "เปิดบ้านสำหรับเด็ก" ที่มีลักษณะเปิดกว้างสำหรับเด็กที่จะเข้าหรือออกจากบ้านเวลาใดก็ได้ ทั้งนี้ภายในบ้านจะมีครูคอยดูแลคอยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กมีความสุข มีความสุขที่จะใช้ชีวิตอยู่ในบ้านเวลาใดก็ได้ ทั้งนี้ภายในบ้านจะมีครูคอยดูแลคอยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กมีความสุข มีความสุขที่จะใช้ชีวิตอยู่ในบ้านมากกว่าออกไปเร่ร่อนตามถนนหนทาง ลักษณะนี้ จะทำให้เด็กหันกลับมาใช้ชีวิตในบ้าน หรืออาจกลับเข้าสู่ครอบครัวด้วยความสมัครใจ (วัลลภ ตังคณานุรักษ์. 2535)

สำหรับองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับเด็กเร่ร่อนอยู่ในขณะนี้ ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 12)

มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก, สภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย,โครงการสร้างสรรค์เด็กอุดรธานี, โครงการสร้างสรรค์เด็กสงขลา, โครงการสร้างสรรค์เด็กเชียงใหม่, โครงการสร้างสรรค์เด็กสมุทรปราการ, โครงการเด็กเร่ร่อนพัทยา มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา, ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล, กลุ่มสื่อข้างถนนเพื่อเด็กเร่ร่อน, สภาเยาวชนคาทอลิคแห่งประเทศไทย โครงการเพื่อเด็ก และเยาวชนเร่ร่อนจรจัด, คอมมูนิต้าอินคอนโทรล จังหวัดปทุมธานี, โ ครงการพุทธเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
60462

2.2.2.3 การศึกษานโยบายของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเกี่ยวกับบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน

มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

ความเป็นมาของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์และความคิดในการพัฒนาเด็กอย่างยาวนาน ที่ต้องการจะเห็นงานพัฒนาเด็กในสังคมไทยดำเนินการขึ้นอย่างจริงจัง และมีผลในทางรูปธรรมที่ชัดเจน จึงร่วมกันก่อตั้งมูลนิธิฯ นี้ ขึ้นโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย ให้จัดตั้งเป็นมูลนิธิฯ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2531 ตามทะเบียนลำดับที่ 4021

มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเป็นองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ทำงานเพื่อช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน ซึ่งมีนโยบาย โครงสร้างองค์กรลักษณะการดำเนินงาน ทรัพยากรต่าง ๆ ที่แตกต่างจากองค์กรภาครัฐ อย่างเช่น กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ซึ่งทั้งสองต่างก็ทำงานเพื่อช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน ซึ่งจะแสดงให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างกันของทั้งสองหน่วยงานดังนี้

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพิทักษ์สิทธิเด็กตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กสหประชาชาติ

1.2 เพื่อช่วยเหลือ พัฒนาเด็กที่ถูกทอดทิ้งและด้วยโอกาสให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญาสังคมและอารมณ์.

1.3 เพื่อการศึกษาและแสวงหารูปแบบการสร้างสรรค์เด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพและสร้างคุณค่าที่ดีต่อสังคมเพื่อประสานงานและร่วมมือกับบุคคลองค์กรและหน่วยงานร่วมมือกันสร้างสรรค์และเกื้อกูลเด็กในสังคมไม่แสวงหากำไรและไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง.

2. การดำเนินงาน

แบ่งลักษณะการดำเนินงานออกเป็น 2 งาน ดังนี้

1. โครงการครูข้างถนน

เป็นการส่งครู รุกไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ที่สำรวจพบหรือได้รับแจ้งว่ามีเด็กเร่ร่อนใช้ชีวิตอยู่ ครูเหล่านี้จะลงคลุกคลีและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ๆ ด้วยการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น เล่นกีฬา สอนหนังสือ เล่านิทาน ดูแลสุขภาพ ทัศนศึกษา ออกค่ายพักแรม การทำกิจกรรมร่วมกันเหล่านี้จะสร้างความ **"ไว้วางใจ"** ที่เด็กมีต่อครูขึ้นมาในจิตใจ กระทั่งเด็กยอมรับและบอกถึง **"ความในใจของพวกเขา"** เช่น ทำไมหนีออกจากบ้าน ชีวิตนี้ต้องการมีอนาคตเช่นไร ดังวงจรต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

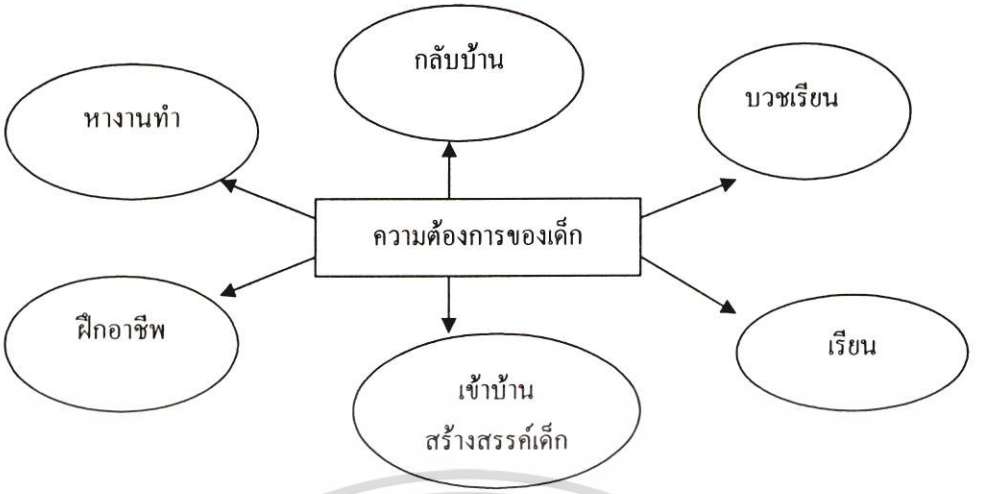

ภาพที่ 2.5 แสดงวงจรความต้องการของเด็ก

หน้าที่ของครูข้างถนน เมื่อทราบความต้องการเช่นนี้แล้วการประสานงานเพื่อให้เด็กเร่ร่อนได้ก้าวไปสู่ทิศทางตามประสงค์จะเกิดขึ้นต่อไป ดังที่เด็กเร่ร่อนหลายร้อยชีวิตได้หยุดเร่ร่อนลงและมีโอกาสพัฒนาตนเองแล้วในปัจจุบัน

2. งานรองรับเด็ก

<u>บ้านอุปถัมภ์เด็ก</u> เป็นบ้านพักประจำ สำหรับเด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อนหญิง เด็กถูกทำร้าย เด็กครอบครัว แตกแยก ได้เข้ามาอยู่อาศัยและได้รับการพัฒนาตนเสมือนเด็ก ๆ ปกติทั่วไป ปัจจุบัน มีเด็กอยู่ในความดูแล 70 คน

<u>บ้านสร้างสรรค์เด็ก</u> เป็นบ้านที่เปิดขึ้นสำหรับเด็กเร่ร่อนเป็นการเฉพาะ โดยเด็กเร่ร่อนจะตาม “ครูข้างถนน” เข้ามาหรือพากันเข้ามาเอง หรือมีอาสาสมัครพาเข้ามา ภายในบ้านจะมีครู และผู้ช่วยครู ที่พัฒนาขึ้นมาจากเด็กเร่ร่อน คอยให้การดูแลเด็กอย่างเป็นกันเอง ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

เกมส์ ดนตรี และการผจญภัย มีขึ้นเพื่อความสนุกสนานและเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

งานอาชีพ มีทั้งงานเกษตร การเลี้ยงสัตว์ มีขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง และเป็นอาหารสำหรับทุกคนภายในบ้าน

การศึกษา ทั้งรูปแบบในระบบที่เด็กไปเรียนที่โรงเรียน นอกระบบที่เด็กออกไปเรียนร่วมกับผู้ใหญ่ทั่วไป และรูปแบบเรียนกับครูภายในบ้าน

บำเพ็ญประโยชน์ เด็ก ๆ และครูภายในบ้านจะร่วมกันออกไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเป็นระยะ ๆ ทั้งกิจกรรมด้านดูแลสิ่งแวดล้อม เล่นดนตรีการกุศล นำเด็กเล็กที่ด้อยโอกาสต่าง ๆ ไปออกค่ายพักแรม ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รูปแบบกิจกรรมที่ให้บริการแก่เด็กเร่ร่อน

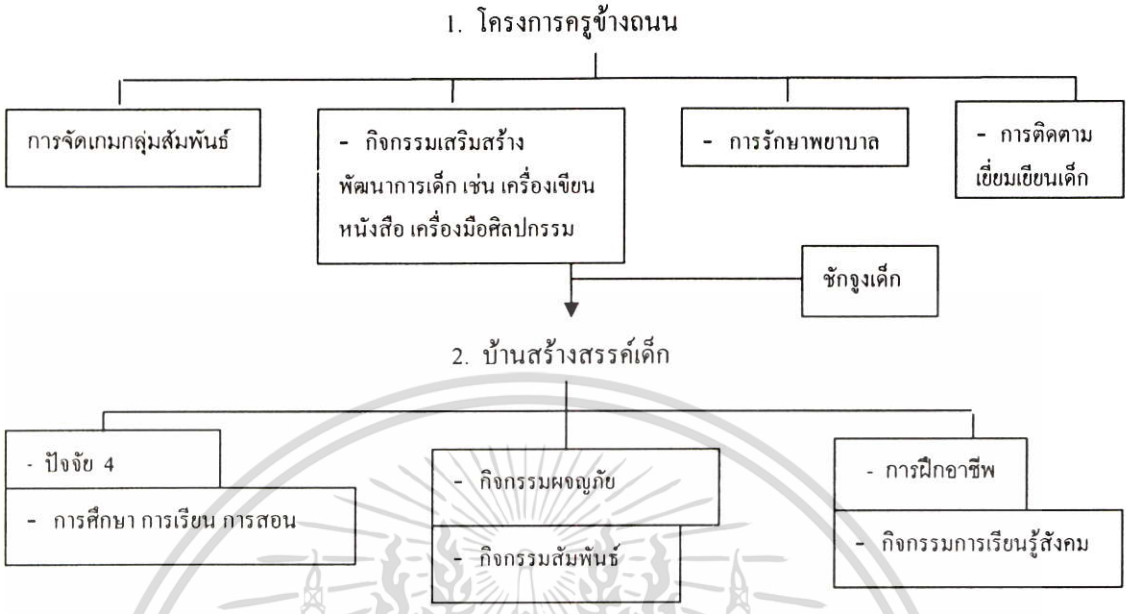

ภาพที่ 2.6 แสดงรูปแบบกิจกรรมที่ให้บริการแก่เด็กเร่ร่อน

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กในการรุกช่วยเหลือเด็กเร่ร่อน คือ โครงการครูข้างถนน ครูเหล่านี้จะออกไปพบเด็กตามชุมชนต่าง ๆ แล้วชักจูงเด็กให้เข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กโดยการโน้มน้าวให้เด็กคล้อยตามและติดตามครูเข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กในที่สุด

รูปแบบบ้านเปิด

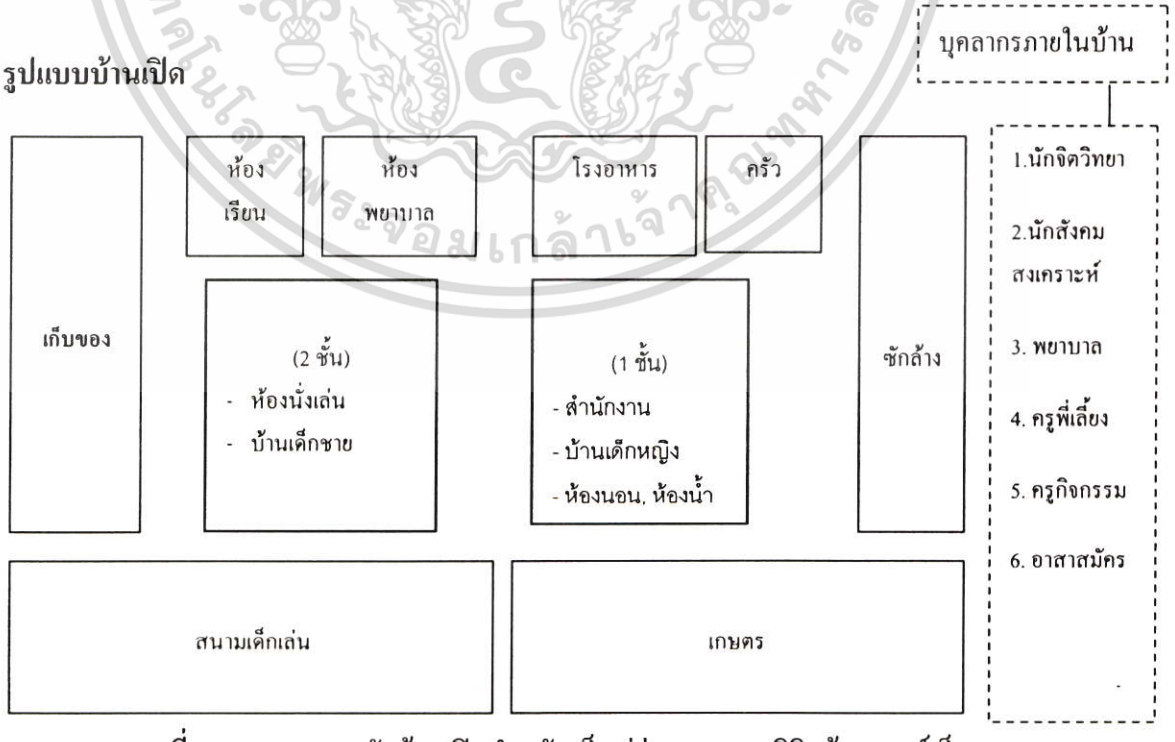

ภาพที่ 2.7 แสดงแผนผังบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. บุคลากร

มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลและทำงานเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน ทั้งภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กและทำหน้าที่ออกพื้นที่ตามแหล่งชุมชน โดยจะเรียกตัวเองว่า "ครู" ซึ่งในปัจจุบันบุคคลที่ทำหน้าที่ดังกล่าวจะเป็นบุคคลเดียวกัน โดยในการทำหน้าที่ระหว่างชุมชนและคอยดูแลเด็กในบ้านสร้างสรรค์เด็กจะคอยผลัดเปลี่ยนกัน ครูที่มาทำงานด้านนี้จะได้มาจากการรับสมัครจากบุคคลที่สนใจทั่วไป ที่มีใจรักในการทำงานกับเด็กเร่ร่อน

5. การประสานกับหน่วยงานอื่น

บ้านสร้างสรรค์เด็กมีบทบาทตั้งใจในการรับและการส่งต่อเด็ก การรับและการส่งต่อเด็กของบ้านสร้างสรรค์เด็กมีลักษณะตามกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. กรณีเด็กหญิง เนื่องจากบ้านสร้างสรรค์เด็กเป็นบ้านสำหรับเด็กชาย หากมีกรณีฉุกเฉินที่รับเด็กหญิงเข้ามาก็จะส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่คล้ายกัน เช่น มูลนิธิอุทิศเพื่อเด็กไทยในชนบท หรือ มูลนิธิอื่น ๆ ที่ทำงานเพื่อช่วยเหลือเด็กหญิงโดยตรง

2. การส่งต่อกรณีใกล้บ้าน โดยใช้แนวความคิดที่ว่า "ชุมชนร่วมกันรับผิดชอบ" เช่น หากมีกรณีที่มีเด็กเร่ร่อนมาจากต่างจังหวัด ก็จะนำส่งไปยังหน่วยงานที่อยู่ใกล้ภูมิลำเนาเดิม เพื่อให้พ่อแม่ญาติพี่น้องของเด็กสามารถไปมาหาสู่เด็กได้โดยสะดวก

3. การส่งต่อไปในกรณีที่เด็กมีพฤติกรรมที่เกเรมาก หรืออาจทำให้เด็กคนอื่นประพฤติตามไปด้วย ก็จะมีการส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นเพื่อปรับพฤติกรรมของเด็ก เช่น ศูนย์เมอร์ซีเซ็นเตอร์ คือมูลนิธิส่งเสริมพัฒนา

6. ผลงานของบ้านสร้างสรรค์เด็ก

ผลงานที่ผ่านมาของบ้านสร้างสรรค์เด็กนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 ถึง พ.ศ.2543 บ้านสร้างสรรค์ได้รับและช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนตั้งอยู่ตามแหล่งชุมชนและที่เข้าบ้านสร้างสรรค์เด็ก ในแต่ละปีเป็นจำนวนที่แตกต่างกันดังนี้.

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนเด็กข้างถนนและเด็กที่พาเข้าบ้านในแต่ละปี

ปี พ.ศ.	จำนวนเด็กข้างถนน	จำนวนเด็กที่พาเข้าบ้าน
2532	222	-*
2533	255	-*
2534	587	172
2535	437	100
2536	571	139
2537	-*	-*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	จำนวนเด็กข้างถนน	จำนวนเด็กที่พาเข้าบ้าน
2538	328	92
2539	399	125
2540	351	-*
2541	483	190
2542	294	127

ที่มา : บ้านสร้างสรรค์เด็ก

*ข้อมูลสูญหาย

ในเฉพาะปี พ.ศ.2543 บ้านสร้างสรรค์เด็กได้ช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนโดยการพาเข้าบ้านในแต่ละเดือนที่ผ่านมามีจำนวนเด็กดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนเด็กเร่ร่อนที่พาเข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กในแต่ละเดือน

เดือน	จำนวนเด็กเข้าบ้าน (หน่วย : คน)
มกราคม	31
กุมภาพันธ์	25
มีนาคม	21
เมษายน	10
พฤษภาคม	4

ที่มา : บ้านสร้างสรรค์เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงการดำเนินการในบ้านเปิด

เนื้อหา	วิธีการ	หมายเหตุ
1. เทคนิคการเลือกบ้าน	หาสถานที่เหมาะสมแบ่งให้เป็นสัดส่วน มีบริเวณพอสมควรมีที่สำหรับ - ให้เด็กวิ่งเล่น, ทำเกษตร	ตามวัฒนธรรม ค่านิยม จะต้องจดทะเบียนอย่าง ถูกต้องตามกฎหมาย
2. ปัจจัย 4	ให้บริการเร่งด่วน (ตามความจำเป็น)	
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวเด็ก 4. การสร้างความคุ้นเคย ความสัมพันธ์กับเด็ก	1. บันทึกข้อมูลตามฟอร์ม 2. จัดทำบันทึกประวัติเด็ก 3. ต้องเก็บข้อมูลเป็นความลับ - สนทนา - กิจกรรมสัมพันธ์ - พาไปเที่ยว - ทัศนศึกษา - ค่ายพักแรม - ทานข้าวร่วมกัน - สันทนาการ	ขึ้นอยู่กับแต่ละองค์กร
5. การให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขปัญหา - จิตใจ - สุขภาพ - การงาน - แนวทางดำเนินชีวิต	แบบนำทาง แบบไม่นำทาง พิจารณาเหตุผลและอารมณ์ วิเคราะห์สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	โดยแนะนำเด็กแบบตัวต่อตัว หรือสอดแทรกในกิจกรรม ต่าง ๆ
6. การปรับพฤติกรรม	**1. การเสริมแรงใจทางบวก** - สร้างสัมพันธภาพ - ปลอบใจ - ใช้กระบวนการแก้ไข - ใช้กิจกรรมศิลปะ - ใช้กระบวนการทางวิชาการ - ใช้กลุ่มช่วยพัฒนา - ใช้สื่อ, เล่นเกม, เล่านิทาน, การ์ตูน	ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

เนื้อหา	วิธีการ	หมายเหตุ
	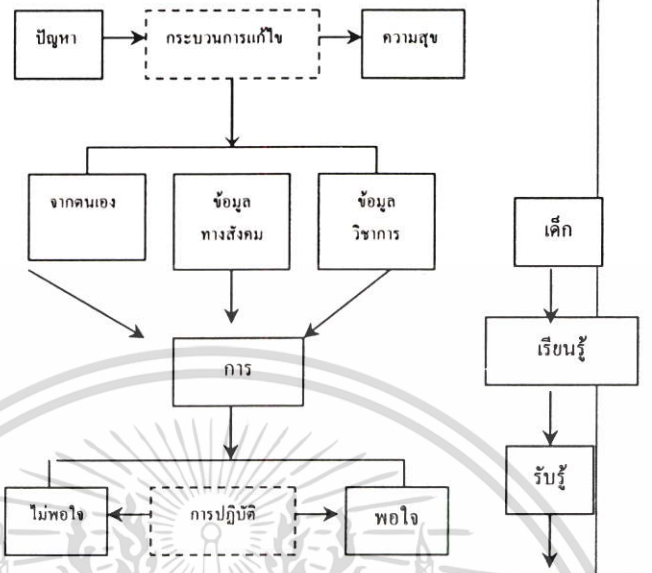 **2. สร้างเสริมเจตคติ, สร้างเสริมศรัทธา** - การสังเกต, รับรู้ เรื่องราว - การวิเคราะห์ - สังเคราะห์ - เรื่องแนวทางปฏิบัติตน **3. ทำการศึกษาเฉพาะกรณี/การให้การปรึกษาเฉพาะกรณี**	
7. ฝึกให้รู้จักระเบียบกฎเกณฑ์	- แจ้งให้ทราบด้วยวาจา - มีหนังสือแจ้งให้ทราบ - ใช้ระบบกลุ่ม กลุ่มดูแลพัฒนาสมาชิก - ยกตัวอย่างคนดีมีวินัย - ใช้สื่อ, นิทาน - ลงโทษ (ทำเวร) - วิธีการหนามยอกเอาหนามบ่ง - ฝึกพลังใจ : หยุดคิด, ฝึกจิต, สมาธิ - กิจกรรมกลุ่ม ปวารณา - คู่หูช่วยกันทำ/คิด - บัตรความดี : เมื่อปฏิบัติตามกฎ, ทำดี - ใช้กลไกทางสังคม ชุมชน	ขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่
8. เตรียมความพร้อมและให้ความรู้พื้นฐาน และให้ความรู้พื้นฐาน - ครู - เด็ก - ครอบครัว	เตรียมความพร้อมของครู - รักเด็ก - เข้าใจธรรมชาติของเด็ก - อดทนต่อพฤติกรรมเด็ก - มีวิญญาณในการเป็นผู้นำชีวิต - ความรู้รอบตัว	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

เนื้อหา	วิธีการ	หมายเหตุ
	เตรียมความพร้อมของเด็ก - ดูพื้นฐานเด็ก, แนะนำปัญหาที่เด็กต้องเผชิญ ให้สิ่งจำเป็นที่เด็กต้องการ, - ให้ความรู้ทางวิชาการ : การศึกษา, สุขภาพ, กฎหมาย, การเข้าสังคม - เตรียมความพร้อมด้านจิตใจ - ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บ้าน โรงเรียน, วัด - จัดเตรียมเอกสาร อุปกรณ์ - จัดหาอาชีพ เตรียมความพร้อมครอบครัว - ติดต่อครอบครัวก่อนส่งเด็กกลับบ้าน - เยี่ยมบ้านเด็ก, พูดคุยกับครอบครัวเด็ก	
9. การศึกษาในบ้าน เปิด - ในระบบ - นอกระบบ	เด็กในระบบ ส่งไปโรงเรียน - สอนการบ้าน ซ่อมเสริม - ทัศนศึกษา เด็กนอกระบบโรงเรียน - บริการแนะแนว บริการสนเทศ - ฝึกอบรมอาชีพ - อบรมจิตใจ, จริยธรรม, วัฒนธรรม - เรียน กศน. - สอนพื้นฐาน อ่านออก, เขียนได้ คิดเลขเป็น - ทัศนศึกษา 3. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเรียนรู้โลกทัศน์ (ข้อ 1 และข้อ 2 รวมกัน) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้การศึกษาในอนาคต	ฝึกอาชีพที่บ้านหรือส่งไปหน่วยงานอื่น ๆ
10. สื่อและนวัตกรรมการพัฒนาเด็กบ้านเปิด	จัดกิจกรรมตอนค่ำหรือในวันหยุด - ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ของจริง ของเล่น - รูปภาพ, วีดีทัศน์, ภาพยนตร์ แผ่นโปร่งใส - ใช้เกม, กิจกรรม - รายการ โทรทัศน์ เช่น มาลัยจับแล ข่าววงเวียนชีวิต มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์	ตัดต่อรายการให้กระชับเหมาะสมกับเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน

2.2.3.1 จิตวิทยาวัยรุ่น

คำว่า Adolescent มาจากภาษาลาติน Adolescere ซึ่งหมายความว่า To Grow up มีวัยรุ่น และพ่อแม่ของวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยที่ต้องเดือดร้อนวุ่นวายไปกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายนี้ แต่ในเวลาเดียวกันก็มีวัยรุ่นอีกจำนวนมากที่ผ่านระยะของวัยนี้ไปได้โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด วัยรุ่นเป็นวัยของการเร่งเจริญเติบโตทั้งในทางชีวะ สรีระ และจิตวิทยา เป็นวัยเร่งสร้างสุขนิสัย เร่งปรับตัว เร่งทางวิชาการ และเริ่มเลือกอาชีพ สรุปแล้วเป็นการเร่งเจริญเติบโตทุกๆ ด้าน

ช่วงอายุของวัยรุ่น

การก้าวเข้าสู่วัยรุ่นจะเริ่มนับจากการเริ่มมีวุฒิภาวะทางเพศ จนกระทั่งเป็นอิสระจากการปกครองของผู้ใหญ่ โดยจะแบ่งช่วงอายุของอายุของเด็กวัยรุ่นได้เป็น 3 ระยะ (สุชา. 2529) คือ

- วัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) อายุ 13-15 ปี จะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย
- วัยรุ่นตอนกลาง (middle adolescence) อายุ 15-18 ปี จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน ร่างกาย อย่างมาก ส่วนทางด้านจิตใจและความนึกคิด จะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป
- วัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) อายุ 18-21 ปี จะมีการพัฒนาทางด้านจิตใจมากกว่าทางร่างกาย

ความต้องการของวัยรุ่น

ความต้องการ เป็นแรงจูงใจ (motive) ให้เกิดพฤติกรรมแห่งการกระทำ นอกจากความต้องการพื้นฐาน (basic need) สำหรับการดำรงชีวิตแล้ว ยังมีความต้องการด้านจิตใจอีก

ตามปกติ วัยรุ่นย่อมมีความต้องการทางร่างกายเหมือนกับเด็ก หรือผู้ใหญ่ ส่วนความต้องการทางอารมณ์และสังคมนั้นจะแตกต่างออกไป ความต้องการของวัยรุ่นที่มีลักษณะสำคัญเป็นพิเศษมีดังนี้

1. ความรัก ความรักในที่นี้หมายถึง ความรักทุกชนิดซึ่งเป็นเครื่องนำความสุข ความอบอุ่นทางใจมาให้ รวมทั้งความรักซึ่งเรามีเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมด้วย วัยรุ่นต้องการความรักทั้งในฐานะเป็นผู้ให้และเป็นผู้รับ คือต้องการมีคนอื่นเป็นที่รัก และต้องการให้ตนเองเป็นที่รักของคนอื่นด้วย

2. ความต้องการทางเพศ เด็กวัยรุ่นมักจะพยายามดิ้นรนที่จะคบหาเพื่อต่างเพศ โดยเฉพาะต่อมเพศที่ผลิตฮอร์โมนออกมาเพื่อควบคุมการถึงวุฒิภาวะทางเพศ ทำให้วัยรุ่นพยายามหาทางออกเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความต้องการได้รับอิสระ

4. ความต้องการที่จะหาเลี้ยงตนเอง

5. ความต้องการที่จะได้รับความนับถือจากเช่นการดื่มเหล้า สูบบุหรี่ การแต่งหน้า

6. ความต้องการในปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ เด็กวัยรุ่นจะถามเรื่องที่ตนอยากรู้อย่างมีเหตุผล

7. ความต้องการมีประสบการณ์แปลกใหม่ เกลียดความซ้ำซากจำเจ ชอบทดลอง ยิ่งเป็นสิ่งต้องห้ามยิ่งอยากลอง ชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบ ความต้องการเช่นนี้เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่เร้าให้เด็กติดยาเสพติด ประพฤติผิดทางเพศ และต่อต้านกฎเกณฑ์ของสังคม

ความสนใจของวัยรุ่น

ความสนใจของวัยรุ่นแต่ละคนจะขึ้นอยู่กับเพศ สติปัญญา สภาพแวดล้อม โอกาสในการเรียนรู้ ความสนใจของกลุ่มเพื่อน ความสนใจของครอบครัว ความสามารถที่มีมาแต่กำเนิด และ องค์ประกอบอื่นๆ อีกหลายอย่าง เฮอร์ลอก (Hurlock, E.B,1974) แบ่งความสนใจของวัยรุ่นออกเป็น

1. ความสนใจทางสังคม (social interests) ความสนใจทางสังคมมักจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และบุคคลในสังคม เด็กวัยนี้จะมีความสนใจในกิจกรรมทางสังคม ทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่และในหมู่เพื่อนสนิท ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจของเขาที่จะเลือกกิจกรรม.

2. ความสนใจส่วนบุคคล (personal interests) ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้

2.1 ความสนใจการแต่งกาย วัยรุ่นมีความเอาใจใส่ในเรื่องเสื้อผ้า พิถีพิถันในการแต่งกายทรงผม พยายามดูแฟชั่นเพื่อให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของเพื่อฝูง โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงนั้นจะเห็นความสำคัญของการแต่งกายเป็นพิเศษ เขาจะเลือกเสื้อผ้าที่คิดว่าเป็นที่ดึงดูดของเพศตรงข้ามกว่าเพศเดียวกัน และขณะเดียวกันก็พยายามแต่งกายให้เหมือนเพื่อนๆ เพื่อให้กลุ่มเพื่อนยอมรับเขา

2.2 ความสนใจเรื่องสุขภาพ วัยรุ่นจะสนใจ เอาใจใส่เรื่องรูปร่าง สัดส่วน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว

2.3 ความสนใจเรื่องเพศ วัยรุ่นจะสนใจเพศตรงข้าม จึงพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อต่างเพศ รวมถึงการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้ามความสนใจที่จะแสวงหาความเป็นอิสระ วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระในการมีความสัมพันธ์กับเพื่อน ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ วัยรุ่นจะเลือกแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เขามีความสุข มีความเป็นตัวของตัวเอง

2.4 ความสนใจในอาชีพ วัยรุ่นโตพอที่จะนึกถึงความสำคัญของอาชีพ และเข้าใจว่าอาชีพนำมาซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ในช่วงวัยรุ่นยังไม่ใช่วัยประกอบอาชีพอย่างแท้จริง แต่เป็นระยะที่พยายามค้นหาแนวทางอาชีพของตนในอนาคต

2.5 ความสนใจในการเรียน การศึกษามักจะมีอิทธิพลมาจากความสนใจทางอาชีพ วัยรุ่นจะคิดว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เขาจะได้ปรับปรุงสถานภาพชีวิต โดยการเข้าร่วมกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ แสวงหาผลประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ

2.6 ความสนใจในการพักผ่อนหย่อนใจ (recreational interests) จะมีความสนใจในกิจกรรมบันเทิงเข้ามาแทน ได้แก่ เกมกีฬา การท่องเที่ยว งานอดิเรก การอ่านหนังสือ ดูภาพยนตร์ ฟังวิทยุและเทป ดูโทรทัศน์ การใช้จินตนาการ

สรุปได้ว่าความต้องการของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกับความสนใจซึ่งมีหัวข้อต่างๆ ที่มีทั้งสองอย่างร่วมอยู่ด้วยกันเช่นความต้องการหาเลี้ยงตนเองจะเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ ซึ่งขึ้นอยู่กับความถนัดและความชื่นชอบของแต่ละบุคคลแต่หากความต้องการของวัยรุ่นเกิดชะงัก เช่น ขาดความรัก ขาดอิสระ จะสามารถทำให้เกิดเหตุการณ์ของ Erikson ที่ได้กล่าวไว้ว่าจะทำให้เกิด Isolation ดังนั้นทำให้เข้าใจได้ว่าเด็กจำพวกที่ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่ทะเลาะกัน ไม่ให้ความรัก ความอบอุ่นเพียงพอ เด็กวัยนี้จะทำการแยกตัว ออกมาเร่ร่อน จะกลายเป็นกลุ่มเด็กเร่ร่อนดังกล่าว ที่ วัลลภ ตังคณานุรักษ์ได้อธิบายความหมายของเด็กเร่ร่อนดังกล่าวในหัวข้อ 2.2.1

2.2.3.2 พฤติกรรมก้าวร้าวและเจตนาก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าว คือ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือความเจ็บใจกับผู้อื่น การกระทำนี้อาจเป็นการตี การเตะ การต่อย การทำลายข้าวของการทะเลาะ การดูหมิ่นและการด่าทอ พฤติกรรมก้าวร้าวนี้ หากจะพิจารณาถึงรูปแบบของการกระทำก็แบ่งกว้าง ๆ ได้เป็น 2 รูปแบบ คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา เจตนาก้าวร้าว หรือ ความตั้งใจหรือแรงจูงใจที่จะทำร้ายคนอื่น โดยนัยนี้พฤติกรรมก้าวร้าว อาจเกิดขึ้นโดยมีหรือไม่มีเจตนาก้าวร้าวอยู่ด้วย

2.2.3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว

1. <u>ความคับข้องใจ</u> ตัวอย่างที่เห็นได้บ่อยในชีวิตประจำวันคือ ปฏิกิริยาของเด็กเมื่อถูก ผู้ใหญ่ขัดใจในสิ่งที่เด็กอยากทำหรืออยากได้ เด็กบางคนจะร้องไห้ บางคนจะตีผู้ใหญ่ แต่บางคนจะร้องไห้ บางคนจะตีผู้ใหญ่ แต่บางคนก็เฉยแล้วหันไปทำกิจกรรมอื่นแทน ความคับข้องใจแม้จะทำให้เด็กเกิดความก้าวร้าวได้ แต่เด็กไม่จำเป็นต้องมีปฏิกิริยาต่อความคับข้องใจ โดยการแสดงความก้าวร้าวทุกคนเสมอไป เด็กบางคนอาจตอบสนองความคับข้องใจด้วยการหลีกหนีจากสถานการณ์ทำกิจกรรมอื่นแทน หรือยอมรับการปฏิบัติตนตนโดยไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบ

2. <u>การเลียนแบบ</u> เด็กได้เห็นแบบอย่างที่แสดงความก้าวร้าว เป็นปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่ส่งเสริมให้เด็กมีความก้าวร้าวได้ การวิจัยของแบนดูราและคณะ (Bandura, Ross, & Ross, 1961) ทำโดยให้เด็กดูตัวแบบ (model)

3. <u>การเสริมแรง</u> พฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้รับการเสริมแรงมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต เด็กที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจามาก่อน นำเอาความก้าวร้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางวาจาเหล่านั้นไปใช้มากกว่าเด็กในกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน นอกจากนี้เด็กได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาก็มีการแสดงความก้าวร้าวทางกายสูงกว่าเด็กในกลุ่มควบคุม (Bandura & Walters, 1963)

การเสริมแรงมีอิทธิพลทั้งต่อพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว เด็กมีประวัติการเสริมแรงเป็นมาอย่างไร จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อพัฒนาการด้านพฤติกรรมในวัยที่โตขึ้น

4. <u>การลงโทษ</u> คนทั่วไปอาจจะเชื่อว่าการลงโทษเด็กที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ความเชื่อเช่นนี้ก็มีส่วนถูกอยู่มาก แต่ขณะเดียวกันก็มีข้อคิดว่าการลงโทษมีหลายรูปแบบ เช่น การลงโทษทางกายด้วยการเฆี่ยนตี การลงโทษทางวาจาโดยการด่าทอ การลงโทษทางใจโดยขู่ว่าจะไม่รัก และการลงโทษโดยการตัดสิทธิบางอย่าง เป็นต้นว่า ตัดเงินค่าขนม *นักจิตวิทยาส่วนมากไม่สนับสนุนการลงโทษโดยการเฆี่ยนตีหรือการด่าทอ เพราะการที่ผู้ใหญ่ทำเช่นนี้กับเด็ก ผู้ใหญ่จะกลายเป็นตัวแบบที่แสดงความก้าวร้าวให้กับเด็ก ส่วนการลงโทษทางใจโดยขู่ว่าจะไม่รักอาจใช้ได้ผลดี หากไม่มีการนำไปใช้พร่ำเพรื่อจนเกินไป.*

สรุปได้ว่า ทฤษฎีสัญชาตญาณ เป็นแรงขับของร่างกาย ที่เรียกว่า พลังของความก้าวร้าว ที่ทำให้เกิดความก้าวร้าวที่จำเป็นต้องระบายออก และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาหนทางเพื่อระบายพลังของความก้าวออกอย่างถูกต้อง เป็นแบบที่สังคมยอมรับคือ กิจกรรมการแข่งกีฬา การโต้วาที ฯลฯ ส่วนการระบายออกแบบที่สังคมไม่ยอมรับ คือ การก้าวร้าวทางวาจา เช่น การด่าทอ การก้าวร้าวทางกาย เช่น การทำร้ายร่างกาย ทฤษฎีการเรียนรู้ เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม หากเด็กอยู่ภายใต้สังคมที่ยินยอมให้เกิดความก้าวร้าว เด็กนั้นจะเป็นบุคคลที่ก้าวร้าว และในทางกลับกันเด็กอยู่ภายใต้สังคมที่ต่อต้านไม่ให้มีการก้าวร้าว เด็กจะไม่มีทางแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา ส่วนทฤษฎีคับข้องใจของนักวิจัยจากมหาลัยเยล เห็นว่าความคับข้องใจเป็นแรงขับ เกิดจากการที่เด็กไม่มีอิสระ ถูกกันไม่ให้บรรลุ ไม่ให้ที่เด็กประสงค์ เด็กจะเกิดเป็นความคับข้องใจ หากสะสมมากขึ้นเด็กจะมีการระบายออกได้หลายทาง ซึ่งจะอธิบายในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลให้เกิดความก้าวร้าว สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความก้าวร้าวมีทั้งหมด 4 อย่างด้วยกัน อย่างแรกเกิดจากความคับข้องใจ ปัจจัยที่สองคือ การเลียนแบบ เกิดจากผู้เลี้ยงดูเด็กในวัยเยาว์ ผู้เลี้ยงในที่นี่ใช้คำว่า Model คือบุคลที่อยู่แวดล้อมเด็ก หากผู้เลี้ยงมีการแสดงความก้าวร้าวออกมาเด็ก็จะเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวเช่นเดียวกัน ในทางตรงกันข้ามหากผู้เลี้ยงไม่แสดงออกเด็กจะไม่แสดงความก้าวร้าวเช่นเดียวกัน ปัจจัยที่สามและปัจจัยที่สี่มีความสัมพันธ์กัน คือ การเสริมแรงพบในการที่เมื่อเด็กปฏิบัติตัวดี การลงโทษเป็นปัจจัยสุดท้ายที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย นักจิตวิทยาไม่สนับสนุนการลงโทษทางกายและทางวาจา ใช้การลงโทษทางใจได้ แต่ให้ใช้ได้น้อยครั้งหรือนาน ๆ ครั้ง เพราะหากใช้ประจำทำให้เด็กเคยชินและจะใช้ไม่ได้ผลในครั้งต่อ ๆ ไป การลงโทษที่ได้ผลที่สุดคือ การลงโทษด้วยการตัดสิทธิ คือเด็กจะลดความก้าวร้าวลงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยการยอมรับเหตุผลที่ตนเองกระทำ และการตัดสิทธิจะเป็นการกระทำที่ไม่รุนแรง ไม่เหมือนกับการลงโทษทางกายและทางวาจา

สรุปวิธีแก้ปัญหาในเด็กเร่ร่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ศึกษาจากปัจจัยที่มีอิทธิพลให้เกิดความก้าวร้าว ความคับข้องใจการตอบสนองของเด็ก ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นต้องสามารถอธิบายเหตุผลให้เด็กเกิดความเข้าใจและยอมรับสภาพความเป็นจริง และให้มีการระบายออกของความก้าวร้าว ให้มีกิจกรรมด้วยการเล่นกีฬา กิจกรรมการโต้วาที กิจกรรมผ่อนคลายความตรึงเครียด การปลดปล่อย การร้องเพลง การว่ายน้ำ งานศิลปะ เกมส์การละเล่น ต่าง ๆ เพราะความก้าวร้าวเกิดจากแรงขับของร่างกาย

2.2.3.4 ทฤษฎีการปรับตัว

จากทัศนะของ Heynes (1958,5) กล่าวไว้ว่า "กระบวนการของการปรับตัวเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการที่ความต้องการจำเป็นจะได้รับการตอบสนอง ความตึงเครียดลดลง หรือแรงขับนั้นเบาบาง หรือสิ้นสุดลง" จากคำกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าการปรับตัวมีความเกี่ยวพันเป็นอย่างมากกับความต้องการอันจำเป็นหรืออีกนับหนึ่ง ความต้องการอันจำเป็นนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มนุษย์จะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการอันจำเป็นนั้น นักจิตวิทยาบางคนได้แยกกระบวนการการปรับตัวเป็น 4 ระยะคือ

1. มีปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงขับขึ้น
2. พฤติกรรมในการค้นหาวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาต่างมีประสิทธิภาพ
3. บรรลุถึงเป้าหมาย
4. ความตึงเครียดลดลง

ในกรณีนี้ได้มีผู้พยายามให้ความหมายของการปรับตัวที่ดีเอาไว้หลายคน เช่น Tindall (1959 : 76) กล่าวว่า ผู้ที่ปรับตัวได้ดีจะต้องมีความสามารถที่จะผสมผสานความต้องการของตนเองกับพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อที่จะสนองความต้องการนั้นโดยที่พฤติกรรมดังกล่าวจะต้องเข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อมและบรรทัดฐานของสังคม

การปรับตัวที่ดีควรประกอบไปด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

- ในด้านการรับรู้และสติปัญญา การปรับตัวที่ดีหมายถึงประสิทธิภาพในการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยความสามารถในการเปลี่ยนแปลงบทบาทและความสามารถที่จะแยกแยกสิ่งสำคัญออกจากสิ่งที่ไม่สำคัญ การปรับตัวที่ดีนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ตามความเป็นจริง โดยเปิดรับประสบการณ์และการรับรู้โดยปราศจากการบิดเบือน
- ทางด้านส่วนบุคคล จะต้องมีการยอมรับตนเอง และเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
- ในด้านสังคม บุคคลที่ปรับตัวได้ดีจะมีความไวในการรับรู้ความสึกของผู้อื่นจะคล้อยตามสังคม โดยที่พฤติกรรมนั้นจะตั้งอยู่บนฐานของเหตุผลและความถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

● ในด้านอารมณ์ ผู้ปรับตัวได้ดีจะมีความสงบสุข มีความชื่นชมกับชีวิต มีความแจ่มใส เบิกบาน มีความคิดสร้างสรรค์

● บุคคลที่มีการปรับตัวได้ดีจะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (Mouly 1968, 489-499)

กล่าวโดยสรุป การปรับตัวทางสังคม หมายถึง การกระทำระหว่างกัน (Interaction) หรือการปรับตัวเข้าหากันของทั้งสองฝ่าย (Accommodation)

2.2.3.5 การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อน.

จากการศึกษาบทวิจัยภายในประเทศพบว่ามีแนวทางการศึกษาวิจัยในทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์และผลการวิจัยดังนี้

กองสังคมเด็กและบุคคลวัยรุ่น กรมประชาสงเคราะห์กระทรวงมหาดไทย (บทคัดย่อ : 2532) การศึกษาพฤติกรรมเด็กที่หลบหนีจากสถานแรกรับเฉพาะกรณีสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดและสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท วัตถุประสงค์มีดังนี้ เพื่อที่จะศึกษาสาเหตุการหลบหนีของเด็กสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดและสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท ทรรศนะของเจ้าหน้าที่สถานแรกรับต่อการหลบหนีของเด็กรวมทั้งแนวคิดในการป้องกันและแก้ไข ภูมิหลังของเด็กที่หลบหนีออกจากสถานแรกรับ ตลอดจนศึกษาประวัติความเป็นมาและพฤติกรรมของเด็กที่หลบหนีออกจากสถานแรกรับเป็นกรณีศึกษา (case study) แบบเจาะลึกในเชิงจิตวิเคราะห์(psyehonalysis) นอกจากนี้ยังได้ศึกษาแนวโน้มการหลบหนีของเด็กเพื่อผลในการพยากรณ์ต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สาเหตุการหลบหนีออกจากสถานแรกรับเด็กชาย และเด็กหญิงที่พบมากกว่าสาเหตุอื่น คือ สาเหตุจากลักษณะนิสัยของตัวเด็กเอง ได้แก่ รักอิสระ ชอบเที่ยวเตร่ไปเรื่อยๆ ไม่ชอบความจำเจ และไม่ชอบอยู่ในระเบียบวินัย ฯลฯ เป็นต้น สาเหตุรองลงมา คือ สาเหตุจากครอบครัวของเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กไม่ค่อยสนใจมาเยี่ยมเยียนดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร เป็นเหตุให้เด็กรู้สึกว้าเหว่ คิดถึงบ้าน จึงคอยหาโอกาสหลบหนี และสาเหตุทางด้านบริหารงานของสถานแรกรับ ได้แก่ การดูแลเด็ก รั้วและอาคารสถานที่ ตลอดจนท่าทีการปฏิบัติต่อเด็กของเจ้าหน้าที่สถานแรกรับบางคน ไม่เหมาะสม เด็กบางคนต้องการออกไปทำงาน ฯลฯ เป็นต้น สำหรับทรรศนะของเจ้าหน้าที่สถานแรกรับในเรื่องสาเหตุการหลบหนีของเด็กมีความเห็นสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากตัวเด็ก

ภูมิหลังของเด็กที่หลบหนีออกจากสถานแรกรับพบว่าเด็กที่หลบหนีส่วนใหญ่เป็นเด็กชายอายุระหว่าง 15-18 ปี ส่วนใหญ่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา มีภูมิหลังอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ และมาจากสภาพไม่สมบูรณ์ สาเหตุที่ถูกนำส่งสถานแรกรับมากกว่าสาเหตุอื่นได้แก่ ปัญหาความประพฤติ เช่น มั่วสุมดมแลกเกอร์ เกเร หนีโรงเรียน ฯลฯ เป็นต้น

การวิเคราะห์พฤติกรรมของเด็ก พบว่าเด็กที่หลบหนีออกจากสถานแรกรับส่วนใหญ่ความประพฤติแปรปรวนและเกือบทั้งหมดมาจากครอบครัวที่ไม่ปกติสุข เด็กจึงเลือกดำเนินชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปตามอำนาจชักจูงใฝ่ต่ำ เช่น หนีโรงเรียน ลักขโมย หนีออกจากบ้าน ดมแลกเกอร์ ฯลฯ เป็นต้น และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของกองสงเคราะห์และบุคคลวัยรุ่นนำตัวส่งสถานแรกรับในที่สุด

สำหรับปริมาณ และแนวโน้มการหลบหนีของเด็กสถานแรกรับเด็กชากปากเกร็ดและสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท จากสถิติย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2528-2531 (เดือนมกราคม-กรกฎาคม) พบว่า ปริมาณการหลบหนีของเด็กชายสูงกว่าเด็กหญิงมากและปริมาณการหลบหนีของเด็กชายแต่ละปีมีความแตกต่างกันค่อนข้างสูง คือมีลักษณะไม่แน่นอน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละปี ส่วนเด็กหญิงไม่ค่อยมีความแตกต่าง.

สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทางสังคมศาสตร์ จากที่ได้ทบทวนการศึกษาดังกล่าวแล้วนั้น พบว่า โดยส่วนใหญ่ผลที่ได้เกี่ยวข้องทางพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนจึงทำให้ข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในจิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน พบว่าสาเหตุของการหลบหนีของเด็กสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดและสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท มี 3 สาเหตุ คือ

1. จากลักษณะนิสัยของตัวเด็กเอง
2. ครอบครัวของเด็กไม่สนใจมาเยี่ยมเยียน

ด้านบริหารงานของสถานแรกรับ ได้แก่ การดูแลเด็ก รั้วและอาคารสถานที่ เจ้าหน้าที่มีท่าทีการปฏิบัติต่อเด็กบางคนไม่เหมาะสม

2.2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนนี้จะทบทวนวรรณกรรม 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานในเชิงพื้นที่ในสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นหลักเบื้องต้น จากนั้น2.ศึกษาการออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว 3. ศึกษาผลงานออกแบบห้องสำหรับวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเด็กวัยรุ่นซึ่งเด็กเร่ร่อนที่ทำการศึกษานี้จะอยู่ในช่วงวัยรุ่นดังกล่าว 4.การออกแบบโรงเรียนมัธยมตอนต้น แนวคิดเหล่านี้นำไปเชื่อมโยงเนื้อหาเพื่อที่จะสามารถนำเนื้อหาไปวิเคราะห์ออกแบบที่เหมาะสมในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนต่อไป

2.2.4.1 ความต้องการขั้นพื้นฐานเชิงพื้นที่ของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้น (Meeting men's basic spatial needs in artificial environment)

อิทธิพลของพื้นที่ที่มีผลต่อจิตใจ : The influence of space on mental health

นักสัตววิทยา H.HEDIGER กล่าวว่า *การตอบสนองของคนต่อพื้นที่จะแตกต่างกันไป* ME.Linden สังเกตว่ามนุษย์สังคมจะมีการจัดพื้นที่ที่เรียกว่า ระยะสมบูรณ์แบบ (Perfect Distance) คือ จะไม่ใกล้หรือไกลจนเกินไป และการมีระยะที่สมบูรณ์แบบยังช่วยในการพัฒนาด้านจิตใจด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล Saskatchewen ให้คำ 2 คำที่เป็นพื้นฐานของการจัดระเบียบพื้นที่ คือ Sociofugal space : พื้นที่ที่เป็นแรงให้คนเกิดการแยกกัน กับ Sociopetal space ที่ทำให้คนอยู่ใกล้กัน เช่น ที่นั่งที่หัดหลังชนกันเป็น Sociofugal space

Space as communication Vincent Kling จากการวิจัยของเขาพบว่า พื้นที่เล็ก ๆ (microspace) สามารถเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ดีได้

Fixed-Feature space Winston Churchill ตั้งข้อสังเกตว่า*เราสร้างรูปร่างให้อาคาร อาคารก็สร้างรูปร่างให้เรา* Robert Sommer ได้ชี้ให้เห็นว่ามีทั้ง space ที่น้อยไป มากไปหรือใช้ผิดประเภท 2-3 ปี ที่ผ่านมามีการศึกษากลุ่มนักศึกษาใน 3 วิทยาลัยทางตะวันออกค้นพบว่ามีความขัดแย้งเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขนาดกับความต้องการห้อง Study room 80% แนะว่าควรเป็นห้องขนาดเล็ก 85% แนะว่าควรเป็นส่วนตัวไปเลย ที่นักเรียนต้องการที่สุดคือ ความเป็นส่วนตัว และสภาพแวดล้อมที่เขาควบคุมได้ เช่น การควบคุมความร้อน แสงหรือการระบายอากาศ

Semi fixed Feature ประกอบด้วย วัตถุในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สามารถเคลื่อนที่ ดังเช่น คนสามารถเพิ่มหรือลดความสัมพันธ์ของคนได้ (Transaction) การจัดเครื่องเรือนลดความยุ่งยากในการปฏิสัมพันธ์ต่อกันทางกายภาพ ระหว่างคน หรือกลุ่มคน และมีแนวโน้มที่จะหมดความเชื่อมั่นในการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

J.T.Gallahorn พบว่าเมื่อจัดกลุ่มเป็นแถวหรือกลุ่มย่อย ของคนทำงานในสำนักงาน การกระทำระหว่างกลุ่มคนทำงานจะลดลง แต่ภายในกลุ่มย่อยจะมีการปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น (Interaction)

Dynamic space อาณาเขตที่เว้นว่างส่วนบุคคล(Personal bubble of space) ที่อยู่รอบ ๆ ทุก ๆ คน คือ Dynamic space มีผลกระทบต่อการติดต่อกับผู้อื่นโดยที่ว่างส่วนบุคคลที่ครอบครองไว้ โดยเข้าใกล้หรือแยกออกไป.

กล่าวสรุปได้ว่า เรารับรู้ว่าความต้องการพื้นฐานเชิงพื้นที่ของมนุษย์นั้นเกิดจากพฤติกรรมและความสัมพันธ์ในอาณาเขตครอบครองที่มี 3 แบบ คือ Fixed-feature, SemiFixed-feature และ Dynamic space ความรู้สึกที่เกิดขึ้นอยู่กับ วัฒนธรรม,บุคลิกภาพ,สถานภาพ และเราต้องทราบผลกระทบทางด้านความรู้สึกที่มีต่อพื้นที่นั้น ๆ เพราะมนุษย์มีความรู้สึกต่อความหนาแน่นและพบว่าความหนาแน่นสามารถช่วยในด้านการบำบัดทางสังคมได้ พื้นที่กว้างและแคบโล่งหรือทึบมีผลต่อจิตใจของมนุษย์ด้วยดังนั้นเมื่อสิ่งที่ช่วยพัฒนาด้านจิตใจคือ การมีระยะสมบูรณ์แบบ (Perfect Distance) เครื่องเรือนมีส่วนช่วยในการจัดให้คนแยกหรือเข้าหากันได้ คือ การจัดระเบียบพื้นที่ เรียกว่า Sociofugal แยกกัน มาเป็น Sociopetal เข้าหากัน ขนาดของพื้นที่สามารถสร้างความสุขและความเศร้าได้ เพราะขนาดพื้นที่มีผลต่อการสื่อสาร พื้นที่เล็กจะทำให้การสื่อสารพูดคุยกันมากขึ้นกว่าพื้นที่กว้าง และระยะที่ทำการศึกษาให้คนมีความคุ้นเคยกัน (ระยะใกล้ชิด) มีความแตกต่างกันคือ แบบFixed-feature ลักษณะคงที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมและวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของเด็กเร่ร่อนนั้นอาจารย์สมพงษ์ จิตระดับได้ทำการศึกษาความขัดแย้งทางวัฒนธรรมเป็นระยะเวลา 2 ปีจากวัฒนธรรมแรก คือ วัฒนธรรมถนน เด็กเร่ร่อนจากที่เคยชินกับวัฒนธรรมข้างถนนซึ่ง มีอิสระภาพ เสรีภาพ มีกลุ่มเพื่อน แก๊ง มีการยืดหยุ่น ชีวิตเบ็ดเสร็จ สมบูรณ์ เมื่อถูกส่งไปยังสถานกักกันราชการทำให้ไม่สามารถปรับเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมสถานกักกันได้เพราะมีความขัดแย้งกันมากโดยมีการควบคุมเด็กอย่างเข้มงวด ใช้กฎระเบียบ วินัย ทำผิดแล้วต้องลงโทษ ทำทุกอย่างตรงเวลา บริเวณจำกัดคับแคบ ซ้ำซาก ขาดแรงจูงใจ

ตารางที่ 2.5 แสดงถึงกระบวนเชื่อมโยงของวัฒนธรรมถนนต่อวัฒนธรรมสถานกักกันและวัฒนธรรมโรงเรียน

วัฒนธรรมถนน	กระบวนเชื่อมโยง	วัฒนธรรมสถานกักกัน
เสรีภาพอิสระภาพ การตามใจตนเอง	ปรับไม่ได้	กฎ ระเบียบ วินัย ตรงเวลา ตามตาราง
		บริเวณจำกัด ขาดแรงจูงใจ
เพื่อน แก๊ง ยาเสพติด กาว หลบซ่อน		ไม่มีเสรีภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

วัฒนธรรมถนน	กระบวนเชื่อมโยง	วัฒนธรรมสถานกักกัน
เสรีภาพอิสระภาพการตามใจตนเอง	ปรับได้	สมาชิกของสังคม การเรียนรู้ 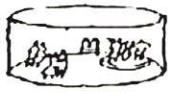
เพื่อน แก๊ง ยาเสพติด กาว หลบซ่อน		- นั่ง เพื่อฟัง - เอกเขนก - พักผ่อน สบาย เสรีภาพไม่ตามใจตนเอง 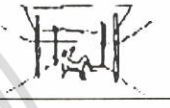

อ้างอิง : ภาพจาก Landscape Architecture ,John Ormsbee Simonds,1961,หน้า 86-89

2.2.4.2 การออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อมกายภาพให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร, 2541 : 287-295)

บุคคลต้องการภาวะเป็นส่วนตัวในระดับภาวะเป็นส่วนตัวในระดับที่พอดีในสภาพการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งบุคคลควรจะปรับให้เกิดระดับภาวะเป็นส่วนตัวตามที่ต้องการ แนวทางทางการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพ

แปลนแบบเปิดโล่ง การจัดแปลนแบบเปิดโล่ง (Open plan แต่บางครั้งเด็กต้องการหลบจากผู้อื่นเพื่อจะได้ผ่อนคลายจากสิ่งเร้าภายนอกหรือเพื่อทำอะไรโดยลำพังได้ ดังนั้น จึงมักจัดให้มีสภาพแวดล้อมกายภาพ เช่น ที่อ่านหนังสือแยกออกไป ที่ซึ่งฉากกั้นหรือที่ซึ่งยกระดับสูงขึ้นจากระดับทั่วไป ฯลฯ

พื้นที่เอนกประสงค์ สำหรับที่พักอาศัยที่ไม่ได้จัดให้มีห้องนอนแยกต่างหาก แต่จัดให้เป็นพื้นที่ใช้สอยรวมที่ใช้สำหรับประกอบกิจกรรมหลาย ๆอย่างรวมทั้งกิจกรรมนอน แต่กิจกรรมบางอย่างต้องการภาวะเป็นส่วนตัวที่ไม่อาจจัดให้แยกออกไปต่างหาก ก็ควรจะจัดให้มีฉากหรือม่านที่ทำให้การปรับให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัวเป็นไปได้.

ความหนาแน่นและขนาดของพื้นที่ใช้สอย การศึกษาพบว่าห้องขนาดเล็กมีกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายกว่าห้องขนาดใหญ่กว่า เพราะว่าห้องขนาดเล็กกว่ามีภาวะเป็นส่วนตัวมากกว่ามีความสะดวกใจที่จะประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ส่วนห้องใหญ่มักใช้ห้องสำหรับประกอบกิจกรรมส่วนบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ไม่ปรากฏมีกิจกรรมทางสังคมเกิดขึ้นบ่อยนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นเจ้าของ คือการพยายามหลีกเลี่ยงการจัดให้มีพื้นที่ที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ เช่นบริเวณอ่านหนังสือ บริเวณดูโทรทัศน์ ฯลฯ หรือจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน 2-3 แห่งภายในบริเวณสวนหย่อมที่บุคคลสามารถเข้าใช้ได้โดยไม่มีความรู้สึกประเจิดประเจ้อ โดยอาจจัดให้มีกำแพงเตี้ย ๆ หรือพุ่มไม้แยกที่พักผ่อนเหล่านั้นออกจากกัน หากได้มีการใช้พื้นที่ดังกล่าวเสมอ ๆ บุคคลก็อาจเกิดความรู้สึกว่าตนมี "สิทธิ" ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เป็นการเสริมสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนมีอิสรภาพในตนเอง สามารถควบคุมการเข้าถึงของบุคคลอื่นได้

การแยกอาณาบริเวณ ด้วยการแยกส่วนภายในที่เป็นอาณาบริเวณส่วนตัวออกจากส่วนภายนอกที่เป็นอาณาบริเวณสาธารณะ ส่วนภายนอกนั้น คือ แหล่งที่ก่อให้เกิดการรบกวนต่าง ๆ สำหรับที่พักอาศัย เช่น บ้านหันเข้าหาภายในซึ่งมักเป็นส่วนโล่งหรือที่โล่งตรงกลาง ส่วนภายนอกมักเป็นส่วนที่มีลักษณะเรียบง่าย เป็นกำแพงที่ไม่มีการตกแต่ง บ้านที่กล่าวถึงจะแตกต่างจากบ้านร่วมสมัยซึ่งมักหันออกสู่ภายนอก ที่เป็นสนาม สวน ข้างบ้าน และถนน บ้านที่จัดให้แบบหลังที่เราเห็นกันทั่วไปในปัจจุบัน มีลักษณะทางกายภาพที่ได้รับการรบกวนจากภายนอกได้ง่าย หากต้องการภาวะเป็นส่วนตัวภายใน จำเป็นต้องปิดประตูหน้าต่าง และม่านอีกชั้นหนึ่ง

อาจกล่าวโดยสรุปว่า ในการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัวนั้นได้เสนอแนวทางหลักประการสำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อมกายภาพที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับการเปิดหรือปิดตัวเองมากหรือน้อย จากการเข้าถึงของบุคคลอื่นได้ตามที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสภาพแวดล้อมที่จัดแปลนแบบเปิด ในสภาพแวดล้อมที่มีส่วนใช้สอยแบบเอนกประสงค์วิธีการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปสู่สภาพแวดล้อมกายภาพที่สนองความต้องการดังกล่าว เช่น การหลีกเลี่ยงการจัดแปลนแบบเปิดตลอด การหลีกเลี่ยงการรวมกิจกรรมที่ต้องการภาวะเป็นส่วนตัวมากไว้ในพื้นที่ใช้สอยแบบเอนกประสงค์ การลดความหนาแน่นของพื้นที่ใช้สอย การลดขนาดของพื้นที่ใช้สอยร่วมโดยแยกเป็นส่วนใช้สอยย่อย ๆ การหลีกเลี่ยงการจัดพื้นที่โล่ง ๆ โดยไม่มีใครเป็นเจ้าของหรือที่ไม่อาจอ้าง "สิทธิ" เป็นเจ้าของได้ และที่สำคัญ คือ การแยกอาณาบริเวณให้ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างอาณาบริเวณส่วนตัวกับอาณาบริเวณสาธารณะ

2.2.4.3 ศึกษาผลงานออกแบบห้องสำหรับวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเด็กเร่ร่อนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น

สภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ดังที่ได้ศึกษาพบว่าเป็นเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ดังที่ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความต้องการของวัยรุ่นนั้นจึงศึกษาเพิ่มเติมจากผลงานการออกแบบภายในห้องที่เหมาะสำหรับวัยรุ่นโดยสถาปนิก ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.8 แสดงห้องนั่งเล่นออกแบบโดย Joan Regenbogen.

Joan Regenbogen เป็นผู้ออกแบบโดยทำให้ห้องดูกว้างขึ้นโดยใช้พรมขนสัตว์สีเทาทำให้รู้สึกน่าสนใจและเป็นสิ่งดึงดูด และทำให้การจัดพื้นที่ชัดเจน และสามารถดูดซับเสียงภายในห้องได้ดี และเหมาะกับกิจกรรมของวัยรุ่นคือ การเล่นดนตรี ภายในห้องมีเครื่องเรือน เช่น โต๊ะเขียนหนังสือ ตู้เก็บอุปกรณ์วางโทรทัศน์ ปิดผิวหน้าด้วยแผ่นโฟเมก้าสีขาว

ภาพที่ 2.9 แสดงห้องนอนที่ออกแบบโดย MLTW / Moore

ห้องนอนนี้ออกแบบโดย MLTW / Moore ห้องนี้เป็นการเพิ่มเติมมาภายหลังซึ่งมีพื้นที่เหลือเหมาะสำหรับเตียงคู่และเนื่องจากเป็นส่วนที่ติดกับระเบียง ทำให้สามารถเห็นวิวทิวทัศน์ที่สวยงามจากทะเลได้ยินเสียงคลื่น มีบานหน้าต่างรูปทรงแปลกตาซึ่งใช้ควบคุมแสงแดดที่จะเข้ามาในห้อง ภายในตกแต่งผนังด้วยลวดลายกราฟฟิคนี้โดย Mary Ann Rumney

อาจกล่าวโดยสรุปว่า จากแนวคิดการออกแบบห้องนอนสำหรับเด็กวัยรุ่น ความจำเป็นอย่างมากของการออกแบบคือ ให้ตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ของวัยรุ่นไม่ใช่ออกแบบเพื่อ

เอกสารนี้ [illegible] ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสวยงาม ความต้องการต่าง ๆ ดังที่ได้ทบทวนในหัวข้อ 2.2.3.1 จิตวิทยาวัยรุ่นนั้น พบว่าผลงานการออกแบบห้องสำหรับวัยรุ่นได้เป็นไปตามลักษณะความสนใจของวัยรุ่น และความต้องการต่าง ๆ เช่นความต้องการได้รับอิสระ ความต้องการอยากรู้อย่างมีเหตุผล ความต้องการประสบการณ์แปลกใหม่ ความสนใจในการพักผ่อน และพบว่าเด็กที่ขาด ความรัก ความต้องการความเป็นอิสระ จะทำให้เกิดการแยกตัว Isolation ฉะนั้นการออกแบบพื้นที่ 2 ส่วน ในระดับความเป็นส่วนตัวจึงเกิดขึ้น ตารางความต้องการวัยรุ่นและการออกแบบของสถาปนิกดังนี้

ตารางที่ 2.6 แสดงความต้องการของวัยรุ่นและการออกแบบของสถาปนิก

ความต้องการของวัยรุ่น	การออกแบบของสถาปนิก
1. ต้องการความเป็นส่วนตัวสูง เกิดการแยกตัว	1. แบ่งพื้นที่ภายในห้องให้เป็น 2 ส่วน หรือมี 2ชั้น
2. ต้องการรับอิสระไม่ต้องการการรบกวนจากพ่อแม่	2. เตียงนอนเป็น step นอนได้ 3 แบบ ไม่ต้องทำความสะอาดห้องมากนัก วัสดุใช้แผ่นโฟเมก้าสีขาว
3. ต้องการที่แปะติดรูปที่ชื่นชอบ	3. ผนังออกแบบเป็นกระดานติดกระดาษ
4. ไม่ชอบความซ้ำซาก จำเจ	4. เครื่องเรือนสามารถปรับเปลี่ยนได้ เช่น ตู้ เตียง
5. ต้องการความแปลกใหม่	5. ออกแบบให้มีชั้นโชว์ คล้าย Displayออกแบบให้ step ของห้องเป็นลิ้นชักเก็บของ
6. ต้องการพื้นที่สำหรับอ่านหนังสือ ทำการบ้าน	6. ออกแบบให้มีโต๊ะเขียนหนังสือ
7. ต้องการการพักผ่อน	7. ออกแบบให้มีมุมพักผ่อน พื้นที่นั่งเล่นภายในห้องนอนด้วยเตียงนอนโซฟา ตกแต่งโชว์ภาพ พื้นเป็นพรมขนสัตว์
8. ต้องระบายอารมณ์	8. พรมติดผนังป้องกันการขูดขีด มีพื้นที่ติดแปะโปสเตอร์ภาพวาด

2.2.4.3 แนวคิดการออกแบบโรงเรียนสำหรับเด็กในช่วงวัย 9-15 ปีหรือชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมตอนต้น (Equipping The Middle School : Learning Laboratory, Skokie Middle School,Winnetka,ill., P.131-145).

การสร้างพื้นที่ในการตอบสนองถึงความสามารถของเด็ก ๆ และความต้องการต่าง ๆ ของกิจกรรมที่จัดขึ้นมีปัจจัยที่ควรใช้ในการพิจารณา คือ

ความแตกต่างของเพศ , อายุ ซึ่งวัยนี้เป็นวัยอยากรู้อยากเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าโรงเรียนไม่มีการปิดกั้น ทางพฤติกรรม ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ห้องศิลปะ หอดูดาว ที่ทำการเกษตร อุปกรณ์ดูโทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เด็ก ๆ สนใจ สถานที่เหล่านี้ควรมีพื้นที่เพียงพอและมีการปกป้องอันตรายต่าง ๆ ควรให้ความอยากรู้อยากเห็นให้เป็นไปอย่างธรรมชาติ ไม่ควรชี้นำ เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกหมดความอยากไป,**ความต้องการของเด็ก** เด็กเป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการต่าง ๆ และยังไม่มีความรู้ดีพอที่จะใช้ความต้องการเป็นเจ้าของในฐานะสมาชิกใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่ม ฉะนั้นเราควรใช้ความต้องการของเด็ก ๆ ในการใช้เวลาในการแสดงออกในโรงเรียน และให้ความช่วยเหลือตามที่เด็กต้องการ.

ข้อเสนอแนะเครื่องมือเครื่องใช้

- โต๊ะรับประทานอาหารแบบพับเก็บได้ และม้านั่งที่มีลูกล้อสำหรับเลื่อนที่นั่ง 1 โต๊ะให้เด็กนั่งรับประทานประมาณ 15 คน ความสูงของโต๊ะ 61 เซนติเมตร ม้านั่งสูง 38 เซนติเมตร มีพื้นที่ประมาณ 8 ตารางฟุตของพื้นที่พื้นเมื่อพับเก็บ
- อ่างล้างชามขนาดใหญ่สำหรับทำความสะอาด ไม่รวมส่วนเครื่องมือบริการอาหาร
- พื้นส่วนทานอาหารสามารถปรับให้เป็นส่วนนั่งเล่นได้โดยที่เพิ่มเบาะนิ่ม ๆ ส่วนม้านั่งรับประทานอาหารเด็ก ๆสามารถใช้นั่งสบาย ๆ ได้

ในประเด็นของการจัดพื้นที่ในส่วนทำงานให้มีโต๊ะที่มีขนาดใหญ่ เพื่อประโยชน์ใช้สอยมากขึ้นและที่นั่งให้แก่นักเรียนและครูผู้สอนในปริมาณกลุ่มละ 50 คน,25 คน,10 คน,5 คน หลีกเลี่ยงการใช้โต๊ะหรือเก้าอี้ ที่มีรูปแบบที่หวือหวารูปแบบขาโต๊ะขาเก้าอี้ที่เกะกะเป็นอุปสรรคในการใช้ของเด็กนักเรียน

กิจกรรมเช่นการประชุม สัมมนา ควรมีพื้นที่ในการจัดกลุ่มเครื่องเรือน โดยแนะนำให้ใช้ Platform และในบางส่วนที่เป็นพื้นที่ปิดโดยให้แผ่นเครื่องเรือนเหล่านี้ มีการขนย้ายสะดวกใช้ได้กับกลุ่มใหญ่ หรือห้องที่เป็นหอประชุม ควรจัดให้มีรูปแบบที่เรียบง่าย

ในการประมาณพื้นที่ภายในโรงเรียน 30 % ควรเป็นพื้นที่ทางด้านกายภาพ, ศิลปะ, ดนตรี, งานบ้าน,ศิลปอุตสาหกรรม, หอประชุม, ห้องสมุด, พื้นที่เพื่อรองรับการก่อสร้างส่วนอื่น ๆ เพิ่มเติม ส่วนพื้นที่อีก 70% เป็นส่วนวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีการเรียนที่หลากหลายใน 1 วัน พื้นที่ส่วนวิชาการต้องประกอบไปด้วยพื้นที่ห้องเรียนที่เปลี่ยนวิชาเรียนไปตามตารางสอน ควรมีพื้นที่ให้คำปรึกษานักเรียนและกลุ่มเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พื้นที่ควรมีความยืดหยุ่นสำหรับเก็บอุปกรณ์และการเตรียมการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

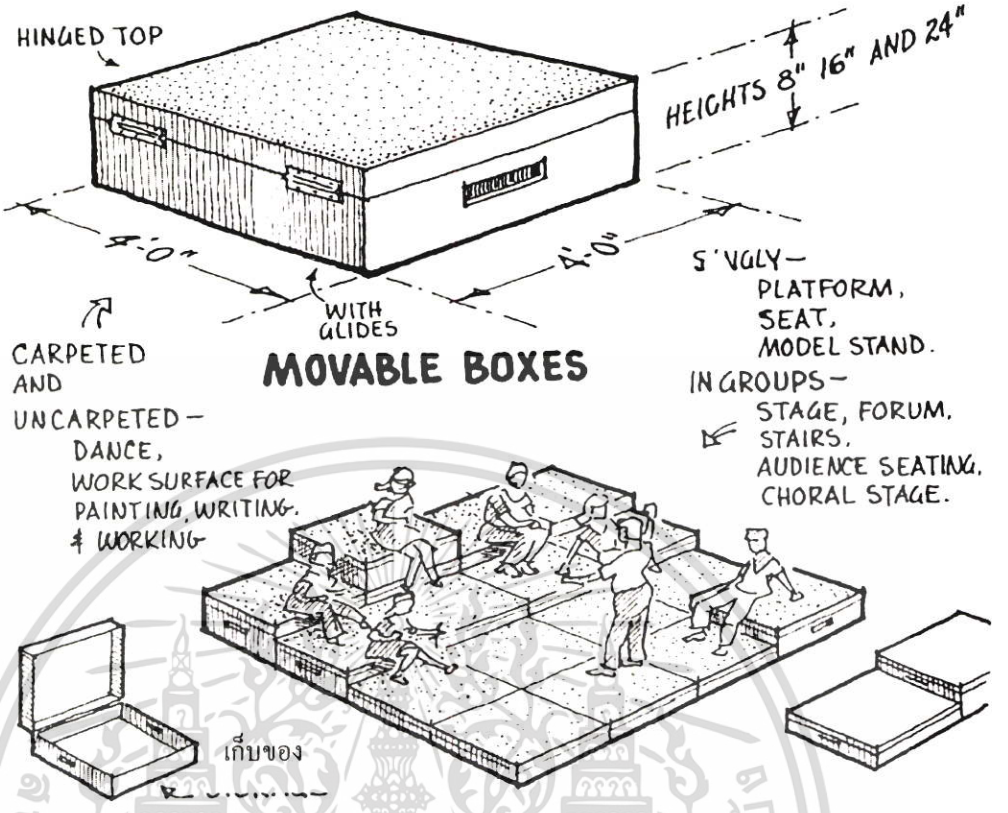

ภาพที่ 2.10 แสดงกล่องเอนกประสงค์ที่มีความสามารถใช้งานได้หลากหลาย

1. ที่นั่ง
   a. แบบมาตรฐาน มีความสูงที่หลากหลายหรือปรับได้ ควรมีลักษณะซ้อนทับกันได้และเป็นไปตามข้อกำหนดของการเคลื่อนย้าย
   b. ไม่เป็นทางการ
      (1) สิ่งกันกระเทือนพิจารณาได้ทั่ว ๆไปให้มีความหลากหลาย
      (2) ชุดโซฟา 3 ที่นั่ง
      (3) เก้าอี้สำหรับนั่งเล่น
   c. แบบพิเศษ สตูซึ่งพนักพิงปรับระดับได้
2. ที่เก็บของ
   a. นักเรียน
      (1) ที่เก็บของที่เป็นลิ้นชักของเด็กแต่ละคนหรือเป็นตู้เก็บของ : หากเป็นตู้เก็บของให้มีบานเปิดคู่ ขนาด 47"x23"x68" มีลิ้นชักประมาณ 30 ตัว ติดล้อและมีที่ห้ามล้อ ให้ผิวหน้าของบานเป็นกระดานขีดเขียนได้ พร้อมรับน้ำหนักกระเป๋าที่หนักของเด็กได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

b. วัสดุและการจัดส่ง

(1) ตู้เก็บของล้อเลื่อน ขนาด 68"x68" แบบ Modular ชั้นปรับระดับหรือเป็นลิ้นชัก บานปิดคู่ 47"x23"x68" ติดตั้งอุปกรณ์

(2) ตู้เก็บของล้อเลื่อนขนาดประมาณ 42"x23"x30" ต่ำกว่าความสูงเคาน์เตอร์มีความลึก 3-6 "

3. การจัดวาง Display : การจัดอาจใช้ด้านหลังของตู้เก็บเอกสารเคลื่อนที่และผนังโดยติดกระดานสำหรับตกแต่งนิทรรศการ

4. กระดานดำและกระดานแสดงผลงานนักเรียน : ส่วนนี้ต้องเลือกผนังเป็นส่วนติดกระดานและด้านหลังตู้ที่มีขนาดใหญ่เลือกขนาดให้เหมาะสมกับกระดานที่สามารถเลื่อนได้ และมีเนื้อหาในการนำมาจัดบานกระดาน

5. ส่วนกั้นห้องที่เคลื่อนย้ายได้(สำหรับพื้นที่ส่วนตัว) ความหลากหลายของฉากตั้งเดี่ยวติดล้อมีที่ห้ามล้อ และยึดกันได้ 3 บาน หรือมากกว่านั้น ฉากนี้ควรเป็นประเภทเดียวกับกระดานจัดนิทรรศการหรือกระดานดำผิวและรูปทรงและมีอุปกรณ์(ลิ้นชัก,ตู้เก็บของ,ส่วนทำงาน,ส่วนเก็บอุปกรณ์)

a. ฉากตั้งโค้ง ขนาด 60"x54" มีผิวหน้าที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันเสียง

b. ฉากขนาด 48"x54"กับกระจกใสขนาดเดียวกับกระดานจัดนิทรรศการ หรือกรอบรูปขนาดใหญ่ที่สามารถรับแผ่นกระจก,กระดานดำโดยมีที่สำหรับแขวนด้วย

c. หากใช้ฉากจัดนิทรรศการยึดกันเป็นกลุ่มควรมีขนาด 48"x54"

6. พื้นที่มีการใช้งานพิเศษ

a. ขาตั้งฉากเคลื่อนที่ขนาด 36"x18"x15" กับบอร์ด Display ที่สามารถเลื่อนได้(บอร์ดสำหรับติดงาน,บอร์ดสำหรับครู,บอร์ดที่ปิดด้วยผ้าสักหลาด)

b. ถังขยะแบบเปิดเคลื่อนย้ายสะดวกมีฝาเปิดด้านบนขนาด 24"x20"x22"

c. เคาน์เตอร์อุปกรณ์ ขนาด15"x18" สูงไม่เกิน 48"

d. ตู้เก็บจักรเย็บผ้า เมื่อมีการเปลี่ยนพื้นที่ในวิชาคหกรรม

2.2.4.5 แนวคิดการออกแบบบ้านในมิติต่าง ๆ

บ้านเป็นมากกว่าอาณาเขตหรือดินแดน และมิใช่เพียงพื้นที่ที่มีการจัดสรรให้เป็นระเบียบเท่านั้น แต่เป็นอะไรที่ซับซ้อนซึ่งได้มีการให้คำจำกัดความและถูกจำกัดความโดยปัจจัยทางวัฒนธรรม สังคม ประชากร จิตวิทยา การเมืองและเศรษฐกิจ ในจุดนี้ Hayward ซึ่งได้จำกัดความหมายของคำว่าบ้านไว้ถึง 9 แนวทางแต่มีเพียงแนวทางเดียวที่กล่าวอ้างถึงปัจจัย (ตัวแปร) ทางกายภาพ Hayward เสนอแนะว่าความสัมพันธ์ของมนุษย์ต้องเท่าเทียมกัน เช่นกันกับ Saegert

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งกล่าวไว้ว่าบ้าน (home) ให้ความรู้สึกที่เข้าใจยากว่า house เพราะมันไม่ใช่เพียงแค่สถานที่ แต่มันยังมีความสอดคล้องทางจิตวิทยาและความหมายทางสังคมอีกด้วย

มิติทางวัฒนธรรม (Cultural Dimensions) มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

- ภาพลักษณ์โดยรวมของคนภายในสังคม
- กฎเกณฑ์ความเป็นญาติพี่น้อง
- การจัดวางตำแหน่ง และทิศทางของบ้าน
- วิธีการสร้างบ้านเรือน
- วิถีชีวิตในครัวเรือน
- ภาษา : การจัดแยกประเภท เช่น ส่วนสาธารณะ/ส่วนบุคคล
- ความสะอาด/ความสกปรก ข้างหน้า/ข้างหลัง
- พิธีกรรมทางสังคมและทางครอบครัว
- กฎเกณฑ์ที่แสดงเป็นนัย ; ประเพณีนิยมและบรรทัดฐาน
- กฎเกณฑ์ที่แสดงให้เห็นชัดเจน ; กฎเกณฑ์ในการสร้างที่พักอาศัย
- ค่านิยมร่วมกัน ; ทั้งที่คงอยู่ในปัจจุบันและในอดีต

มิติทางด้านสังคมประชากร (Socio-demographic dimensions) มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

- อายุและเพศของผู้พักอาศัย
- โครงสร้างของประชากรและส่วนประกอบของครัวเรือน
- รายได้ครัวเรือน
- สถานภาพการจ้างงาน,สถานะทางสังคม
- ผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีในครัวเรือน
- ค่านิยมทางสังคมเศรษฐกิจ;การจัดพื้นที่และวัตถุ
- บทบาทในครัวเรือนและในสังคม
- กิจวัตรประจำวันในครัวเรือน
- วิถีชีวิตและกิจวัตรในสังคม
- ความเชื่อทางศาสนาและการถือปฏิบัติ

มิติทางด้านจิตวิทยา (Psychological dimensions)

- ความนับถือตัวเอง(self esteem)
- ชื่อเสียงส่วนตัว (Personal identity)
- พื้นที่เฉพาะบุคคลและความเป็นส่วนตัว(personal space and privacy)
- ความทะยานอยากและเป้าหมายชีวิต(aspirations and goals)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ค่านิยมส่วนตัวในเรื่องพื้นที่ในบ้านและสิ่งประดับ(personal values;domestic space and objects)
- ความชอบส่วนตัว,รูปแบบของบ้านและการก่อสร้าง(personal preference;house form and construction)
- บทบาทส่วนตัว (personal role(s))
- ประวัติส่วนตัวของผู้พักอาศัยในบ้าน (residential biography)
- วิถีการดำเนินชีวิตจากมุมมองส่วนตัว(subjective life stages)
- สัญลักษณ์ของบ้าน(domestic symbols;symbolism)

ศึกษาหัวข้อการวิจัย Place and Identity process

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบ Place and Identity process
2. เพื่อศึกษา Concept และ Place
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของ Attached (ความรู้สึกผูกพัน) กับ สภาพที่อยู่อาศัย

หลักการของ Identity มี 4 ประการ คือ

1. Continuity ความต่อเนื่อง
2. Distinctiveness ความมีเอกลักษณ์พิเศษ
3. Self-esteem การยอมรับตนเอง
4. Self-efficacy ประสิทธิภาพของตนเอง

แบ่งการวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ จุดประสงค์เพื่อเจาะลึกถึงความสัมพันธ์กับท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาและรักษาเอกลักษณ์ เป็น Qualitative research ศึกษาถึงความเป็นตัวแทนของความสัมพันธ์ทางสังคมที่ค้นพบจากการสังเกตรายละเอียดแบบคุณภาพ ถ้ารู้สึกผูกพันกับท้องถิ่นถือว่าเป็นการสนับสนุนหลักการ 4 อย่างของ Identity

1. Distinctiveness (ความมีเอกลักษณ์) ยืนยันเมื่อผู้ตอบใช้ในการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเขาเพื่อแยกจากคนอื่นๆ

2. Continuity (ความต่อเนื่อง) คาดว่าผู้อาศัยรอบๆศูนย์กลางประวัติศาสตร์ทั้งชาย และหญิง มีความผูกพันธ์กับพื้นที่ และการรับรู้การย้ายที่ใหม่โดย Continuity แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- Place Referent Continuity แสดงหน้าที่สภาพแวดล้อมอย่างไรเป็นการอ้างอิงเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผ่านมาและปัจจุบัน
- Attached แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ Landscape เมื่อตอนเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Place Conquent Continuity – แสดงการปรับตัวเข้าสภาพแวดล้อม
- ชนิดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ชอบ

3. Self – esteem(การยอมรับตนเอง) ทดสอบว่าคนรู้สึกภูมิใจในที่ที่ตนอยู่หรือเปล่า

4. Self – efficacy (การมีประสิทธิภาพในตนเอง) เป็นการใช้ชีวิตประจำวันในพื้นที่นั้น เป็นการจัดประเภทเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเป็นการคาดหวังในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกของสภาพแวดล้อมท้องถิ่นนั้น

สรุปแนวคิดการออกแบบบ้านที่นำมาใช้ในมิติต่าง ๆ โดยสามารถทำให้คนรู้สึกผูกผันกับพื้นที่ คือ มิติทางวัฒนธรรม

- วิถีชีวิตในครัวเรือน
- พิธีกรรมทางสังคมและทางครอบครัว
- กฎเกณฑ์ในการสร้างที่พักอาศัย

มิติทางสังคม

- อายุและเพศของผู้พักอาศัย
- โครงสร้างของประชากรและส่วนประกอบของครัวเรือน
- กิจวัตรประจำวันในครัวเรือน

มิติทางจิตวิทยา

- การนับถือตัวเอง
- ความทะยานอยากและเป้าหมายชีวิต
- ความชอบส่วนตัว;รูปแบบของบ้านและการก่อสร้าง
- Self – efficacy (การมีประสิทธิภาพในตนเอง) เป็นการใช้ชีวิตประจำวันในพื้นที่นั้น

2.2.5 กรณีศึกษาเปรียบเทียบ

กรณีศึกษาเปรียบเทียบนี้เป็นการศึกษาองค์กรที่รับอนุเคราะห์เด็กที่มีสาเหตุที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กเร่ร่อนขาดคนเลี้ยงดูดังนั้นสถานที่ทั้งสองจึงเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก ความแตกต่างกันของบ้านสองแห่งคือหลังแรกคือโรงเรียนหมู่บ้านเด็กกาญจนบุรีเป็นหน่วยงานของเอกชน ภายใต้การดูแลของมูลนิธิเด็ก หลังที่สองคือสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ดเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยนำทฤษฎีหัวข้อแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อม (หัวข้อ 2.2.4) เป็นประเด็นศึกษาจากการสังเกตการณ์เบื้องต้น(เก็บข้อมูลจากภาพถ่าย) และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ แสดงดังกรอบการศึกษาดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

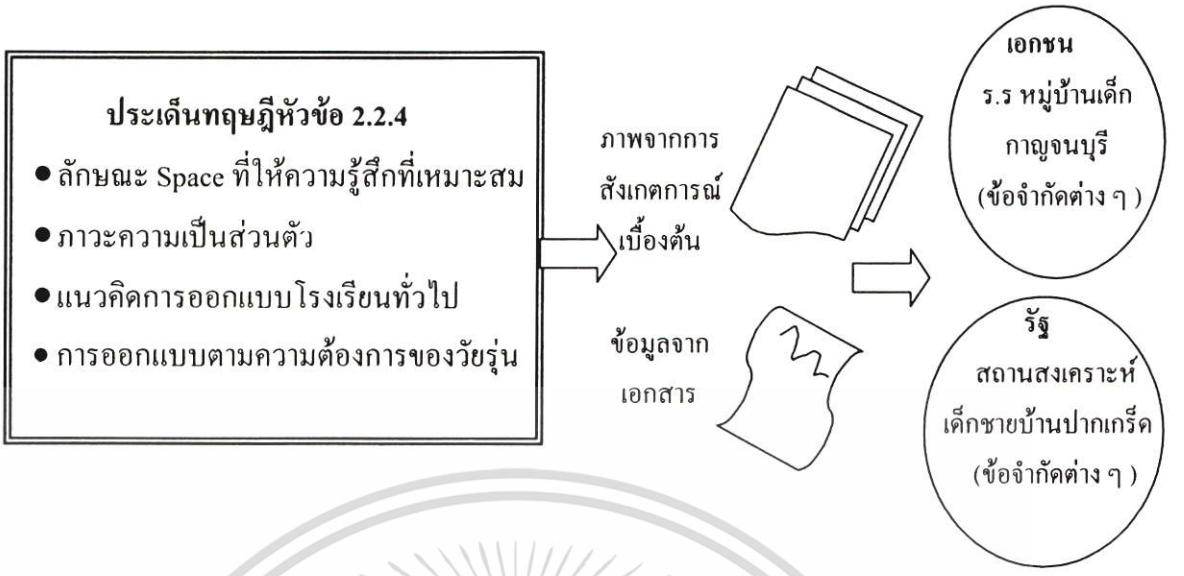

ภาพที่ 2.11 แสดงการนำแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กเร่ร่อนมา ศึกษากับกรณีศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.5.1 โรงเรียนหมู่บ้านเด็กกาญจนบุรี (มูลนิธิเด็ก)

การบริหารงานของโรงเรียน

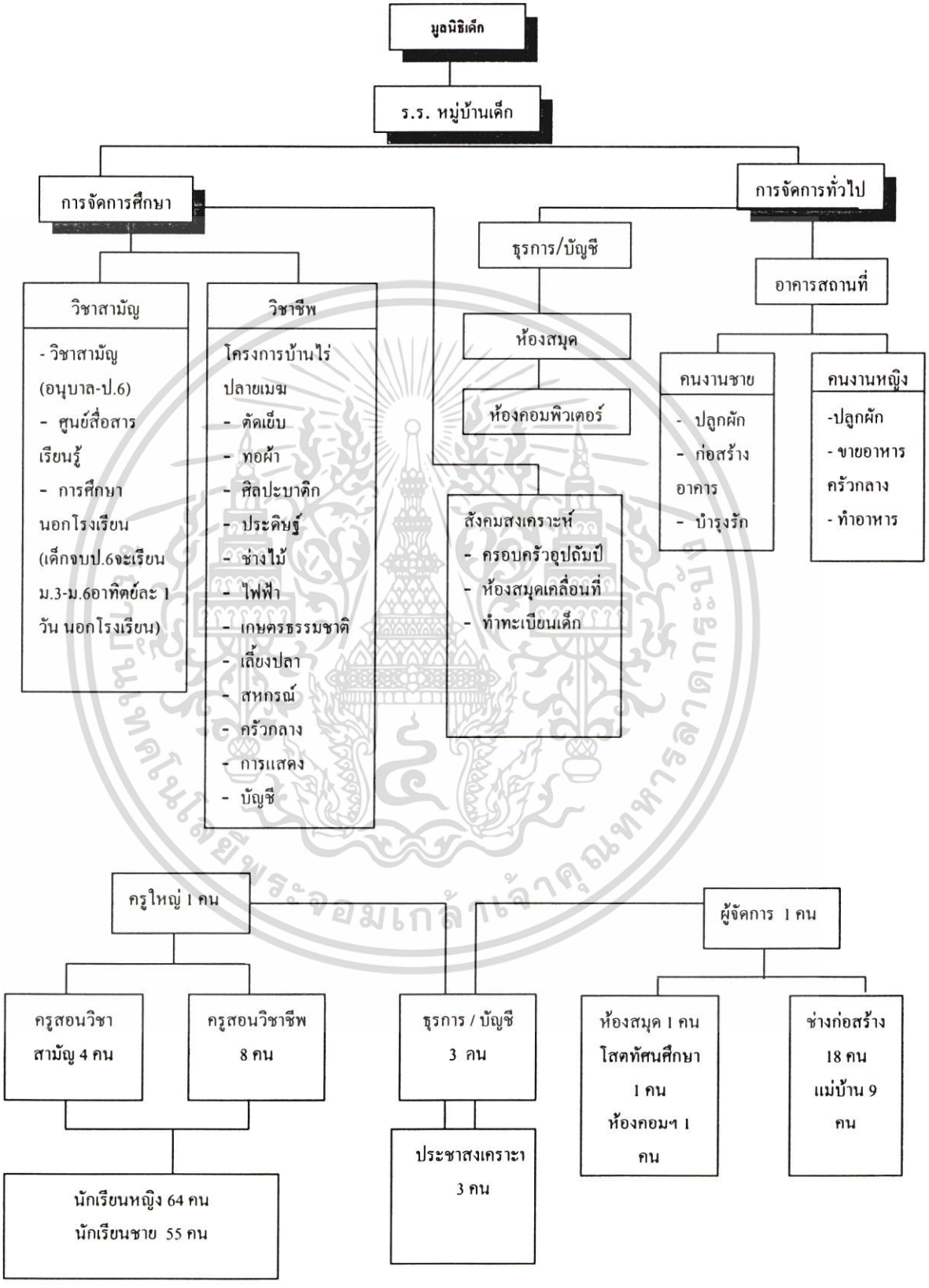

ภาพที่ 2.12 แสดงการบริหารงานของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.7 แสดงจำนวนเด็กในโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก-มูลนิธิเด็ก

แยกตามอายุ

ช่วงอายุ	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2-6 ปี	7	12	19
7-12 ปี	29	35	64
13-15 ปี	10	8	18
16-18 ปี	7	4	11
19-20 ปี	0	6	6
20 ปีขึ้นไปอยู่ในระหว่างเรียนระดับอุดมศึกษา	2	0	2
รวม	**55**	**64**	**120**

แยกตามประเภท

แยกตามประเภท		
กำพร้า	25	คน
ยากจน	33	คน
ครอบครัวแตกแยก	41	คน
ถูกทอดทิ้ง	11	คน
ถูกทารุณกรรม	8	คน
เร่ร่อน	1	คน
รวม 120 คน		

ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

- **แนวความคิดทางการศึกษา**

ภาพที่ 2.13 แสดงแนวคิดทางการศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก (เอกสารโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก "ผลิใบจากไพรกว้าง : 5) ใช้แนวคิดของโรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์ (Summerhill) ในประเทศอังกฤษมาประยุกต์ใช้เป็นรูปแบบการศึกษา ผสานกับปรัชญาทางพุทธศาสนา เพื่อให้เหมาะกับสภาวะของความเป็นไทย

หลักการของโรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์นั้น กำหนดขึ้นโดยนายเอ.เอส.นีล (Mr.A. S. Neill) เจ้าของโรงเรียน ซึ่งระบุไว้ว่า "เด็กควรมีเสรีภาพด้วยการตัดสินใจว่าจะเรียนหรือจะเล่น"

นีลล์ เชื่อว่าเด็กนั้นบริสุทธิ์มาตั้งแต่เกิด แต่การที่เด็กเกเรหรือสร้างปัญหา เป็นเพราะผลการกระทำและแรงกดดันจากผู้ใหญ่ หลังจากดำเนินงานซัมเมอร์ฮิลล์มาหลายปี เขาได้สรุปว่าเด็กๆที่เคยมีปัญหา แล้วสามารถกลับมาเป็นเด็กที่มีความสุขได้อีกครั้งหนึ่ง เป็นเพราะสิ่งแวดล้อมที่มีเสรีภาพ ดังนั้นโรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์ จึงมีเป้าหมายว่าจะทำโรงเรียนให้เหมาะกับเด็ก ไม่ใช่เปลี่ยนเด็กให้เหมาะกับโรงเรียน ซัมเมอร์ฮิลล์เน้นการให้เสรีภาพกับเด็กเต็มที่ ให้มีการปกครองตนเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การออกกฎระเบียบ ที่เห็นว่าจะเป็นทุกอย่างของโรงเรียน ในเรื่องการเรียนการสอนนั้น นักเรียนมีเสรีภาพที่จะเข้าห้องเรียนหรือไม่เข้าห้องเรียนก็ได้ไม่ว่าจะเป็นตลอดวันหรือตลอดทั้งปีโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก นำแนวคิดในเรื่องเสรีภาพของซัมเมอร์ฮิลล์มาใช้ นั้นคือเด็ก ๆ มีสิทธิที่จะเข้าห้องเรียนหรือไม่เข้าห้องเรียนของเด็ก แต่ก็เพียงแค่ 2 ปี เท่านั้น ไม่ใช่ตลอดไป การเข้าชั้นเรียนของเด็กขึ้นอยู่กับความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน แต่ไม่ใช่เกณฑ์อายุ

ปรัชญาทางพุทธศาสนา ที่นำมาผสานเป็นแนวทางการเรียนการสอนนั้น วางบนฐานที่ใช้หลักคิดว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องการศูนย์รวม ต้องการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดปัญญา นำไปควบคุมสัญชาติญาณ หลักการของพุทธศาสนาอันนี้คือ *ปรโตโฆสะ... การจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกให้ควร*

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย กลมกลืนกับสภาพป่า มีความเท่าเทียมกัน ไม่ล่วงเกินธรรมชาติเกินความจำเป็นของชีวิต เมื่อทุกชีวิตมีความเท่าเทียมกัน บรรยากาศแห่งกัลยาณมิตรจึงบังเกิดขึ้น ซึ่งกล่อมเกลาให้กลายเป็นความเมตตากรุณา หลักการนี้เรียกว่า *โยนิโสมนสิการ... การอ่อนน้อมและพัฒนาจิตใจ.*

นอกจากการเรียนการสอนแล้ว โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก ยังจัดให้มีการเกษตรกรรม โดยแบ่งพื้นที่เป็นแปลง ๆ ให้เด็กที่อายุ 12 ปี ขึ้นไปดูแล อันเป็นความพยายามให้เด็กได้เรียนด้านวิชาชีพมีประสบการณ์ชีวิตและเรียนรู้การพึ่งพาตนเอง โดยใช้หลักเกษตรธรรมชาติ ตามคำแนะนำของเกษตรกรนักคิดชาวญี่ปุ่น นายมาซาโนบุ ฟูกูโอกะ ผู้เคยวางรากฐานให้เมื่อหลายปีก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **แนวความคิดในด้านการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีความก้าวร้าว.**

การรับเด็กเข้าโรงเรียน โดยเด็กที่รับไว้ เป็นเด็กที่ผู้ปกครองไม่ต้องการแล้ว ผู้ปกครองมีความคิดว่าเด็กที่นิสัยเสียเกิดจากตัวเด็กเอง ไม่ใช่เกิดจากการกระทำของตัวผู้ปกครอง และมีปัญหาต่าง ๆ เกิดกับเด็กตามมาวิธีแก้ปัญหาของหมู่บ้านเด็ก

ตารางที่ 2.8 แสดงปัญหาของเด็กที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมและแนวทางการแก้ไขปัญหา

<table>
<tr><th colspan="2">ปัญหา</th><th>พฤติกรรม</th><th>การแก้ปัญหา</th></tr>
<tr><td colspan="2">1. ไม่ได้รับการดูแล
การถูกละเลย
ครอบครัวแตกแยก
กำพร้า</td><td rowspan="3">หนีออกจากบ้าน หนีเที่ยว
มั่วสุมกับเพื่อน ไม่สนโลกภายนอก
เด็กที่หยาบกร้านต่อโลก
พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ใช้กำลัง
ทำร้ายผู้อื่น มีการแข่งขันแย่งของ
แย่งอาหาร เก็บตัว
พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา
ด่าทอ ใช้คำหยาบคาย</td><td rowspan="4">1. ให้ความรักจากครอบครัวที่สร้างขึ้น
2. ให้เสรีภาพและการยอมรับทางการศึกษาแนวใหม่ที่ประยุกต์จากซัมเมอร์ฮิลล์และพุทธศาสนา
3. ใช้ศิลปะกล่อมเกลาจิตใจ สร้างความประณีตความอดทน
4. ให้เด็กได้ค้นหาตัวเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้ได้ลองทำอาชีพที่สนใจ
5. สร้างอาชีพให้เด็กได้เตรียมพร้อม
6. สร้างความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์
7. ฝึกจิตใจให้อ่อนโยนและเยือกเย็น
8. ฝึกให้เด็กรู้จักสิทธิของเด็กเองและผู้อื่น</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. ถูกทารุณกรรม</td></tr>
<tr><td>ทางร่างกาย</td><td>ทางจิตใจ</td></tr>
<tr><td>การอดอาหาร
ขังเดี่ยว
ห้ามวิ่งเล่น
ทุบตี
ข่มขืน</td><td>ดุด่า
การข่มขู่
การไม่สนใจ
ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการ</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. การอยู่รวมกันของเด็กต่างกลุ่มต่างวัย</td><td>ทะเลาะเบาะแว้ง
ชกต่อย
แย่งพื้นที่ส่วนบุคคล</td></tr>
</table>

อ้างอิงจาก : รายงานการศึกษาหมู่บ้านเด็กนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2543 หน้า 12.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการใช้ชีวิตภายในให้เกิดความรู้สึกผูกผันคนกับพื้นที่ (Sense of place)

ความเป็นส่วนตัว(Privacy) พื้นที่ที่ทำให้รู้สึกเป็นเจ้าของ รับเด็กไม่เกิน 150 คน รวมเจ้าหน้าที่ประจำ 20 คน

ความปลอดภัย(Security) การให้ความอบอุ่นกับเด็กนอกจากนี้ทำการสัมภาษณ์ครูผู้ทำการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก พบว่าประเด็นเรื่องความปลอดภัยของเด็กวัยรุ่นโดยพื้นที่มีขอบเขตเด็กไม่สามารถออกได้ ถ้ามีผู้พบเห็น เรื่องจะเข้าระบบชุมชน มีการจัดตั้งสภา (นิติบัญญัติ, ตุลาการ) เพราะมีกฎว่าเวลาสามทุ่มครึ่งเด็กต้องเข้าบ้าน ห้ามอยู่ในที่มืด หรืออยู่ด้วยกัน 2 ต่อ 2 ห้ามเด็กชายเข้าบ้านเด็กหญิง มีการตัดสิทธิ์ต่าง ๆ โดยการอดขนม และให้เด็กถือศีล 5 เคารพสิทธิ์ซึ่งกันและกัน

มีสมาชิกในครอบครัว (Family) ใช้ระบบครอบครัวเป็น ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันไม่ทำอะไรเบ็ดเสร็จ ค่อย ๆ ทำใช้ความคิดเห็นให้บทบาทตัดสินใจ บ้านให้เด็กดูแล ทำให้ผูกพัน โรงเรียนเกี่ยวข้องเป็นชุมชน หัวใจของการอยู่ร่วมกันโดยหลักกัลยาณมิตรอยู่เหมือนพี่น้อง มีความเท่าเทียมกันสิทธิเท่ากัน โดยไม่แบ่งชนชั้น (ระบบเชิงอำนาจ) ทำให้ครอบงำเด็ก ใช้ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและบริโภคอาหารโดยให้เด็กรู้จักทำมาหากิน ทุกวันต้องออกทำการเกษตร การเรียนรู้ชีวิตประเมินจากพฤติกรรมของเด็ก เน้นเศรษฐกิจพอเพียง สมทะ สันโดษ มีสิทธิให้เราปลอดสารเคมี เลี้ยงปลา,ไก่ ,ปลูกผัก กินได้ตลอดปี ยารักษาโรคสมุนไพร

ความสนิทสนมคุ้นเคยกัน (Intimacy) มีการพัฒนาความสัมพันธ์ ครูกับเด็กโดยมีกิจกรรมพัฒนาบ้าน การสร้างสิ่งก่อสร้างร่วมกันให้ความคิดเห็นจากทั้งครูและเด็ก

ความสะดวกสบาย (Comfort) มีปัจจัย 4 และพื้นที่พักอาศัยเพียงพอ มีโรงเรียน, บ้าน (ครูและเด็ก), วัดเชื่อมโยงกันอยู่

การควบคุมได้(Control) ใช้ระบบชุมชน สังคมช่วยกันออกกฎดังนั้นจึงมีการปกครองกันเอง ใช้ปรัชญาซัมเมอร์ฮิลล์ มีสภาโรงเรียน เป็นฝึกวินัยเด็ก จัดตั้งคณะลูกขุน (เด็ก ป.4-6 2 คน, มัธยม 2 คน), คณะกรรมการอุทธรณ์ 2 คน เด็กโต 3 คน ประถม 4-6 คน, ประธาน ใช้หลักพุทธศาสนา มีสติ, สมาธิ, รู้เท่าทันอารมณ์ตัวเองหลักพุทธศาสนาในการดำรงชีวิต เน้นศีล 5) เคารพธรรมชาติ แทรกแทรงธรรมชาติน้อยที่สุด

นอกจากนี้ส่วนเสริมแก่เด็กคือ Self esteem การยอมรับตนเอง มีความภูมิใจในที่ที่ตนอยู่ สร้างกิจกรรมเสริมคุณค่าให้เด็ก และทำการประเมินผลการทำงาน ปีละ2 ครั้ง ใช้จิตวิเคราะห์โดยให้เด็กพูดคุยออกมาเป็นการเยียวยาระบายความในใจ เพื่อให้เขาไว้ใจ เสริมจิตนาการ เล่านิทาน ทำการเกษตร และเทคนิคคุณยาย,เทคนิคเงื่อนไขให้รางวัล การปรับคลื่นสมองมีผลต่อเด็กที่เป็น Hi-per active และเด็กที่ขาดสารอาหาร, ถูกทารุณกรรม มีการใช้ศิลปะบำบัดเปลี่ยนคลื่นสมองจากรังสี แกรมม่าเป็นรังสีแอลฟา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดศูนย์การเรียนรู้ 4 ศูนย์แต่ทำการเชื่อมโยง โดยใช้โสตทัศน์ แยกเป็น

- ศูนย์วิทยาศาสตร์ เรื่องพืช,ตัวเรา,จักรวาล
- ศูนย์อารมณ์ ศิลปะ,อโรม่า,กิจกรรมบำบัดอารมณ์ ละครบำบัด Movement ดนตรีบำบัด การเคาะ การแต่งตัว
- ศูนย์สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม, ประวัติศาสตร์, ภูมิปัญญา, การแสดงความเชื่อประเพณี
- ศูนย์ภาษาไทย พื้นฐานอ่านออก เขียนได้ กิจกรรมรักการอ่าน

ในตารางเรียนต้องเข้าห้องสมุดวันละ 1 ชั่วโมง, ห้องคอมพิวเตอร์, ห้องโสตทัศน์

ตารางที่ 2.9 แสดงหลักสูตรชุมชนระดับประถม

ชั้น ป .๑	ชั้น ป.๒	ชั้น ป. ๓
คณิตศาสตร์ • ประสาทสัมผัสที่ ๕ • นับเลข • รู้จักตัวเลข ๑–๒๐ • บวก-เลข ไม่เกิน ๒๐ • สื่อสารได้	คณิตศาสตร์ • - จำนวนนับถึง๕๐	คณิตศาสตร์ • จำนวนนับถึง ๑๐๐ • บวกลบ คูณหาร ไม่เกิน ๑๐๐
ภาษาไทย • พูด/ฟัง (ตั้งใจ) • สื่อสารเล่าเรื่องตัวเองและเพื่อน	ภาษาไทย • - สื่อสารได้	ภาษาไทย • - สื่อสาร
ทักษะชีวิต • สมาธิ • ดูแลตนเอง • ซักผ้า/ตากผ้า/ใช้แปรงซักผ้าได้ • กวาดบ้าน/ถู • ถูห้องเรียน/กวาดพื้นและทุกส่วน • ทำกับข้าว • บอกชื่อผักได้ • รู้จักอะไรควรทำอะไรไม่ควร • ปลูกผักที่ชอบกิน	ทักษะชีวิต • สมาธิ • ทำกับข้าว • ปลูกผัก,ชนิดผัก • ค้นคว้าเรื่องชนิดดินในโรงเรียน • เรื่องแมลงในโรงเรียน • นกในโรงเรียน • หญ้าในโรงเรียน • ปุ๋ยหมัก-ชีวภาพ • แปลงทดลอง	ทักษะชีวิต • สมาธิ • ทำกับข้าว • ปลูกข้าว ปุ๋ย ชนิดข้าว • ดินที่เหมาะกับการปลูกข้าว • นำแปลงทดลองปลูกข้าว • หุงข้าวด้วยวิธีต่าง ๆ • อาหารทางเลือ • กระแสหลักอาหารขยะ • ทำได้/บอกได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 (ต่อ)

ชั้น ป.๔	ชั้น ป.๕	ชั้น ป.๖
คณิตศาสตร์ • จำนวนนับถึง ๑๐,๐๐๐ • บวกลบ คูณหาร ไม่เกิน • ๑๐,๐๐๐ • เลขโจทย์นาฬิกา, ชั่ว, ตวง, วัดพื้นที่	คณิตศาสตร์ • จำนวนนับถึง ๑๐๐,๐๐๐ • บวกลบ,คูณหาร • โจทย์บัญญัติไตรยางค์/พื้นที่ • ทบทวน ชั่ง/ตวง/วัด/นาฬิการ	คณิตศาสตร์ • ทศนิยม, เศษส่วน, บวกลบคูณหาร • สมการ/พื้นที่/ชั่ว/อัตราส่วน/logic
ภาษาไทย • สื่อสาร • บันทึก	ภาษาไทย • สื่อสาร • บันทึก	ภาษาไทย • - สื่อสาร
ทักษะชีวิต • สิทธิส่วนตัวและสิทธิเด็ก • ประวัติการเกษตร • วิถีภาคกลาง, วัฒนธรรม, ภูมิปัญญาเดิม จ.กาญจน์.อาหาร, แต่งตัว, ดินฟ้า, อาชีพปัจจุบัน • สภาพแวดล้อมของป่า • ท่องเที่ยวดี/ไม่ดี • เขื่อน • ปุ๋ย ๕ ชนิด • ครอบครัว • รู้จักอะไรควรทำอะไรไม่ควร • ปลูกผักที่ชอบกิน	ทักษะชีวิต • ที่อยู่อาศัย จ.กาญจนบุรี อดีต-ปัจจุบัน/ภาคกลาง/ภาคอีสาน • สิทธิสตรี • การกินวิถีภาคกลาง, วิถีภาคอีสาน • เทอม ๑ • งานปูน • เทอม ๒ • งานไม้ • เทอม ๓ • ทาสี/..... • คำนวณซื้อวัสดุก่อสร้าง • สืบราคาสินค้า • บ้านดิน • บ้านไม้ไผ่ • ครอบครัว/ความรัก/หน้าที่	ทักษะชีวิต • สิทธิและเสรีภาพ • สิทธิชุมชน • สุขภาพ • การกิน/อยู่วิถีชีวิตภาคกลาว/วิถีภาคอีสาน/วิถีภาคเหนือ • ยาทางเลือก • เทอม ๑. • สมุนไพร • นวด • อบ/สปา • เคมกระแสหลัก • ครอบครัว/วัยเพศศึกษา • ศาสนาพุทธ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **เชิงพฤติกรรม**

กิจกรรมที่นำมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กจึงได้เป็นตารางกิจกรรมและพฤติกรรมนำมาซึ่งพื้นที่ในการใช้สอยดังนี้

ตารางที่ 2.10 แสดงกิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่
การดูแลความเป็นอยู่ของเด็กในบ้านของครู 2-3 คนต่อเด็ก 10-12 คน ทำอาหารเย็นร่วมกัน เล่านิทานพูดคุยเรื่องต่าง ๆ ดูแลเสื้อผ้า,ร่างกายตัวเอง	7.00	ตื่นนอน เวรทำอาหาร,ล้างห้องน้ำ,หุงข้าว,กวาดบ้าน (เด็กจะสลับหน้าที่กันไป)	บ้านพักอาศัย
	7.30-8.30	รับประทานอาหารเช้า	บ้านพักอาศัย
	8.30	เข้าแถวสวดมนต์ ร้องเพลงเคารพธงชาติ	สนามหน้าเสาธง
	9.00-12.00	เรียนวิชาสามัญ	ห้องเรียนใน-นอกอาคาร
	12.00	รับประทานอาหารกลางวัน	ครัวของโรงเรียน
	13.00-15.30	เด็กอายุ 12-18 ปีเรียนวิชาชีพ / เด็กอายุต่ำกว่า 12 ปีทำกิจกรรม อาบน้ำ เล่นเกมส์ ดูวีดีโอ มีครู ป.1-2 และอนุบาลดูแล	ห้องเรียนใน-นอกอาคาร ห้องสมุด
	15.30	รับประทานขนมและของว่าง	ครัวโรงเรียน
	16.00	อาบน้ำ	แม่น้ำ
	16.00-17.00	เด็กอายุ 12 ปีขึ้นไป ทำเกษตร รดน้ำ พรวนดิน เก็บผลผลิต	แปลงเกษตร
	17.00-18.00	เด็กร่วมกันทำอาหารเย็น มีการผลัดกันทำ	บ้านพักอาศัย
	18.00-21.30	ทำการบ้าน ดูทีวี	บ้านพักอาศัย
	21.30	เด็กทุกคนเข้าบ้าน อาจมีการพูดคุยกันระหว่างครูและเด็ก	บ้านพักอาศัย

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่
- กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ ให้เด็กเป็นศูนย์กลางโดยครูเป็นผู้กระตุ้นแนะนำ - ไม่จำกัดสถานที่และเนื้อหาที่เรียน เกิดการเรียนนอกห้องเรียนตามธรรมชาติ (ลานโล่ง,ริมน้ำ,ใต้ต้นไม้) - การเล่นเกมส์ เพื่อหลีกเลี่ยงวิธีการสอนที่น่าเบื่อและพบว่าการสอนแบบนี้ให้ผลต่อการรับรู้ความจำและความคิดสร้างสรรค์ที่ดีกว่า - การออกค่ายนอกสถานที่ กิจกรรมศิลปะกล่อมเกลาจิตใจ,ค้นหาตัวเอง การเรียนการสอน ศิลปะแขนงต่าง ๆ	9.00-12.00 13.00-15.30	- เด็กจะเลือกวิธีการเรียนหรือตัดสินใจ - ครูกับเด็กจะตกลงกันเรื่องสถานที่ที่จะเรียนในบ้าน,ลานโล่ง,ใต้ต้นไม้,ริมน้ำ,ในไร่ - นั่งเรียนกับโต๊ะภายในบ้านพัก หรือกับพื้นภายในบ้านนั่งกับพื้นตามใต้ต้นไม้ทั่วไป - นั่งล้อมวงเรียน - เล่นเกมส์ที่ครูกำหนดวิธีตามลานโล่ง,ใต้ต้นไม้ - ครูจัดสื่อการสอนโดยไม่ใช้กระดาน	- บ้านพักอาศัย,ลานโล่ง, ใต้ต้นไม้, ริมน้ำ, ในไร่ - แม่น้ำ
ตัดเย็บเสื้อผ้า	9.00-12.00 13.00-15.30	1. ขั้นตอนการสร้างแบบ : โดยครูอธิบายหน้าห้องบนกระดานดำ ให้เด็กวัดตัว ร่างแบบโดยนั่งโต๊ะเขียนตามบนกระดาน 2. ขั้นตอนการตัดแบบกับผ้า : ครูจะกางผ้าบนโต๊ะและนำแบบวาง สอนการวางแบบกระดาษกับผ้าและนักเรียนทำตาม 3. การเย็บงานพื้นฐาน : ครูจะเย็บให้ดูเป็นตัวอย่าง เช่น การเย็บกระดุม การสอยผ้า เป็นต้น เด็กทำตาม 4. การเย็บจักร : นักเรียนจะใช้จักรร่วมกันได้ ถ้าใช้ด้ายสีเดียวกัน โดยครูจะเย็บให้เด็กดู แล้วหัดทำตามครูจะเดินตรวจดูตามจักรแต่ละตัวบางครั้งต้องรีดผ้าให้เรียบก่อนนำไปเย็บ 5. ประเมินผล : เมื่องานเย็บเสร็จ ครูจะคัดเลือกงานที่ดีเพื่อส่งไปจำหน่ายที่ห้องสหกรณ์ต่อไป	- ห้องคหกรรม

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่
กิจกรรมศิลปะกล่อมเกลาจิตใจ,ค้นหาตัวเอง - การเรียนการสอน ศิลปะแขนงต่าง ๆ - ทอผ้า	9.00-12.00	1. การอธิบายงาน : ครูจะพูดให้นักเรียนฟังโดย เด็กนักเรียนจับกลุ่มนั่งกับพื้น 2. การเบิกอุปกรณ์ : ครูจะเตรียมด้าย หรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ไว้ สำหรับให้เด็กเบิกไปทำงาน 3. การสอน : ครูจะแสดงให้เด็กดู ที่ทอผ้า เด็กนั่งทำงานตามตำแหน่งเครื่องทอ ครูเดินดูอธิบายให้เด็กฟังตัวต่อตัว	- ห้องคหกรรม
	13.00-15.30	4. การทำงาน : เด็กจะคิดลายที่ทอเอง โดยมีครูคอยแนะนำ 5. ประเมินผลงาน : เมื่องานสำเร็จ ครูจะเป็นผู้คัดเลือกงานที่ดี ส่งให้สหกรณ์จำหน่ายต่อไป	
- เซรามิค		1. ขั้นตอนการทำต้นแบบ : โดยปั้นดินตามที่ต้องการหรือเก็บต้นแบบ จากวัสดุธรรมชาติ เช่นใบไม้ ผลไม้ 2. ทำพิมพ์ต้นแบบ : โดยวิธีการใช้ปูนพลาสเตอร์ หล่อตามแบบทำไว้ 3. หล่อแบบโดยใช้น้ำดิน : โดยการผสมดิน Slip กับน้ำให้เข้ากัน และเทหล่อลงไปในแบบปูนพลาสเตอร์ที่ทำไว้ 4. นำแบบไปตากแห้ง/เผา : นำแบบที่หล่อได้จากน้ำดิน Slip หรือแบบที่ทำขึ้นไว้ ตากแห้ง แล้วเข้าเตาเผา 5. การตกแต่งหลังจากแบบแห้ง / เผาแล้ว นำแบบที่เผาแล้วมาตกแต่ง เช่น ให้การ ลงสี,การขูดผิวหรือชุบน้ำเคลือบสี 6. ขั้นตอนการเผา : นำแบบที่ตกแต่งแล้วมาเรียงภายในเตาเผาและรวบรวมจนมากพอ ส่วนใหญ่จะเผาตอนเช้าหรือเที่ยง	- ห้องเซรามิค

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่
กิจกรรมศิลปะกล่อมเกลาจิตใจ,ค้นหาตัวเอง - การเรียนการสอน ศิลปะแขนงต่าง ๆ - บาติก การเรียนกลุ่มวิชาชีพ - ช่างไม้ - ช่างปูน - คอมพิวเตอร์+บัญชี - ช่างไฟฟ้า	9.00-12.00	1. การอธิบายงาน : ครูอธิบายวิธีการทำบาติกโดยพูดโดยรวมนักเรียนนั่งฟังเป็นกลุ่ม 2. การออกแบบ : นักเรียนร่างแบบที่อยากทำลงในการดาษจัดองค์ประกอบให้ลงตัว 3. การเขียนขี้ผึ้ง : นำขี้ผึ้งมาต้มให้เป็นของเหลว ใช้กรวยโลหะใส่ขี้ผึ้งเขียนลงบนผ้า 4. การเขียนสี ,ย้อมสี : นักเรียนบางคนใช้วิธีระบายสีตามความพอใจลงบนผ้า บางคนใช้วิธีมัดย้อม โดยครูแสดงวิธีทำให้ดู นักเรียนทำตาม 5. ขั้นตอนสุดท้าย : เมื่อย้อมผ้าได้สีตามต้องการ นำผ้าไปตากให้แห้งแล้วนำผ้าที่แห้งมาต้ม 6. การเก็บงาน : ครูจะคัดเลือกงานดี ๆ ของนักเรียน เพื่อส่งจำหน่าย สหกรณ์ต่อไป 1. ทำงานไม้ในโรงงาน (เครื่องเรือน) 2. ตามสถานที่ (ซ่อมแซม,ก่อสร้างงานไม้) 3. ทำงานตามสถานที่ก่อสร้าง 4. ทำงานกับโต๊ะในห้องปฏิบัติงาน 5. ทำงานซ่อมแซม,ติดตั้งอุปกรณ์ตามสถานที่ก่อสร้างจริง	- ห้องบาติก - โรงงาน - ห้องคอมพิวเตอร์
- **กิจกรรมสร้างความเป็นมนุษย์และจิตใจอย่างอ่อนโยนและเยือกเย็น** - **สวดมนต์, นั่งสมาธิ, เล่นโยคะ** - **ทำเกษตรกรรม**	8.30-9.00 16.00-17.00	- นั่งสวดมนต์,ทำสมาธิและเล่นโยคะเป็นหมู่คณะ - ปลูกผัก,ถอนหญ้า,รดน้ำต้นไม้,ดูแลพืช	- ห้องโถงรวม - ในสวน

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่
กิจกรรมที่ให้รู้จักสิทธิตัวเองและผู้อื่น - **ประชุมสภาโรงเรียนตามวาระ**	9.00-12.00	นั่งประชุมรวมกันในห้องประชุมใหญ่ เพื่อตัดสินใจหรือลงมติในระยะต่าง ๆ	- ห้องประชุมใหญ่
กิจกรรมอื่น ๆ - **ทานอาหารกลางวัน** - **สันทนาการประจำสัปดาห์**	12.00-13.00	- นำจานมาเองมารับอาหารที่โรงอาหารแล้วแยกย้ายกันไปกินตามอัธยาศัย	- โรงอาหาร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- **แนวความคิดเชิงพื้นที่**

1. เปรียบเทียบลักษณะ Space ที่เหมาะสม

กล่าวคือ จากการศึกษาลักษณะSpaceที่เหมาะสมตามความต้องการของเด็กเร่ร่อนนั้น คือ

1. อิทธิพลของพื้นที่ที่มีผลต่อจิตใจของมนุษย์นั้น Dawin เสนอว่ามนุษย์มีข้อจำกัดในการกระทำคือ ความรู้สึกไวต่อความหนาแน่นหรือเกิดจากความขัดแย้งทางวัฒนธรรม ประเด็นความหนาแน่นต่อคนในพื้นที่เมื่อลงไปสำรวจพื้นที่จริงของโรงเรียนบ้านเด็กนี้ พบว่า พื้นที่ของโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีทั้งหมด 150 ไร่ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 112 คน บ้านแต่ละหลังมีเด็กอยู่ประมาณ 10 คน และครูผู้ดูแล 1 คนสร้างให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ พื้นที่กว้างขว้างให้เด็กวิ่งเล่นได้อย่างสบายไม่เกิดความหนาแน่นและพื้นที่ไม่สร้างความทุกข์ให้กับเด็ก ธรรมชาติสามารถลดความแข็งกระด้างและก้าวร้าวแก่เด็กได้ อากาศร้อนชื้นจึงสร้างหน้าต่างให้มีขนาดใหญ่สามารถรับลมและถ่ายเทความร้อนได้ดี โครงสร้างบ้านเน้นอิฐ ไม้ ปูน

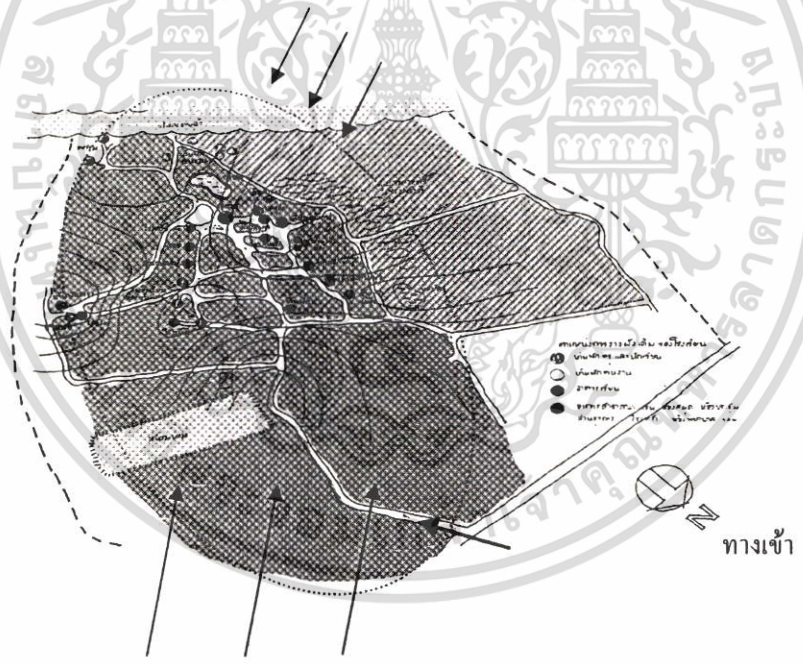

ภาพที่ 2.14 แสดงแผนผังโรงเรียนหมู่บ้านเด็กกาญจนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

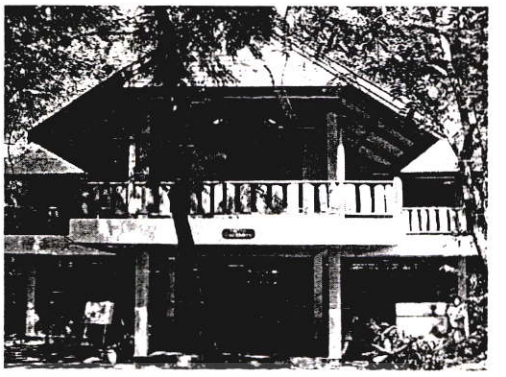

ภาพที่ 2.15 แสดงบ้านพักอาศัยเด็กชายเด็กหญิง

เมื่อศึกษาภายในบ้านพักอาศัยแล้วนั้นมีประโยชน์ใช้สอยคล้ายบ้านพักทั่วไป คือ มีส่วนที่นอน ครัว ห้องน้ำ ชานนั่งเล่น แต่บ้านพักเด็กชายชั้นล่างจะเป็นส่วนห้องเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมชั้นที่ 4-5 ดังภาพผังบ้านเด็กชายดังนี้มีพื้นที่ประมาณ 128 ตารางเมตร พื้นที่นอนของเด็กแต่ละคนประมาณ 3.50 ตารางเมตร ไม่ปรากฏว่ามีความหนาแน่นเกินไป

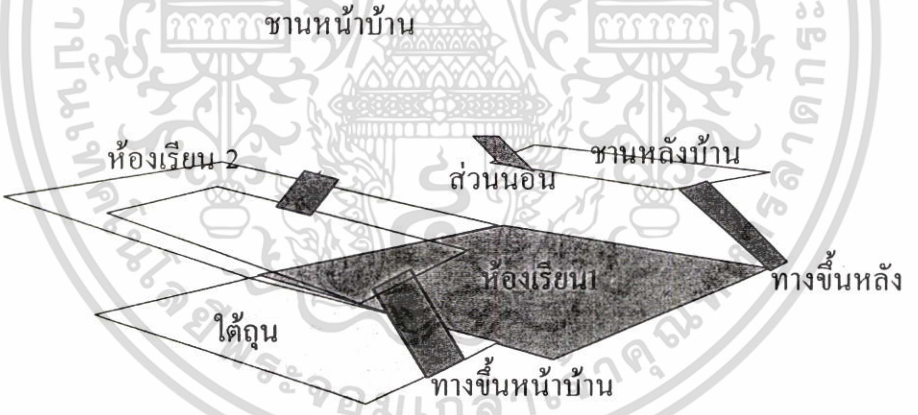

ภาพที่ 2.16 แสดงแผนผังบ้านพักชาย

การจัดห้องเรียนภายในอาคารมี 2 แบบ คือ 1. การจัดให้นักเรียนหันหน้าเข้าหากระดานเรียงแถว 2. การจัดวางเก้าอี้แบบล้อมรอบกระดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

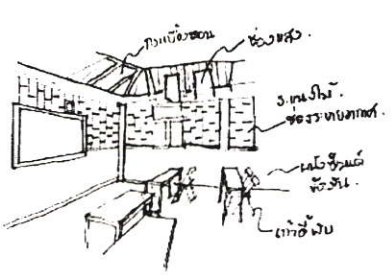

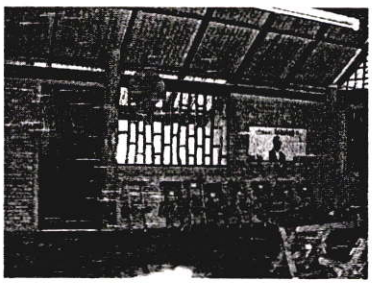

แบบที่ 1 แบบที่ 2

ภาพที่ 2.17 แสดงภาพห้องเรียน

แบบที่ 1 เหมาะสมกับลดการปฏิสัมพันธ์นักเรียนกับนักเรียนให้มีการจดจ่อในวิชาที่ครูสอน (Sociofugal space)

แบบที่ 2 เหมาะสมกับเพิ่มให้มีการปฏิสัมพันธ์นักเรียนกับนักเรียนในการทำกิจกรรมพิเศษ ไม่มีการจดหรือเขียนหนังสือ (Sociopetal space)

การจัดโรงอาหารภายในโรงเรียนโดยมีโรงครัวขนาดใหญ่ เป็นศูนย์กลางที่จะรองรับเด็กนักเรียนทั้งหมดและเจ้าหน้าที่ ช่วงรับประทานอาหารกลางวันมารับอาหารจัดที่นั่งรับประทานแบบกลุ่มใต้ต้นไม้เพื่อให้ได้บรรยากาศและพูดคุยกันได้มากขึ้น

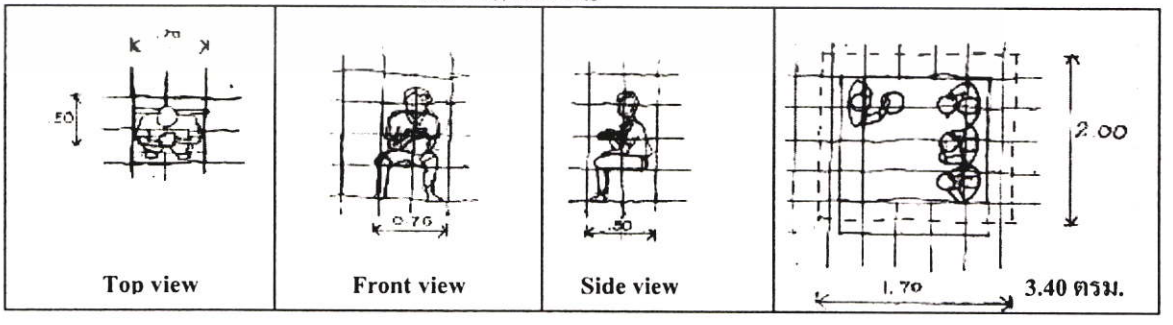

ภาพที่ 2.18 แสดงการนั่งรับประทานตามชุ้มม้านั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากทานอาหารช่วงกลางวันแล้ว ในช่วงเย็นบ้านแต่ละหลังจะทำอาหารทานกันเอง โดยใช้พืชพรรณทางเกษตรจากไร่ที่ปลูกกันเอง และปลาจากกระชังเลี้ยงในบ่อน้ำภายในโรงเรียน นำมาปรุงอาหารโดยครูประจำบ้านและนักเรียนช่วยกัน

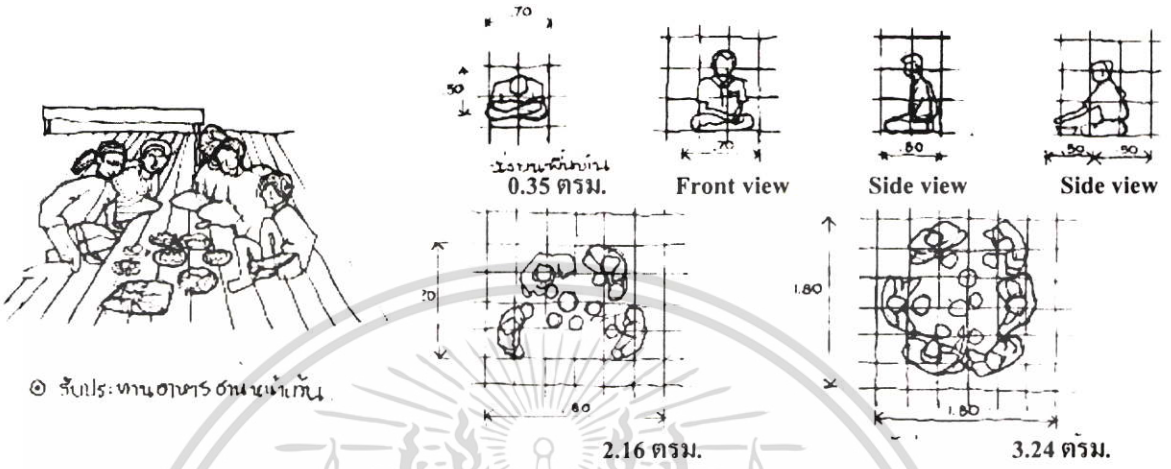

ภาพที่ 2.19 แสดงขบวนการทำอาหารช่วงเย็นของเด็กนักเรียนและครูประจำบ้านช่วยกัน

พื้นที่ใช้สอยของครัวภายในบ้านแต่ละหลังนั้นมีพื้นที่พอเพียงในการปรุงอาหาร เพราะมีลานซักล้างเป็นพื้นที่ที่ช่วยในการทำความสะอาดอาหาร ส่วนในครัวนั้นสำหรับปรุงอาหาร ไม่ว่าจะเป็นเตา พื้นที่สำหรับหั่น ตำน้ำพริกจะใช้พื้นครัวจะสะดวกกว่าทำบนเคาน์เตอร์ แล้วพื้นที่พักอาหารจะแบ่งส่วนที่ติดกับครัวเป็นรับประทาน แต่ละหลังจะนิยมในการทานต่างกัน บางก็ทานอาหารบริเวณชานหน้าบ้าน หรือ บริเวณโต๊ะอาหารที่ติดกันกับส่วนครัว พื้นที่ภายในเมื่อเด็กช่วยกันทำอาหารจะไม่อึดอัดเพราะมีพื้นที่ส่วนล้างและส่วนครัวแยกกันทำให้เด็กแบ่งกลุ่มกันเป็น 2 กลุ่ม ไม่แออัดจนเกินไป

ส่วนบริเวณอาบน้ำชำระร่างกายนั้น ทางโรงเรียนจะมีศาลาเล่นน้ำให้เด็กลงเล่นน้ำ และอาบน้ำไปในตัวเพราะปริมาณของเด็กมากเด็ก 10 คนต่อครู 1 คน ทำให้ครูไม่สามารถจะอาบน้ำให้เด็กทั้งหมดได้ส่วนใหญ่เด็กชายพอเล่นน้ำเสร็จจะเปลี่ยนเสื้อผ้าบริเวณศาลาส่วนเด็กหญิงจะเปลี่ยนที่บ้านพักของตนเอง ส่วนพื้นที่นี้จะช่วยให้เด็กผ่อนคลายความตรึงเครียดได้ เด็กจะสนุกสนานเพราะทางโรงเรียนสร้างเครื่องเล่น เช่น เชือกโหน Slider เด็กเหล่านี้จะได้ฝึกการช่วยเหลือตนเองรับผิดชอบ ถูสบู่ สระผมได้เองเปลี่ยนเสื้อผ้าเองและเพื่อความสะดวกจึงจัดให้มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าบริเวณศาลาริมน้ำด้วยเพื่อความมิดชิดของเด็กชายและเด็กหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

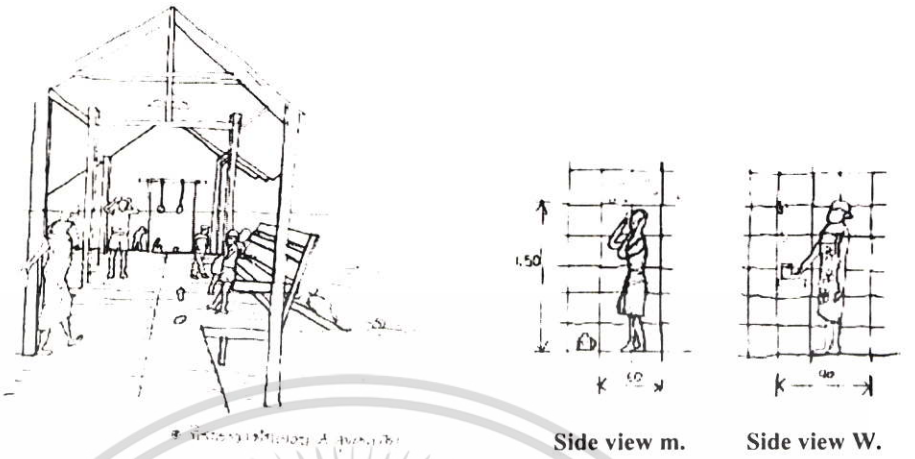

ภาพที่ 2.20 แสดงบริเวณศาลาเล่นน้ำ

ส่วนพื้นที่พิเศษ เช่น ส่วนของที่ประชุมโรงเรียน ห้องฝึกอาชีพมีดังนี้ ส่วนห้องประชุมจะจัดให้เป็นสเตเดียมวางที่นั่งเป็นครึ่งวงกลมแต่ละชั้นเป็นStep ลงมา มีประธานนั่งด้านหน้าเวทีพื้นที่ลักษณะนี้จะทำให้สร้างความรู้สึกเป็นประชาธิปไตย คือเด็กทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อส่วนรวมได้ ทำให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็น กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำ ดังเช่น คำว่าเด็กมีเสรีภาพแต่ไม่ตามใจตนเอง

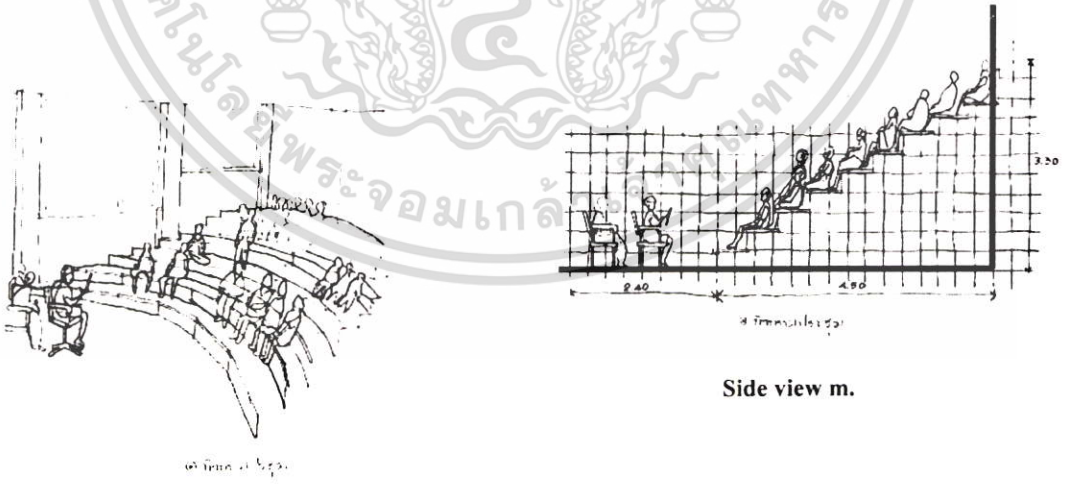

ภาพที่ 2.21 แสดงพื้นที่การประชุมที่ให้ความรู้สึกว่าเด็กแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่นี่

การจัดพื้นที่ในที่ Space ฐานะเป็นการสื่อสาร (ภาพที่ 2.21) สร้างพื้นที่ให้เกิดความสัมพันธ์ โดยมีกรอบรูปแบบเชิงพื้นที่ Proxemics ที่มีความหมายเหมือน Familiart คุ้นเคย,สนิท การแสดงออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากเด็กกับเด็ก โดยที่นั่งเป็น Semi-feature คือควบคุมความสัมพันธ์การกระทำของกลุ่มเด็กที่เกิดความเชื่อมั่นในการกระทำต่อกัน

1. ภาวะความเป็นส่วนตัว

ในเรื่องของภาวะความเป็นส่วนตัวของการจัดพื้นที่ภายในโรงเรียนหมู่บ้านเด็กนั้นตามทฤษฎีกล่าวว่า ความต้องการภาวะเป็นส่วนตัวนั้นอยู่ในช่วงหนึ่งระหว่างความต้องการภาวะเป็นส่วนตัวมากสุดกับภาวะเป็นส่วนตัวน้อยสุด เด็กต้องการเป็นส่วนตัวในระดับที่พอดีในสภาพการณ์หนึ่ง ๆ สำหรับแปลนแบบเปิดโล่ง บางครั้งเด็กต้องการหลบจากผู้อื่นเพื่อผ่อนคลายจากสิ่งเร้า โดยมีการแยกพื้นที่ ฉากกั้น ที่ยกระดับสูงขึ้นจากระดับทั่วไป

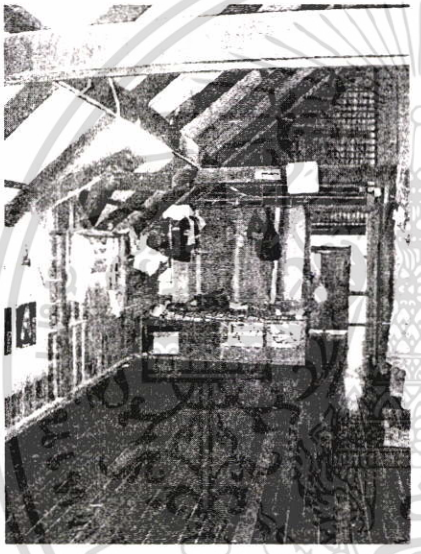

แบบยกระดับสูงกว่าระดับทั่วไป

แบบแยกพื้นที่รับประทานอาหาร

แบบแสดงการปิดล้อมพื้นที่

ภาพที่ 2.22 แสดงภาพพื้นที่ที่ตรงตามแนวคิดภาวะความเป็นส่วนตัว

พื้นที่เอนกประสงค์ คือ พื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัวน้อยที่สุดเพราะมีการทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างรวมกัน แต่กิจกรรมบางอย่างต้องการภาวะเป็นส่วนตัวที่ไม่อาจจัดให้แยกออกไปต่างหากควรให้มีฉากหรือม่านที่ทำให้การปรับให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัวเป็นไปได้จากการสำรวจพื้นที่ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีพื้นที่เอนกประสงค์ คือ ส่วนชั้นล่างภายในบ้าน ซึ่งเป็นส่วนนั่งเล่น และมีโต๊ะแยกพื้นที่ให้เด็กทำการบ้านได้

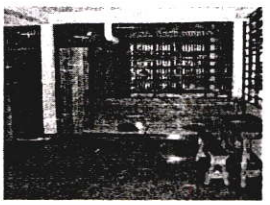

ภาพที่ 2.23 แสดงพื้นที่เอนกประสงค์เป็นพื้นที่นั่งเล่นและทำการบ้าน

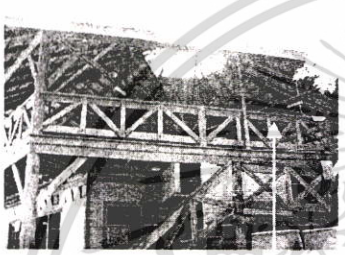

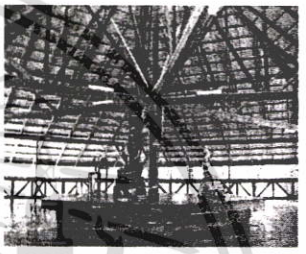

ภาพที่ 2.24 แสดงอาคารธุระด้านบนจัดเป็นพื้นที่สวดมนต์

การจัดพื้นที่สวดมนต์ซึ่งต้องสามารถจุเด็กได้เป็นจำนวนมาก และต้องการพื้นที่สร้างความศรัทธาต่อเด็กดังนั้น การที่จะแสดงให้เห็นถึงความโปร่ง โล่ง และจัดเป็นห้องโถง เพดานสูงจะทำให้เสียพื้นที่ใช้สอยเป็นอย่างมาก จากความต้องการดังกล่าวโรงเรียนหมู่บ้านเด็กได้สร้างพื้นที่เอนกประสงค์นี้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของ Space ที่สร้างความศรัทธาโดยออกแบบหลังคาให้มีลักษณะคล้ายโดม หลังคา 2 ชั้น หลังคาชั้นบนให้แสงส่องเน้นความสว่างให้แก่องค์พระ รอบ ๆ ให้ลมพัดผ่านได้อย่างทั่วถึงเมื่อมีกิจกรรมเกิดขึ้นทำให้เด็กไม่ร้อนและอับชื้น สร้างความอึดอัดแก่เด็กเพราะการสวดมนต์ใช้เวลาค่อยข้างนาน ประมาณ 45 นาที แต่ไม่สิ้นเปลื้องพื้นที่ส่วนล่างยังคงเป็นที่ขายของที่ระลึก ห้องธุระการ สำนักงาน

ความหนาแน่นและขนาดของพื้นที่ จากทฤษฎีการลดความหนาแน่นของพื้นที่ใช้สอยลง โดยให้มีพื้นที่ใช้สอยโดยเฉลี่ยต่อคนอย่างเพียงพอกับกิจกรรมเป็นวิธีที่ช่วยในสามารถควบคุมขอบเขตระหว่างบุคคลได้ง่ายมีภาวะเป็นส่วนตัวเพิ่ม และการลดขนาดของพื้นที่ใช้สอยรวมลงโดยแยกเป็นส่วนใช้สอยย่อย ๆ มากขึ้น ก็เป็นอีกวิธีหนึ่ง จากการสำรวจพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมภายในบ้านพัก ภายนอกอาคาร เช่น การเรียนรู้ตามตารางเรียนประจำวัน การเล่นในช่วงเย็น การมีพื้นที่ใช้สอยเฉลี่ยต่อคนมีเพียงพอต่อกิจกรรม ดังเช่นภาพที่ 2.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

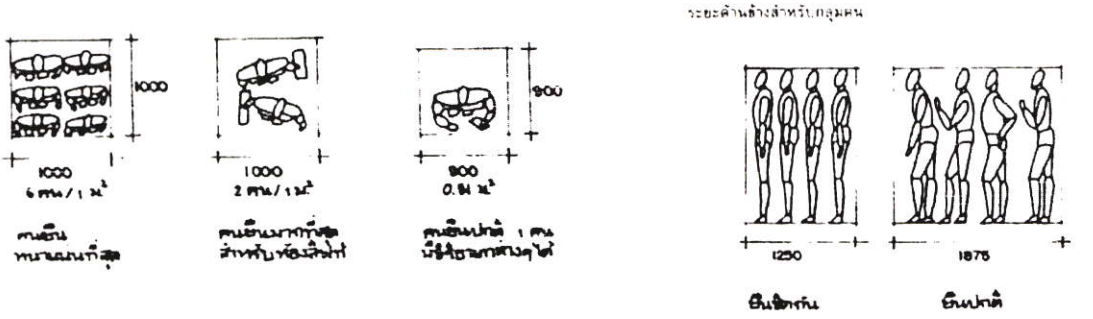

ภาพที่ 2.25 พื้นที่ใช้สอยของกลุ่มคน

อ้างอิง : จากกิติ สินธุเสก "การออกแบบภายในขั้นพื้นฐาน : หลักการพิจารณาเบื้องต้น" โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

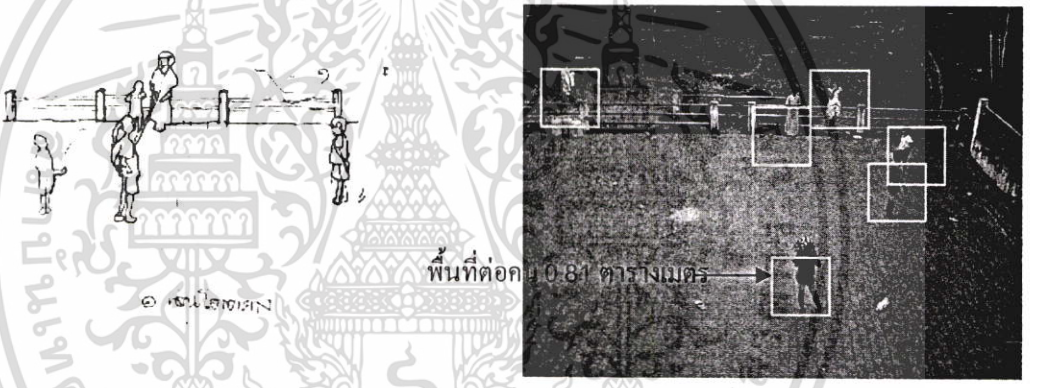

ภาพที่ 2.26 พื้นที่ใช้สอยของกลุ่มเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีพื้นที่เพียงพอในกิจกรรมการเล่น

พื้นที่ต่อคน 0.81 ตารางเมตร

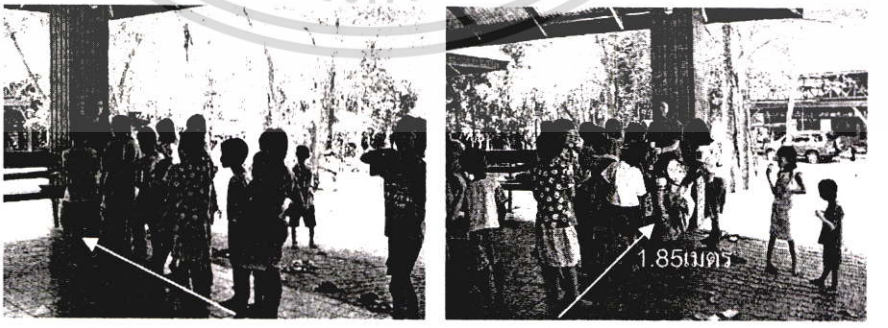

ภาพที่ 2.27 แสดงพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มเด็กโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีพื้นที่เพียงพอในระยะด้านข้างสำหรับกลุ่มคน ยืนปกติ 1.85 เมตร (4 คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสร้างความเป็นเจ้าของในพื้นที่ที่ไม่อาจอ้าง"สิทธิ" เป็นเจ้าของ เช่นสนามและสวนหย่อมระหว่างอาคารที่เป็นของส่วนรวม หากจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน 2-3 แห่งภายในบริเวณสวนหย่อมที่บุคคลสามารถเข้าใช้โดยไม่มีความรู้สึกประเจิดประเจ้อ โดยจัดให้มีกำแพงเตี้ย ๆ หรือพุ่มไม้แยกที่พักผ่อนเหล่านั้นออกจากกัน หากมีพื้นที่นี้บุคคลจะเกิดความรู้สึกว่าตนมี" สิทธิ" ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เป็นการเสริมสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนมีอิสรภาพในตนเอง สามารถควบคุมการเข้าถึงของบุคคลอื่นได้ จากการสำรวจพื้นที่ภายในโรงเรียนหมู่บ้านเด็กพบว่ามีพื้นที่ดังกล่าวดูรูปภาพที่ 2.28

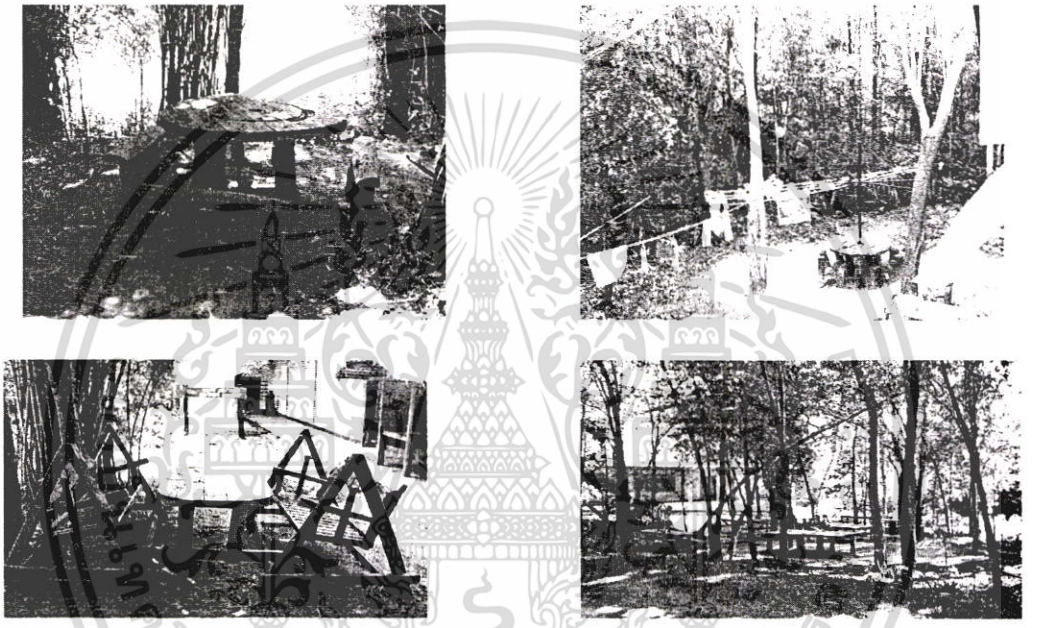

ภาพที่ 2.28 แสดงพื้นที่ที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีอิสรภาพ

การแยกอาณาเขตบริเวณด้วยการแยกส่วนภายในที่เป็นอาณาบริเวณส่วนตัวออกจากส่วนภายนอกที่เป็นอาณาบริเวณสาธารณะ ส่วนภายเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการรบกวนทั้งทางทัศนาการและทางโสตการจากคนและเครื่องจักร ถนนสาธารณะและบริเวณข้างเคียง จากลักษณะที่ตั้งของโรงเรียนหมู่บ้านเด็กนั้นเป็นส่วนปราศจากแหล่งรบกวนต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาและบ้านพักอาศัยแต่ละหลังจะแยกเป็นเอกเทศ บ้านหันหน้าเข้าลานโล่งตรงกลางทำให้มีการกั้นตัวบ้านกับภายนอกทำให้เป็นการปิดกั้นตัวเองจากอาณาบริเวณสาธารณะดูจากภาพที่2.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

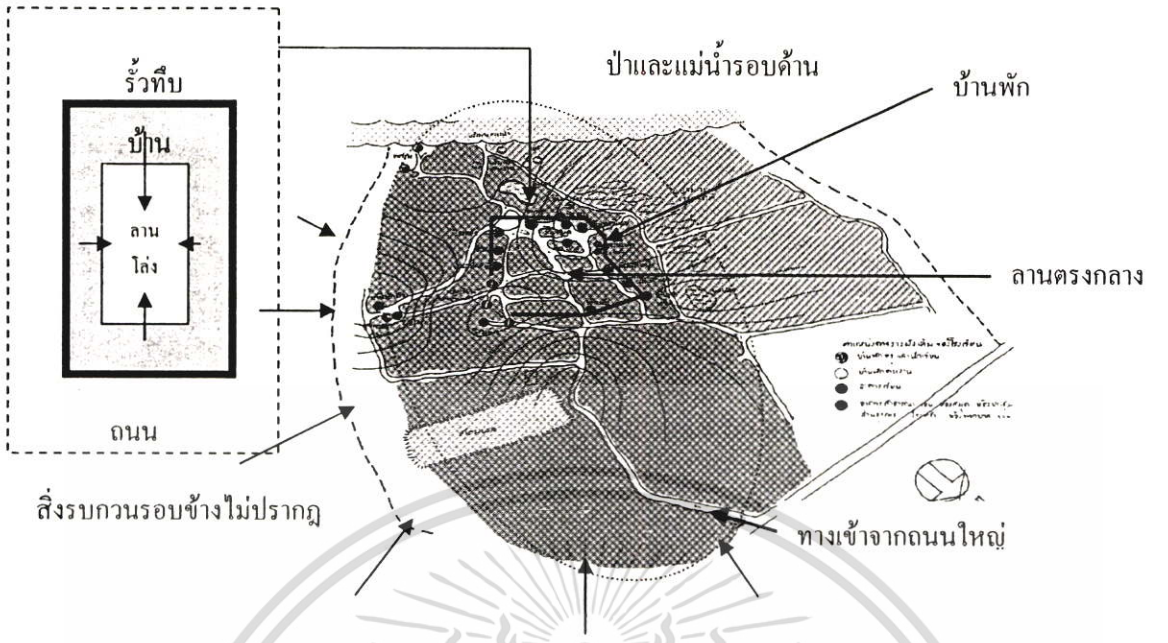

ภาพที่ 2.29 แสดงพื้นที่แผนผังโรงเรียนหมู่บ้านเด็กในการแยกอาณาเขต

แนวคิดการออกแบบโรงเรียนทั่วไป

1. ความแตกต่างของเพศ โรงเรียนหมูบ้านเด็ก ให้การดูแลเด็กโดยให้ที่อาศัยบ้านพัก แบ่งเป็นบ้านเด็กชายและเด็กหญิง ซึ่งสอดคล้องกับที่ว่าเด็กในวัย 9-15 ปีเด็กผู้ชายจะไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับเด็กผู้หญิงมากนัก และการพูดคุยเด็กผู้ชายจะชอบทางด้านกีฬามากกว่า เด็กหญิงจะสนใจหนังสือการ์ตูนวัยรุ่นมากกว่า

2. อายุ เด็กภายในโรงเรียนหมู่บ้านเด็กมีอายุ ประมาณ 3-18 ปี แบ่งเป็นเด็กเล็ก 40% เด็กโต 20% เด็กวัยรุ่น40% เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของวัยรุ่น โรงเรียนมีสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ ดังนี้ที่ทำการเกษตร ห้องศิลปะ ห้องงานไฟฟ้า ห้องทอผ้า ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ศาลาท่าน้ำ สนามเด็กเล่น

การสร้างสภาพแวดล้อมในการรับประทาน

ภาพที่ 2.30 แสดงการใช้บริการ โรงอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่าการรับประทานอาหารที่โรงเรียนหมู่บ้านเด็กไม่มีเสียงรบกวน ไม่การเบียดเสียดอาหารมีเพียงพอเพราะยึดหลักการใช้ชีวิตแนวพุทธฯให้บริโภคเพื่อหล่อเลี้ยงร่างกายให้ชีวิตเป็นอยู่ได้ ไม่ใช่เพียงแค่มีความพอใจที่จะรับประทานปริมาณอาหารก็รับประทานไม่เกินควร กินอย่างพอดี เรียกว่า"โภชเนมัตตัญญุตา" คือ รู้จักประมาณในการบริโภค (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) , การศึกษาฉบับบง่าย,หน้า15-16) ในเรื่องบรรยากาศในการรับประทานอาหารจะมีบริเวณโดยรอบโรงอาหาร เป็นลานเอนกประสงค์ มีซุ้มเก้าอี้ โต๊ะที่นั่ง ที่มารับประทานอาหารกลางวัน โดยเด็กจะนำภาชนะส่วนตัวมาเองเพื่อรับอาหาร และเด็กจะนำไปรับประทานที่ที่นั่งในลานเอนกประสงค์ ในบริเวณจะมีเสาแขวนระฆัง สำหรับเคาะสัญญาณในการรับประทานอาหาร การจัดลักษณะนี้เข้าค่ายการจัดแบบรูปแบบแยกส่วนในการรับประทานเพื่อขจัดข้อเสียคือเด็กต้องทนเสียงรบกวน การเบียดเสียดซื้ออาหาร ขาดบรรยากาศความเป็นส่วนตัว ในขนาดพื้นที่มีความเหมาะสมในระดับหนึ่งเพราะใช้เป็นที่ปรุงอาหารและแจกจ่ายให้เด็กเท่านั้นเพื่อให้เด็กนำไปทานตามอัธยาศัย โรงอาหารรวมจึงไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่แต่จะมีปัญหาเรื่องการเดินทางถ้าฝนตกในช่องทางอาคาร เด็กจะมารับอาหารได้ลำบาก

การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนศิลปะ

ภาพที่ 2.31 แสดงห้องเรียนศิลปะ

การเรียนศิลปะของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จะแบ่งเป็น การระบายสีภาพ เซรามิค ผ้าบาติก มีเตาอบ พื้นที่เก็บอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการจะแยกส่วนกัน ถือว่าเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมแนวใหม่เป็นการจัดที่มีขบวนการส่วนต่าง ๆที่เพิ่มขึ้นจากเดิม แต่ห้องปฏิบัติการจะเป็นห้องแบบปิด เพื่อความเป็นสัดส่วน และมีการแสดงผลงานภายในห้องขายของที่ระลึกซึ่งสามารถนำผลงานของเด็กไปสร้างรายได้ พื้นที่ในส่วนนี้แต่ละห้องมีพื้นที่ประมาณ 12 ตารางเมตร รูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้าถือว่าไม่กว้างและแคบจนเกินไป

ในเรื่องของปริมาณแสง อากาศและความร้อนนั้น จากสภาพแวดล้อมที่สำรวจมานั้น ส่วนใหญ่ภายในพื้นที่อาคารแต่ละหลังสอดแทรกลงไปภายในป่าโปร่ง ตามต้นไม้ซึ่งให้ความร่มรื่นแสงแดดส่องทั่วถึง แม้อากาศค่อยข้างร้อนชื้นแต่มีลมพัดพาความเย็นจากแม่น้ำเข้าสู่พื้นที่ มีการเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่อน้ำภายในอาคารทุกหลังและพื้นที่บริการมีท่อน้ำดี และท่อน้ำทิ้ง ระบบไฟฟ้าเข้าถึง อาคารบ้านพักมี 3 แบบ

ภาพที่ 2.32 แสดงบ้านแบบใช้วัสดุธรรมชาติ

แบบแรกใช้วัสดุธรรมชาติ โครงสร้างไม้เนื้อแข็ง พื้นเป็นไม้ไผ่ ตีให้แตกแล้วแผ่ออกเพื่อให้สามารถดูแลทำความสะอาดง่าย ผนังกั้นห้องใช้ไม้ไผ่ และเพดานเป็นหลังคาโครงไม้ไผ่ มุงด้วยแฝก

ภาพที่ 2.33 แสดงบ้านแบบใช้อิฐที่ทำใช้เองผสมกับไม้จริงและวัสดุท้องถิ่น

แบบที่สอง วัสดุที่ทนทานขึ้น โดยใช้อิฐที่มีการทำใช้เอง ผสมกับไม้จริงและวัสดุท้องถิ่น

ภาพที่ 2.34 แสดงบ้านแบบใช้อิฐมอญผสมปีกไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

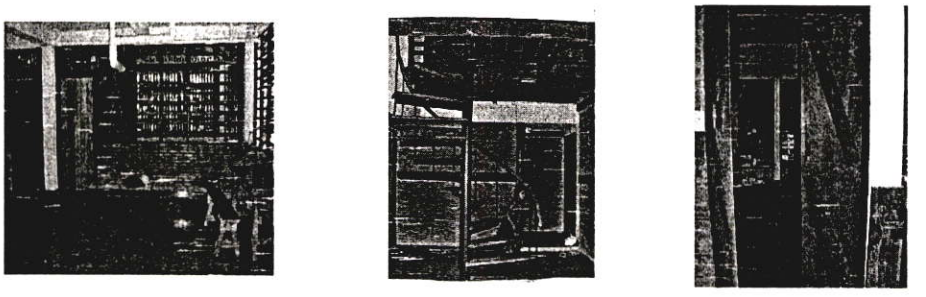

ภาพที่ 2.35 แสดงรายละเอียดบ้านแบบใช้อิฐมอญผสมปีกไม้

แบบที่สาม ใช้อิฐมอญโดยผสมกับปีกไม้ ทำเป็นรายละเอียด ส่วนช่องแสดง ช่องหน้าต่าง รวมถึงบานประตูหน้าต่าง ใช้ปีกไม้ทำในส่วนที่เน้นความแข็งแรง ราวบันได และบันได ขื่อ คาน พื้นชั้นล่างเป็นกระเบื้องดินเผา การใช้ปีกไม้ทำเป็นช่องผนังทำให้ทั้งแสงและลมเข้ามาภายในบ้าน ทำให้สภาวะอากาศภายในบ้านมีการหมุนเวียนถ่ายเท โดยไม่ต้องมีการใช้พัดลมหรือเครื่องปรับอากาศ ทำให้เด็กได้รับอากาศบริสุทธิ์ ความเย็นสบายจากธรรมชาติ หน้าต่างภายในห้องนอนใช้ไม้แผ่นในการทำงานหน้าต่าง ลักษณะหน้าต่างเป็นช่องสูงทำให้อากาศถ่ายเทได้ดี

ภาพที่ 2.36 แสดงศาลาเอนกประสงค์

ศาลาเอนกประสงค์ โครงสร้างของอาคารเป็นเหล็กกลมในส่วนของเสาและโครงหลังคา **พื้นเทคอนกรีต ตัวอาคารไม่มีผนังหลังคามุงกระเบื้องลอนคู่ เนื่องจากเป็นการประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง และตัวศาลาไม่มีการใช้งานตลอดทั้งวัน ข้อจำกัดคือหลังคาสูงเกินไปทำให้ฝนสาด และช่วงบ่ายมีแดดสาดเข้ามาบ้าง**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

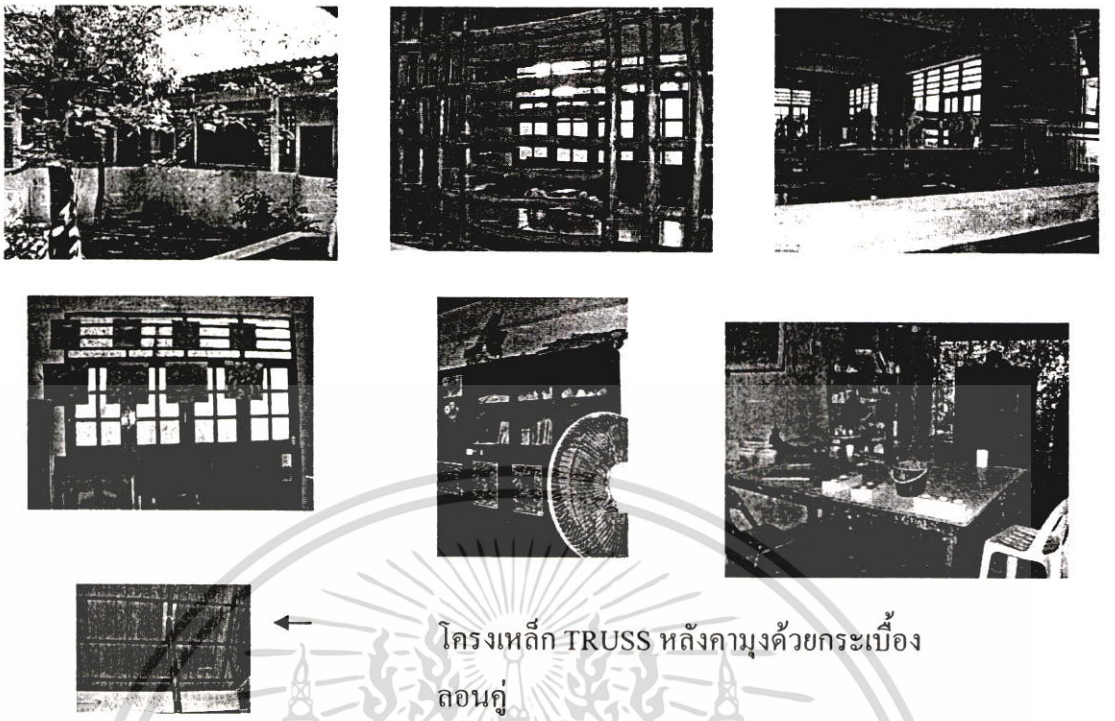

โครงเหล็ก TRUSS หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่

ภาพที่ 2.37 แสดงโรงฝึกงาน (ศูนย์ฝึกอาชีพ)

โรงฝึกงาน (ศูนย์ฝึกอาชีพ) เป็นอาคารชั้นเดียว กรอบอาคารเกือบเป็นสี่เหลี่ยมจตุรัส ตรงกลางของอาคารเปิดโล่ง ห้องฝึกมีดังนี้ ห้องทำผ้าบาติก ห้องเย็บเสื้อผ้า ห้องทอผ้า ห้องวานเซรามิก ห้องงานไม้ และห้องไฟฟ้า และโถงทางเข้า โถงนี้สำหรับเด็กออกมาทำงานข้างนอก เมื่อต้องการใช้พื้นที่เพิ่ม เช่น การตากผ้าบาติก โครงสร้างอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก บริเวณโถงทางเข้าด้านหน้าทำเป็นหลังคาสูงใช้โครงสร้างหลังคา เป็นโครงเหล็ก TRUSS หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่ ตัวห้องทั้งหมดเป็นผนังโปร่ง ด้านล่างก่ออิฐฉาบปูน ด้านบนตีไม้ระแนง ทำให้มีความโปร่ง แต่เวลาใช้งานจริงต้องเปิดไฟเพื่อให้ความสว่างเพิ่ม พื้นอาคารเป็นพื้นซีเมนต์ขัดมัน การระบายอากาศมีลมพัดผ่านไม่มีปัญหาเรื่องอุณหภูมิ

อุปกรณ์ที่ใช้ภายในโรงเรียน

การใช้อุปกรณ์ภายในโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จะแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ 1.อุปกรณ์สำหรับเด็กคือ ภายในบ้านพัก และภายในห้องเรียน โรงฝึกงาน 2. อุปกรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ ครู ฝ่ายธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

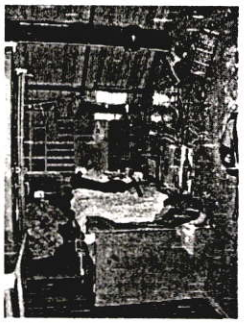
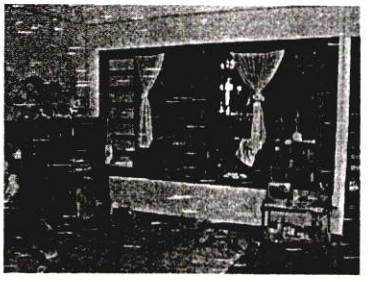

ภาพที่ 2.38 แสดงอุปกรณ์ภายในห้องเด็กชาย และห้องเด็กหญิง

ภาพที่ 2.39 แสดงม้านั่งยาวบริเวณชานพักภายในบ้านเด็กชายและเด็กหญิง

อุปกรณ์สำหรับเด็กนั้น เนื่องจากเด็กที่นี่เป็นเด็กกำพร้า ครอบครัวยากจน ลักษณะความเป็นอยู่จึงเป็นไปตามอัฒภาพ มีอุปกรณ์ตามความจำเป็น จากการสำรวจบ้านเด็กชาย จะมีเตียงที่เป็นโครงไม้กรุไม้อัด ซึ่งคล้ายกล่อง คือด้านบนสำหรับปูฟูนอนและด้านข้างเป็นตู้เก็บของ สำหรับเก็บข้าวของเครื่องใช้ ไม้มีเก้าอี้นั่ง ส่วนใหญ่จะเป็นชานและทำให้เป็นม้านั่งยาวรอบชานไม่สามารถปรับย้ายหรือเคลื่อนที่ได้และราวขอบพนักพิงหลังก็สามารถเป็นที่ตากผ้า ส่วนบ้านเด็กหญิงจะปูฟูกนอนที่พื้นห้อง และตู้เก็บเสื้อผ้า มีโต๊ะเครื่องแป้งสำหรับเสริมสวยบ้าง อุปกรณ์ในห้องเรียนเครื่องเรือนจะผลิตได้เองภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่ทำจากไม้และสร้างขึ้นมาจากประโยชน์ใช้สอยตามความต้องของครูและเด็ก ๆ ให้ช่างไม้ในโรงเรียนทำให้ กระดานทำแบบให้เคลื่อนย้ายได้เพราะอาจมีการสอนข้างนอกห้อง

ภาพที่ 2.40 แสดงอุปกรณ์ภายในห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอุปกรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ จะมีโต๊ะทำงานโครงไม้ เก้าอี้ทำงานแบบพับเก็บได้ และชนิดแบบสำนักงานทั่วไปคือบุหนัง โต๊ะพิมพ์ดีด โต๊ะใหญ่สำหรับประชุม ชั้นวางของ ตู้เก็บของ ภายในห้องสมุด จะมีชั้นหนังสือโครงไม้ ตู้ขนาดต่าง ๆ โต๊ะทำงานบรรณารักษ์ เก้าอี้ บอร์ดติดสื่อความรู้ทั่วไป จะมีลักษณะที่สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

การออกแบบตามความต้องการของวัยรุ่นโดยนักออกแบบ.

จากตางความต้องการวัยรุ่นและการออกแบบของสถาปนิกพบพื้นที่ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นภายในบ้านพักเด็กชายและเด็กหญิงของโรงเรียนหมู่บ้านเด็กจะแสดงดังต่อไปนี้

- ต้องการความเป็นส่วนตัวสูง เกิดการแยกตัวออกแบบโดยแบ่งพื้นที่ภายในห้องให้เป็น 2 ส่วน หรือมี 2 ชั้น
- ต้องการรับอิสระไม่ต้องการการรบกวนจากพ่อแม่ออกแบบเตียงนอนเป็น step นอนได้ 3 แบบ ไม่ต้องทำความสะอาดห้องมากนัก วัสดุใช้แผ่นโฟเมก้าสีขาว
- ต้องการที่แปะติดรูปที่ชื่นชอบโดยผนังออกแบบเป็นกระดานติดกระดาษ
- ชอบสะสมของจำนวนมาก รูปภาพ ตุ๊กตาออกแบบให้มีที่สำหรับเก็บอุปกรณ์ต่างๆ
- ต้องการพื้นที่สำหรับอ่านหนังสือ ทำการบ้านออกแบบให้มีโต๊ะเขียนหนังสือ
- ต้องการการพักผ่อนออกแบบให้มีมุมพักผ่อน พื้นที่นั่งเล่นภายในห้องนอน
- ต้องการที่ระบายอารมณ์ออกแบบพรมติดผนังป้องกันการขูดขีด มีพื้นที่ติดแปะโปสเตอร์ภาพวาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.11 แสดงพื้นที่แต่ละส่วนในการเรียนการสอนของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

พื้นที่	ขนาด (กxยxส)	พื้นที่ (ตารางเมตร)	จำนวนผู้ใช้ (คน)
ห้องโสตทัศน์ 5x8	5.00x8.00x3.00	40.00	5-10
ห้องคอมพิวเตอร์ 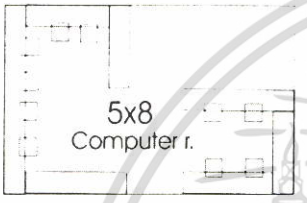	5.00x8.00x2.20	40.00	5-10
ลานกิจกรรม 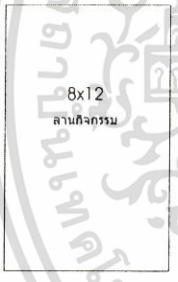	8.00x12.00x5.50	96.00	10-12
ห้องน้ำสาธารณะ 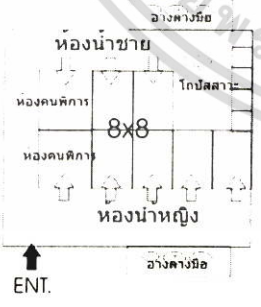	8.00x8.00x2.00	2.16.00	
ศูนย์การเรียนรู้ 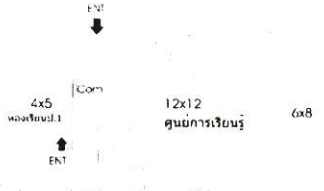	12.00x18.00x2.50	216.00	10-15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

พื้นที่	ขนาด(กxยxส)	พื้นที่ (ตารางเมตร)	จำนวนผู้ใช้ (คน)
สภา	12.00x12.00x5.50	114.00	
ส่วนฝึกอาชีพ 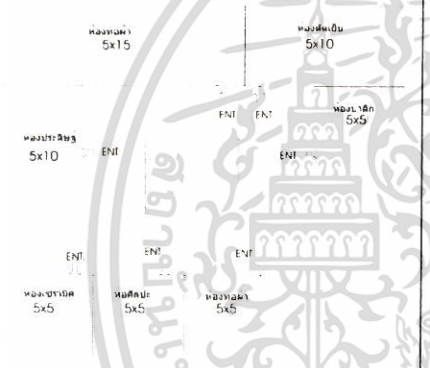	ทอผ้า 5.00x15.00x2.20 ประดิษฐ์5.00x10.00x2.20 บาติก 5.00x5.00x2.20 ตัดเย็บ 5.00x10.00x2.20 เซรามิค 5.00x5.00x2.20 ศิลปะ 5.00x5.00x2.20	75.00 50.00 25.00 50.00 25.00 25.00	6-7 10-15 10-15 6-7 6-7 6-7
บ้านเด็ก ห้องละ	4.00x4.00x2.20	16.00	2-3
ห้องสมุดเป็นโดม	8.00x8.00x5.50	64.00	10-20

ส่วนการเรียนวิชาชีพช่างจะให้เด็กเกาะติดช่าง เป็นลูกมือผสมปูน, ก่ออิฐ ทำเฟอร์นิเจอร์ไสไม้, ตีตะปู มีเครื่องมือจากส่วนกลาง ให้เด็กทำงานง่าย ๆ ซ่อมปะปา, ไฟฟ้า, แอร์ สามารถนำความรู้เป็นอาชีพติดตัวไปได้ เด็กอาจมีรายได้ในงานเกษตร, ก่อสร้าง, เลี้ยงเด็ก แล้วแต่ความสนใจ พบปัญหาเด็กทิ้งงานที่ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.5.2 สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท).

- **แนวความคิดทางการศึกษา**

นโยบาย คือ รับเด็กชายไทยและเด็กต่างชาติอายุระหว่าง 6-18 ปี ซึ่ง กำพร้า อนาถา เร่ร่อน จรจัด พลัดหลง ครอบครัวแตกแยก หรือฐานะยากจน ประพฤติตนไม่สมควรแก่วัย มีปัญหาความประพฤติถูกนำส่งโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานผู้เกี่ยวข้องตามกฎกระทรวงฉบับที่ 1 ออกตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 และตามข้อตกลงระหว่างประเทศกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2542 เป็นการชั่วคราวประมาณ 6 เดือน

แนวทางการศึกษาของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดนี้ภายในจะให้การศึกษาพื้นฐานเพื่อให้เด็กได้อ่านออกเขียนได้ และมีเด็กที่สนใจฝึกอาชีพจะมีโรงฝึกอาชีพภายในไว้เพื่อปฏิบัติงานจริง นอกจากนั้นเด็กที่ต้องการศึกษาต่อจะจัดให้เด็กได้เรียน ก.ศ.น. (การศึกษานอกโรงเรียน)

- **แนวความคิดในด้านการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีความก้าวร้าว**

ข้อมูลสาเหตุเด็กที่เข้ารับการสงเคราะห์แนวความคิดในด้านการปรับพฤติกรรมของเด็กที่เข้าใช้ภายในสถานแรกรับเด็กชายแห่งนี้

ตารางที่ 2.12 แสดงข้อมูลเด็กในอุปการะของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ดปีงบประมาณ2545 (1 ตุลาคม 2544-30 กันยายน 2545)

สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์	จำนวน (ราย)	หมายเหตุ
1. ความประพฤติ	85	
2. เร่ร่อน	233	เด็กเร่ร่อนเป็นสาเหตุที่เข้ารับการ
3. ลักลอบเข้าเมือง	51	สงเคราะห์มากที่สุด
4. ขอทาน	20	
5. พลัดหลง	6	
6. ถูกทำร้ายร่างกาย	3	
7. ขาดผู้อุปการะ	36	
8. ถูกเอาเปรียบ(ด้านแรงงาน)	2	
9. ครอบครัวแตกแยก	5	
รวม	**441**	

เมื่อรับเด็กเข้ามาที่นี่แล้วนั้น อาทิตย์แรกจะให้เด็กพักผ่อนอยู่บนอาคารหอนอนก่อน เพราะว่าเด็กยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการใช้ชีวิตภายในได้ เด็กไม่ชินกับการต้องตื่นเช้าทำกิจกรรมตอนกลางวันได้ เมื่อพ้นหนึ่งอาทิตย์ จะให้เด็กทำตามตารางประจำวันเหมือนกับเด็กที่อยู่ก่อนหน้านี้แล้ว ส่วนใหญ่เด็กที่นี่จะเป็นเด็กก้าวร้าว แต่จะไม่แสดงออกกับเจ้าหน้าที่ หรือผู้ใหญ่ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงออกกับเด็กกันเอง มีการทะเลาะกัน ตีกันบ้าง มีเด็กที่มีปัญหาด้านสติปัญญาประมาณ 12 คน เป็นเด็กที่โตมีปัญหาบ้างเล็กน้อย โดยมีเป้าหมายในการรับเด็ก ปีละ 100-150 คน

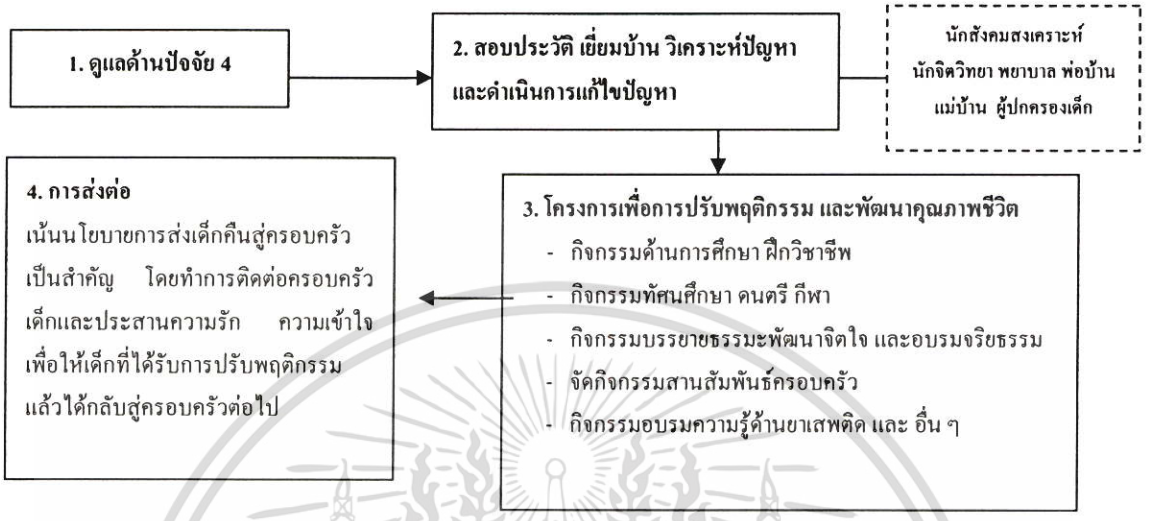

ภาพที่ 2.41 แสดงแผนผังวิธีการบริการของสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด

การระบายความเครียด โดยใช้กีฬาเป็นตัวหลัก และมีการปลูกต้นไม้ ให้เรียนใต้ต้นไม้บางที่นี่ระมัดระวังไม่ให้เด็กใกล้ บ่อน้ำ เพราะกลัวอันตรายที่เกิดกับเด็ก บ่อน้ำจะมีรั้วกั้น มีโครงการว่ายน้ำภายนอก เป็นโครงการทดลอง นำเด็กไปประมาณ 10 คน เพราะกลัวเด็กหลบหนี ถ้าจำนวนมากเกินไปจะควบคุมไม่ได้

บุคลากรเจ้าหน้าของสถานแรกรับมี จำนวน 40 คน มีข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ประกอบไปด้วยนักสังคมสงเคราะห์ 6 คน นักจิตวิทยา 1 คน พ่อบ้านแม่บ้าน 4 คน ครูฝึกอาชีพ 7 คน ส่วนที่เหลือเป็นเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการด้านงานหนังสือ แต่ก่อนมีการฝึกยิมนาสติกสำหรับเด็กเล็ก แต่ไม่มีครูสอนก็เลิกไป กีฬาที่ให้เด็กเล่น คือ ปิงปอง บาสเกตบอล ฟุตบอล และเปตองที่ส่งเสริมอยู่

พฤติกรรมการนอน การกินของเด็กภายในบ้าน ทุกคนต้องอยู่ตามกฎระเบียบ ระเบียบ คือ ตีห้าครึ่งทุกคนต้องตื่นมาออกกำลังกาย ทำความสะอาดร่างกาย ทำความสะอาดเล็ก ๆ น้อย ๆ บริเวณบ้านเก็บที่นอน 7 โมงเช้าลงมาทานข้าวพร้อมกันที่โรงอาหาร 8 โมงเคารพธงชาติ หลังจากนั้น 9 โมงจะเข้ากิจกรรม พักเที่ยงทานข้าว ตกบ่ายจะเริ่มทำกิจกรรมต่อ สี่โมงครึ่งทานอาหารเย็น หลังจากนั้นเด็กสามารถนอนดูทีวีได้ บางคนอาจเล่นกีฬา ช่วงเย็นจะเป็นช่วงผ่อนคลาย พอสามทุ่มจะปิดทีวีให้เด็ก ๆ เข้านอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **เชิงพฤติกรรม**

ตารางที่ 2.13 แสดงกิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กชายบ้านปากเกร็ด

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่	กิจกรรมและพฤติกรรม
การดูแลความเป็นอยู่ของเด็กภายใน 1 วัน	5.30-7.00	ตื่นนอน เด็กทุกคนจะทำภารกิจของตัวเอง เช่น เก็บที่นอน แปรงฟัน ล้างหน้า ทำความสะอาดร่างกาย หอนอนจะมีพ่อบ้าน 1 คนต่อเด็ก 50คน	หอนอนที่ 1 เด็ก 60 คน หอนอนที่ 3 เด็ก 120 คน (หอนอนที่ 2 ปัจจุบันไม่ได้ใช้)	
	7.00-8.00	เด็กจะลงมารับประทานอาหารที่โรงอาหารซึ่งมีเจ้าหน้าที่เตรียมไว้ให้ ลักษณะการนั่งเป็นม้านั่งยาวเป็นแถว ๆ ซึ่งจะแยกเด็กเล็กและเด็กโต มีเวรแยกอาหาร ซึ่งจะสลับกันทำงาน พอทานเสร็จทำความสะอาดโรงอาหารและล้างจาน ชามให้เรียบร้อย	โรงอาหาร	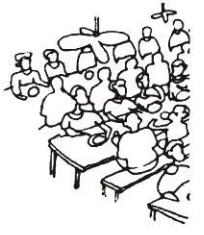
	8.00-9.00	เข้าแถวสวดมนต์ ร้องเพลงเคารพธงชาติ	สนามหน้าเสาธง	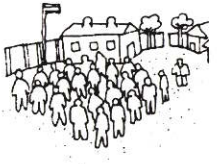

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่	กิจกรรมและพฤติกรรม
การดูแลความเป็นอยู่ของเด็กภายใน 1 วัน	9.00-11.00	ทำกิจกรรม ตามตารางที่จัดไว้ช่วงเช้า	บริเวณที่ทำกิจกรรม	กิจกรรมด้านการศึกษาฝึกวิชาชีพ
	11.00-13.30	รวมตัวกันรับประทานอาหารกลางวัน	โรงอาหาร	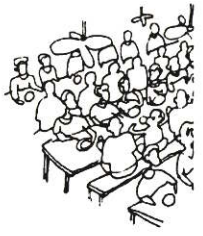
	13.30-15.30	ทำกิจกรรม ตามตารางที่จัดไว้ช่วงบ่าย	บริเวณที่ทำกิจกรรม	กิจกรรมด้านการศึกษาฝึกวิชาชีพ
	15.30-16.30	เล่นกีฬา ออกกำลังกายเช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล เปตอง เตรียมจะรับประทานอาหารเย็น	สนามต่าง ๆ ที่จัดไว้ให้	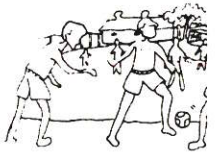
	16.30-17.30	รับประทานอาหารเย็นร่วมกันที่โรงอาหาร	โรงอาหาร	
	17.30-18.30	กลับมาหอนอนเพื่ออาบน้ำ	หอนอน	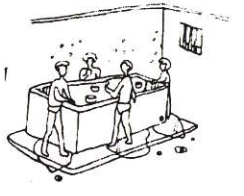

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่	กิจกรรมและพฤติกรรม
การดูแลความเป็นอยู่ของเด็กภายใน 1 วัน นอนดูโทรทัศน์	18.30-21.00	เด็ก ๆ เข้าหอนอนเพื่อดูทีวี พูดคุยสนทนากับพ่อบ้าน พ่อบ้านจะปิดหอนอน และให้เด็ก ๆ ทุกนอน โดยมีห้องน้ำอยู่ภายในอาคารชั้นเดียวกับห้องนอน	หอนอน	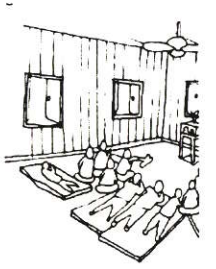

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่	กิจกรรมและพฤติกรรม
• กิจกรรมด้านการศึกษาฝึกวิชาชีพ	9.00-11.00 13.30-15.30	กิจกรรมไม่มีการบังคับ จะดูความพร้อม และความสนใจของเด็กเอง		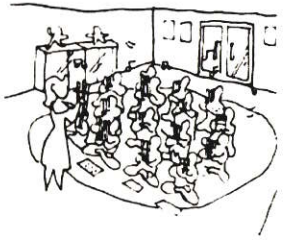
- วิทยากล		- การเรียนวิทยากลจะมีครูคนเดียวกับครูสอนดนตรี ครูจะดูเด็กที่เรียนได้ จะเป็นกลง่าย ๆ เช่น มายากลตัดเชือก กลเสกดอกไม้ เด็กจะเกิดความสนุกสนาน สามารถนำไปแสดงในงานที่จัดขึ้นภายในได้ เรียนประมาณ 20 คน	อาคารดนตรีไทย	
- ผ้าบาติก		- เด็กที่เรียนจะเป็นเด็กที่สนใจศิลปะอยู่แล้ว แล้วมีพื้นฐานในการร่างภาพ จะฝึกร่างภาพง่าย ๆ ลงสี และให้เด็กหัดลงสียากขึ้น คือได้สีสอนเทคนิค ต่างๆ วิธีทำคือร่างภาพบนกระดาน แล้วนำผ้าขาวบางมาฉอกลาย แล้วจึงต้มเทียนให้เหลว นำมาหยอดตามเส้นร่างบนผ้าผึ่งให้เทียนเย็นตัว แล้วจึงนำผ้ามาลงสี ที่เตรียมไว้ รอจนสีแห้งสนิท จึงนำผ้ามาต้มให้เทียนหลุดออกไป แล้วนำผ้ามาตากอีกครั้ง	โรงฝึกอาชีพ	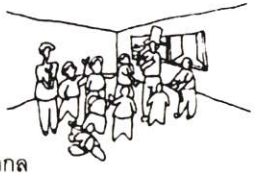 เรียนมายากล
- ศิลปะ		- แต่ละครั้งครูจะตั้งหัวข้อให้เด็กวาด และลงสีให้สวยงาม - ให้เด็กเป็นลูกมือ ครูในการหยิบจับเครื่องมือ ทำให้เด็กรู้จักเครื่องมือ	ศาลาริมน้ำ	 ผ้าบาติก
- ช่างไฟฟ้า		ไม่ให้เด็กทำงานจริงเพราะกลัวอันตราย - เช่นเดียวกับช่างไฟฟ้า ให้เป็นลูกมือ	โรงฝึกอาชีพ	
- ช่างไม้		- มักทำงานกันช่วงเช้าและเย็น ในการรดน้ำ พรวนดิน ขุดดิน ดูแลต้นไม้ที่ปลูกไว้ที่แปลงผัก	โรงฝึกอาชีพ	
- เกษตร		- จะมีอาสาสมัครเข้ามาสอนให้ ในช่วงเสาร์-อาทิตย์ เช่นตัวเลขง่าย ๆ	แปลงเกษตร	
- การศึกษาเบื้องต้น		และตัวอักษร ก-ฮ	โรงฝึกอาชีพ	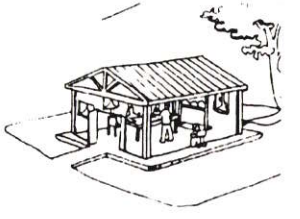 ศิลปะ

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

กิจกรรม	เวลา	พฤติกรรม	พื้นที่	กิจกรรมและพฤติกรรม
• กิจกรรมทัศนศึกษา , ดนตรี,กีฬา	9.00-11.00 13.30-15.30	- การสอนดนตรีจะให้เด็กท่องโน้ตก่อน เพราะเด็กส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ออก เพลงที่หัดให้เป็นเพลงไทยเดิมและเพลงสากล เครื่องดนตรีที่ฝึกให้คือ อังกาลุง พอเด็กจำโน้ตได้จะฝึกให้เขียนตัวโน้ตและเล่นร่วมกัน จำนวน 20 คน	อาคารดนตรีไทย	ไฟฟ้า 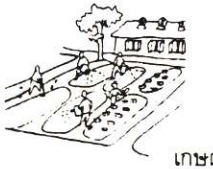 เกษตร
• กิจกรรมบรรยายธรรมะ พัฒนาจิตใจ และอบรมจริยธรรม		- จะเป็นการจัดกิจกรรมชั่วคราวจากวิทยากร หรือพระสงฆ์ ให้นั่งฟังการบรรยายธรรมะ และทำสมาธิ	ห้องประชุม	
• กิจกรรมสานสัมพันธ์ครอบครัว		- ให้ครอบครัวของเด็กที่เข้าเยี่ยมร่วมทำกิจกรรมภายใน 1 วัน โดยกิจกรรมที่จัดไม่ว่าจะเป็นเกมส์ การแสดงออกซึ่งความรักจากพ่อแม่ต่อเด็ก	ห้องประชุม	 บรรยายธรรม
• กิจกรรมอบรมความรู้ด้านยาเสพติด		- การร่วมนั่งฟังการบรรยายถึงอันตรายจากยาเสพติด และร่วมกิจกรรมและมีการมอบรางวัลต่าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกกลับตัวเลิกใช้ยาเสพติด	ห้องประชุม	 เล่นเกมส์

อ้างอิงจาก : การสำรวจภายในพื้นที่เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2546

● **เชิงพื้นที่**

1. เปรียบเทียบลักษณะ Space ที่เหมาะสม

จากการสังเกตการณ์และจดบันทึกพบว่า มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 30 ไร่ แผนผังภายในสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด มีลักษณะผังอาคารเป็นจัตุรัส การวางอาคารแนวนอน ดูเป็นระเบียบที่เคร่งครัด มีลักษณะพื้นที่ตายตัวเป็นพื้นที่ปิดล้อมที่ส่งผลต่อเด็กเร่ร่อนโดยตรง การจัดพื้นภายในบ้านแรกรับนั้นวิเคราะห์ได้ว่า มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นแรกเป็นส่วนที่ทำการ สำหรับผู้ที่เข้ามาติดต่อ จอดรถ ผู้มาบริจาค เยี่ยมเด็ก ๆ จะมีอาคารรองรับ

สองอาคารคือ อาคารอำนวยการ อาคารสวัสดิการ หอประชุม อาคารพยาบาล ส่วนชั้นที่สอง พบว่า เป็นส่วนของสันทนาการ ฝึกอาชีพ เล่นกีฬา ศิลปะและเป็นอาคารเรือนนอน แยกฝั่งเด็กเล็กและเด็กโต ส่วนหลังคือส่วนที่สาม จะเป็นโรงอาหาร โรงครัว แปลงเลี้ยงสัตว์ของเจ้าหน้าที่ รวมถึงบ้านพักของเจ้าหน้าที่ ร้านขายของภายใน ซึ่งเด็กและเจ้าหน้าที่สามารถใช้บริการได้ ซึ่งทำให้มีบริเวณจำกัดขาดแรงจูงใจ ไม่มีเสรีภาพ เด็กต้องเจอกับกฎ ระเบียบ วินัย ตรงตามเวลา ปฏิบัติงานตามเวลา ส่วนใหญ่เด็กที่หนี คือ เด็กที่เคยชินกับชีวิตที่อิสระ

การหลบหนีมากที่สุดคือช่วงเทศกาล ช่วงปีใหม่ วันเด็ก ลอยกระทง เด็กมีความคิดว่าถ้าเกิดออกไปข้างนอกได้เข้าสามารถหาเงินได้ในช่วงนี้ การหาเงินของเด็กคือ ขอทาน รับจ้าง หาเงินมาใช้จ่ายในการทานขนมอย่างเดียว เด็กไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายได้ ดังนั้นที่นี่จึงให้นักจิตวิทยามาดูแลในการใช้เงินของเด็ก เด็กจะต้องนำเงินมาฝากไว้ เด็กเล็กวันละ 5 บาท เด็กโตวันละ 10 บาท กิจกรรมภายใน บางส่วนได้จากมีบริษัทต่าง ๆ มาจัดโครงการให้ ที่นี่ไม่มีการเลี้ยงสัตว์ แต่ทำการเกษตรสำหรับเด็กโตอย่างเดียวทางสัญจรเป็นการเชื่อมต่อแนวนอนและแนวตั้ง ด้านหลังเป็นเรือนพักของเจ้าหน้าที่ ด้านหน้าเป็นส่วนติดต่อของสำนักงาน พื้นที่ของเด็กที่แท้จริงมีเพียงส่วนกลางของพื้นที่ทั้งหมด

พื้นที่ภายในประกอบไปด้วย ประโยชน์ใช้สอยหลัก ๆ จะเป็นที่ทำการของเจ้าหน้าที่ และที่อาศัยของเด็ก ไม่ว่าจะเป็น ที่นอน ที่เล่น ที่รับประทานอาหาร ที่ฝึกอาชีพ แสดงดังแผนผังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

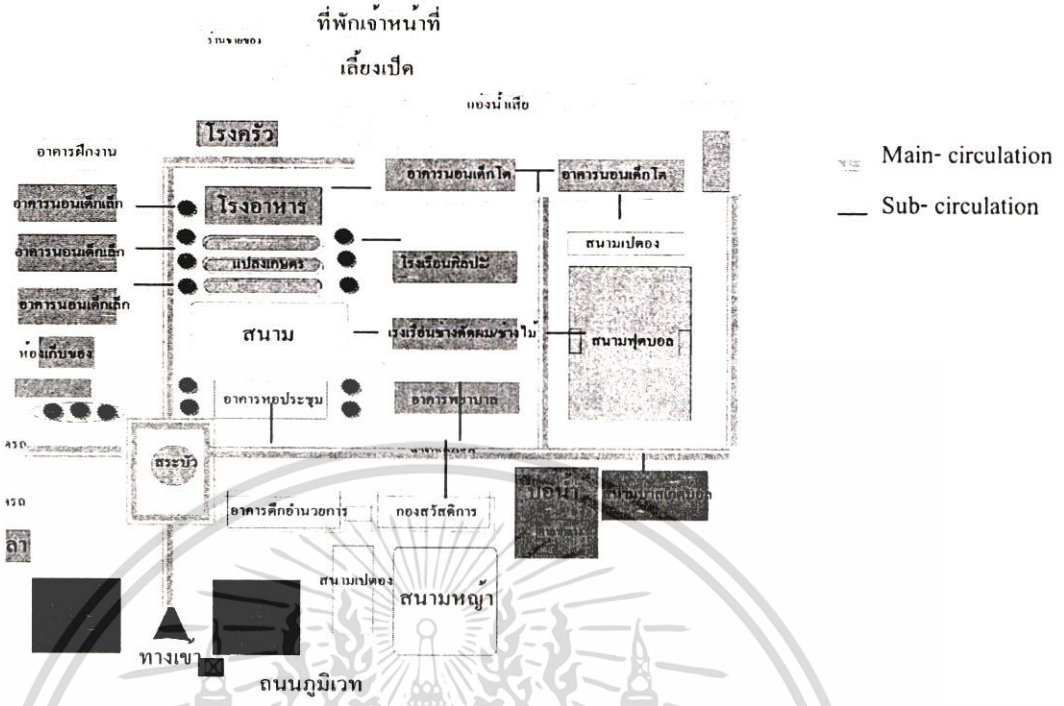

ภาพที่ 2.41 แสดงแผนผังบริเวณบ้านแรกรับเด็กชายปากเกร็ดจากการสังเกตการณ์ 23 ธ.ค.2545

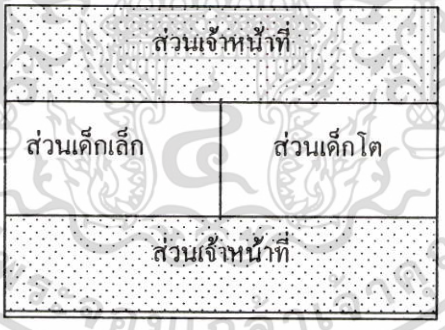

ภาพที่ 2.42 แสดงสัดส่วนของพื้นที่ภายในบ้านแรกรับเด็กชายปากเกร็ด

การสัญจรภายในเปิดทางเข้าให้มีทางเข้า – ออก ทางเดียวซึ่งจะป้องกัน การหลบหนีของเด็กได้ ทางเดินมีการปูทางเป็นพื้นซีเมนต์ และมีการวางทางสัญจรหลักไว้ชัดเจน แบ่งเป็นสัดส่วนการใช้บริการให้ความรู้สึกได้ว่า เป็นพื้นที่ของเจ้าหน้าที่เมื่อเด็กล่วงล้ำเข้ามาจะรู้สึกได้ทันที ฉะนั้นจึงเป็นการกำหนดอาณาเขตของเด็กไปโดยปริยายทำให้รู้สึกเป็นการแบ่งแยก อาคารนอนของเด็กมีห้องน้ำภายในและห้องของพ่อบ้าน (ดูแลเด็กโต) แม่บ้าน(ดูแลเด็กเล็ก) ช่วงเวลากลางคืนจะเป็นการป้องกันเด็กหลบหนี อาคารนอนแต่ละหลังจะจุเด็กได้ประมาณ 50 คน ซึ่งจะมีความแออัด เด็กเล็กมีอายุ 6-9 ปี เด็กโตมีอายุ 10-18 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **ภาวะความเป็นส่วนตัว**

ลักษณะของพื้นที่เป็นแปลนแบบปิดซึ่งจะทำให้เกิดความหนาแน่น คับข้องใจ จึงทำให้เด็กรู้สึกเกิดความอยากให้มีพื้นที่เป็นส่วนตัวบ้าง ในช่วงเวลาว่างที่ต้องการการพักผ่อน ภายในพื้นที่นี้หอนอนเป็นสถานที่ที่ เป็นที่เก็บตัวของเด็กโตที่ไม่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใด ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ทำการวิจัยไม่สามารถจะเก็บข้อมูลในส่วนภายในพื้นที่หอนอนนี้ได้ จึงมีแต่เพียงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เด็กและเจ้าหน้าที่ จากการสำรวจบริเวณพื้นที่ทั้งหมด ไม่มีการยกพื้นสูงที่เป็นการทำให้เกิดการเป็นส่วนตัวต่อเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องนอนนั้น ที่นี่จะจัดให้เป็นฟูกนอนธรรมดาเรียงกัน เพราะแต่ก่อนจัดให้เป็นเตียงสองชั้นแล้ว เด็กจะกระโดดวิ่งเล่นกันระหว่างเตียง เด็กผู้ชายจะโลดโผน และเกิดสาเหตุทำให้มีเพศสัมพันธ์กัน เด็กจะหลบทำใต้เตียง ทำให้พ่อบ้านไม่เห็น และภายหลังเตียงทรุดโทรมไป จึงเห็นว่าจัดแบบเตียงสองชั้นไม่เหมาะสม

ภาพที่ 2.43 แสดงภาพภายในและภายนอกอาคารหอนอนเด็กเล็ก.

หมายเหตุ : เจ้าหน้าไม่อนุญาตให้ถ่ายภาพภายในของหอนอนเด็กโต

ส่วนหอประชุม เป็นส่วนของโถงขนาดใหญ่ทำให้การประกอบกิจกรรมส่วนบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน แต่พื้นที่ที่เหมาะสมคือ พื้นที่ที่ไม่ใหญ่เช่น ศาลาอเนกประสงค์จะสามารถทำให้การประกอบกิจกรรมได้ดี ทำให้เด็กสะดวกใจที่จะประกอบกิจกรรมร่วมกัน.

พบว่าขาดบริเวณอ่านหนังสือ ที่พักผ่อน สวนหย่อม บริเวณนั่งเล่น ที่ทำให้เด็กรู้สึก มีสิทธิเป็นของตัวเอง มีอิสรภาพในการปกครอง อาณาเขตส่วนตัวน้อยที่จะสามารถทำให้เด็กปรับพฤติกรรมความก้าวร้าวได้

- **แนวคิดการออกแบบโรงเรียนทั่วไป.**

การวิเคราะห์ให้สถานสงเคราะห์เด็กให้มีสภาพการณ์ที่เหมาะสมที่จะทำให้เด็กได้รับโอกาสเหมือนเด็กปกติทั่วไปคงเป็นไปไม่ได้ง่าย เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน โดยการวิเคราะห์บ้านเด็กชายปากเกร็ดนั้นจะกล่าวถึงสิ่งที่โดยรวม ๆ ซึ่งสาเหตุที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ทำไมถึงเป็นไปอย่างนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเด็กที่รับเป็นเด็กค่อยข้างมีปัญหาทางจิตใจ โดยหลักที่ได้ศึกษามานั้นเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เช่น การจัดให้โรงเรียนมีบรรยากาศในการเรียน การทำให้เด็กเกิดความสนใจ และเกิดความผ่อนคลาย ได้มีสังคมที่ดีในโรงเรียน ซึ่งบรรยากาศในการรับประทานเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย โดยการได้นั่งสบาย ๆ แต่ในแบบการจัดของที่นี่เป็นโถงขนาดใหญ่เพื่อจุเด็กทั้งหมด เด็กต้องทนเสียงรบกวน การเบียดเสียดในการรับอาหาร ขาดบรรยากาศความเป็นส่วนตัว ไม่มีส่วนอาหารทานเล่น ไม่มีห้องเพื่อเด็กต้องการทานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่

ภาพที่ 2.44 แสดงภาพภายในโรงครัว

การประกอบการทำอาหารโดยมีเจ้าหน้าที่ทำให้เด็กท่านในแต่ละมื้อ โดยเด็กมีหน้าที่แค่เพียงล้างจานและภาชนะต่าง ๆ ภายในครัวจะไม่ต้องการให้เด็กเข้าไป

ภาพที่ 2.45 แสดงภาพอาคารโรงอาหารภายนอกและภายในอาคาร

ส่วนภายในโรงอาหารจะจัดให้รับประทานอาหารเป็นลักษณะแถวยาวมีทั้งหมด 4 แถว ซึ่งจะมีการนั่งประจำตำแหน่ง ให้เวลาในการรับประทาน ขณะรับประทานต้องมีระเบียบ ซึ่งเวลารับประทานอาหารเจ้าหน้าที่จะมีการแจ้งเรื่องต่าง ๆ ให้แก่เด็กได้ฟังกันโดยพร้อมเพียงกันระหว่างในการรับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

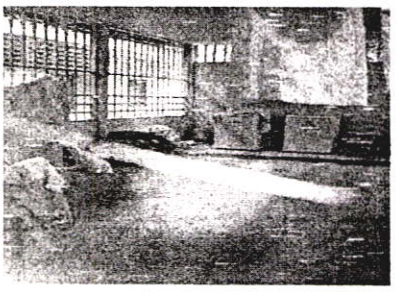

ภาพที่ 2.46 แสดงภาพลานซักล้างและภาพภายในโรงเรือนทำความสะอาดเสื้อผ้าเด็กเล็ก

การทำความสะอาดเครื่องนุ่งห่มในที่นี่จะมีเจ้าหน้าที่นำเสื้อผ้ามาทำความสะอาด ดูแลให้กับเด็กเล็ก ส่วนเด็กโตนั้นต้องมีการดูแลกันเอง ซึ่งจะมีบริเวณพื้นที่สำหรับซัก-ตาก เสื้อผ้า

ภาพที่ 2.47 แสดงภาพศาลาอเนกประสงค์และแปลงเกษตร

บริเวณแปลงเกษตรนั้นจะเป็นส่วนคั่นระหว่างอาคารหอนอนเด็กเล็กและหอนอนเด็กโต พื้นที่นี้จะใช้สำหรับฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบในการดูแลพืชที่เด็กๆ ปลูก มีการรดน้ำต้นไม้เช้า-เย็น และพรวนดินในเวลาเย็น แต่ไม่เน้นผลผลิตของพืชที่ปลูก จะเป็นเด็กบ้างกลุ่มเท่านั้นที่ทำสม่ำเสมอ

ศาลาอเนกประสงค์จะเป็นที่ซึ่งใช้ในการทำโครงการต่าง ๆ จากองค์กรที่เข้ามาสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมต่อเด็ก ๆ เป็นช่วง ๆระยะเวลา ซึ่งปัจจุบันใช้เป็นโครงการศิลปะจากองค์กรเครือปูนซีเมนต์ไทย

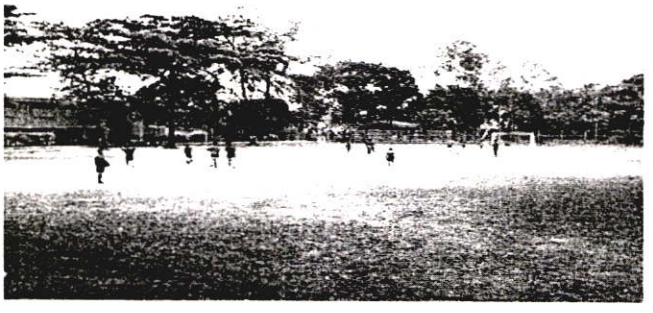

ภาพที่ 2.48 แสดงกิจกรรมการเล่นกีฬาฟุตบอลของเด็กโตในเวลาช่วงเย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้พื้นที่ของสนามกีฬาที่มีขึ้นนี้เหมาะสมต่อเด็กอย่างมากในการที่จะช่วยผ่อนคลายความเครียดต่อเด็ก และเด็กได้ออกกำลังกาย สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งจะมีเรื่องทะเลาะชกต่อยอยู่เป็นประจำ สนามฟุตบอลมีขนาดใหญ่เด็กสามารถวิ่งเล่นได้ไม่คับแคบ สนับสนุนในเรื่องอิทธิพลของพื้นที่ที่มีผลต่อจิตใจ L.Linn กล่าวว่าเป็นการดีถ้าผู้ป่วยอยู่ในพื้นที่กว้าง ไม่อึดอัด

ห้องพักเจ้าหน้าที่ นักจิตวิทยา เป็นส่วนที่มีประตูปิดกั้นความสัมพันธ์กับเด็ก ซึ่งการจัดพื้นที่ห้องพักเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ทำให้เด็กกล้าเข้ามาปรึกษาพูดคุยกับผู้ใหญ่ได้ ส่วนสภาพแวดล้อมในการเรียนศิลปะ หัตถกรรม นั้นมีการแบ่งขอบเขตการทำงานที่ชัดเจนเกิดไป(ดูจากผังแปล) คือ โรงฝึกงาน และไม่มีการแสดงผลงานของเด็กในบริเวณต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในการสร้างผลงาน

- **การออกแบบตามความต้องการของวัยรุ่นโดยนักออกแบบ**

จากการศึกษาแนวทางการออกแบบให้ตรงตามความต้องการของวัยรุ่นที่ว่า วัยรุ่นมีความต้องการโลกส่วนตัวสูง ทำให้เกิดการแยกตัว ต้องการการพักผ่อน พื้นที่นั่งเล่น รักสนุก ต้องการอิสรเสรีภาพ ต้องการการการระบายอารมณ์อย่างถูกวิธีนั้น จากสภาพความเป็นจริงของสถานแรกรับแห่งนี้ไม่สามารถเป็นไปได้ตามความต้องการของเด็กทั้งหมด เนื่องจากบุคลากรน้อยการดูแลเด็กไม่ทั่วถึง รั้วและอาคารสถานที่ไม่เหมาะสม มีเพียงพื้นที่สนามกีฬาที่ยังพอที่จะให้เด็กได้เล่นกีฬาและผ่อนคลายได้บ้าง

สรุปได้ว่า จากการศึกษาลงพื้นที่ของสถานที่จริงของบ้านแรกรับเด็กชายปากเกร็ดนั้นพอจะสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. พบว่ามีการแบ่งแยกเด็กเล็ก และเด็กโตออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจนจากช่วงอายุคือ เด็กเล็ก อายุ 6-8 ปี เด็กโต อายุ 9-18 ปี ระยะเวลาในการปรับพฤติกรรมประมาณ 6 เดือน

2. เด็กเล็กมีผู้ดูแลคือ แม่บ้าน ส่วนเด็กโตผู้ดูแลคือ พ่อบ้าน และจะมีระบบพ่อบ้านไว้คอยควบคุมความประพฤติ บทลงโทษ โดยการทำความสะอาด หรือออกกำลังกาย ไม่มีการลงโทษโดยการเฆี่ยนตี ดุด่า

3. มีระเบียบ กติกา ตารางการดำเนินชีวิตประจำวัน หากเด็กรักอิสระจนเกินไปทำให้ไม่สามารถปรับตัวอยู่ได้ มักเกิดกับเด็กในช่วงอายุ 13-15 ปี ทำให้มีการหลบหนี

4. เด็กเร่ร่อนหนึ่งคนมีประสบการณ์การพักบ้านที่รองรับสำหรับเด็กเร่ร่อน ในเกือบ ๆ ทุก ๆ ที่ ที่มีองค์กรจัดตั้งขึ้น ทำให้กลุ่มเด็กเหล่านี้วนเวียนเข้าออก ผลัดเปลี่ยนกันไป

5. เนื้อหาในการปรับสภาพพฤติกรรม เป็นไปตามการสงเคราะห์ ของนักสงเคราะห์และจิตวิทยา โดยใช้หลักสูตรการฝึกอาชีพเข้ามาดึงดูดความสนใจของเด็กตามความถนัดของแต่ละคน

6. สภาพแวดล้อมภายในจัดให้ดูเป็นทางการ เพื่อรองรับองค์กรส่วนต่าง ๆ ที่เข้ามาเยี่ยมเยียนดูงาน ทำให้ทุกสิ่งเตรียมพร้อมสำหรับผู้เข้ามาเยี่ยมชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทำการศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการลงสำรวจไปยังพื้นที่จริงดังกล่าวมาแล้วนั้นได้ทำการเปรียบเทียบเป็นตารางสรุปข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.14 แสดงการเปรียบเทียบกรณีศึกษา โรงเรียนหมู่บ้านเด็กและสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด

กรอบการศึกษา	วิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสีย	
	สถานแรกรับปากเกร็ด	โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
1. แนวคิดทางการศึกษา	• วิเคราะห์สภาพปัญหาเพื่อแก้ไข • พัฒนาคุณภาพชีวิต • ปรับพฤติกรรมให้มีความเหมาะสม • จัดกิจกรรมด้านการศึกษา ฝึกวิชาชีพ • จัดกิจกรรมทัศนะศึกษา ,ดนตรี,กีฬา • จัดกิจกรรมบรรยายธรรมะพัฒนาจิตใจและอบรมจริยธรรม • จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ครอบครัว • จัดกิจกรรมอบรมความรู้ด้านยาเสพติดและอื่น ๆ	ให้มีการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจให้ได้รับการศึกษาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยมีหลักแนวคิดที่ผสมผสานดังนี้ • มีคุณธรรม ใจกว้าง ไม่ยึดมั่นถือมั่น • ใช้แนวคิดของโรงเรียนซัมเมอร์ฮิลล์ให้เด็กได้เรียนรู้เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้วยวิธีปฏิบัติเอง • หลักเกษตรธรรมชาติ
	ข้อแตกต่าง ของแนวคิดที่ใช้คือ สถานแรกรับจะใช้แนวคิดการสังคมสงเคราะห์โดยตรงซึ่งเป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปรับพฤติกรรมโดยนักจิตวิทยา มองดูเป็นรายบุคคล โรงเรียนบ้านเด็กเป็นแนวคิดผสมผสาน จากแนวคิดนี้ทำให้เกิดความแตกต่างของเด็กแต่ละที่อย่างเห็นได้ชัด คือ เด็กที่อยู่สถานแรกรับยังคงถูกกดดัน ไม่มีอิสระภาพในการปกครองตนเอง ไม่ได้มีความสนใจในการดำเนินชีวิตในอนาคตเพราะยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่ทางจิตใจของตนได้ บางส่วนต้องการที่จะหลบหนีออกไปมีอิสระ หาเงินใช้ เที่ยวสนุกตามที่เคยได้ดำรงชีวิตภายนอก คงมีความก้าวร้าวอย่างต่อเนื่อง เด็กที่โรงเรียนหมู่บ้านเด็กจะมีอารมณ์แจ่มใส พูดคุย สนทนากันอย่างมีหลักการณ์ มีความคิดเห็นเสนอต่อครู เจ้าหน้าที่ และเพื่อน เพราะที่นี่ใช้ระบบการปกครองแบบซัมเมอร์ฮิลล์ ประกอบกับใช้ปรัชญาให้เด็กมีความกล้าหาญทางจริยธรรม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

กรอบการศึกษา	วิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสีย	
	สถานแรกรับปากเกร็ด	**โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก**
แนวความคิดในด้านการปรับพฤติกรรมของเด็กที่มีความก้าวร้าว	ทำโครงการเพื่อปรับพฤติกรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต - จัดกิจกรรมด้านการศึกษา ฝึกวิชาชีพ - จัดกิจกรรมทัศนะศึกษา ,ดนตรี,กีฬา - จัดกิจกรรมบรรยายธรรมะพัฒนาจิตใจและอบรมจริยธรรม - จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ครอบครัว จัดกิจกรรมอบรมความรู้ด้านยาเสพติด และอื่น ๆ	โครงการเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาพุทธศาสนา - การเรียนความจริงที่อยู่รอบตัว เช่น นำความจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนมาประยุกต์ใช้เป็นคำถามในวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าคณิตศาสตร์หรือศีลธรรม ศีลธรรม สวดมนต์, นั่งสมาธิ, โยคะ โครงการเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของซัมเมอร์ฮิลล์- การประชุมสภาตามวาระ - การเรียนปัจจุบันไปหาอดีต เป็นเนื้อหาหลักสูตรของกระทรวงศึกษา - การเรียนศิลปะแขนงต่าง ๆ - การเรียนกลุ่มวิชาชีพ คอมพิวเตอร์และบัญชี โครงการบ้านสวนลาดหญ้า
	ความแตกต่างของการปรับพฤติกรรมของทั้งสองแห่งในการปรับพฤติกรรมโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เข้าช่วยที่คล้ายกัน เช่น ด้านกีฬา ด้านวิชาชีพ แต่การเรียนการสอนไม่เหมือนกัน ทางโรงเรียนหมู่บ้านเด็กจะมีการเรียนเป็นไปตามความสนใจความต้องไม่มีการบังคับ แต่ที่สถานแรกรับเป็นการจัดโปรแกรมให้เด็กโดยเด็กที่เข้ามาต้องทำกิจกรรมตามที่ทางสถานสงเคราะห์จัดไว้ให้ แต่ทั้งสองที่ไม่มีการทำโทษโดยทางกายและวาจา จะมีการว่ากล่าวตักเตือน การทำโทษเป็นการให้ออกแรงทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น อดขนม ทำความสะอาดพื้น และ ทำสมาธิ สงบสติอารมณ์ ทั้งสองที่จะมีนักจิตวิทยาในการแก้ไขพฤติกรรม แต่ที่โรงเรียนหมู่บ้านเด็กหากเด็ก ๆ มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือ เกิดการทะเลาะวิวาท ที่นี่จะมีการนำมาแก้ไขกันในที่ประชุมสภาซึ่งมีทุก ๆ สัปดาห์ ทำให้เด็ก ๆ มีเหตุมีผล มากขึ้น	
วิเคราะห์เชิงพื้นที่	ลักษณะผังอาคารเป็นจัตุรัส การวางอาคารแนวนอน ดูเป็นระเบียบที่เคร่งครัด ทางสัญจรเป็นการเชื่อมต่อแนวนอนและแนวตั้ง ลักษณะเด็กอยู่ในบ้านจะมีพ่อบ้าน แม่บ้านดูแล จำนวนเด็กปัจจุบัน มี 110 คน แบ่งเป็นอาคารเด็กเล็ก และอาคารเด็กโต นอนเรียงกัน การใช้พื้นที่ของเด็กต้องเป็นไปตามกฎระเบียบ ไม่มีพื้นที่ที่ก่อให้เกิดภาวะความเป็นส่วนตัว มีบริเวณขาดแรงจูงใจในการทำกิจกรรม	ลักษณะผังอาคารเป็นกลุ่มอาคาร ดังนั้นจึงเห็นเป็นลักษณะวง กลม วางอาคาร กระจายไปตามพื้นที่ อิสระ ทางสัญจรเชื่อมกันเป็นใยแมงมุม ให้มีลักษณะความเป็นอยู่เป็นไปตามธรรมชาติมากที่สุด ไม่ไปแทรกแซงธรรมชาติ จัดสภาพแวดล้อมให้กลมกลืนกับวิถีชีวิต ของชุมชน มีลานบ้านและครอบครัวแต่ละหลังมีครู 1 คนให้การดูแล แต่ละหลังมีเด็กประมาณ 10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

กรอบการศึกษา	วิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสีย	
	สถานแรกรับปากเกร็ด	โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
วิเคราะห์เชิงพื้นที่	การเปรียบเทียบทางด้านสภาพแวดล้อม ของทั้งสองที่นั้น เห็นว่าทางโรงเรียนหมู่บ้านเด็กจะได้เปรียบกว่าในด้านสถานที่นั้นอยู่ในพื้นที่ที่มีความเป็นป่า ธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็ก ๆ ที่มีปัญหาสามารถผ่อนคลายความเครียดได้ดี ซึ่งภูมิประเทศเป็นเนินเขา และมีแม่น้ำไหลผ่าน ทำให้เด็ก ๆ ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง แต่สถานแรกรับเด็กชายนั้นมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้บรรยากาศภายใน ตัวอาคาร ยังดูเป็นเรือนนอน คล้ายสถานกักกัน ดูเคว้งคว้าง มีรั้วกั้น ทำให้เด็กมีความรู้สึกไม่น่าอยู่ มีระเบียบข้อบังคับ ที่เด็กต้องปฏิบัติตาม ผิดกับที่โรงเรียนหมู่บ้านเด็กซึ่งถึงจะปล่อยปละให้เด็กมีอิสระกว่า แต่เด็กมีการรับผิดชอบเองทำตามกฎกติกาของส่วนร่วมที่ตั้งกันไว้ เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ ทำให้เด็กมีความรู้ว่าตนเองมีความสำคัญเช่นเดียวกับเด็กคนอื่น ๆ	

ตารางที่ 2.15 แสดงการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสียของสถานแรกรับเด็กปากเกร็ดและโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก

	สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด	โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
ข้อดี	1. นโยบายของสถานแรกรับเด็กปากเกร็ดเป็นการปรับพฤติกรรมโดยตรงและมีงบประมาณ 2. ทำงานได้ต่อเนื่องตลอดไป 3. ดูแลสถานที่และควบคุมเด็กได้ง่าย 4. ทำเลไม่ไกลจากตัวเมือง ไปมาสะดวก ใช้เวลาไม่มากในการเดินทางติดต่อกับผู้ปกครองที่อยู่ในชุมชนเมือง	1. นโยบายที่นี่ทำให้เด็กรู้จักใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันและสร้างความพร้อมของเด็ก 2. ทำงานด้วยใจและเข้าใจเด็ก มีการจัดสรรเด็กได้ดี ใช้ระบบในการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าว และการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม 3. เน้นเชิงคุณภาพมากว่าปริมาณ 4. สภาพแวดล้อมทำให้เด็กผ่อนคลายช่วยส่งเสริม สมรรถภาพร่างกายและจิตใจโดยมีแม่น้ำไหล่ผ่าน เด็กสามารถใช้น้ำบำบัดความเครียดได้ 5. แปลนเปิดโล่งมีลักษณะช่วยให้พื้นที่ที่ทำให้มีอาณาเขตบริเวณส่วนตัว และอาณาเขตบริเวณสาธารณะ ทำให้รู้สึกมีอิสระภาพในการดำรงชีวิต และความคิด 6. บ้านพักมีส่วนพื้นที่ยกขึ้นเป็นเตียงทำให้เกิดความรู้สึกมีความเป็นส่วนตัว 7. มีการออกแบบที่เป็นไปตามการศึกษาห้องสำหรับวัยรุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.15 (ต่อ)

	สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด	โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
ข้อด้อย	1. เต็มไปด้วยระเบียบซับซ้อน ขาดพื้นที่ที่เด็กต้องการภาวะส่วนตัว เช่น การยก Step ของพื้นที่ มีพื้นที่เอนกประสงค์ทำให้ขาดความเป็นส่วนตัวเนื่องจากพื้นที่ภายในจำกัด 2. ไม่มีบริเวณพักผ่อน นั่งเล่น บริเวณอ่านหนังสือ มีรั้วกั้นทำให้ความรู้สึกเหมือนสถานกักกัน 3. ห้องนอนไม่ตอบสนองสำหรับวัยรุ่น ที่ต้องการแยกตัว ส่วนเล่นดนตรี หรือสีสันที่ดูมีชีวิตชีวา 4. โรงอาหารขาดบรรยากาศที่ดี ต้องทานรวมกัน ทำให้เกิดเสียงรบกวน ขาดบรรยากาศความเป็นส่วนตัว 5. ห้องเจ้าหน้าที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก 6. สภาพแวดล้อมที่เรียนศิลปะมีพื้นที่จำกัด ไม่มีส่วนแสดงงานของเด็ก	1. งบประมาณจำกัด 2. บุคลากรจำกัด 3. ดูแลสถานที่และควบคุมเด็กได้ยาก เพราะมีบริเวณที่เป็นทางออกหลายทาง และต้องคอยระวังว่าเด็กจะเป็นอันตรายจากแมลงหรือ สัตว์มีพิษ ที่อาศัยในป่า 4. สถานที่ตั้งห่างไกลชุมชน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทาง ไม่สะดวกในการรับสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล ต้องมีพาหนะในการเข้า-ออก เดินเท้าหรือรถประจำทางจะไม่สะดวก

จากการเปรียบเทียบจากตารางดังกล่าวสรุปได้ว่า กรณีศึกษาแห่งแรกเป็นสถานที่รองรับเด็กประเภทเด็กชายล้วนซึ่งแตกต่างกับกรณีศึกษาของมูลนิธิหมู่บ้านเด็ก การรับเด็กของรัฐนั้นเห็นว่าเป็นการแยกเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายอย่างชัดเจน เมื่อศึกษาความเป็นอยู่แล้วนั้นประเภทของเด็กเป็นส่วนสำคัญของการจัดสรรเด็กที่จะเข้าพักในการสร้างสถานที่ อาคาร รองรับเด็กทั้งสองเห็นควรจะจัดที่ให้เด็กเล็กแยกกับเด็กโต เพราะเด็กเล็กยังไม่สร้างช่วยตนเองได้ทำให้ต้องมีพี่เลี้ยง หรือครูคอยดูแลใกล้ชิด ส่วนเด็กโต ทั้งสองที่มีการแบ่งอายุไว้ชัดเจนคือตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ไม่เกิน 17 ปี จะอยู่รวมกันในบ้าน หรืออาคารหลังเดียวกัน นโยบายของการรับเด็กที่นี่มีความแตกต่างกัน คือ เด็กที่สถานแรกรับปากเกร็ดหากเป็นเด็กเล็กจะเป็นการเด็กที่กำพร้า หรือครอบครัวมีฐานะยากจน ส่วนเด็กโตที่นี่จะเป็นเด็กที่ถูกนำส่งโดยเจ้าหน้าที่ มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม จรจัด เร่ร่อน ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กกลุ่มเดียวกันในการทำวิจัยศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีปัญหาเรื่องพฤติกรรมการหลบหนี พฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเป็นประโยชน์มากที่จะทราบถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความรู้สึกในการเข้าอยู่อาศัยสถานแรกรับแห่งนี้ ซึ่งจะมีระยะเวลาในการเข้าอยู่ ประมาณ 6 เดือนด้วยกัน จากนั้นเด็กเหล่านี้จะต้องวนเวียนกันไปอยู่ ณ สถานสงเคราะห์เด็กชายปากเกร็ด หรือส่งกลับภูมิลำเนา หรือส่งไปเรียนหนังสือต่อในที่ที่เหมาะสมกับเด็กต่อไป ส่วนโรงเรียนหมู่บ้านเด็กนั้น ทางมูลนิธิเด็กได้จัดให้เป็นหลักสูตรการศึกษาแนวใหม่ ที่รองรับเฉพาะเด็กยากจน หรือได้รับความเดือนร้อนจากครอบครัว จากการทารุณกรรม ซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ได้รองรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กเร่ร่อนในการวิจัยโดยตรง จะเห็นว่าทั้งสองแห่งมีลักษณะที่แตกต่างกันจากประเภทของเด็ก รวมถึงสถานที่ สภาพแวดล้อมอย่างมาก ดังนั้นจากการศึกษาพบข้อมูลที่ได้ คือ

สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด พบข้อมูลของเด็กเร่ร่อนและทราบถึงที่มาที่ไปในการเร่ร่อน ทราบถึงข้อมูลของเป้าหมายในการศึกษาเพื่อนำไปออกแบบสถานที่บ้านเปิด

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก พบข้อมูลแนวคิดต่าง ๆ ที่ผสมผสานให้เหมาะสมกับสภาพจิตใจ และการเรียนรู้ของเด็ก ตามพัฒนาการในวัยเด็ก ซึ่งมีส่วนที่สามารถนำไปเป็นข้อมูลในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมแก่เด็กเร่ร่อนได้เป็นอย่างดี

2.2.6 การศึกษาวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post-occupancy Evaluation : POE)

2.2.6.1 แนวความคิดและเป้าหมายในการทำ POE

การประเมินทางสถาปัตยกรรมนั้นมีการแบ่งการประเมินเป็น 3 แบบด้วยกัน คือ การประเมินอาคารก่อนการเข้าใช้ (ex-ante evaluation) ,การประเมินหลังการเข้าใช้ (Post-occupancy Evaluation หรือ POE) ,การตรวจสอบและวินิจฉัยอาคาร (Building diagnostics) ทั้ง 3 แบบนี้จะหมายถึงการประเมินอย่างมีระบบวิธี (Systematic approach) ซึ่งถ่ายทอดมาจากแนวคิดการประเมินโครงการในทางสังคมศาสตร์ (วีระ สัจกุล,2544,หน้า 41) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการประเมินในแบบที่ 2 คือ การประเมินอาคารหลังเข้าใช้ (Post-occupancy Evaluation หรือ POE) ซึ่ง POE หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของสิ่งแวดล้อมที่ออกแบบหลังการเข้าใช้ Zimring and Reizenstein, (1980) และ Sommer (1984) ให้คำจำกัดความว่า "POE จะต้องเป็นการ ทดลองภาคสนาม หรือทำกับสิ่งแวดล้อม โดยมีการควบคุมและมีการใช้ทฤษฎีที่ชัดเจน" การประเมินผลหลังการใช้สอยเป็นแนวทางการออกแบบที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้ใช้สอย และเป็นหนึ่งในขั้นตอนกระบวนการก่อสร้างที่ต่อท้ายขั้นตอนการวางแผน ออกแบบ ก่อสร้าง และการเข้าอยู่ โดยมีเป้าหมายที่จะตรวจสอบพฤติกรรม และปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ใช้อาคาร โดยเชื่อมโยงตัวแปรทางจิตวิทยา สังคม และการออกแบบเข้าด้วยกัน อาจเป็นการตรวจสอบพื้นที่โดยรวม หรือเฉพาะซึ่ง นพดล สหชัยเสรี (2542) ได้กล่าวถึงลักษณะของการทำการประเมินผลที่ดีว่า ต้องเป็นการประเมินแบบเป็นกลางและมีหลักการ มีความชัดเจนในการวัด และส่งเสริมการสื่อสารระหว่างผู้ใช้สอยอาคารและผู้ออกแบบ ผลของการประเมินจะเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจในการออกแบบในอนาคต

การประเมินสิ่งแวดล้อมหลังการเข้าใช้นี้ มักดำเนินการใน 3 ลักษณะคือ

1. สอบถามทัศนคติและระดับความพึงพอใจของผู้ใช้หรือผู้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ประเมิน
2. สอบถามเพื่อค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารหรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นเชิงวิทยาศาสตร์ โดยใช้การทดลองในสภาพแวดล้อมจริงที่สามารถควบคุมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสำรวจไปใช้ในการกำหนดโปรแกรมสิ่งแวดล้อมที่จะออกแบบหรือก่อสร้างใหม่ หรือเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมอาคารเดิม โดยให้ผู้ใช้อาคารหรือสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น (วีระ สัจกุล. 2544, หน้า 43)

ลักษณะการดำเนินการข้อที่ 3 ในการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้นี้ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมในการดำเนินการในการวิจัยเพื่อนำไปใช้หาเกณฑ์ในการออกแบบบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน วิธีการนี้มักใช้วิธีการโต้ตอบ (interactive) เช่น การสัมภาษณ์จะเป็นการสัมภาษณ์รายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ รวมถึงการเดินสำรวจผ่านเข้าไป (walk through) ในสิ่งแวดล้อมหรืออาคารที่ประเมิน

องค์ประกอบของการประเมินผลภายหลังการใช้อาคารแยกเป็น 3 องค์ประกอบดังนี้

1. ด้านเทคนิค มีการพิจารณาถึงระบบงานต่างๆ ของอาคาร เช่น งานระบบแสงสว่าง และงานระบบปรับอากาศ โดยอาศัยการประเมินของผู้ทำการศึกษา และจากบุคคลที่เข้าร่วมใน building process ได้แก่ผู้ปฏิบัติงานในอาคาร และผู้อาศัยอยู่ในอาคาร เป็นต้น

2. ด้านใช้สอย มีการพิจารณาถึงปัจจัยทางด้านสรีระศาสตร์ของมนุษย์ พื้นที่เก็บของการจัดพื้นที่และทางสัญจรภายในอาคาร ตลอดจนการง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงและความเฉพาะเจาะจงของอาคาร

3. ด้านพฤติกรรม มีเกณฑ์การพิจารณาในด้านจิตวิทยาและสังคมโดยมุ่งที่ประเด็นความพึงพอใจของผู้ใช้สอยอาคารและคุณภาพชีวิตทั่วไป เช่น ภาวะความเป็นส่วนตัว อาณาเขตครอบครอง ระยะใกล้ชิด การรับรู้สภาพแวดล้อม การเข้าถึงอาคาร ทิศทาง และภาพลักษณ์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปองค์ประกอบของการประเมินผลภายหลังการใช้อาคารในการวิจัยเป็นแผนผังดังนี้

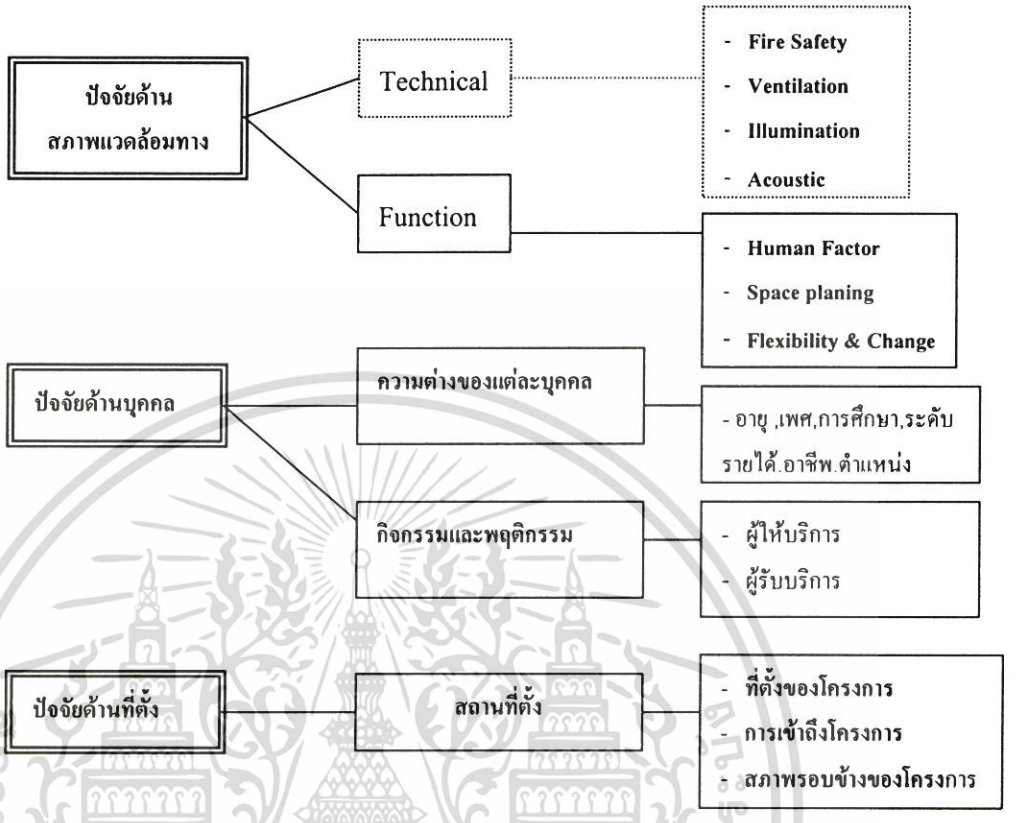

ภาพที่ 2.49 แสดงองค์ประกอบของการประเมินผลภายหลังการใช้อาคาร

2.2.6.2 วิธีการในการประเมินอาคารภายหลังการเข้าใช้อาคาร

ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม (วีระ สัจกุล, 2544, หน้า 54)

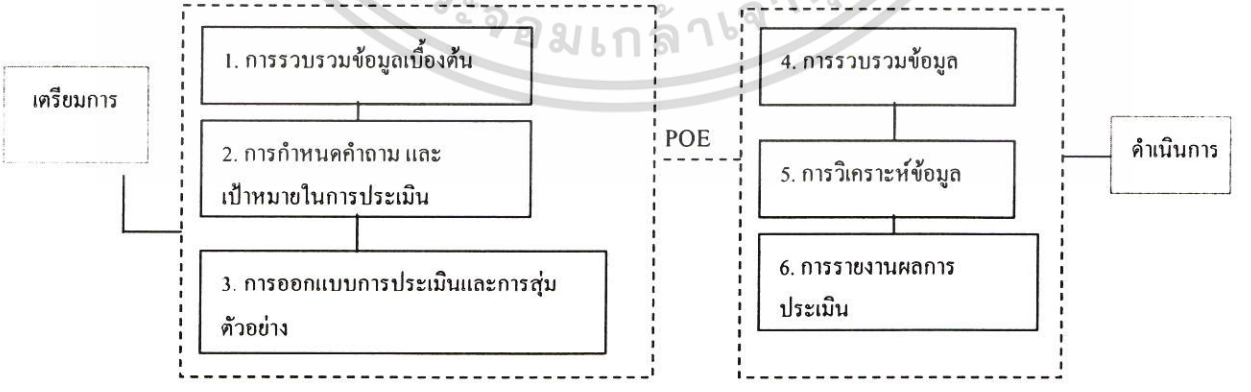

ภาพที่ 2.50 แสดงวิธีการในการประเมินอาคารภายหลังการเข้าใช้อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บข้อมูลจากสถานที่เบื้องต้น การลงสำรวจพื้นที่ประเมินอาคารให้เห็นชัดเจนที่สุด การเก็บข้อมูล ณ.สถานที่ จำเป็นจะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการรวบรวม เพื่อการดำเนินการไปสู่ประเด็นของสิ่งที่ต้องการศึกษาเป็นหลัก โดยไม่ถูกทำให้ไขว้เขวหรือเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ เครื่องมือและวิธีการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูล เช่น การสำรวจอาคาร, ทำแบบสอบถาม, แบบสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมข้อคำถามไว้ หรือการสังเกตการณ์อย่างเป็นระบบ ที่ให้โอกาสในการค้นพบรูปแบบพฤติกรรม.

ผู้วิจัยหรือผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในการประเมิน และลดผลกระทบของการศึกษาที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้อาคาร ผู้ใช้อาคารและองค์กรอาจมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของพวกเขา และมีผลตอบสนองกับผลของการศึกษาปฏิกิริยาที่ตอบสนองนี้เป็นสิ่งลำบากในการป้องกัน หรือหาเอกสารเพื่อทำการสนับสนุน เนื่องจากเป็นการคาดเดาพฤติกรรมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ก่อนที่จะประเมินควรเฝ้าสังเกตการณ์พฤติกรรมอย่างระมัดระวัง, การใช้ภาพถ่าย, การสัมภาษณ์โดยไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงเล็กๆน้อยๆ ของอาคารก็สามารถนำมาใช้ได้.

ขั้นตอนต่างๆ ของการรวบรวมข้อมูลจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเก็บข้อมูลที่ต้องการได้อย่างครบถ้วน, มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ในสถานการณ์เดียวกันอาจมีการบันทึกข้อมูลจากผู้สังเกตการณ์หลายคน เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การทดลองใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม, คำถามในการสัมภาษณ์ อาจศึกษาจากรูปแบบเพื่อใช้เป็นการนำร่อง รูปแบบที่ใช้ควรมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการประเมินจริง หลักของการทดลองใช้เครื่องมือคือ เพื่อแน่ใจว่าข้อมูลที่เก็บได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และช่วยให้หลีกเลี่ยงการเก็บข้อมูลเกินความจำเป็น ซึ่งคำถามที่ใช้อาจตีความหมายได้หลากหลายจากผู้ที่ใช้อาคารที่แตกต่างไป การทดลองใช้เครื่องมือเป็นมาตรฐานของการประเมิน การทดลองใช้ 2-3 ครั้ง ช่วยให้แน่ใจว่าข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมีความถูกต้องและทำให้ผู้ประเมินคุ้นเคยกับกระบวนการและวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพของการประเมิน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.7 สรุปทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา

ตารางที่ 2.16 แสดงการสรุปทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา

<table>
<tr><th colspan="3">ตัวแปรแนวความคิด
Conceptual Variable</th><th>ทฤษฎีที่นำมาใช้</th></tr>
<tr><td colspan="4">วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมและวิธีการปรับพฤติกรรมระหว่างเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิง ภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล</td></tr>
<tr><td>ตัวแปรตาม</td><td colspan="2">ตัวแปรอิสระ</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td colspan="2">1. ตัวแปรประชากรของเด็กเร่ร่อน</td><td>• การศึกษาความหมายของเด็กเร่ร่อน</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. ความสนใจของเด็กเร่ร่อนในวัยรุ่น</td><td>• จิตวิทยาวัยรุ่น</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. กิจกรรมในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว</td><td>การศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชนที่รองรับสำหรับเด็กเร่ร่อน
• การศึกษานโยบายของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเกี่ยวกับบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน
• พฤติกรรมและเจตนาก้าวร้าว
• ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว
• ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน</td></tr>
<tr><td colspan="4">วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กเร่ร่อน</td></tr>
<tr><td>ตัวแปรตาม</td><td>ตัวแปรอิสระ</td><td colspan="2">• ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</td></tr>
<tr><td>4. องค์ประกอบทางด้านใช้สอย</td><td></td><td colspan="2">• ศึกษาผลงานออกแบบห้องสำหรับวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเด็กเร่ร่อน
• แนวคิดการออกแบบโรงเรียนสำหรับเด็กในช่วงวัย 9-15 ปี
<u>กรณีศึกษาเปรียบเทียบ</u>
1. โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก (มูลนิธิเด็กกาญจนบุรี)
2. สถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด</td></tr>
<tr><td>5. ปัจจัยทางพื้นที่ต่อภาวะเป็นส่วนตัว</td><td></td><td colspan="2">• การออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อมกายภาพให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว</td></tr>
<tr><td colspan="4">วัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดขององค์กรพัฒนาเอกชน สำหรับเด็กเร่ร่อนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการปรับพฤติกรรมสำหรับเด็กเร่ร่อน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล</td></tr>
<tr><td>ตัวแปรตาม</td><td>ตัวแปรอิสระ</td><td colspan="2">• ปัจจัยด้านความพึงพอใจหลังการเข้าใช้อาคาร</td></tr>
<tr><td>6. ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน</td><td></td><td colspan="2">• การศึกษาวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่</td></tr>
</table>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีการวิจัย

3.1 เป้าหมายในการวิจัย

การวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาถึงเกณฑ์การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่สำหรับบ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) สำหรับเด็กเร่ร่อนขององค์กรพัฒนาเอกชน โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.2 วิธีการวิจัย

3.2.1 การศึกษาข้อมูลทางเอกสาร

โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย ฯลฯ ที่ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อน ตลอดจนสถานรองรับต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนแนวคิดในการจัดตั้งบ้านพักชั่วคราวสำหรับเด็กเร่ร่อน(บ้านเปิด) ได้แก่

- การศึกษาความหมายของเด็กเร่ร่อน
- การศึกษาองค์กรภาครัฐและเอกชนที่รองรับสำหรับเด็กเร่ร่อน
- ทฤษฎีเชิงจิตวิทยาสำหรับเด็กเร่ร่อน
- ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในอาคารสำหรับเด็กเร่ร่อน

3.2.2 สำรวจข้อมูลเบื้องต้น

เป็นการศึกษาข้อมูลกรณีเปรียบเทียบจากหน่วยงานรัฐบาล โดยสำรวจพื้นที่ของสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ดและหน่วยงานเอกชนโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก (กาญจนบุรี) ที่มีโครงการเด็กเร่ร่อนซึ่งเป็นวัยตั้งแต่อายุ 13-18 ปี โดยสืบข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเข้าไปช่วยเด็กเหล่านี้ตลอดจนสอบถามจากผู้ปฏิบัติงานในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาตัวอย่างเปรียบเทียบแต่ละแห่ง

3.2.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงมาจากประชากรเด็กเร่ร่อนที่อยู่ในบ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) ภาคเอกชน โดยทำการส่งเอกสารขออนุญาตทำการวิจัยภายในอาคารต่อมูลนิธิที่มีบ้านพักชั่วคราวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้รับการอนุเคราะห์ 2 แห่ง มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก คือ โดยมีกลุ่มเด็กอายุในช่วง 13-18 ปี ซึ่งเป็นเด็กเร่ร่อนของ บ้านสร้างสรรค์เด็ก อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี โดยสุ่มมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 22 คนเป็นเด็กชายล้วน และกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม อ.เมือง จ.สมุทรปราการ โดยเลือกแบบเจาะจงที่มีอายุ 13-18 ปีจำนวน 13 คน เป็นเด็กหญิง 7 คน และเด็กชาย 6 คน

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นกลุ่ม (Group Interview) ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากตัวแปรในการทบทวนวรรณกรรม เรื่องความสนใจของเด็กเร่ร่อน ประชากร กิจกรรมในการปรับพฤติกรรม
- แบบสอบถามทัศนคติความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในบ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นประกอบด้วยข้อความทัศนคติ 20 ข้อความ เป็น 4 ระดับความรู้สึก
- แบบสำรวจบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน สร้างจากตัวแปรองค์ประกอบทางด้านใช้สอย และปัจจัยทางพื้นที่ต่อภาวะเป็นส่วนตัว
- แบบสังเกตการณ์ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากตัวแปรกิจกรรมในการปรับพฤติกรรม

3.2.5 การดำเนินการวิจัย

ดำเนินการสำรวจพื้นที่ภายในของบ้านพักแต่ละแห่งโดยผู้วิจัยและผู้ช่วย ทำการบันทึกภาพและวัดพื้นที่ภายใน ระบุจำนวนเครื่องเรือนต่าง ๆ

ทำแบบ pre-test แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบทดสอบทัศนคติต่อความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมภายในบ้านพักชั่วคราว ทดลองกับเด็กเร่ร่อนในบ้านสร้างสรรค์เด็ก 10 ชุด

นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบทดสอบทัศนคติต่อความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมภายในบ้านพักชั่วคราว ที่ปรับแล้วไปใช้กับเด็กเร่ร่อนในบ้านพัก กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม และบ้านสร้างสรรค์เด็ก

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลภาคเอกสาร จัดทำตาราง, แผนผัง ตีความหาเหตุผล ข้อดีข้อเสียในแต่ละหัวข้อ

3.3 การนำเสนอผลการวิจัย

เสนอแนวทางแนวคิดในการจัดพื้นที่ใช้สอย การจัดองค์ประกอบ การจัดสภาพแวดล้อมภายในที่เหมาะสม สำหรับบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน

เสนอเกณฑ์ (Criteria) เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบ (Design Guide) สภาพแวดล้อมภายใน สำหรับบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน พร้อมภาพประกอบ

การสำรวจหาข้อมูลจะเป็นการศึกษาตามตัวแปรและออกแบบการวัดระดับโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยและเทคนิควิธีมาใช้ในการหาข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การประมวลตัวแปรที่ใช้ในการวัดและระดับการวัดของตัวแปรต่างๆ

ตารางที่ 3.1 แสดงตัวแปรแนวความคิดและตัวแปรปฏิบัติการ

ตัวแปรแนวความคิด Conceptual Variable	ตัวแปรปฏิบัติการ Operational Variable
1. ตัวแปรประชากรเด็กเร่ร่อน	1.1 เพศ 1.2 อายุ 1.3 สรีระศาสตร์ของเด็กเร่ร่อน
2. ความสนใจของเด็กในช่วงวัยรุ่น	2.1 ความสนใจในช่วงวัยรุ่นของเด็กเร่ร่อน
3. กิจกรรมในการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน	3.1 กิจกรรมประจำวัน
4. องค์ประกอบทางด้านใช้สอยภายในบ้านเปิด	4.1 ที่ตั้งของโครงการ 4.2 การจัดพื้นที่และทางสัญจรในอาคาร 4.3 ความง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ 4.4 เครื่องเรือนภายในอาคาร
5. ปัจจัยทางพื้นที่ต่อภาวะเป็นส่วนตัวของเด็กเร่ร่อน	5.1 ความต้องการความเป็นส่วนตัว 5.2 ความหนาแน่น
6. ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน	6.1 ความพึงพอใจองค์ประกอบผังพื้นภายในอาคาร

ตารางที่ 3.2 แสดงการประมวลตัวแปรที่ใช้ในการวัดและระดับการวัดของตัวแปรต่างๆ

ตัวแปรปฏิบัติการ Operational Variable	ตัวชี้วัด Indicator	ระดับการวัด Scale
1) ตัวแปรประชากรเด็กเร่ร่อน		
1.1 เพศ	1.1.1 ชาย/หญิง	Nominal
1.2 อายุ	1.2.1 ระดับอายุ	Nominal
1.3 สรีระศาสตร์ของเด็กเร่ร่อน	1.3.1 ขนาดความสูง,น้ำหนัก	Ratio
2) ด้านความสนใจของเด็กช่วงวัยรุ่น		
2.1 ความสนใจในช่วงวัยรุ่นของเด็กเร่ร่อน	2.1.1 ระดับความสนใจในช่วงวัยรุ่นของเด็กเร่ร่อน	Interval

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปรปฏิบัติการ Operational Variable	ตัวชี้วัด Indicator	ระดับการวัด Scale
3) กิจกรรมในการปรับพฤติกรรม		
3.1 กิจกรรมประจำวัน	3.1.1 ประเภทกิจกรรม	พรรณนา
	3.1.2 พฤติกรรมในการประกอบกิจกรรม	พรรณนา
	3.1.3 อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พรรณนา
	3.1.4 ช่วงเวลาทำกิจกรรม	Ratio
	3.1.5 จำนวนผู้ร่วมกิจกรรม	Ratio
	3.1.6 ตำแหน่งในการประกอบกิจกรรม	Mapping
	3.1.7 การกระจายตัวในการทำกิจกรรม	พรรณนา
4) องค์ประกอบทางด้านใช้สอยภายในบ้านเปิด		
4.1 ที่ตั้งโครงการ	4.1.1 ลักษณะที่ตั้งโครงการ	Mapping
4.2 การจัดพื้นที่และทางสัญจรในอาคาร	4.2.1 ลักษณะการจัดพื้นที่และทางสัญจรภายในอาคาร	Mapping
	4.2.2 ขนาดของพื้นที่	
4.3 ความง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่	4.3.1 พื้นที่ที่สามารถทำกิจกกรมได้มากกว่า 1 กิจกรรม	Mapping
4.4 เครื่องเรือนภายในอาคาร	4.4.1 ประเภทเครื่องเรือน	Ordinal
	4.4.2 ลักษณะของเครื่องเรือน	พรรณนา
	4.4.3 ขนาดของเครื่องเรือน	Ratio
	4.4.4 ความง่ายต่อการเคลื่อนย้าย	พรรณนา
	4.4.5 ความง่ายต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบ	พรรณนา
5) ปัจจัยทางพื้นที่ต่อภาวะเป็นส่วนตัว		
5.1 ความต้องการความเป็นส่วนตัว	5.1.1 ระดับการปิดกั้นในการใช้พื้นที่ในการนอน	Ordinal
5.2 ความหนาแน่น	5.2.1 จำนวนคนต่อพื้นที่ในแต่ละกิจกรรม	Ratio
6) ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิด		
6.1 ความพึงพอใจในองค์ประกอบผังพื้นภายในอาคาร	6.1.1 ความพึงพอใจพื้นที่ในแต่ส่วนภายในบ้าน	Ordinal
	6.1.2 ความพึงพอใจการจัดพื้นที่และทางสัญจรภายในบ้านเปิด	Ordinal
	6.1.3 ความพึงพอใจในตำแหน่งพื้นที่ภายในบ้านเปิด	Ordinal
	6.1.4 ความพึงพอใจในอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	Ordinal
	6.1.5 ความพึงพอใจในขนาดเครื่องเรือน	Ordinal
	6.1.6 ความพึงพอใจในปริมาณเครื่องเรือน	Ordinal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การกำหนดตารางเครื่องมือการวิจัยและเทคนิควิธีที่จะนำมาใช้กับตัวแปรแต่ละตัวในบริบทของ Approach และ Theoretical Framework

ตารางที่ 3.3 แสดงเครื่องมือการวิจัยและเทคนิควิธีต่างๆ ที่จะนำมาใช้กับตัวแปรแต่ละตัว

เครื่องมือการวิจัย / ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	สำรวจWalk	Mapping	การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม	การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม	สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง
1) ด้านประชากรเด็กเร่ร่อน						
1.1 เพศ					O	
1.2 อายุ					O	
1.3 สรีระศาสตร์ของเด็กเร่ร่อน		O				
2) ด้านความสนใจของเด็กช่วงวัยรุ่น						
2.1 ความสนใจในช่วงวัยรุ่นของเด็กเร่ร่อน					O	
3) กิจกรรมในการปรับพฤติกรรม						
3.1 กิจกรรมประจำวัน	O	O	O		O	
4) องค์ประกอบทางด้านใช้สอยภายในบ้านเปิด						
4.1 ที่ตั้งโครงการ	O	O				
4.2 การจัดพื้นที่และทางสัญจรในอาคาร	O					
4.3 ความง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่	O					
4.4 เครื่องเรือนภายในอาคาร	O					
5) ปัจจัยทางพื้นที่ต่อภาวะเป็นส่วนตัวของเด็กเร่ร่อน						
5.1 ความต้องการความเป็นส่วนตัว					O	
5.2 ความหนาแน่น			O			
6) ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิด						
6.1 ความพึงพอใจองค์ประกอบผังพื้นภายในอาคาร					O	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 แสดงการวางระยะเวลาที่ใช้สำหรับการวิจัย

ขั้นตอนการทำงาน	ปี พ.ศ. 2545					ปี พ.ศ. 2546							
	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เม.ย.	พค.	มิย.
Literature Research การทบทวนวรรณกรรม													
Research Design การสร้างการออกแบบ และวิจัย													
Pre-Test การทดสอบแบบ สัมภาษณ์													
Reconnaissance กาลงสำรวจ													
Focused Interview การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม													
Filed Mapping การลงสนามบันทึก													
Structure Interview การสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง													
Filed Observation การสังเกตการณ์													
Data Complication การตีความหมายข้อมูล													
Data Tabulation สรุปข้อมูลตาราง													
Report Writing การเขียนรายงาน													

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมตาม Approach Theoretical Framework ได้จากตัวแปรอิสระในบทที่ 3 โดยเก็บข้อมูลใช้วิธีเข้าไปประเมินอาคารหลังการเข้าใช้งานของเด็กเร่ร่อน ศึกษาข้อมูลพฤติกรรมและกิจกรรมของเด็กและเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าใช้บริการพื้นที่ภายในของบ้านสร้างสรรค์เด็กมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก และบ้านพักเด็กหญิงกลุ่มพันธกิจ และได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาปัญหา ข้อดี-ข้อเสียจากการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเปิด เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบบ้านเปิดที่เหมาะสมสำหรับเด็กเร่ร่อนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล

4.1 ความเป็นมามูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก(บทที่ 2.2.2.3 การศึกษานโยบายของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเกี่ยวกับบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน)

4.1.1 ข้อมูลเชิงกายภาพ

สำรวจเมื่อ 17 มีนาคม 2546

ถ่ายภาพเมื่อ 17 มีนาคม 2546

ที่ตั้งโครงการ

<u>สถานที่ตั้ง</u> บ้านสร้างสรรค์เด็ก หมู่บ้านวรางกูล คลอง 3 ถ.รังสิต-นครนายก อ. ลำลูกกา จ.ปทุมธานี

ภาพที่ 4.1 แสดงแผนที่บ้านสร้างสรรค์เด็กรังสิตคลอง 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>บ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด)</u> ของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กนี้ ตั้งอยู่หมู่บ้านวรางกูล คลอง 3 ถ.รังสิต-นครนายก อ. ลำลูกกา จ.ปทุมธานี เรียกว่า "บ้านสร้างสรรค์เด็ก"

ระยะทางจากถนนใหญ่ (รังสิต-นครนายก)ทางเข้าหมู่บ้านวรางกูล(รังสิตคลอง 3) พบว่ามีระยะทางประมาณ 1-2 กิโลเมตร จากทางเข้าการคมนาคมใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ส่วนตัว จะสะดวกกว่าเดินทางเท้า เพราะมีระยะทางไกลประกอบด้วยทางเข้าบ้านเป็นดินลูกรัง ใช้เวลาเดินทางจากทางเข้าประมาณ 5 นาที (รถยนต์และรถจักรยานยนต์) หากเดินทางเท้าใช้เวลาประมาณ 20 นาที ยากต่อการเข้าถึงโครงการ แต่เด็กส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีนี้ในใช้บริการบ้านเปิด โดยมากับเพื่อนที่เคยมารับบริการแล้ว

ทิศเหนือติดกับทุ่งหญ้าและทางเข้าบ้านเปิด ทิศใต้และทิศตะวันออกติดกับที่ดินเปล่ามีหญ้าขึ้นสูงประมาณเกือบ 2 เมตร ทิศตะวันตกติดกับบึงขนาดใหญ่ และบริเวณใกล้เคียงประกอบด้วยที่ดินเปล่า, ร้านอาหาร, บ่อเลี้ยงปลา, กุ้ง, ร้านอาหาร, ทุ่งนา, โรงงาน, โกดังเก็บของ เป็นต้นลักษณะของการวางอาคารเกือบที่จะวางตามแนวของดวงอาทิตย์ มีผลทำให้ช่วงเช้าอาคารได้รับแสงอาทิตย์เพียงเล็กน้อยแต่เมื่อช่วงเย็นอาคารจะได้รับแสงอาทิตย์ทางทิศตะวันตกมาก

พบว่า ตลอดเส้นทาง(ถนนรังสิต-นครนายก) ไม่มีป้ายบอกชี้นำทาง แต่เด็กเร่ร่อนจะรับทราบได้จากครูข้างถนนที่เข้าไปหา และจากการสอบถามคนระแวกนั้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าบ้านสร้างฯอยู่ส่วนไหน จากทางเข้ารังสิตคลอง 3 พบว่า เส้นทางถนนทางเข้าจะลาดปูนซีเมนต์ประมาณครึ่งทาง (ประมาณ 1 กิโลเมตร) ต่อจากนั้นจะเป็นทางดินลูกรัง (ประมาณ 1 กิโลเมตร) และพบทางเข้าซอยย่อยมีป้ายบอกมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก และเข้าไปประมาณ 50 เมตร ทางขวามือจะพบว่ามองไม่เห็นตัวเรือนพักเด่นชัด เพราะมีต้นไม้ใหญ่บดบัง และมีลักษณะเป็นสวน มีร่องน้ำเลี้ยงเป็ด และมีลานดินขนาดใหญ่

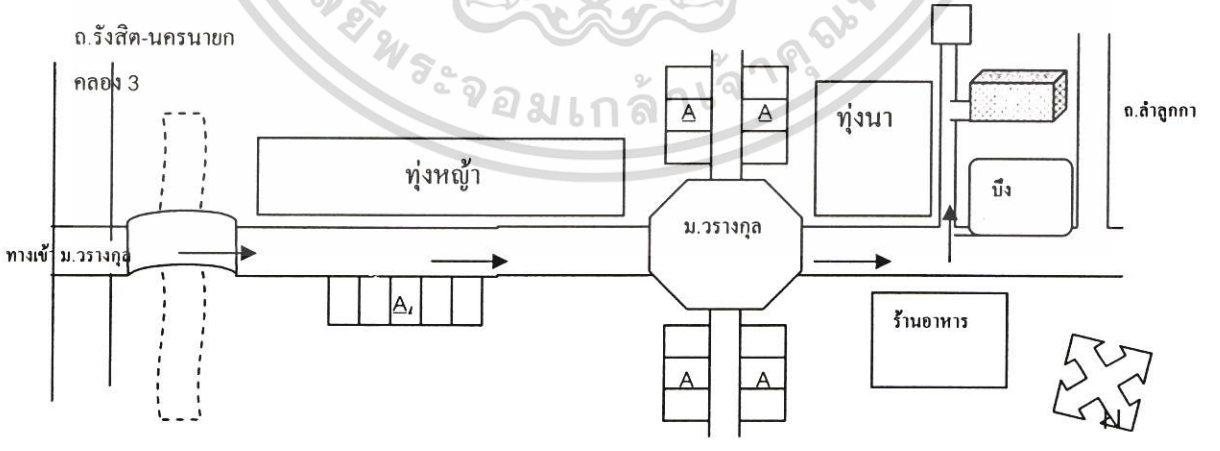

ภาพที่ 4.2 แสดงตัวที่ตั้งโครงการบ้านสร้างสรรค์เด็ก

หมายเหตุ : A = บ้านจัดสรร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

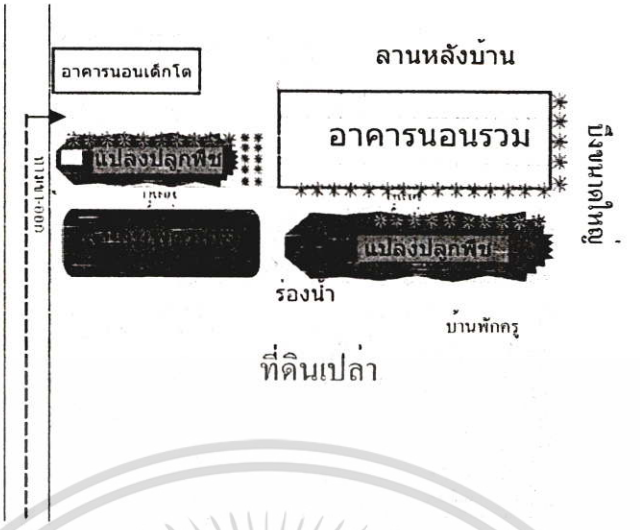

ภาพที่ 4.3 แสดงผังบริเวณบ้านสร้างสรรค์เด็ก

การจัดพื้นที่ภายในพื้นที่ภายในผู้วิจัยได้ทำการเข้าไปทำการวัดพื้นที่ดังกล่าวเมื่อ เดือน ก.ค. 2546 จากลักษณะตัวอาคารดังกล่าวข้างต้น ของบ้านเปิดแห่งนี้ให้บริการเปิดรับเด็กเร่ร่อนชายชั่วคราว ในรอบ ๆ บริเวณเขตรังสิต หมอชิตและย่านต่าง ๆ เปิดต้อนรับตลอด 24 ชั่วโมง การจัดพื้นที่ภายในประกอบไปด้วยทางเข้า 1 ทางเข้าหลัก พื้นที่เป็นพื้นที่โล่งสามารถเดินเชื่อมถึงกันได้โดยมีกำแพงหรือรั้วกั้น(ไม้ไผ่เตี้ย ๆ) เมื่อถึงทางเข้าซ้ายมือจะพบอาคารชั้นเดียวซึ่งแบ่งเป็น 3 ห้องคือ ห้องครูผู้ดูแลและห้องเด็กโต 2 ห้อง ด้านขวามือจะเป็นพื้นที่ปลูกต้นไม้ ทางเดินเป็นดินเมื่อฝนตกน้ำจะท่วมและเฉอะแฉะทำให้ทางสัญจรไม่สะดวก

เมื่อเดินเข้าไปถึงยังอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างจะพบโต๊ะประชุมเป็นส่วนต้อนรับพูดคุยกับเด็กหรือแขกผู้ที่มาติดต่อ ลานทำกิจกรม ห้องสมุดที่รวมเป็นห้องดูสื่อทางโทรทัศน์ เล่นเกมส์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ,ห้องครัวทำ,ที่ทานอาหารสำหรับเด็ก,ห้องน้ำ ฯลฯ ส่วนชั้นบนเป็นห้องนอนรวมของเด็กวัยกลางซึ่งมีห้องพักครู ห้องน้ำครู สำหรับดูแลเด็กเวลากลางคืน ส่วนบริเวณรอบ ๆ บ้านจะประกอบไปด้วยลานฟุตบอลเป็นลานดิน แปลงเกษตรแต่พบว่าเนื่องจากดินที่นำมาถมในเบื้องแรกเป็นดินเปรี้ยวจึงทำให้ปลูกพืชไม่ได้ผลดี ส่วนทางด้านทิศตะวันตกติดกับบึงขนาดใหญ่เหมาะสมหรับให้เด็กเล่นน้ำ และทำกิจกรรมทางน้ำ เช่น ตกปลา เป็นต้น

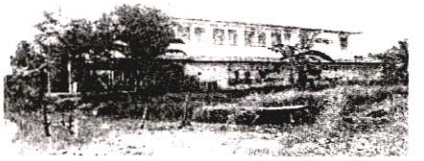

ภาพที่ 4.4 แสดงอาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและสนามฟุตบอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

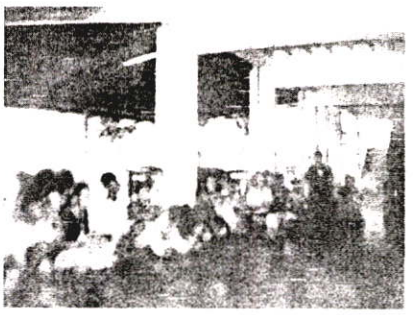

ภาพที่ 4.5 แสดงลานกิจกรรมใต้อาคาร (เล่นเกมส์, สันทนาการ)

ภาพที่ 4.6 แสดงห้องนั่งเล่น,ห้องสมุด,ห้องคอมพิวเตอร์(ภายในห้องเดียว)

ภาพที่ 4.7 แสดงแปลงเกษตร(บริเวณโดยรอบ ๆ มีหญ้าปกคลุมตลอดเวลา)

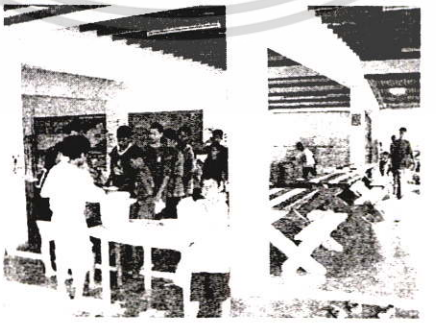

ภาพที่ 4.8 แสดงห้องครัวและบริเวณทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 แสดงอาคารนอนเด็กโต (อาคารชั้นเดียว) และห้องนอนเด็กโต

ภาพที่ 4.10 แสดงห้องนอนรวม (อาคารใหญ่มีชั้นบนเป็นเรือนนอน)

ภาพที่ 4.11 แสดงทางเดินห้องน้ำ, ลานซักล้าง, ที่ตากผ้า, บริเวณเอนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

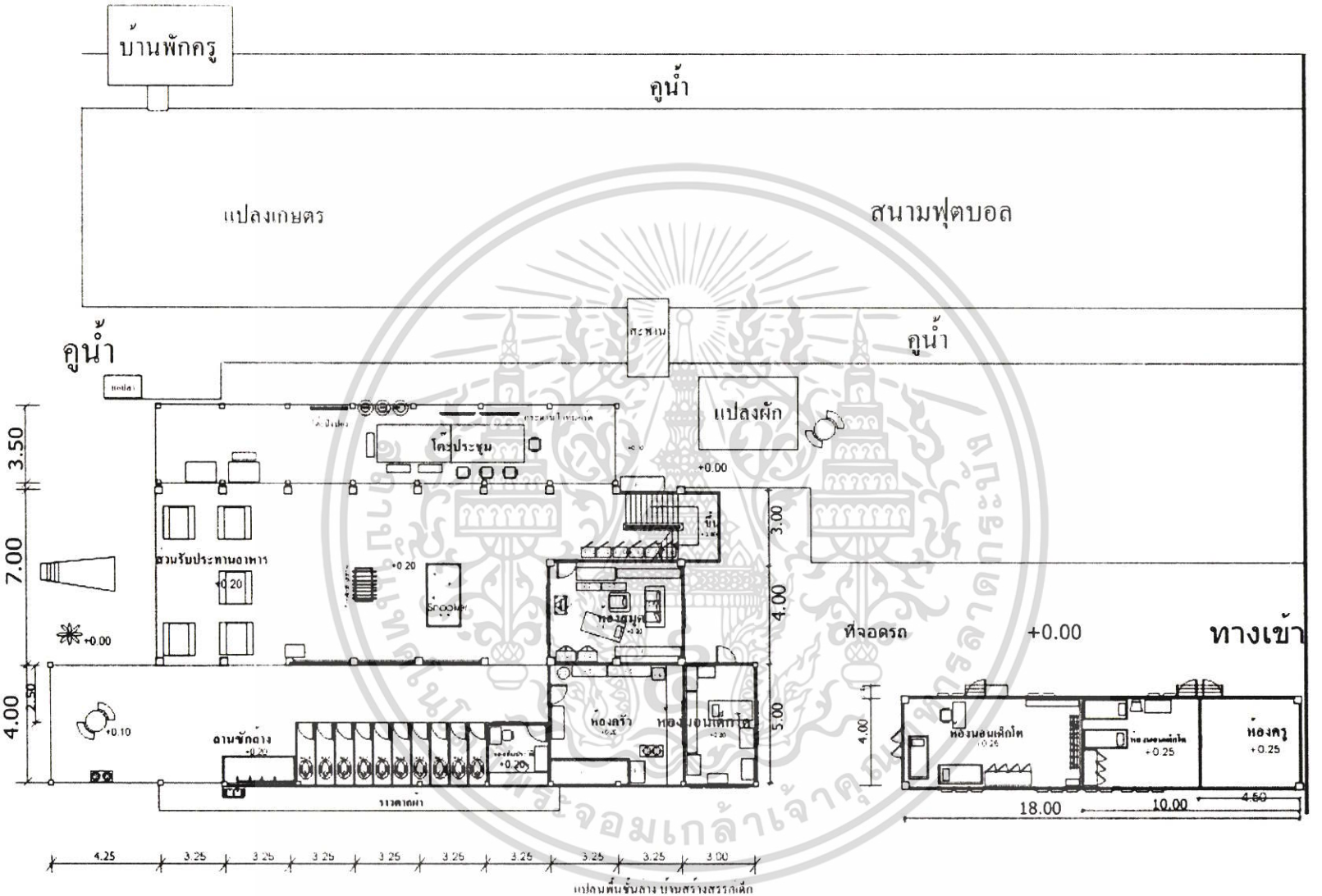

ภาพที่ 4.12 แสดงแปลนบ้านเปิดของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กบริเวณชั้นล่างและชั้น2

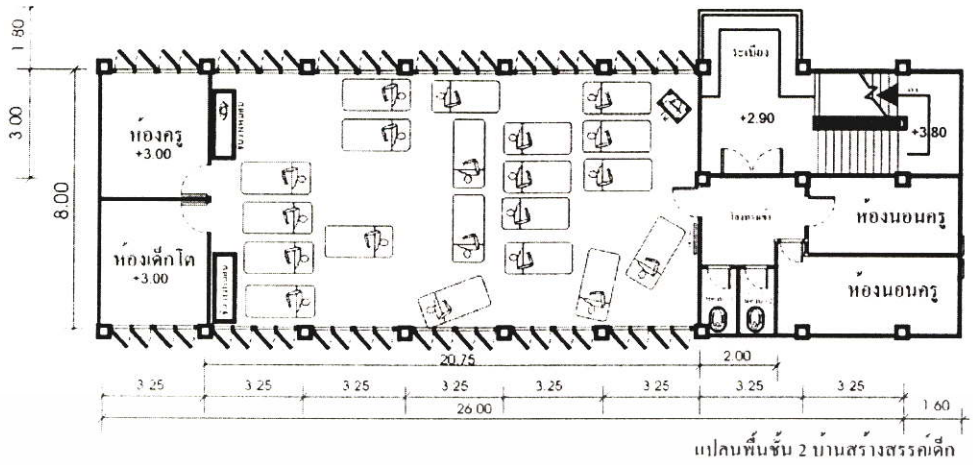

ภาพที่ 4.13 แสดงแปลนบ้านเปิดของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กบริเวณชั้นล่างและชั้น 2

ตารางที่ 4.1 แสดงขนาดพื้นที่ในแต่ละส่วนของบ้านเปิดของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

ประเภทอาคาร	ประเภทพื้นที่	ขนาดพื้นที่ (เมตร) กxยxส	ปริมาณพื้นที่ (ตร.เมตร)
ส่วนพื้นที่โล่ง(นอกอาคาร)	สนามฟุตบอล	8.00x18.00	144.00
	แปลงเกษตร	26.00x8.00	208.00
	บ่อน้ำ	-	-
อาคารเรือนนอนใต้ถุนโล่ง	ลานเอนกประสงค์	13.00x10.50x3.00	136.50
	ส่วนประชุม	3.50x13.00x3.00	45.50
	ส่วนรับประทานอาหาร	6.50x10.50x3.00	68.25
	ส่วนพักผ่อน	4.00x4.25x3.00	17.00
	ส่วนห้องสมุด	4.00x6.50x2.50	26.00
	ห้องครัว	5.00x6.50x2.50	32.50
	ห้องเก็บประวัติ	2.00x3.25x2.50	6.50
	ห้องน้ำ	2.00x9.75x2.00	19.50
	ที่ซักล้าง	3.25x2.00	6.50
	ห้องเด็กโต (เรียนกศน.)	3.00x5.00x2.00-2.60(Slope)	15.00
บริเวณเรือนนอน	ห้องนอนรวม	8.00x20.75x3.00	166.00
	ห้องพักครู 2 ห้องด้านใน	3.25x4.00x3.00x2	26.00
	ห้องพักครู ด้านนอก	4.85x4.00x2.50	19.40
	ห้องเก็บของ	1.25x2.00x3.00	2.50
	ห้องน้ำ 2 ห้อง	1.00x2.00x2.50x2	4.00
	โถงทางเข้า	2.00x3.25x3.00	6.50
	ระเบียง	3.25x3.00x3.00	9.75
อาคารนอนชั้นเดียว	ห้องเด็กโต	4.00x8.00x2.00-2.60(Slope)	32.00
	ห้องเด็กโต (ผู้ช่วยครู)	4.00x5.50x2.00-2.60(Slope)	22.00
	ห้องพักครู	4.00x4.50x2.00-2.60(Slope)	18.00
รวมพื้นที่			1,0314.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ข้อมูลด้านกิจกรรมการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน

ในการศึกษาข้อมูลกิจกรรมประจำวันของเด็กเร่ร่อนบ้านสร้างสรรค์เด็ก โดยจากการสัมภาษณ์กลุ่มครูผู้ดูแลบ้านสร้างสรรค์เด็ก 5 คน เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 3 คน พบว่ากลุ่มครูบ้านสร้างสรรค์เด็กได้ประชุมจัดตารางกิจกรรมปรับพฤติกรรมไว้อย่างคร่าว ๆ เตรียมไว้ล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน กิจกรรมการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กและกลุ่มพันธกิจมีการจัดแบ่งหน้าแก่เด็กที่มาใช้บริการ โดยมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กมีการแบ่งเด็กเป็นกลุ่มระดับประถม, มัธยม, ปวช., กลุ่มกศน. เพราะเด็กบางส่วนได้สมัครใจศึกษาต่อทำให้ต้องเข้าเรียนตามปกติ ซึ่งโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้กับบ้านเปิด ส่วนกลุ่มบ้านคือ กลุ่มเด็กที่เป็นเวรทำความสะอาดและประกอบอาหาร

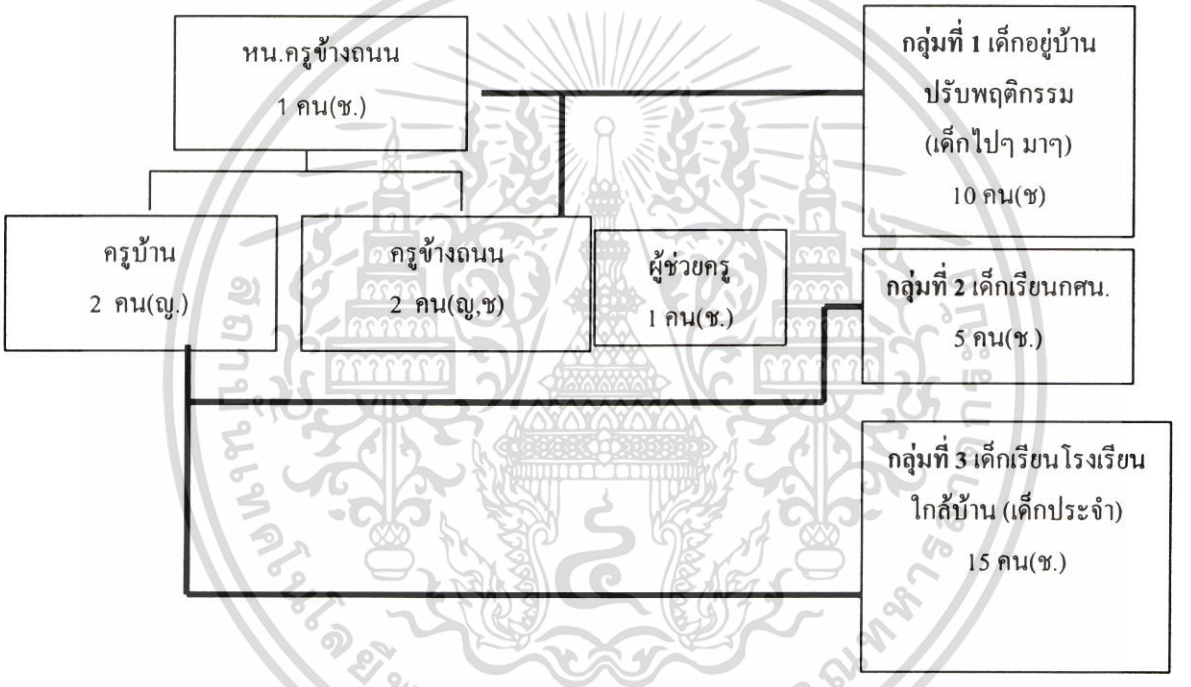

ภาพที่ 4.14 แสดงการจัดรูปแบบองค์กรภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก

จากการจัดรูปแบบองค์กรภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กพบว่า ระหว่างเด็กที่อยู่ประจำและเด็กที่ไป ๆ มาๆ มีอัตราส่วนอยู่ที่ 1.5 : 1 เนื่องจากเด็กที่ไปๆ มาๆ เป็นเด็กโตช่วงอายุ15-18ปี ซึ่งยากแก่การปรับพฤติกรรมให้ร่วมกิจกรรม เช่น ศิลปะบาติก การเกษตร หรือความสนใจในด้านการประกอบวิชาชีพเด็กจะออกไปเร่ร่อนตามเดิม ส่วนเด็กที่อยู่ประจำบ้านจะเป็นเด็กช่วงอายุประมาณ 9-12 ปี ยังไม่ผ่านประสบการณ์การเร่ร่อนมามาก ครูบ้านและครูข้างถนนสามารถจูงใจเด็กให้เข้าเรียนได้ตามหลักสูตร จากการสอบถามจำนวนเด็กช่วงที่มีจำนวนเด็กมากที่สุดอยู่ที่ประมาณ 50 คน เป็นจำนวนรวมเด็กประจำและเด็กไป ๆ มา ๆ ดังนั้นทำการศึกษาตารางพฤติกรรมของเด็กภายในบ้านเปิด และจำนวนเด็กกับพื้นที่ที่ประกอบพฤติกรรมดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงกฎและระเบียบการใช้อาคารบ้านเปิดสำหรับกิจกรรมนันทนาการ (มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก)วันธรรมดา จันทร์-ศุกร์

เวลา	กิจกรรม
04.30-06.00 น.	**กลุ่มปวช.**ประกอบอาหาร / ล้างครัว / ไปเรียน
05.30-07.00 น.	**กลุ่มประถม,มัธยม** ทำความสะอาดชั้นล่าง / รดน้ำ / ไปเรียน
06.30-08.00 น.	**กลุ่มกศน.,กลุ่มบ้าน** ทำความสะอาดชั้นบน / ห้องน้ำ /แปลงผัก / ดูแลขยะ / ดูแลเห็ด
08.00-9.00 น.	รับประทานอาหาร / ประชุมครู
09.00-12.00 น.	ประสานงาน / หาอยู่หากิน กลุ่มบ้านประกอบอาหาร / พัฒนาบ้าน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหาร
13.00-14.30 น.	**สอนเสริมกลุ่มกศน.** / พัฒนาบ้าน
14.30-15.00 น.	ประกอบอาหารว่าง / กลุ่มกศน.ทานของว่าง
15.00-16.00 น.	ประกอบอาหารเย็น / **รับกลุ่มประถม มัธยม** กลับบ้านทานของว่าง / รดน้ำต้นไม้ / ซักชุดนักเรียน **กลุ่มปวช.**ทานของว่าง/กลุ่มกศน. ลงแปลงเกษตรทุกคนเสร็จภาระกิจแล้วเล่น เกม กีฬา ตามอัธยาศัย
17.30 น.	ทำความสะอาดบ้าน / อาบน้ำ
18.00-19.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
19.00-20.00 น.	**กลุ่มประถม / มัธยม** ทำการบ้าน / อ่านหนังสือ
20.00 น.	**กลุ่มประถมเข้านอน**
20.00-21.00 น.	**กลุ่มมัธยม / กศน. / ปวช.** เล่นเงียบ ๆ
21.30-22.00 น.	เข้านอน

(ข้อมูลจากบ้านสร้างสรรค์เด็ก ปี 2546)

หมายเหตุ ในวันจันทร์-ศุกร์เด็กที่เรียนหนังสือต้องออกไปเรียนตามโรงเรียนในบริเวณ ส่วนเด็กที่เหลือทำกิจกรรมที่บ้านเปิด ส่วนวันเสาร์ให้เด็กหยุดพักผ่อน ทำกิจกรรมตามต้องการ ส่วนวันอาทิตย์จะมีกิจกรรมครูจะพาเด็ก ๆ ไปเที่ยวนอกสถานที่ เช่น ทะเล ภูเขา สวนสนุก ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช.,ประถม,กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 05.00-07.00 น.

เวลา	**ช่วงเวลา 05.00-07.00 น.**
กิจกรรม	**เด็ก (ปวช.,ประถม.)** ตื่นนอนเช้า → อาบน้ำ → ทำอาหาร → ทาน → ไปเรียน **เด็กอยู่บ้าน(กศน.)** ตื่นนอนสาย → อาบน้ำ → ทำความสะอาดบ้าน → ดูแลแปลงผัก,ขยะ,ดูแลเห็ด
พฤติกรรมการใช้พื้นที่	นอนรวม 5.40ตรม.(4 คน) นอนเดี่ยว 1.90 ตรม. ทานอาหาร2.25 ตรม.(5-6คน)
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ห้องนอนเด็กโต 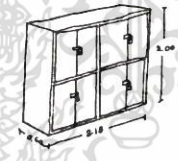 เตียงสองชั้น (0.90x2.00x1.40) ตู้เสื้อผ้า(0.60x2.15x2.00) เ[illegible] ที่ตากเสื้อ(0.65x1.50x1.00) เก้าอี้ (0.50x0.50x0.50) ทีวางรองเท้า (0.50x2.00x1.30) ห้องนอ[illegible] 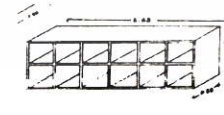 ฟูก(0.90x1.90) ชั้นเก็บหมอน(0.50x ที่ทานอ 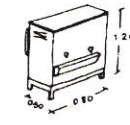 โต๊ะทานข้าว (1.50x1.50x0.70) ตู้ทำน้ำเย็น(0.50x0.80x1.20)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. ,ประถม,กศน.ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 07.00-12.00 น.

เวลา	ช่วงเวลา 07.00-12.00 น.
กิจกรรม	กลุ่มกศน., กลุ่มบ้าน ทำความสะอาดชั้นบน, ห้องน้ำ, แปลงผัก, ดูแลขยะ, ดูแลเห็ด รับประทานอาหารเช้า ประชุมครู, ประสานงานหาอยู่หากิน กลุ่มเด็กเล็กกลุ่มบ้านประกอบอาหารเที่ยง พัฒนาบ้าน
พฤติกรรม	หลังจากครูบ้านกลับมาจากการไปส่งเด็กที่โรงเรียนครูจะมาดู เด็กที่เหลือทำความสะอาดห้องนอนรวม ห้องน้ำ และรดน้ำในแปลงผัก เก็บขยะและรวบรวมขยะเพื่อนำไปทิ้ง เด็ก ๆ ล้างมือ รับประทานอาหารเช้า (8.00-9.00 น.) ร่วมกับครูอาสาที่ต้องไปพบเด็กในช่วงบ่าย คุยเล่นสนทนาพอสมควร ครูบ้านทำกิจกรรมช่วงเช้ากับเด็กเช่น ทำงานประดิษฐ์ (ในวันศุกร์จะมีการประชุมครู)ใกล้เที่ยงครูบ้านกับเด็กเตรียมประกอบอาหาร
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	บริเวณโต๊ะประชุม 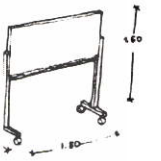 โต๊ะประชุม (1.55x3.00x0.73) ม้ายาว (0.35x1.10x0.40) กระดานไวท์บอร์ด (0.30x1.80x1.60) ที่ทานอาหาร โต๊ะทานข้าว (1.50x1.50x0.70) ตู้ทำน้ำเย็น (0.50x0.80x1.20)
พื้นที่	บริเวณโต๊ะประชุม 34 ตรม.(18-20คน) 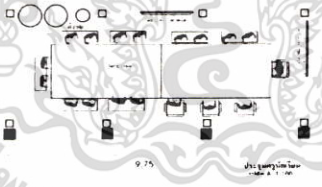 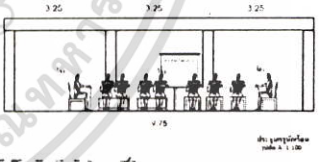 งานประดิษฐ์ 7.29 ตรม. (5-6 คน) 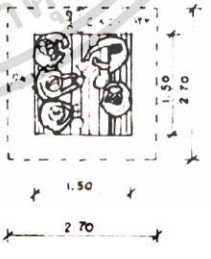 รับประทานอาหาร 2.25 ตรม.(6 คน) 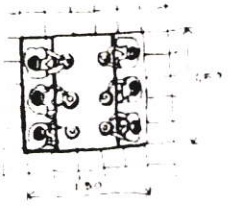

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. , ประถม,กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 12.00-15.00 น.

	ช่วงเวลา 12.00-15.00น.
กิจกรรม	เด็กและครูที่อยู่บ้านรับประทานอาหารเที่ยง สอนเสริมกลุ่มกศน.พัฒนาบ้าน,ประกอบอาหารว่าง,กลุ่มกศน. ทานของว่าง ครูอาสาออกไปสำรวจเด็กเวลาประมาณบ่ายสามโมงเย็น
พฤติกรรม	เด็กและครูเตรียมอาหารและหม้อข้าวมาวางยังโต๊ะเอนกประสงค์ เด็ก ๆต่อแถวกันตักอาหารแล้วนำมานั่งทานกันที่โต๊ะ บ้างก็นั่งบนพื้น เล่นกับสุนัข พอเด็ก ๆ ทานอาหารเสร็จแต่ละคนจะนำจาน ช้อนไปล้างยังซิงค์ล้างจานแล้วคว่ำตากที่โต๊ะม้าหิน เช็ดทำความสะอาดโต๊ะอาหารอีกครั้ง หลังจากทานอาหารเสร็จนั่งพักผ่อนตามอัธยาศัย ช่วงบ่ายมีการสอนเสริมกลุ่มกศน. ครูบ้านจะสอนวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ ,ภาษาไทย,ฯลฯ หรือหัดอ่าน,คัดไทย ช่วงบ่ายสองโมงครึ่งครูบ้านเตรียมทำอาหารว่าง เช่น กล้วยปิ้ง,ปลาปิ้ง,ลูกชิ้นปิ้ง เด็กก่อเตา ตรงม้าหิน เวลาสามโมงเย็นครูไปรับเด็ก ๆ กลับมายังบ้าน เด็กๆรับประทานอาหารว่าง
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ที่ทานอาหาร โต๊ะทานข้าว (1.50x1.50x0.70) ตู้ทำน้ำเย็น (0.50x0.80x1.20) โต๊ะวางของ (0.90x1.40x0.70) บริเวณโต๊ะประชุม โต๊ะประชุม (1.55x3.00x0.73) ม้ายาว (0.35x1.10x0.40) กระดานไวท์บอร์ด (0.30x1.80x1.60) บริเวณโต๊ะหิน เตาถ่าน, ถ่าน, คะแกรงปิ้ง, อาหาร, พัด, เก้าอี้, ภาชนะใส่อาหาร, กะละมัง
พื้นที่	รับประทานอาหาร 2.25 ตรม. (6 คน) ทำอาหารว่าง ตรม.3.24 ตรม. (4-5 คน) 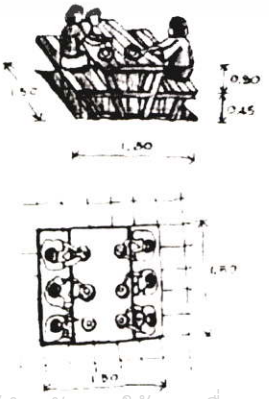

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 12.00-15.00น.
พื้นที่	สอนเสริมกลุ่มกศน. 6.93 ตรม. (8-10คน) 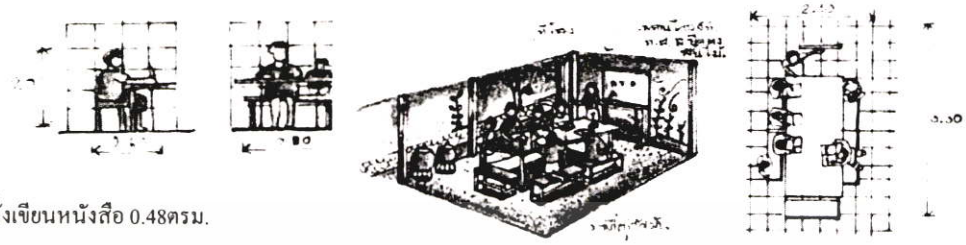 นั่งเขียนหนังสือ 0.48ตรม.

ตารางที่ 4.6 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. , ประถม, กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 15.00-17.00น.

	ช่วงเวลา 15.00-17.00 น.
กิจกรรม	ประกอบอาหารเย็น รับกลุ่มประถม มัธยมกลับบ้านทานของว่าง , รดน้ำต้นไม้, ซักชุดนักเรียน, กลุ่มปวช. ทานของว่าง, กลุ่มกศน. ลงแปลงเกษตรทุกคนเสร็จภาระกิจแล้วเล่น เกม กีฬา ตามอัธยาศัย
พฤติกรรม	ช่วงเย็นครูบ้านไปรับเด็กที่โรงเรียน พอถึงบ้านเด็กเอากระเป๋า อุปกรณ์ต่าง ๆไปเก็บไว้ในห้องนอนและไปรับประทานอาหารว่างที่กลุ่มเด็กบ้านทำไว้ให้ ทานอาหารว่างเสร็จเด็กไปเรียนรดน้ำต้นไม้ และมาบริเวณลานซักล้าง ซักชุดนักเรียน และเด็กทั้งหมดลงเล่นน้ำที่บ่อหรือเล่นเกม กีฬา ตามอัธยาศัย มีครูคอยดูแล 1 คน ครูอีกคนเตรียมอาหารเย็นที่ครัว
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ห้องครัว ตู้เย็น (0.35x0.53x1.50) เตาอาหาร (0.35x0.35x0.80) ที่เก็บข้าวสาร (0.55x0.55x0.85) ชั้นเก็บเครื่องปรุง(0.50x1.60x1.50) ตู้เก็บอาหาร(0.55x1.50x2.00) เคาน์เตอร์ทำอาหาร(0.56x4.00x0.77) ลานซักล้าง อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม กะละมัง, ถังน้ำ, ขันน้ำ,เก้าอี้พลาสติก, ไม้แขวนเสื้อ, ผงซักฟอก, ราวตากผ้า ห้องนั่งเล่น 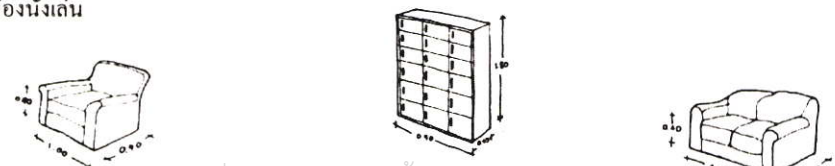 อาร์มแชร์(0.90x1.00x0.40) ตู้locker (0.45x0.90x1.80) โซฟา (0.90x1.90x0.40)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 15.00-17.00น.
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	โต๊ะวางคอมพิวเตอร์ (0.60x1.80x0.70) 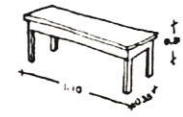 ม้ายาว (0.35x1.10x0.40) 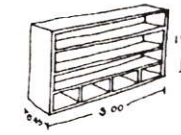 ชั้นวางหนังสือ (0.45x3.00x1.55) ชั้นวางทีวี (0.55x0.85x1.20) ลานกิจกรรม 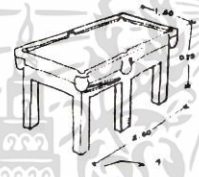 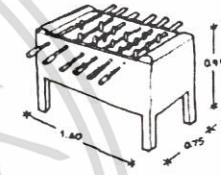 โต๊ะสนุ๊กเกอร์ (1.40x2.60x0.85) โต๊ะปิงปอง (1.50x2.80x0.80) เครื่องเล่นจำลองฟุตบอล (0.75x1.40x0.90)
พื้นที่	ลานซักล้าง 1.60 ตรม. นั่งซักผ้า 0.81 ตรม. 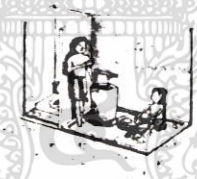 ห้องนั่งเล่น 5.76 ตรม. (5 คน) 1 : 1.152 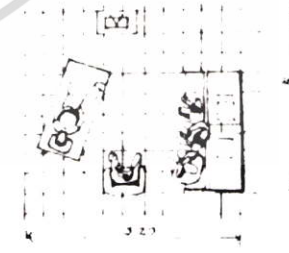

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 15.00-17.00น.
พื้นที่	เล่นเกมสนุกเกอร์ 12.60 ตรม.,,เล่นโต๊ะบอลจำลอง 7.05 ตรม. , นั่งล้อมวง 4.41 ตรม.(8 คน) , เล่นปิงปอง 9.50 ตรม.(4 คน) 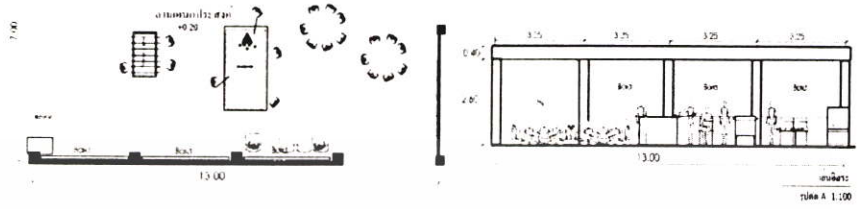 เล่นฟุตบอลในสนาม นั่งเล่นบนพื้นกับครู 7.29 ตรม. สอนการบ้านในสวน 7.92 ตรม.(13 คน)

ตารางที่ 4.7 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. ,ประถม,กศน.ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 17.00-19.00 น.

	ช่วงเวลา 17.00-19.00 น.
กิจกรรม	ทำความสะอาดบ้าน,อาบน้ำ,รับประทานอาหารเย็น
พฤติกรรม	เมื่อเด็ก ๆ เล่นเสร็จบางครั้งเด็กจะเล่นแกล้งกันบ้าง มีการทะเลาะกัน ครูจะทำโทษด้วยการให้ทำงานบ้าน ส่วนใหญ่เด็กโตจะรังแกเด็กเล็ก ครูจะให้เด็ก ๆช่วยกันทำความสะอาดลานบ้าน กวาดและถูพื้นบริเวณลานบ้าน และต่างคนไปอาบน้ำ แล้วกลับมารับประทานอาหารเย็นพร้อมกันเวลาหกโมงเย็นถึงหนึ่งทุ่ม
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ห้องน้ำ ส้วมนั่ง,ถังน้ำ, ราวแขวนเสื้อ, ที่วางสบู่ ที่ทานอาหาร 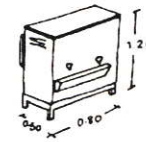 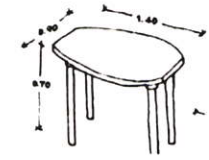 โต๊ะทานข้าว (1.50x1.50x0.70) ตู้ทำน้ำเย็น (0.50x0.80x1.20) โต๊ะวางของ (0.90x1.40x0.70)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 17.00-19.00 น.
พื้นที่	ห้องน้ำ1.44ตรม. ยืนอาบน้ำ 0.81 ตรม. นั่งปัสสาวะ0.49 ตรม. 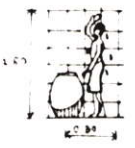 รับประทานอาหาร 2.25 ตรม.(6คน) 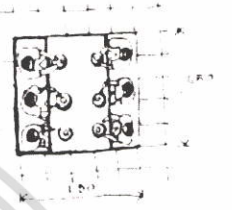

ตารางที่ 4.8 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. ,ประถม,กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก วันจันทร์-วันศุกร์ ช่วงเวลา 19.00-22.00 น.

	ช่วงเวลา 19.00-22.0 0น.
กิจกรรม	กลุ่มประถม/มัธยม ทำการบ้าน / อ่านหนังสือ กลุ่มประถมเข้านอน 20.00 น. กลุ่มมัธยม /กศน./ปวช. เล่นเงียบๆ และเข้านอนประมาณ21.30-22.00น.
พฤติกรรม	ทานข้าวเสร็จเด็กจะต้องทำการบ้านและอ่านหนังสือ บริเวณโต๊ะประชุม เด็กที่นอนห้องนอนรวม จะนอนเล่นคูลละครไปจนหลับ ส่วนเด็กโตจะเล่นเงียบๆในห้องพัก แล้วจึงเข้านอน ครูจะอยู่จนกว่าเด็กจะเข้านอน เช่น เฝ้าดูเด็กในการดูละคร
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ห้องนอนเด็กโต 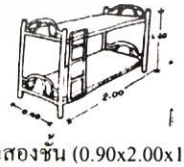 เตียงสองชั้น (0.90x2.00x1.40) 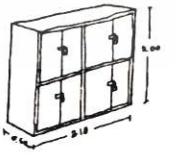 ตู้เสื้อผ้า (0.60x2.15x2.00) 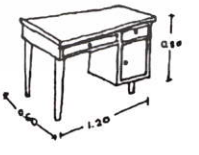 โต๊ะเรียน(0.60x1.20x0.80) ที่ตากเสื้อ(0.65x1.50x1.00) เก้าอี้ (0.50x0.50x0.50) ที่วางรองเท้า (0.50x2.00x1.30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 19.00-22.00 น.
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ฟูก (0.90x1.90) ชั้นเก็บหมอน (0.50x2.45x0.90) 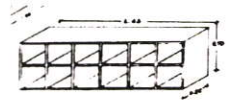
พื้นที่	ห้องนอนเด็กโต นอน 1.90 ตรม., นั่งอ่านหนังสือ 0.90 ตรม.,นั่งเล่นกีตาร์ 2.28 ตรม. ห้องนอนรวม 0.90 ตรม. (นอนฟูก 1 คน) 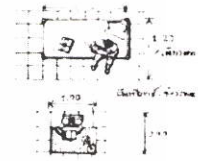 นั่ง,นอนดูทีวี 3.00ตรม.(10คน) นอนตะแครง 1.80ตรม. นอนงอขา 1.32 ตรม. นั่งขัดสมาธิ 0.56 ตรม.

ตารางที่ 4.9 แสดงกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กชายระดับการศึกษาชั้นปวช. , ประถม,กศน. ที่อาศัยในบ้านสร้างสรรค์เด็ก ในวันที่มีการจัดกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอก

	ช่วงเวลา 10.00-15.00 น.
กิจกรรม	ทางกลุ่มบุคคลภายนอกเช่น นักศึกษาต่าง ๆหลายสถาบัน เข้ามาร่วมกิจกรรมกับเด็ก เช่น มาจัดการแข่งขันเกมส์ กีฬา ให้รางวัล ,ทานอาหารกลางวัน ,จัดงานปีใหม่ร่วมกับบ้านอุปถัมป์,จัดเข้าค่ายสัมพันธ์
พฤติกรรม	การทำกิจกรรมสันทนาการร่วมกับบุคคลากรจากที่ต่าง ๆซึ่งช่วงเวลาที่กำหนดจะไม่แน่นอน แล้วแต่ทางมูลนิธิได้อนุญาต และมีเด็กเพียงพอซึ่งจะเป็นช่วงเด็กปิดเทอมจากการกลับจากการไปอยู่โรงเรียนประจำ(ที่ประสานงานรองรับเด็กที่ต้องการศึกษาต่อ) เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมมีประมาณ 40-50 คน การจัดกิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กเกิดความผ่อนคลาย สนุกสนาน กล้าแสดงออก ได้ปลดปล่อยความเครียดและ เกิดความสนุกสนานกิจกรรมสันทนาการของเด็กได้เกิดพฤติกรรมการใช้พื้นที่ ของลานกิจกรรม เช่น การนั่งเรียงหน้ากระดาน,การนั่งเรียงเป็นแถวจับคู่แต่ละแถวหันหน้าเข้าหากัน, การนั่งล้อมวงใหญ่เป็นวงเดียว, การนั่งล้อมวงเล็ก 6-8 คน, การยืนกระจายเต็มพื้นที่, การเล่นเกมส์เป่าลูกโป่งโดยใช้เก้าอี้เป็นที่วางอุปกรณ์แล้วเด็กจะจับคู่แข่งกัน, การเตะฟุตบอล, การเล่นปิงปอง
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	กิจกรรมการเล่นเกมส์เป่าลูกโป่งมีเครื่องเรือน กิจกรรมอื่นจะใช้พื้นที่โล่ง 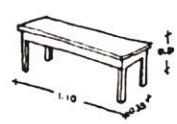 ม้ายาว (0.35x1.10x0.40) เก้าอี้ (0.50x0.50x0.50)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 10.00-15.00 น.
พื้นที่ โถงกิจกรรม การนั่งเรียงหน้ากระดาน 60 คน ใช้พื้นที่ 35 ตรม.	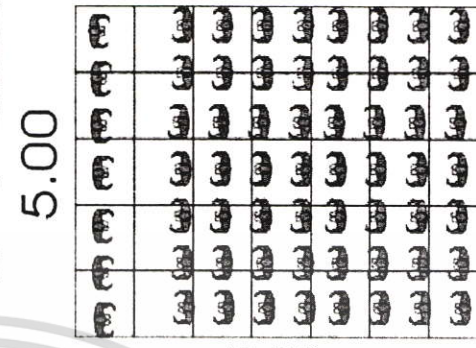
การนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มย่อย60 คน ใช้พื้นที่40 ตรม.	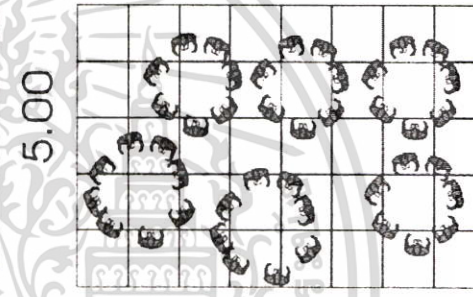
การเล่นเกมส์ 60 คน ใช้พื้นที่50 ตรม.	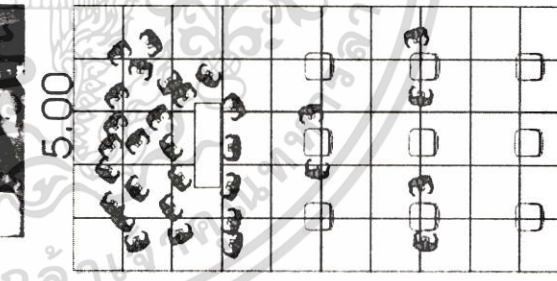
การนั่งล้อมวงกลุ่มใหญ่ 60 คน ใช้พื้นที่ 50 ตรม.	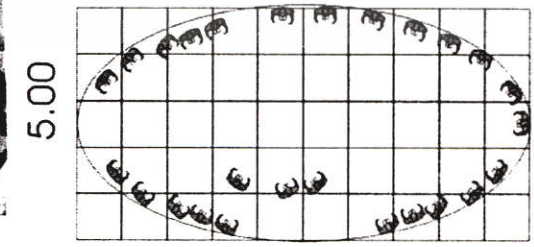

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

	ช่วงเวลา 10.00-15.00 น.
การนั่งเรียงหน้ากระดานแถวคู่ 60 คน ใช้พื้นที่35 ตรม.	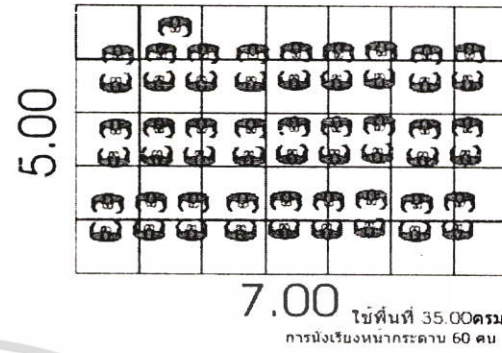
การยืนกระจาย 60 คน ใช้พื้นที่40 ตรม.	

จากตารางกิจกรรมดังกล่าวนำมาสรุปจำนวนเครื่องเรือนและขนาดของเครื่องเรือนได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงบริเวณพื้นที่ภายในบ้านสร้างฯประกอบไปด้วยประเภทเครื่องเรือนขนาดและจำนวน

พื้นที่	ประเภทเครื่องเรือน	ขนาด	จำนวน
หอนอนชั้น 2	1. ที่วางทีวีโครงไม้	0.40x0.65x0.65	1
	2. ฟูกนอน	0.90x1.90	9
	3. 3.ตู้เก็บหมอน	0.50x2.45x0.70	2
ห้องคอมพิวเตอร์	1. ชั้นวางTV.	0.85x0.55x1.00	1
	2. ตู้ Locker	0.90x0.45x1.80	1
	3. ชั้นวางหนังสือ	3.00x0.45x1.55	2
	4. เตียงเหล็ก	0.90x1.90x0.30	1
	5. โซฟายาว	1.90x0.90x0.40	1
	6. โต๊ะคอม	1.80x0.60x0.70	1
	7. ม้ายาว	1.10x0.35x0.50	2
	8. ชั้นวางรองเท้า	2.00x0.30x0.65	1
	9. ตู้เก็บเสื้อผ้า	0.45x0.65x0.65	8
	10. โซฟา	1.00x0.90x0.40	1
ลานกิจกรรม	1. โต๊ะsnooker	1.40x2.60x0.85	1
	2. ตู้กดน้ำ	0.80x0.50x1.20	1
	3. โต๊ะประชุม	1.55x3.00x0.75	2
	4. เก้าอี้	0.50x0.50x0.50	6
	5. โต๊ะเกมฟุตบอล	1.40x0.75x0.90	1
	6. ม้านั่งยาว	1.70x0.35x0.50	4
	7. โต๊ะสำหรับตากจาน	1.40x0.90x0.70	1
	8. โต๊ะทานอาหาร	1.50x1.50x0.75	5
	9. กระดาน	1.80x1.60x0.80	1
	10. ถังขยะ	0.70x0.70x0.70	3
	11. โต๊ะปิงปอง	1.50x2.80x0.80	1
	12. กระดานดำ	1.20x2.44	3
ครัว	1. ตู้เก็บชาม	1.50x0.55x2.00	1
	1. ที่ตากจาน	1.00x0.65x0.95	1
	2. ที่วางจาน	0.56x4.00x0.77	1
	3. ชั้นวางเครื่องปรุง	0.50x2.00x1.50	1
	4. ชั้นวางเครื่องปรุง	0.50x1.60x1.50	1
	5. ตู้เย็น	0.55x0.55x1.50	1
	6. โอ่งข้าวสาร	0.55x0.55x0.85	1
	7. เตาแก๊ส	0.35x0.35x0.70	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

พื้นที่	เครื่องเรือน	ขนาด	จำนวน
นั่งเล่น	1. โต๊ะหิน	0.95x0.95x0.65	1
	2. ม้าหิน	0.95x0.35x0.40	2
ห้องเด็กโต	1. เตียง 2 ชั้น	0.90x2.00x1.40	1
(เรียนกศน.)	2. ตู้แต่งตัว	0.50x0.80x0.65	1
	3. ตู้เสื้อผ้า	1.10x0.50x1.85	1
	4. ชั้นวางของ	0.50x2.80x0.85	1
	5. ชั้นวางหนังสือ	0.60x0.30x1.35	1
	6. จักรเย็บผ้า	0.90x0.45x0.80	1
	7. โต๊ะวางของ	0.55x0.95x0.80	1
	8. โต๊ะเขียนหนังสือ	0.60x0.95x0.75	1
ห้องเด็กโต	1. เตียง 2 ชั้น	0.90x2.00x1.40	2
	2. โต๊ะเขียนหนังสือ	0.60x1.20x0.80	1
	3. ตู้เสื้อผ้า	0.60x2.15x2.00	1
	4. ชั้นวางหนังสือ	0.30x0.60x1.30	1
	5. ที่ตากผ้า	0.65x1.50x1.45	1
	6. ชั้นวางของ	0.30x2.40x0.70	1
	7. เก้าอี้	0.45x0.50.0.45	1
ห้องเด็กโต (ผู้ช่วยครู)	1. โต๊ะเขียนหนังสือ	0.60x1.20x0.80	1
	2. เตียงนอน 2 ชั้น	0.90x2.00x1.40	2
	3. ตู้เสื้อผ้า	0.60x2.15x2.00	1
	4. เก้าอี้	0.45x0.50.0.45	2

แผนภาพที่แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มเด็กปวช.,กลุ่มมัธยม,กลุ่มประถมและครูผู้ดูแลภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก ของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กจังหวัดปทุมธานี ในช่วงวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) และวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นสัญลักษณ์

เด็กปวช. = ————————

ครูบ้าน = - - - - - - - - - -

จันทร์-ศุกร์

กลุ่มปวช.(ไปโรงเรียน)

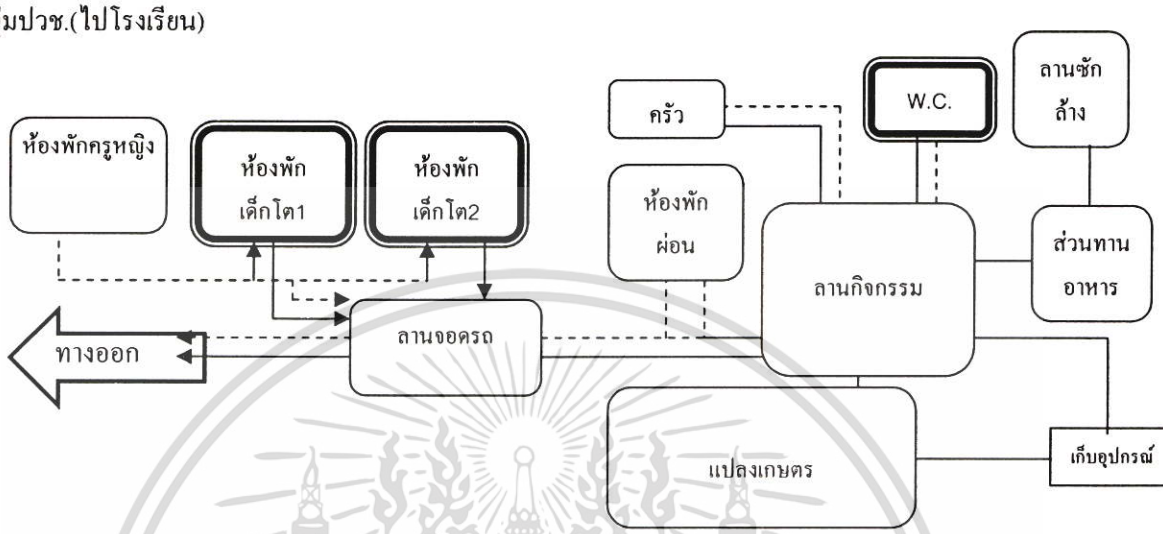

ภาพที่ 4.15 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กปวช.และครูผู้ดูแลบ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์(ไปโรงเรียน)

เด็กปวช. เด็กกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเด็กโตมีอายุประมาณ 16-19 ปี การใช้พื้นที่โดยรวมคือ เด็กจะมีห้องพักซึ่งจัดว่ามีความเป็นส่วนตัวสูง เพราะแต่ละห้องพัก มีเด็กประมาณ 3-4 คน ช่วงเช้าเด็กจะตื่นนอนและเดินมายังห้องน้ำโดยผ่านลานจอดรถ ผ่านห้องพักผ่อน ลานกิจกรรม ระยะทางห้องพักกับห้องน้ำไม่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้งานเป็นอันมาก เพราะช่วงฝนตกทางเดินจะอยู่นอกตัวอาคาร เวลาช่วงเช้าเด็กปวช. ช่วยครูประกอบอาหารเช้า ล้างครัว มีครูบ้านขับรถไปส่งปากทางเข้าบ้านเพราะด้านในไม่มีรถรับส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จันทร์-ศุกร์

กลุ่มปวช.(กลับจากโรงเรียน)

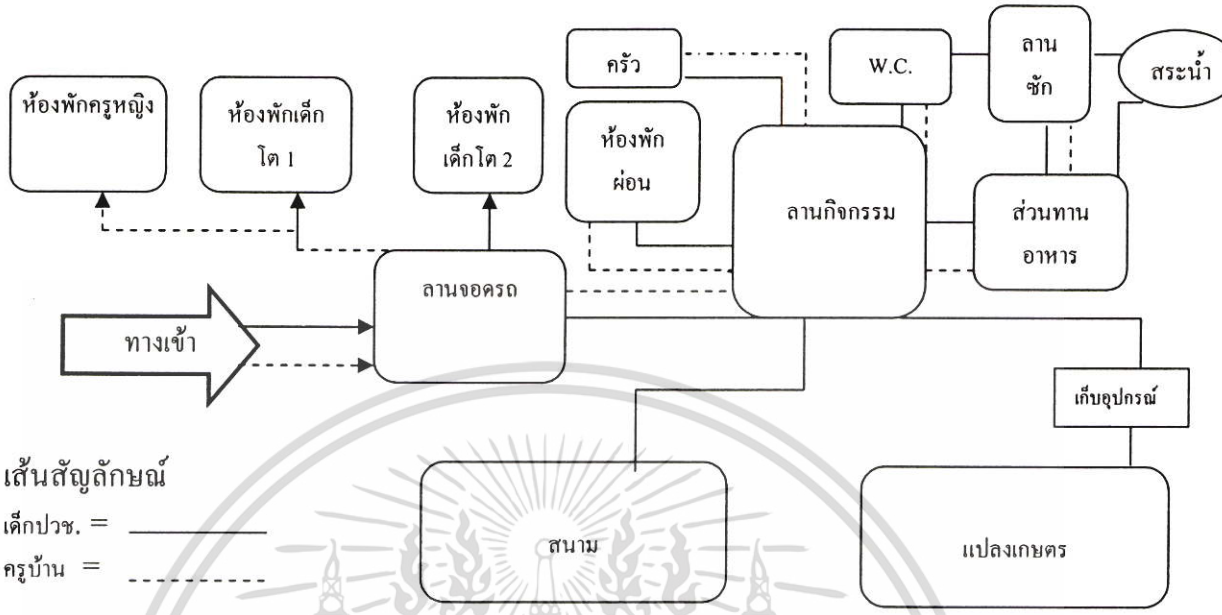

ภาพที่ 4.16 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็ก ปวช. และครูผู้ดูแลบ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ (กลับจากโรงเรียน)

เมื่อกลับจากโรงเรียนเด็กกลับมารับประทานอาหารว่าง เด็กเข้าใช้ส่วนทานอาหารซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกับลานกิจกรรมแต่แบ่งพื้นที่วางโต๊ะอาหารแบบโต๊ะสนาม แต่เด็กชอบใช้งานโต๊ะสำหรับครูประชุมเพราะเด็กชอบทานอาหารไปด้วยดูรายการทางโทรทัศน์ (โต๊ะสำหรับประชุมครูใกล้กับห้องพักผ่อน) บ้างคนรีบทานแล้วจึงมานั่งดูโทรทัศน์ แล้วดูแลรดน้ำต้นไม้ และเล่นตามอัธยาศัย เช่น ฟุตบอล ปิงปอง ว่ายน้ำฯลฯ เล่นกีฬาแล้วจึงอาบน้ำ ทานอาหารเย็น แล้วพักผ่อนในห้องพักผ่อน หรือนั่งเล่นภายในห้องนอน เล่นกีตาร์ อ่านหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

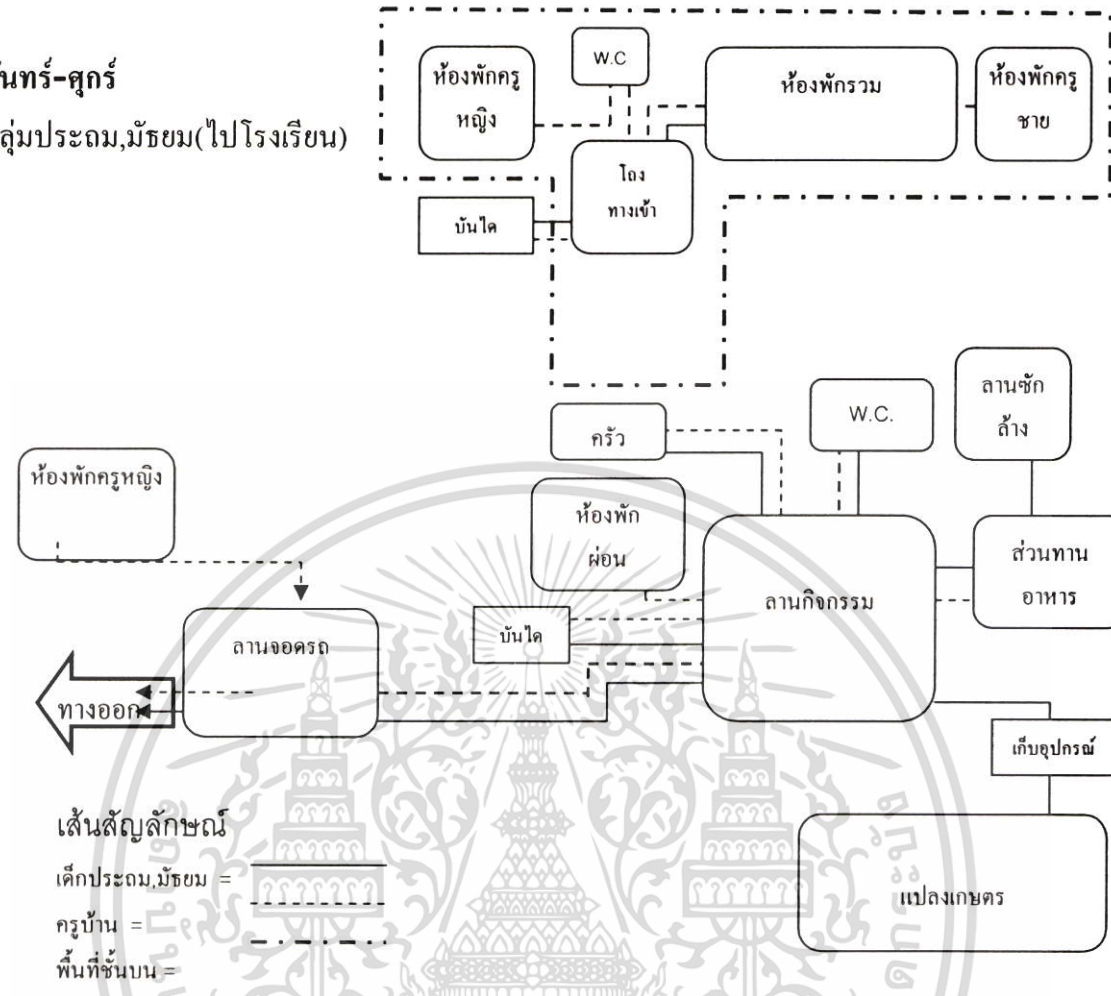

ภาพที่ 4.17 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กประถม, มัธยมและครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์(ไปโรงเรียน)

การใช้พื้นที่ของกลุ่มเด็กประถมและมัธยมช่วงเช้าคล้ายกับกลุ่มเด็กปวช. แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันทำงาน เด็กกลุ่มนี้ตื่นนอน และลงมาอาบน้ำแต่งตัว โดยมีการดูแลกันเองเพราะมีเป็นเด็กที่อยู่ในช่วงกลางคือ ไม่เป็นเด็กเล็กและเด็กโตมาก จะซุกซนเล่นเตะต่อยกัน ครูจึงต้องดูแล อย่างใกล้ชิด เด็กรับประทานอาหารเช้าก่อนไปเรียนบริเวณส่วนทานอาหารโดยมีครูขับรถไปส่ง และมีครูบ้านที่เป็นครูอยู่โรงเรียนเดียวกันกับที่ส่งเด็กไปเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จันทร์-ศุกร์

กลุ่มประถม, มัธยม(กลับจากโรงเรียน)

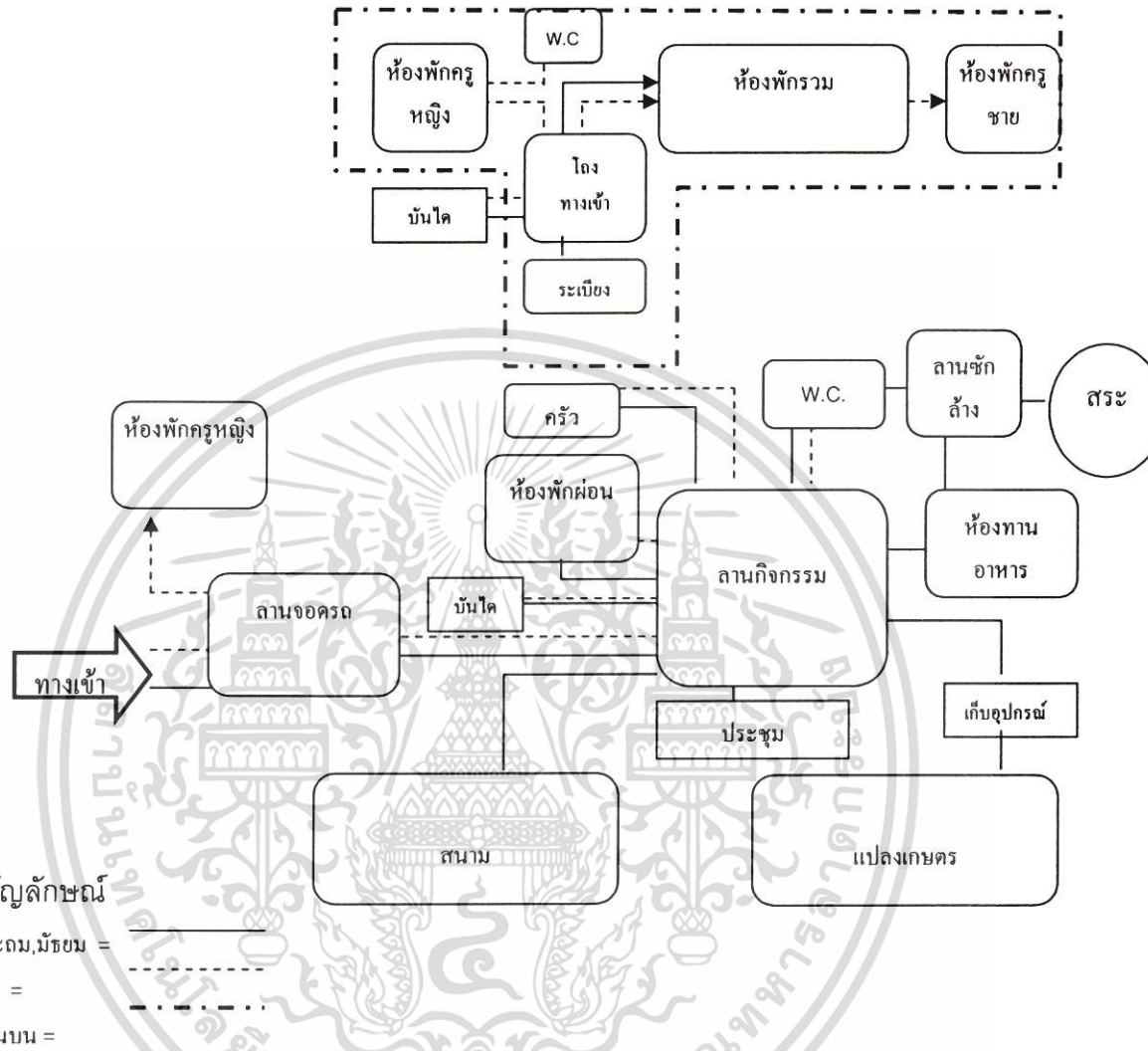

ภาพที่4.18 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กประถม มัธยม และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์(กลับจากโรงเรียน)

ช่วงเย็นครูบ้านขับรถไปรับเด็กกลับมาบ้านให้เด็กทานของว่าง และรดน้ำต้นไม้ จากนั้นเปลี่ยนชุดนำชุดนักเรียนของแต่ละคนซัก ที่ลานซักล้าง และนำไปตากบริเวณราวตากผ้าด้านหลังห้องน้ำ แล้วปล่อยให้เด็กเล่นอิสระ หากเด็กจะว่ายน้ำต้องขออนุญาติครูบ้าน เพราะต้องมีครูดูแล เด็ก ๆ จะเล่นกันรุนแรง ปาดินโคลน เล่นผาดโผน และบางครั้ง เล่นกันจนทะเลาะกันอยู่บ่อยครั้ง เด็กขึ้นจากน้ำล้างตัวและทำความสะอาดบ้าน อาบน้ำ และรับประทานอาหารเย็น และมาทำการบ้าน ที่โต๊ะประชุม เสร็จแล้วเด็ก ๆ ขึ้นไปนอนดูโทรทัศน์ ด้านบนและเข้านอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จันทร์-ศุกร์ กลุ่มกศน.

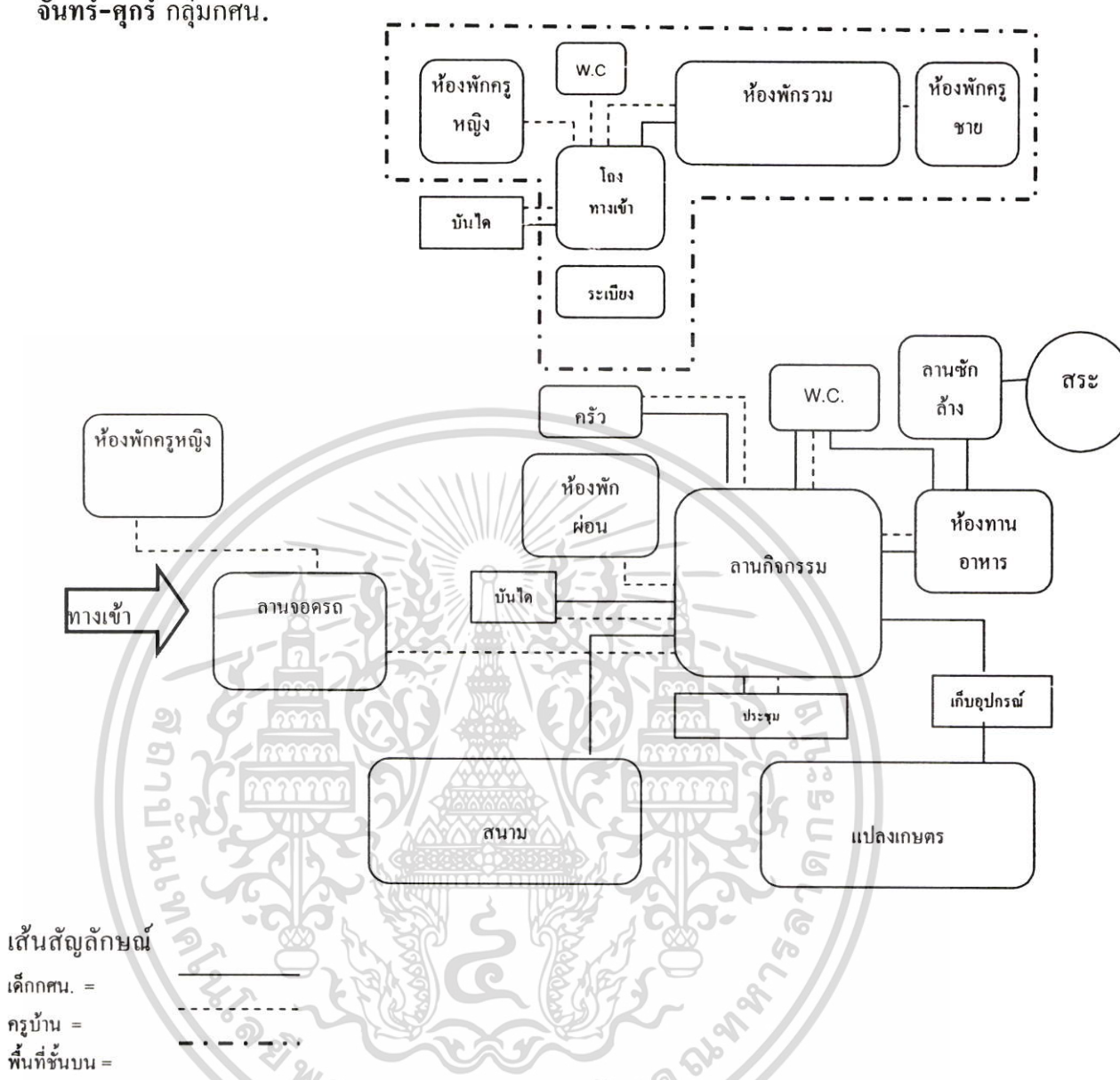

ภาพที่ 4.19 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็ก กศน. และครูผู้ดูแล บ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์

การใช้พื้นที่ของเด็กกศน.และครูบ้านในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ เด็กกศน.ทำหน้าที่คล้ายผู้ช่วยครูบ้านเพราะต้องช่วยครูดูแลเด็กประถม, มัธยม เพราะเด็กกศน.อยู่ในช่วงเด็กโต และไม่ต้องออกไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน จึงเป็นกลุ่มเด็กที่อยู่บ้านตลอดวัน และเกิดกิจกรรมภายในบ้าน เช่น ฝึกทำงานศิลปะเพื่อแก้ไขพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น เด็กไม่ค่อยมีสมาธิ เด็กอาจติดเพื่อน บางรายติดสารเสพติด ครูจึงให้เด็กร่วมทำกิจกรรมช่วงสาย ๆ ไปจนถึงเวลาบ่าย ช่วยครูทำอาหารว่าง ให้เด็กได้เรียนรู้ว่าตนเองมีประพฤติตนให้เกิดประโยชน์ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เด็กจะใช้บริเวณส่วนทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั่งทำกิจกรรม และนั่งพักผ่อนในห้องพักผ่อน บางคนนั่งเล่นบนพื้นในลานโล่ง และเล่นอิสระ พอตกเย็นเด็กรับประทานอาหารร่วมกันเด็กอีกสองกลุ่ม เล่นกีฬาร่วมกัน อาบน้ำและเข้านอน

การใช้พื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนภายในบ้านสร้างสรรค์เด็กของเด็กปวช., ประถม, มัธยม,กศน, และครูผู้ดูแลบ้าน ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ เด็กได้ไปเที่ยวสถานที่เที่ยวต่าง ๆ ตามสวนสนุก, สถานที่ธรรมชาติ หรือจัดการเข้าค่าย หรือมีการจัดกีฬาสี กิจกรรมสันทนาการ เด็กบางส่วนไม่ร่วมทำกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเด็กโต ที่ต้องการโลกส่วนตัว อาจไปเดินเล่นที่ตลาดใกล้ ๆบ้าน และอาจ จะนั่งเล่นอยู่บ้าน แต่เด็กส่วนใหญ่เด็กเล็กและช่วงกลาง ๆ จะชอบไปเที่ยวนอกบ้าน อยู่ที่วัยของกลุ่มเด็กและเด็ก ๆจะกลับเข้ามาทานอาหารเย็น และเก็บกวาดทำความสะอาดบ้าน ตามหน้าที่ที่รับมอบหมาย

4.1.3 สรุปข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กภายหลังการเข้าใช้พื้นที่

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กภายหลังการเข้าใช้พื้นที่

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
1. ลานเอนกประสงค์	1. พื้นที่มีการใช้ประโยชน์ใช้สอยได้ดี เพราะเป็นพื้นที่โล่ง เช่น ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่นยามว่าง,เล่นเกมส์สันทนาการ 2. ปริมาณพื้นที่สามารถจุจำนวนของเด็กได้ประมาณ40-50 คน 3. วัสดุพื้นผนังมีการรักษาทำความสะอาดได้ง่าย 4. ตำแหน่งพื้นที่รับลมพัดผ่านได้สะดวกไม่ร้อน เด็กชอบที่จะนั่งพื้นเพราะเย็น (เป็นพื้นปูนซีเมนต์ขัดเรียบ)	1. ตำแหน่งพื้นที่สร้างเสียงรบกวนการทำกิจกรรมในพื้นที่ใกล้เคียงของผู้ใช้พื้นที่ทำการบ้านบนโต๊ะประชุม ดูทีวีในห้องสมุด พื้นที่ดังกล่าวต้องการความเงียบ สงบ 2. พื้นที่ลานเอนกประสงค์ในกรณีมีการทำกิจกรรมของเด็กเต็มพื้นที่ทำให้ทางสัญจรจากทางเข้าไปสู่ห้องน้ำไม่สะดวก 3. เครื่องเรือนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เช่น ที่นั่งพัก รอบ ๆ บริเวณลานเอนกประสงค์
2. ส่วนประชุม	1. สามารถใช้ร่วมกันในพื้นที่นี้ได้เป็นส่วนรองรับแขก 2. สามารถเป็นส่วนประดิษฐ์ สอนหนังสือ ซ่อมเสริม 3. พื้นที่นี้เหมาะสมกับการเป็นโต๊ะประชุมเพราะขนาดพื้นที่และเครื่องเรือนมีความพอเพียง	1. ในช่วงที่มีแขกเข้ามาเยี่ยมบ้านพักเด็กแขกที่เข้ามาเยี่ยมเยียนจะพบพื้นที่นี้ก่อนซึ่งตำแหน่งพื้นที่นี้ไม่เหมาะสม และส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่นี้เป็นที่รองรับกลุ่มบุคคลที่มาเป็นจำนวนมากไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
3. ส่วนทานอาหาร	1. พื้นที่นี้สามารถเป็นส่วนกิจกรรมศิลปะและส่วนประดิษฐ์ จำนวนเด็กทำกิจกรรมประมาณ 10-12 คน 2. เนื้อที่ในการนั่งรับประทานอาหารมีความพอเพียงต่อจำนวนเด็ก ประมาณ30 คน 3. พื้นที่ติดกับพื้นที่บ่อน้ำ ทำให้มีลมพัดผ่านถ่ายเทอากาศได้ดี สร้างบรรยากาศต่อการรับประทานอาหาร	1. ไม่มีความสัมพันธ์กับครัว 2. ไม่สะดวกต่อการขนย้ายอาหาร 3. เครื่องเรือนไม่เหมาะเป็นส่วนทำกิจกรรมศิลปะเพราะการวางอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ลักษณะของโต๊ะมีช่องห่างของแผ่นไม้ ทำให้อุปกรณ์ชิ้นเล็ก ๆ ตกหล่น ได้บ่อย ๆ
5. ส่วนห้องพักผ่อน (เก็บหนังสือ)	1. เด็ก ๆ สามารถค้นหาหนังสือที่ตนสนใจได้ยังห้องสมุดนี้ เป็นส่วนเก็บหนังสือสำหรับเด็ก เด็กชอบอ่านการ์ตูน	1. พื้นที่นี้ไม่เหมาะสมในการนั่งอ่านหนังสือ ค้นคว้าหาความรู้ เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่จะชอบเล่นเกมคอมฯ และเปิดเพลง เปิดโทรทัศน์ เสียงดัง 2. แสงไม่เพียงพอต่อการอ่านหนังสือ 3. ห้องมีขนาดเล็ก มีพื้นที่จำกัด และเครื่องเรือนไม่เพียงพอ
6.ส่วนสนามฟุตบอล	สามารถใช้ร่วมกันในพื้นที่นี้ได้เป็นส่วนสันทนาการกลางแจ้ง เช่น กีฬาสี , วิ่งเปี้ยว ฯลฯ สนามมีขนาดที่เหมาะสมใช้ทำกิจกรรมสันทนาการได้ดี เป็นที่โล่งกว้าง	เวลาช่วงฤดูฝนพื้นสนามจะเปียกทำให้ลื่นเวลาทำกิจกรรม ทำให้เด็กที่ย่ำเท้าจากสนามมาเลอะพื้นที่ภายในบ้าน และเมื่ออากาศร้อน ไม่มีส่วนต้นไม้ใหญ่ที่ปกคลุมแสงแดดที่ร้อน ให้เกิดความร่มรื่นได้
7.ส่วนแปลงเกษตร	1. พื้นที่มีขนาดที่กว้างขวาง เหลือเฟือ ในการปลูกพืชผักสวนครัว และมีแหล่งน้ำใกล้เคียง มาทำการรดน้ำได้	1. สภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เพราะดินที่มีอยู่เป็นดินเปรี้ยว และไม่เกิดบรรยากาศความร่มรื่น เพราะยังเป็นบริเวณโล่ง ไม่มีที่หลบแดด 2. ตำแหน่งของพื้นที่ไม่เหมาะสมในการสัญจร ไปยังลานซักล้างเพื่อความสะอาดร่างกายยามทำกิจกรรม รดน้ำ พรวนดิน ต้องเดินผ่านลานกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
8. ส่วนครัว	1. ขนาดของพื้นที่มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน 2. มีเครื่องเรือนสำหรับเก็บอาหาร เครื่องปรุง และภาชนะต่าง ๆ 3. มีแสงสว่างเพียงพอต่อการใช้งาน มีความเป็นสัดส่วน	1. ไม่ควรวางครัวไว้ติดกับห้องนั่งเล่นและห้องนอน ,ห้องเก็บประวัติ เพราะกลิ่นและเสียงในการทำอาหารจะรบกวนห้องดังกล่าว 2. พื้นห้องทำความสะอาดยาก เพราะเป็นกระเบื้องเซรามิค มีคราบมันอยู่ตลอดเวลา 3. ส่วนตากชาม ช้อน ของเด็กไม่เพียงพอต่อความต้องการ
9. ส่วนห้องน้ำ	1. มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และแยกอย่างเป็นสัดส่วน และอยู่ติดกับส่วนซักล้าง เวลาเด็กอาบน้ำบริเวณลานซักล้างเมื่อต้องการเข้าห้องน้ำจะสะดวก ไม่ทำให้ทางสัญจรเปื้อนเลอะเทอะ	1. กลิ่นของห้องน้ำจะส่งกลิ่นไปยังห้องเก็บเอกสาร ห้องครัว และบริเวณโรงอาหาร 2. ห้องน้ำมียุงเยอะ เป็นพาหะนำเชื้อ 3. ยามครูที่ต้องการใช้ห้องน้ำตอนกลางคืนไม่สะดวกเพราะห้องน้ำมีตำแหน่งห่างไกลห้องพักครู ไม่ปลอดภัยในการใช้งานของครู
10. ส่วนนอนรวม	1. มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพราะมีหน้าต่างตลอดตัวอาคาร มีปริมาณแสงเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก อุปกรณ์เครื่องเรือนเหมาะสม และจัดให้อยู่ใกล้กับห้องครูเวร ทำให้สามารถดูแลเด็กได้อย่างใกล้ชิด	1. ไม่เหมาะสมเมื่อเด็กจะเดินเข้า หรือเดินออก ครูจะไม่เห็น เพราะพื้นที่ห้องนอนครูไม่ได้วางกั้นส่วนทางเข้าหรือออก เด็กอาจหลบหนีออกไปโดยไม่ได้ขออนุญาตครูได้เลย
11. ส่วนนอนเด็กโต	1. มีเครื่องเรือน เครื่องใช้ภายในห้องเหมาะสมตามความต้องการของเด็กโต เช่น เตียง ตู้ใส่เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือ 2. พื้นที่เพียงพอต่อการใช้งาน ห้องพัก 2 ห้อง ห้องละ 4 คน มีเตียงนอนเพียงพอต่อเด็ก 3. ตำแหน่งของห้องมีครูสามารถดูแลได้อย่างใกล้ชิด(ติดกับห้องครูบ้าน)	1. ขนาดความสูงของห้องไม่เหมาะสมกับขนาดเครื่องเรือน โดยเฉพาะเตียงสองชั้น (ห้องเด็กโต 1) 2. ตำแหน่งของห้องไม่ควรอยู่ใกล้ลานจอดรถ ควันเสียงจะเข้ามารบกวนการใช้งาน 3. ตำแหน่งของห้องห่างไกลกับห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4 สรุปปัญหาของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

จากการศึกษาเรื่องกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนที่เข้าใช้บ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ที่ศึกษาทางด้านสภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่ ทำให้ทราบถึงปัญหาของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงสรุปปัญหาของบ้านเปิดมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

วิเคราะห์ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
1) ปัญหาของเด็กที่เข้ามาใช้บริการรวมกันของเด็กต่างกลุ่มต่างวัย จะมีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะเด็กโต เช่น แย่งของกินของใช้ แย่งกันดูทีวี เล่นเกมส์	จัดให้มีการประชุมสภานักเรียนโดยโดยสร้างความรู้สึกเป็นประชาธิปไตย เด็กทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อส่วนรวมได้ ทำให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็น กล้ารับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำ(บทที่ 2แนวคิดซัมเมอร์ฮิลล์) โดยใช้พื้นที่โล่งออกแบบเครื่องเรือนให้สามารถใช้เป็นที่นั่งประชุม (บทที่ 2 แนวคิดการออกแบบโรงเรียนสำหรับเด็กในช่วงวัย 9-15 ปี)
2) เด็กบางคนปรับตัวไม่ได้ชอบนอนตอนกลางวันก็จะนอนตามเก้าอี้นั่ง นั่งตามขั้นบันได ไม่มีที่ให้เด็กพักผ่อน เช่นใต้ร่มไม้	จัดให้มีกิจกรรมพักผ่อน เช่น สนาม สวนหย่อม โดยให้มีที่นั่ง 2-3 แห่ง ให้เกิดความรู้สึกไม่ประเจิดประเจ้อ อาจจัดให้มีกำแพงเตี้ย ๆ หรือพุ่มไม้แยกที่พักผ่อน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนมี"สิทธิ" ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เป็นการเสริมสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคลทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีอิสรภาพในตนเอง สามารถควบคุมการเข้าถึงของบุคคลอื่นได้(แนวคิดการออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อมกายภาพให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว)
3) เด็กชอบหนีเที่ยวโดยไม่บอกครูเวร ลักษณะที่ไปส่วนใหญ่เด็กจะติดสารเสพติด เช่นหนีไปดมกาว สูบบุหรี่ เพราะบริเวณรอบ ๆ มีต้นหญ้ารกขึ้นสูงอำพรางตัวเด็กได้ดี	แก้ปัญหาโดยการจัดแปลนบ้านเปิดแบบเปิดโล่ง(Open Plan) ทำให้เด็กเกิดการกระทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีทางสัญจรอย่างชัดเจน สร้างให้เกิดความรู้สึกให้เด็กมีอาณาเขตอย่างชัดเจนภายในตัวบ้านอาจทำรั้วกำแพงที่สูงกันเด็กออก แต่ให้ความรู้สึกโปร่งไม่ให้เด็กรู้สึกถูกกักขัง
4) ปัญหาเรื่องระยะทางที่ตั้งของบ้านเปิดตั้งห่างไกลจากแหล่งที่เด็กออกเร่ร่อน มีปัญหาเรื่องความปลอดภัยของครูหญิง	การดำเนินการจัดหาพื้นที่ควรให้ที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ที่มีปัญหาเด็กออกมาเร่ร่อน เพื่อรองรับเด็กที่มาใช้บริการอย่างสะดวก หากจัดหาที่ตั้งใกล้ที่เด็กมาใช้บริการไม่ได้ควร มีรถรับส่งเด็กที่เข้ามาใช้บริการ เข้า-ออก บ้านพักได้อย่างตามความต้องการของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

วิเคราะห์ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
5) ปัญหาการจัดสรรขนาดของพื้นที่เอนกประสงค์ที่ใช้ร่วมกัน คือ ห้องสมุด กับห้องดูทีวี	ควรกำหนดเวลา สำหรับดูสื่อโทรทัศน์ เพราะ จะได้ไม่รบกวนเด็กที่จะใช้ห้องสมุดอ่านหนังสือ
6) ปัญหาเรื่องเสียงในห้องดูทีวี รบกวนเด็กอื่นๆ ในการทำกิจกรรม	การแก้ปัญหาในเรื่องของเสียงที่เกิดการรบกวนออกไปภายนอก ควรจัดให้มีห้องสำหรับฟังเพลงหรือห้องเล่นดนตรี โดยให้เป็นห้องเก็บเสียง หรือใช้เครื่องมือที่เป็นหูฟังสำหรับฟังส่วนตัว ที่เหมาะเป็นกิจกรรมของวัยรุ่น ห้องสามารถดูดซับเสียงได้ดี
7) ปัญหาด้านเครื่องเรือน ไม่มีความหลากหลาย จำนวนโต๊ะเรียน เก้าอี้ ที่เก็บของไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	ควรจัดให้เครื่องเรือนมีความหลากหลายต่อการใช้งาน เพิ่มจำนวนให้เพียงพอต่อเด็ก
8) การจัดโซนภายใน เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกับการใช้งาน ห้องนอนครูอยู่ทางเข้าบ้าน (ห้องนอนครูเป็นพื้นที่ส่วนตัวไปติดกับพื้นที่สาธารณะ) ห้องนอนเด็กใกล้กับลานจอดรถ (เหตุผลเดียวกับห้องพักครู) ห้องสมุดติดกับห้องดูทีวี (พื้นที่ไม่ต้องการเสียงรบกวน) ห้องประชุมติดกับที่ทำกิจกรรมสันทนาการ (พื้นที่ห้องประชุมไม่ต้องการเสียงรบกวน) ห้องเก็บเอกสารใกล้ห้องครัว (ห้องเก็บเอกสารไม่ต้องการกลิ่นรบกวน)	แก้ปัญหาโดยการปรับโซนใหม่ให้มีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับการใช้งาน การปรับพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการใช้งานมากที่สุดคือ จะใช้ส่วนลานกิจกรรมเป็นศูนย์กลางของบ้านพักเด็กๆจะได้มีพื้นที่ที่เพียงพอประกอบกับไม่เกิดการสูญเสียประสิทธิภาพของการรบกวนกันของแต่ละพื้นที่ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น โซนทางด้านขวาจะเป็นส่วนที่นอนโดยมีที่พักครูอยู่ด้วยกัน และส่วนซ้ายจะเป็นส่วนโรงอาหาร และครัวโดยให้มีความสัมพันธ์กับส่วนสวนเกษตร และลานซักล้าง เด็ก ๆจะได้ใช้พืชสวนครัวที่ปลูกประกอบอาหาร ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในการพึ่งพาตนเอง ส่วนที่ออกกำลังกายจะให้พื้นที่สนามและบึงอยู่ด้วยกัน เพื่อจะได้เล่นกีฬาได้หลายประเภท
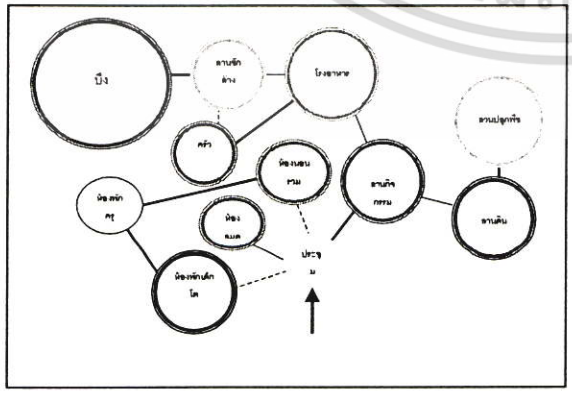 พื้นที่เดิม	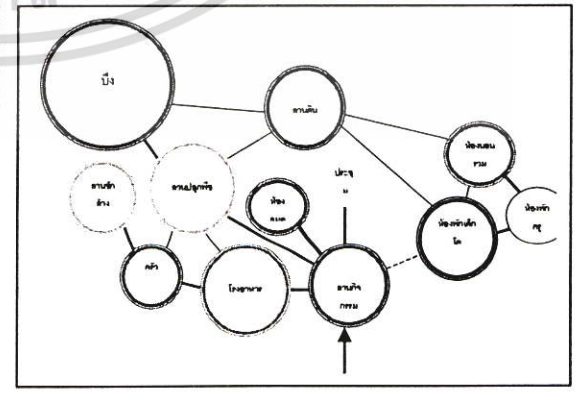 พื้นที่แก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

วิเคราะห์ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
9) ภายในห้องนอนเด็กโต ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นนั้นไม่มีพื้นที่ให้เด็กเกิดการผ่อนคลาย หรือสร้างความเป็นส่วนตัวได้ เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน	ควรจัดให้ห้องนอนมีมุมพักผ่อน สามารถเกิดความเป็นส่วนตัว หรือมีฉากม่านปรับให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว เพราะภายในห้องนอนมีเด็กจำนวน 3-4 คน
10) ปัญหาด้านแสงสว่างไม่เพียงพอต่อการใช้งานภายในลานเอนกประสงค์ ห้องสมุด	เนื่องจากลานเอนกประสงค์ไม่มีช่องเปิดรับแสงสว่างที่เพียงพอเพราะด้านบนเป็นเรือนนอน จึงควรติดดวงไฟเพิ่มขึ้น หรือแยกเป็นส่วนทำกิจกรรมต่างหากเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกันเรื่องเสียงรบกวน
11) ปัญหาด้านการจัดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น กิจกรรมศิลปะ ไม่มีส่วนแสดงผลงานของเด็ก	จัดพื้นที่ที่ทำความสะอาดได้ง่าย เพราะกิจกรรมศิลปะต้องใช้เนื้อที่มากและมีส่วนประกอบของเศษวัสดุ กาว สี และจัดบอร์ดสำหรับติดผลงานเด็ก หากเป็นผลงานที่น่าสนใจควรจัดเตรียมห้องสำหรับขายของที่ระลึก เด็กจะได้มีกำลังใจในการทำงานและมีรายได้ เพื่อไปประกอบอาชีพสุจริตต่อไปได้
12) พื้นที่ในการใช้ปรับพฤติกรรม มีไม่เพียงพอถึง 30% ของพื้นที่ทั้งหมด และขาดพื้นที่เตรียมงานของครู	ควรปรับให้มีพื้นที่ในการใช้ปรับพฤติกรรม 30% โดยประกอบไปด้วยพื้นที่ทางกายภาพ, ศิลปะ, ดนตรี, งานบ้าน, ศิลปอุตสาหกรรม, หอประชุม, ห้องสมุด และควรมีพื้นที่ให้คำปรึกษาเด็กที่เป็นส่วนตัวในกลุ่มเด็กที่มีการเรียนหนังสือ ควรมีพื้นที่สำหรับเก็บอุปกรณ์และการเตรียมการสอน

4.2 ความเป็นมาของกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

เมื่อกลางปี พ.ศ 2536 คุณมาริสา โอชารส(ปัจจุบันไปประกอบอาชีพส่วนตัว) ได้เป็นผู้ริเริ่มโครงการ **"โครงการเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการ"** เนื่องจากได้ทำงานกับกลุ่มเด็กเร่ร่อนอยู่ก่อนหน้านี้แล้ว จากการคลุกคลีกับเด็กจึงมองเห็นว่า เด็กเร่ร่อนผู้หญิงนั้นมีปัญหารุนแรงมาก เช่น ถูกข่มขืน ถูกล่อลวง ไปขายบริการทางเพศและอื่น ๆ จึงตั้งใจที่จะช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนหญิงโดยนำการศึกษาปัญหาและความต้องการของเด็กเร่ร่อนหญิงเป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งมีเลขาธิการมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กในขณะนั้นได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการจากหลาย ๆ องค์กรตามลำดับ เป็นการสนับสนุนระยะสั้น

อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2537 ได้เริ่มดำเนินการโครงการแรงงานเด็ก และปี พ.ศ. 2538 ดำเนินการโครงการเอดส์ ดังนั้นเพื่อสะดวกในการบริหารงานต่อมาจึงเรียกชื่อตนเองว่า "กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม" (อ้างอิงจากแผ่นพับของกลุ่มพันธกิจ : 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลรวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิของเด็ก

2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม

3. เพื่อให้การสงเคราะห์และพัฒนาเด็กที่ถูกทอดทิ้งและด้อยโอกาสในสังคม

หมายเหตุ : (อ้างอิงจากแผ่นพับของกลุ่มพันธกิจ : 2546)

กฎระเบียบของการให้บริการแก่เด็กเร่ร่อน

- รับเข้าพักเด็กหญิงอายุไม่เกิน 18 ปี
- เด็กชายอายุไม่เกิน 15 ปี
- ก่อนเข้าพักต้องแจ้งครูทราบก่อนทุกครั้ง ห้ามนำอาวุธ สิ่งเสพติดเข้าบ้านพัก
- ในกรณีพิเศษ เด็กคนไหนไม่มีที่พัก มีปัญหาทางบ้านพูดคุยกับครูเวรและเยี่ยมครอบครัว ให้บริการปัจจัย 4 กิจกรรมสันทนาการ รวมทั้งเด็กเรียน กศน.

นโยบายด้านกิจกรรม

โครงการของแต่ละปี (ตามโครงการฯ)

- พัฒนาคุณภาพชีวิต
- เน้นเรื่องสิทธิเด็ก (ปกป้องคุ้มครองเด็ก)

นโยบายด้านการศึกษา

เน้นกลุ่มเด็กด้อยโอกาส เด็กไม่ได้เรียนหนังสือ เด็กออกโรงเรียนกลางเทอม สาเหตุเพราะเด็กออกจากบ้านมีปัญหาเรื่องการเรียนควบคู่กันไปด้วยสิ่งหนึ่งที่ทำให้เด็มีคนยอมรับ และพ่อแม่ยอมรับกลับเข้าบ้านได้ คือ ได้เห็นลูกเรียนหนังสือ สาเหตุที่พ่อแม่ไม่ยอมรับลูก คือ พ่อแม่อายคนในชุมชนลูกตัวเองเรียนไม่จบ การศึกษามีส่วนช่วยให้เด็ก หรือบางครั้งเด็กไปเรียนที่ไหน ๆ ไม่สามารถเรียนได้ การศึกษาสำหรับเด็กเร่ร่อนจึงต้องมีตามความสนใจ และสันทนาการช่วยด้วย เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กกลุ่มนี้

นโยบายด้านการให้คำปรึกษา

เด็กบางคนต้องการจะพูดเล่าเรื่องราวของตัวเองให้ฟัง เรียกว่า เกิดความคับข้องใจ พูดให้ครูที่ปรึกษาฟัง แต่บางคนต้องพูดคุยและใกล้ชิดกว่าตัวเด็กเป็นพิเศษ เพราะสภาพปัญหาของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน (แบบสัมภาษณ์นางสาวลำพู สุภาโรส, ผู้ประสานงานโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปความเป็นมาและวัตถุประสงค์ ดังกล่าวจะพบว่ากลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม เป็นการจัดตั้งขึ้นเพื่อเด็กเร่ร่อนหญิงโดยเฉพาะที่มีปัญหาหนีออกจากบ้านมาโดยมีสาเหตุต่าง ๆ กัน และ ถูกล่อล่วงหรือเต็มใจให้ไปขายบริการทางเพศ เพราะหลากหลายสาเหตุ ทำให้เกิดการช่วยเหลือและสนับสนุนจากมูลนิธิสร้างสรรค์เด็กภายในระยะสั้น ๆ และเกิดปัญหาเด็กติดเชื้อ ดังนั้น ทางกลุ่มจึงจัดให้มีแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ 1. การจัดให้มีครูข้างถนน 2. การเรียนการสอน(ก.ศ.น.) 3. การเผยแพร่ให้การศึกษาเรื่องโรคเอดส์(โครงการเอดส์) ทางกลุ่มจึงได้เน้นการแก้ปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อมให้การสงเคราะห์ทางด้านปัจจัยสี่และพัฒนาทางการศึกษาควบคู่กันไป

4.2.1 ข้อมูลเชิงกายภาพ

สำรวจเมื่อ 15 มีนาคม 2546

ถ่ายภาพเมื่อ 15 มีนาคม 2546

ที่ตั้งของโครงการ (Site)

ภาพที่ 4.20 แสดงแผนที่กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

บ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) ของกลุ่มพันธกิจได้จัดตั้งโครงการเพื่อเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการนี้ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 1526/13-14 ซ.เทพารักษ์ 10 ถ.เทพารักษ์ ต.สำโรงเหนือ อ.เมือง จ. สมุทรปราการ 10270 (รูปภาพที่ 4.29 หน้า : 162) จัดเป็นตึกแถว 3 ชั้นสองคูหาภายในซอยเทพารักษ์ 10 ถนนเทพารักษ์ รอบ ๆ บริเวณใกล้กันนั้นเป็นย่านที่พักสำหรับพนักงานและผู้ใช้แรงงานตามโรงงานทั้งขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่มีทั้งเจ้าของคนไทยบ้างและต่างชาติมาลงทุนประกอบวัตถุดิบที่ผลิตมาแล้วก็ตาม เช่น โรงงานผลิตอุปกรณ์ต่าง ๆ อะไหล่ยนต์, ถุงพลาสติก, เครื่องเรือน, สารเคมี ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่ที่พักอาศัยจะแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ อาคารพาณิชย์(ตึกแถว) อพาร์เมนท์ ทาวน์เฮาส์ และบ้านเดี่ยว

ลักษณะของผู้อยู่อาศัยในซอยที่ตั้งบ้านพักชั่วคราวจะเป็นชุมชนแออัด ผู้คนตามต่างจังหวัด โดยเฉพาะภาพอีสานเป็นส่วนใหญ่จะอาศัยเข้ามาเป็นลูกจ้าง ใช้แรงงาน ภายในบริษัทต่าง ๆ ตึกแถวบริเวณนั้นส่วนใหญ่จะถูกเช่าเป็นที่อยู่ของคนงาน และอาศัยประกอบวัตถุดิบต่าง ๆ เช่นเป็นโรงงานเย็บผ้า ทำเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมือนเป็นที่พักอาศัย มีเสียงรบกวนเป็นสภาพเสื่อมโทรม ไม่ร่มรื่น ใกล้กันเปิดเป็นที่เล่นสนุ๊กเกอร์ คล้ายเป็นที่มั่วสุมของเด็กอีกทางหนึ่ง ซึ่งจุดนี้จะเป็นที่รองรับเด็กเร่ร่อนแถวห้างสรรพสินค้าอิมพีเรียลสำโรง ที่เป็นจุดที่เด็กมามั่วสุมและขายบริการ ส่วนอีกจุดคือ ส่วนที่ใกล้กับส่วนศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ (ปากน้ำ) ช่วงเวลากลางคืนจะมีเด็กหญิงอายุประมาณ 9-15 ปี มายืนรอลูกค้าตามริมถนน หรือทำงานตามร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ ฯลฯ ตลอดถนนสายเทพารักษ์และศรีนครินทร์

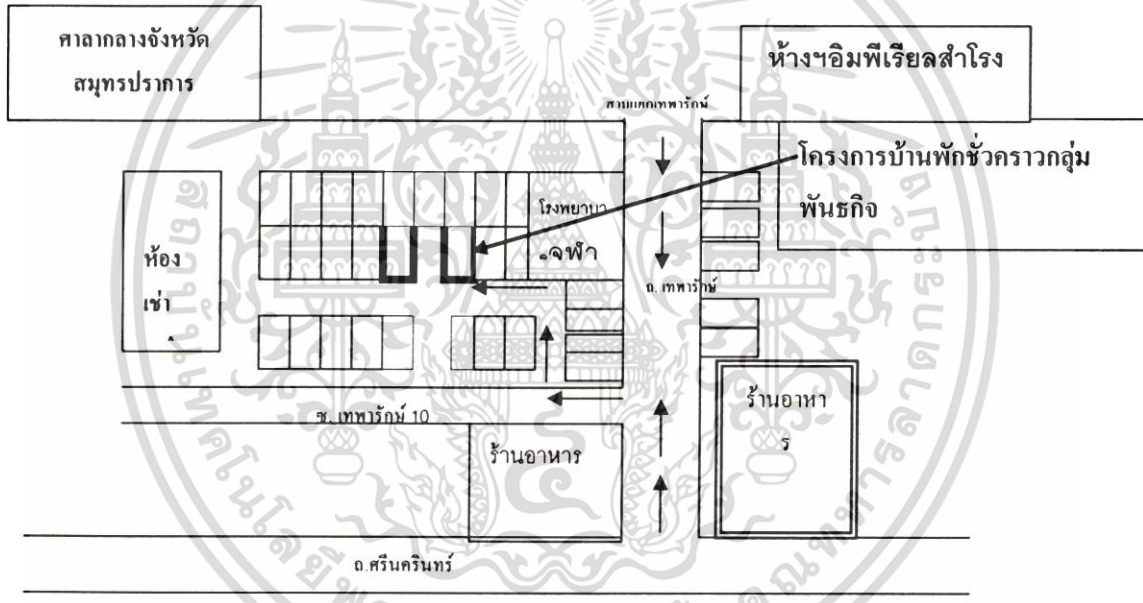

ภาพที่ 4.21 แสดงตัวที่ตั้งโครงการบ้านพักชั่วคราวกลุ่มพันธกิจ

บ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) ของกลุ่มพันธกิจมีผังบริเวณภายในโครงการประกอบด้วยตัวอาคารพาณิชย์ 3 ชั้น 2 คูหา มีขนาดหน้ากว้างประมาณ 4 เมตร ลึกประมาณ12 เมตรสภาพทรุดโทรม (อายุของตัวอาคารประมาณ 9 ปี)ตัวอาคารไม่ชิดกัน มีการแบ่งช่วงอาคารทำให้มีพื้นที่ว่างประมาณ 1 ช่วงตึก ทำให้บริเวณนี้เกิดพื้นที่กิจกรรมสำหรับเด็กบ้าง หรือเป็นที่จอดรถของเจ้าหน้าที่ สามารถเดินเชื่อมหากันได้เพราะมีประตูหลังบ้านทั้งสองคูหา

ทางสัญจร จากภายนอกรถเข้าได้สะดวก และไม่ไกลจากถนนใหญ่สามารถเดินเข้ามาถึงตัวโครงการ(ประมาณ 2 นาที) สามารถง่ายต่อการเข้าถึงโครงการ หรือเดินจากห้างอิมพีเรียลสำโรง ใช้เวลาประมาณ 15 นาที ใช้รถประมาณ 5 นาที เด็กสามารถมาใช้บริการได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการข้างเคียง ทิศเหนือติดกับตึกแถวบ้านพักคนงาน ติดใต้ติดกับตึกแถวอาคารพาณิชย์และถนนภายในโครงการ ทิศตะวันออกติดกับถนนภายในโครงการ ทิศตะวันตกติดกับบ้านพักคนงาน และบริเวณใกล้เคียงประกอบด้วย ตึกแถว บ้านพักคนงาน โรงพยาบาล โรงงาน ร้านอาหาร สนุกเกอร์ สถานเริงรมย์ยามค่ำคืน ขนาดของอาคารจะมีขนาดเท่า ๆ กัน ด้านหน้าอาคารสามารถรับแดดตอนเช้าได้ดี แต่ตัวอาคารขวางทิศทางของลมทางตะวันตกเฉียงใต้

การมองจากถนนภายในโครงการ หากไม่สังเกตจะไม่สามารถรับรู้ได้ว่าเป็นบ้านพักชั่วคราวของเด็กนอกจากคนระแวกนั้นเอง เพราะไม่มีจุดสนใจ ด้านหน้าได้ติดป้ายชื่อกลุ่มตัวหนังสือเล็ก ๆ ประมาณ 2 นิ้ว ด้านกายภาพไม่ส่งผลเท่าใดต่อคนระแวงนั้น แต่จากการสอบถามคนแถวนั้นทำให้ทราบว่า โครงการนี้มีผลต่อสภาพจิตใจ ต่อผู้ที่อาศัยบริเวณนั้น เพราะคนเหล่านั้นจะมองว่าเด็กที่มาอาศัยเป็นพวกมิจฉาชีพ ลักขโมย ไม่อยากให้เด็ก ๆ มาอาศัยและเล่นกับเด็กปกติ หรือเด็กที่มาพักเหล่านี้อาจชักชวน เด็กรุ่น ๆ เดียวกันทำพฤติกรรมไม่หน้าไว้วางใจ ทำให้พ่อแม่ ที่อาศัยในซอยนี้ไม่ชอบใจและมองเด็กเหล่านี้ในแง่ร้าย (คำสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่) เห็นว่าเด็กเหล่านี้ชอบเกาะกลุ่มหรือมากันเป็นคู่เป็นเด็กเร่ร่อน ชอบที่จะมามั่วสุมกัน และบางวันจะมาเล่นสนุ๊กเกอร์ร้านตรงข้ามกับที่พัก

ภาพที่ 4.22 แสดงผังบริเวณภายในโครงการบ้านพักชั่วคราว (บ้านเปิด) กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

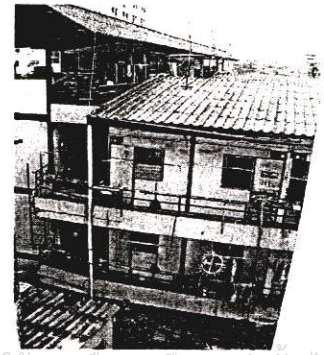

ภาพที่ 4.23 แสดงบริเวณด้านหลังติดกับบ้านพักคนงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำเลที่ตั้ง (Location)

ลักษณะโครงการตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ คือจังหวัดสมุทรปราการซึ่งถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมมีโรงงานอุตสาหกรรมไม่น้อยกว่า 7,759 โรงงาน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542) เขตอุตสาหกรรมหนาแน่นเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพฯ มีผู้อพยพเข้ามาใช้แรงงานไม่น้อยกว่า 61,167 คน ในปี 2542 มีชุมชนแออัด 297 ชุมชน จำนวนครัวเรือนมากถึง 43,947 ครัวเรือน ประชากรจำนวน 977,388 คน(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542) ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเด็กที่มีอายุ 10 -19 ปี จำนวน 150,062 คน ด้วยขนาดและประชากรที่มากมายหลากหลายเช่นนี้ส่วผลให้เกิดปัญหาสังคมอีกหลายด้าน สภาพแวดล้อมชุมชนอุตสาหกรรม กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง เช่น ทำงานโรงงาน ขับรถแท็กซี่ เก็บขยะ ฯลฯ ผู้คนต้องหาเช้ากินค่ำ พ่อแม่ส่วนใหญ่ทำงานโรงงานเข้าทำงานช่วงเวลาเป็นกะ ทำช่วงกลางคืนบ้าง จนถึงเช้า ทำให้ไม่มีเวลาดูแลครอบครัวตัวเอง เกิดจากภาวะการบีบคั้นทางวิกฤตทางเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้การกระทบกระทั่งภายในครอบครัวทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้เด็กหลายคนหาทางออกด้วยการออกมาใช้ชีวิต ตามลำพังนอกบ้าน โดยเฉพาะเด็กหญิงที่ขาดความรู้และประสบการณ์ หลายคนตกเป็นเครื่องมือของธุรกิจมิจฉาชีพ การค้ายาเสพติด การขายบริการทางเพศ แรงงานเด็กและกลายเป็นโสเภณีเด็กในที่สุด (กรรณิกา ขวัญอารีย์ ; 2544) ดังนั้นการศึกษาวิจัยนี้จึงเป็นการช่วยเหลือทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพของการสร้างองค์ประกอบใช้สอยภายในที่พักให้เหมาะสมกับแนวความคิดของหลักการของกลุ่มพันธกิจที่จะแก้ปัญหาปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนหญิงที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อวัยทำให้เกิดกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมและปัญหาหลายสาเหตุทั้งด้านจิตใจและร่างกาย

การจัดพื้นที่ภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ

แผนผังพื้นที่ภายในผู้วิจัยได้ทำการเข้าไปทำการวัดพื้นที่ดังกล่าวเมื่อ เดือน ก.ค. 2546 จากลักษณะตัวอาคารดังกล่าวข้างต้น ของบ้านเปิดแห่งนี้ให้บริการเปิดรับเด็กเร่ร่อนหญิงชั่วคราวในรอบ ๆ บริเวณตัวเมืองสมุทรปราการ เช่น เขตปากน้ำ, เทพารักษ์,สำโรง,บางพลี ฯลฯ เปิดต้อนรับตลอด 24 ชั่วโมง พื้นที่ภายในประกอบด้วย 2 ส่วนแต่ละส่วนอยู่แต่ละคูหา คือ ส่วนแรกบริเวณชั้นล่างประกอบด้วย ส่วนติดต่อของเจ้าหน้าที่ ส่วนรับรองแขกที่มาเยี่ยม ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ ห้องน้ำ ครัว บริเวณชั้นลอยใช้เป็นพื้นที่เก็บของ บริเวณชั้นสองประกอบด้วยส่วนเอนกประสงค์ ซึ่งสามารถเป็นห้องประชุมเจ้าหน้าที่และห้องเรียนกศน. บริเวณชั้นสามเป็นส่วนที่พักส่วนนอนของเจ้าหน้าที่ ส่วนที่สองบริเวณชั้นล่าง ประกอบด้วย ส่วนเอนกประสงค์ สามารถปรับเปลี่ยนได้เป็นส่วนนันทนาการ ส่วนทำกิจกรรม ส่วนดูทีวี ส่วนรับประทาน ส่วนอ่านหนังสือ ส่วนนั่งเล่นนอนเล่น ส่วนเก็บอุปกรณ์ ห้องน้ำ ครัว ลานซักล้าง บริเวณชั้นลอย ใช้เป็นพื้นที่เก็บของ บริเวณชั้นสองสามประกอบด้วยส่วนที่พักเด็ก และส่วนที่พักครูเวรดูแลเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

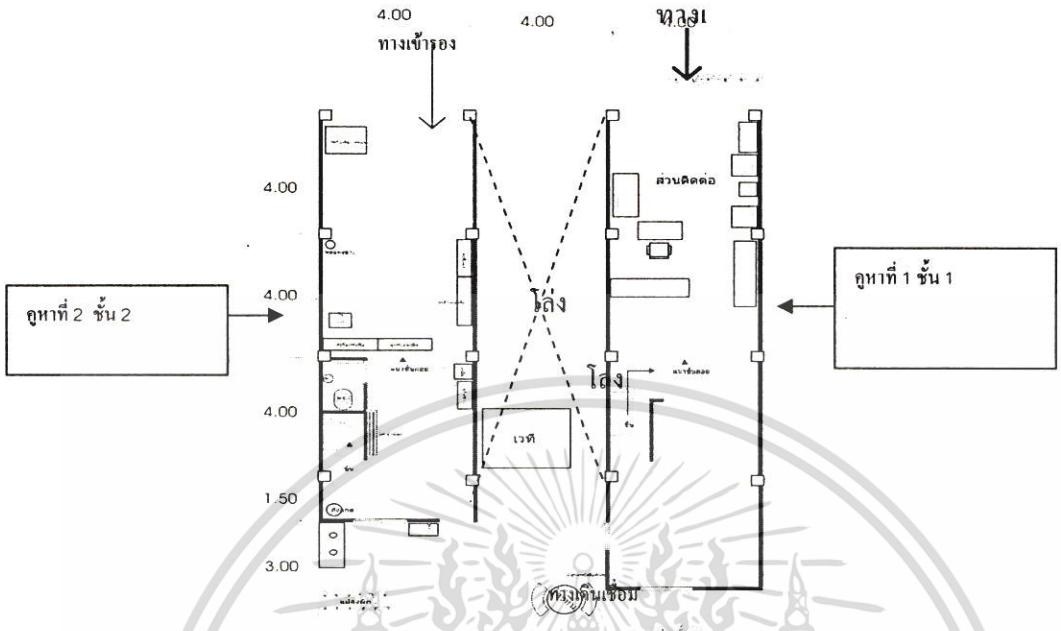

ภาพที่ 4.24 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นล่าง

ภาพที่ 4.25 แสดงภาพโถงชั้นล่างใช้นั่ง , นอนคุยเล่น

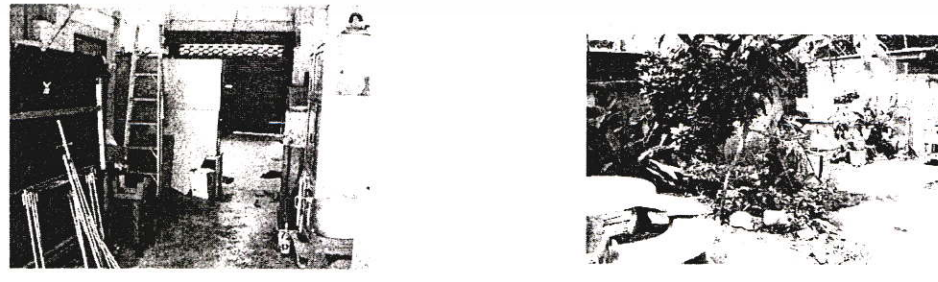

ภาพที่ 4.26 แสดงบริเวณหลังบ้านและที่เก็บอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

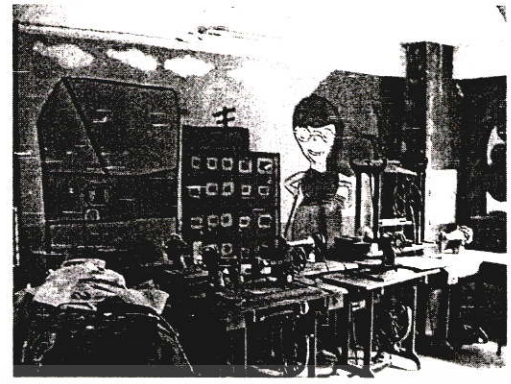

ภาพที่ 4.27 แสดงบริเวณชั้นลอยเก็บจักรเย็บผ้า

ภาพที่ 4.28 แสดงห้องเรียนกศน. มีการประชุมครูและนักเรียน

ภาพที่ 4.29 แสดงห้องรับแขกใช้นั่งฝึกสมาธิได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

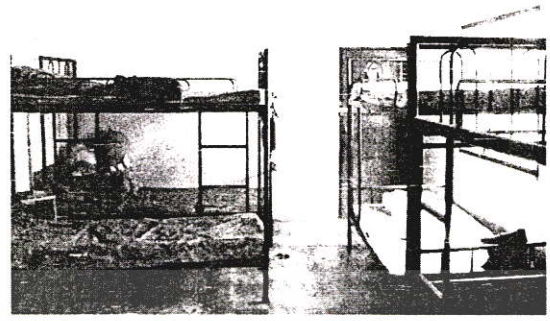

ภาพที่ 4.30 แสดงบริเวณห้องนอนชั้นสอง

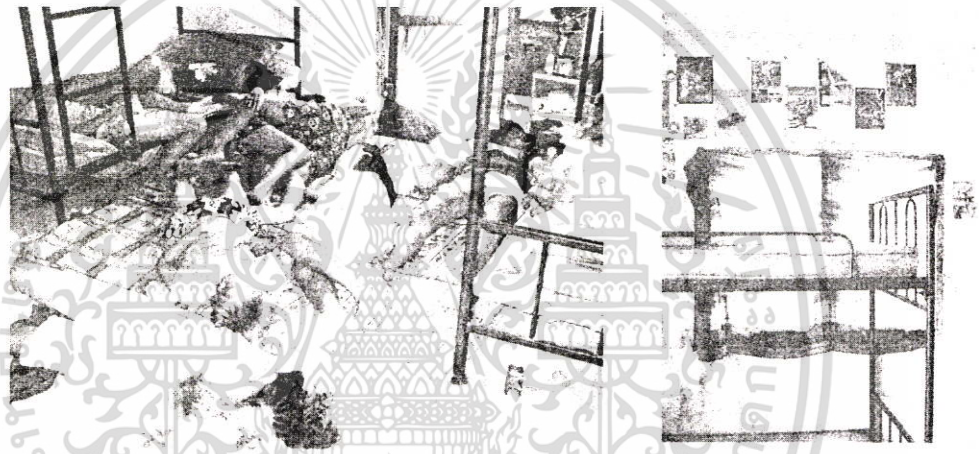

ภาพที่ 4.31 แสดงบริเวณห้องนอนชั้นสาม

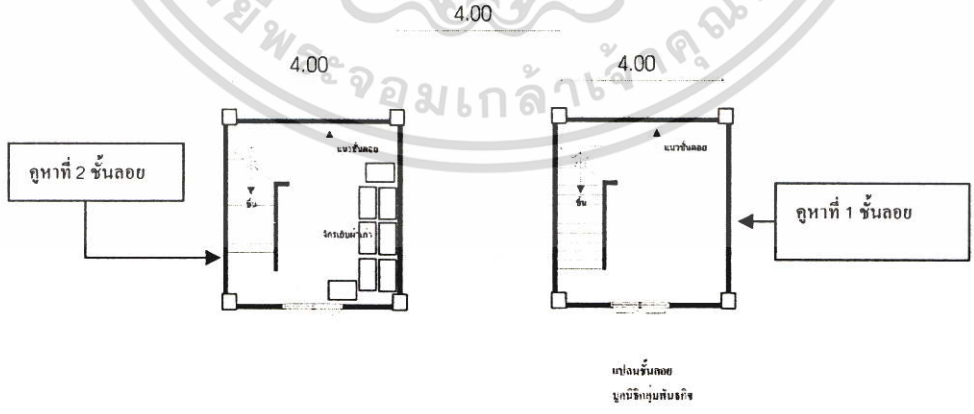

ภาพที่ 4.32 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นลอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

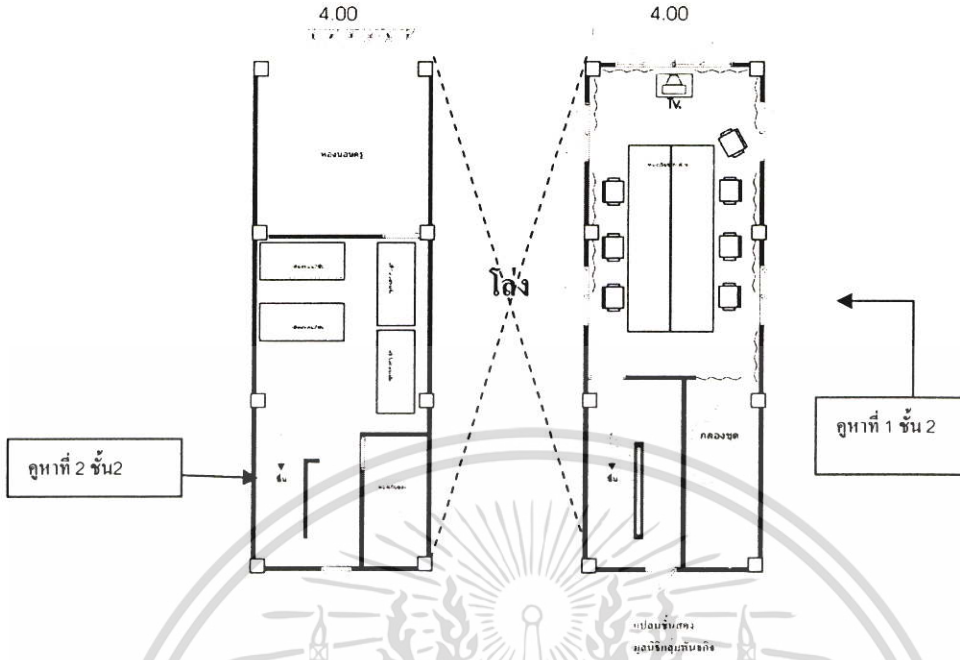

ภาพที่ 4.33 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ ชั้นสอง

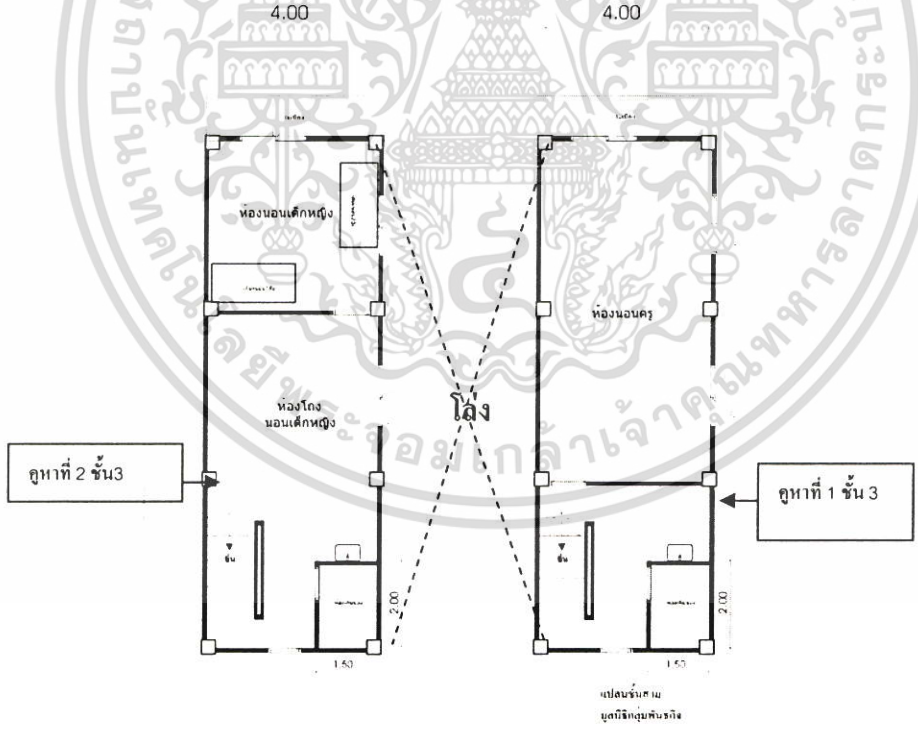

ภาพที่ 4.34 แสดงแปลนบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจชั้นสาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงขนาดพื้นที่ในแต่ละส่วนของบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจ

ประเภทอาคาร	ประเภทพื้นที่	ขนาดพื้นที่ (เมตร) กxยxส	ปริมาณพื้นที่ (ตร.เมตร)
ส่วนพื้นที่โล่ง (นอกอาคาร)	ทางเข้า	-	-
	ลานจอดรถ	4.00x9.00	36.00
	ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์	3.00x4.00	12.00
อาคารสำนักงาน	ทางเข้า	-	-
	รับแขก	4.00x4.00x7.00	16.00
	สำนักงาน	4.00x4.007.00	16.00
	ครัว	4.00x4.00x3.00	16.00
	ห้องน้ำ	1.00x2.00x2.00	2.00
	เก็บของ	3.00x4.00x3.00	12.00
	ห้องเรียน	4.00x6.00x3.00	24.00
	ห้องพักครู	4.00x6.00x3.00	24.00
อาคารนอนเด็ก	ทางเข้า	-	-
	โถงกิจกรรม	4.00x6.00x3.00	32.00
	ที่ทานอาหาร	4.00x4.00x3.00	16.00
	ครัว	2.00x3.00	6.00
	ลานซักล้าง	1.00x2.00	2.00
	ห้องน้ำ	1.00x2.00x2.00	2.00
	เก็บของ(ชั้นลอย)	4.00x4.00x3.00	16.00
	ห้องนอนชั้น2	4.00x6.00x3.00	24.00
	ห้องนอนชั้น3	4.00x6.00x3.00	24.00
	ห้องนอนครูเวร	4.00x4.00x3.00	16.00
	รวม		296.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 ข้อมูลด้านกิจกรรมการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อน

ในการศึกษาข้อมูลกิจกรรมประจำวันของเด็กเร่ร่อนกลุ่มพันธกิจ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มครูผู้ดูแลบ้าน พบว่ากลุ่มครูกลุ่มพันธกิจได้จัดตารางการอาศัยบ้านพักชั่วคราวไว้ดังนี้ โดยเด็กที่อาศัยบ้านพักนี้ต้องเป็นเด็กหญิงเท่านั้น ส่วนเด็กชายให้ร่วมกิจกรรมที่ทางบ้านจัดขึ้นได้

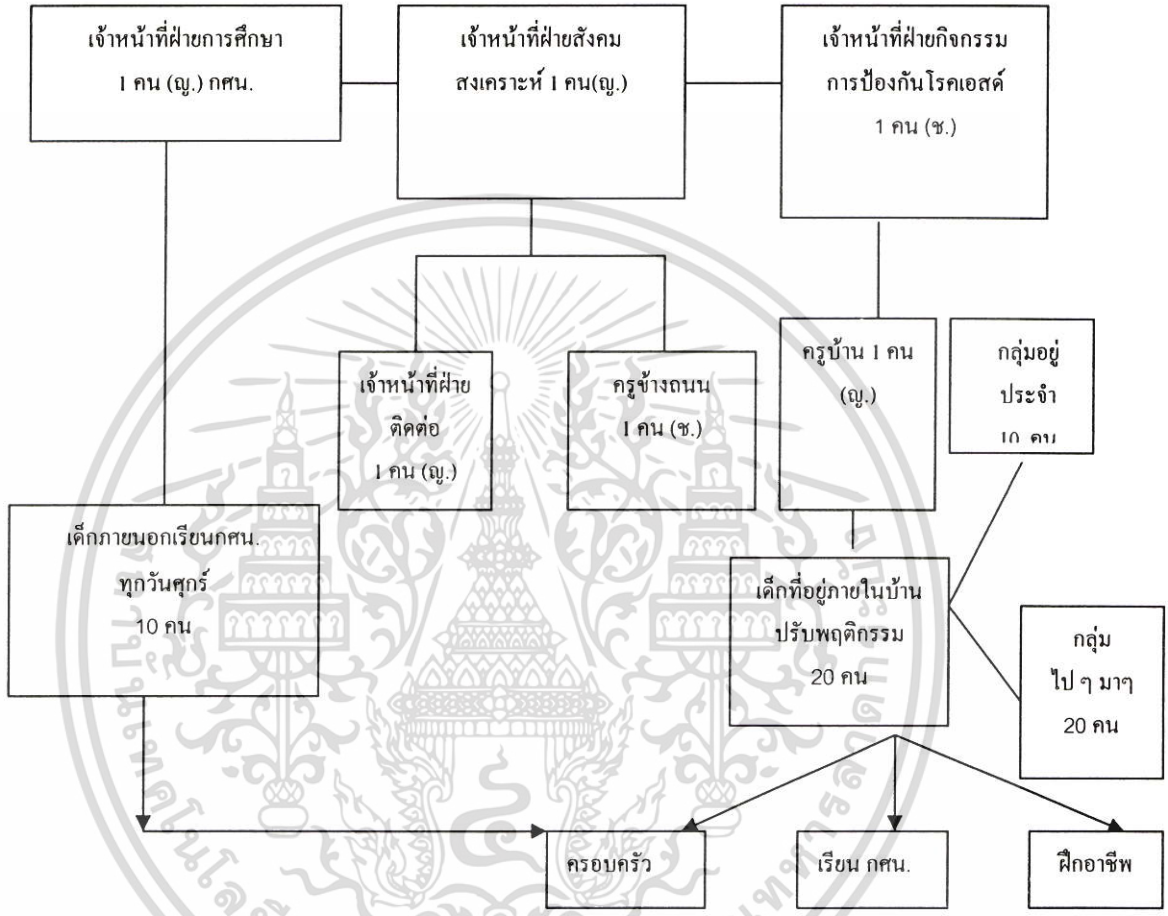

ภาพที่ 4.35 แสดงการจัดรูปแบบองค์กรภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 แสดงกฎและระเบียบการใช้อาคารบ้านเปิดสำหรับกิจกรรมนันทนาการ(กลุ่มพันธกิจ)

เวลา	กิจกรรม	ผู้ดูแล	หมายเหตุ
06.00-07.00 น.	ตื่นนอนและทำกิจวัตส่วนตัว/ฝึกสมาธิ	ครูประจำบ้าน	การตื่นนอนสำหรับเด็กปกติ แต่ยกเว้นในกรณีเด็กบางรายที่เจ็บป่วย หรือเข้าพักหลัง 24.00 น. อาจยืดหยุ่นให้ตื่นสายกว่าปกติ
07.00-08.00 น.	ทำอาหารเช้า	ครูประจำบ้าน	เด็กที่เข้าพักให้เจ้าหน้าที่จะจัดให้มีเวรประจำวันในการทำอาหารให้เกลุ่มเพื่อน
08.00-09.00 น.	รับประทานอาหารเช้า	ครูประจำบ้าน	
09.00-10.30 น.	ทำความสะอาดศูนย์และที่พัก	ครูประจำบ้าน	
10.30-11.00 น.	พัก	ครูประจำบ้าน	
11.00-12.00 น.	ทำอาหารเที่ยง	ครูประจำบ้าน	เด็กที่เข้าพักให้เจ้าหน้าที่จะจัดให้มีเวรประจำวันในการทำอาหารให้กลุ่มเพื่อน
12.00-13.00 น.	กินอาหารเที่ยง	ครูประจำบ้าน	
13.00-14.00 น.	อ่านข่าวจาก น.ส.พ.	ฝ่ายกิจกรรม	
14.00-15.30 น.	กิจกรรมศิลปะ,อบรม,กลุ่มศึกษา	ฝ่ายกิจกรรม	ทุกวัน ยกเว้น วันศุกร์ เรียน ก.ศ.น.
15.30-16.30 น.	สันทนาการ/กีฬา	เด็กที่เป็นอาสาสมัคร	
16.30-17.00 น.	พัก		
17.00-18.00 น.	ทำอาหารเย็น	เด็กที่เป็นอาสาสมัคร	เด็กที่เข้าพักให้เจ้าหน้าที่จะจัดให้มีเวรประจำวันในการทำอาหารให้กลุ่มเพื่อน
18.00-19.00 น.	กินอาหารเย็น	เด็กที่เป็นอาสาสมัคร	
19.00-19.30 น.	ทำความสะอาดศูนย์/บ้านพัก	ครูประจำบ้าน	
19.30-20.30 น.	ปรึกษาและพูดคุยปรับทุกข์	ครูประจำบ้าน/ผู้ประสานงาน	ให้คำแนะนำปรึกษาแก่เด็ก,ค้นหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละราย,บันทึกความก้าวหน้าของเด็ก

หมายเหตุ ให้ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดการเป็นหลักในแต่ละวัน ยกเว้นเด็กจะมีกิจกรรมเสริมพิเศษเช่น ทัศนศึกษา, ค่าย หรือการอบรมนอกสถานที่ รวมทั้งระยะเวลาสามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสมให้เข้ากับกลุ่มเด็กที่มาใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 06.00-10.00 น.

เวลา / ข้อมูลเชิงพฤติกรรม	**ช่วงเวลา 06.00-10.00น.**
กิจกรรม	เด็กๆที่เข้ามาพักและปรับตัวในการใช้ชีวิตในบ้านได้จะตื่นในเวลาประมาณ06.00-07.00 น. ส่วนที่ยังปรับตัวไม่ได้ครูบ้านจะปล่อยให้นอนต่อ และค่อย ๆปรับนิสัยในการตื่นนอน จากนั้นทำกิจวัตรของตัวเอง ลงมาฝึกสมาธิ เวลา 7.00-8.00 ทำอาหารเช้า และรับประทานอาหารเช้า เวลา 9.00-10.30 ทำความสะอาดศูนย์และที่พัก
พฤติกรรม	ครูบ้านมาปลุกเด็กที่พักอยู่ชั้นสองและชั้นสาม ให้ฝึกทำสมาธิ โดยเด็กล้างหน้า แปรงฟัน ห้องน้ำและหลังบ้าน(ลานซักล้าง) จากนั้นมานั่งทำสมาธิที่ห้องรับแขกตึกสำนักงาน ประมาณ 30 นาที นั่งขัดสมาธิที่พื้นห้อง โดยนั่งเรียงหน้ากระดาน ประมาณ 20 คน เด็กบางคนหลับในขณะทำสมาธิ บางคนตั้งใจทำ จากนั้นครูและเด็กช่วยทำอาหารเช้า หุงข้าว และนำอาหารมารับประทานกันที่โถงกิจกรรมโดยนั่งล้อมวงที่พื้นบ้านที่เก็บกวาดสะอาดแล้ว เพราะพื้นที่น้อยจึงไม่มีเครื่องเรือนมาก และจะได้ใช้พื้นที่ทำกิจกรรมอื่นๆได้ เด็กนั่งทานอาหารเสร็จแล้วจึงช่วยกันเก็บล้างภาชนะ และกวาดเช็ดถูพื้นบริเวณศูนย์และห้องพัก โดยมีครูคอยดูแล ชั้นล่างเด็กผู้ชายจะนอนกันเป็นกลุ่มพื้นปูด้วยเสื่อน้ำมัน ช่วงเวลาในการนอนเด็กตามปกติประมาณ 3-4 ทุ่มแต่เด็กที่มาอยู่ใหม่จะชอบนอนดึกยังปรับตัวไม่ได้มักจะนอนตื่นสาย เพราะใช้ชีวิตภายนอกในเวลากลางคืน และเด็กจะนอนไม่เรียงตัวไปด้านใดด้านหนึ่ง จะชอบกระจัดกระจายตามความสบาย ส่วนที่นอนชั้น 2-3 จะเป็นเด็กผู้หญิงนอนรวมกัน โดยบางก็นอนบนเตียง หากมีเด็กมากกว่าจำนวนเตียงเด็กจะนอนบนพื้นห้องที่ปูด้วยเสื่อน้ำมัน เพราะเด็กเหล่านี้มีความอดทนทางร่างกายสูง ทนต่อความลำบากทางร่างกายได้
พื้นที่ ชั้นล่าง, ชั้นสอง, ชั้นสาม	การนอน 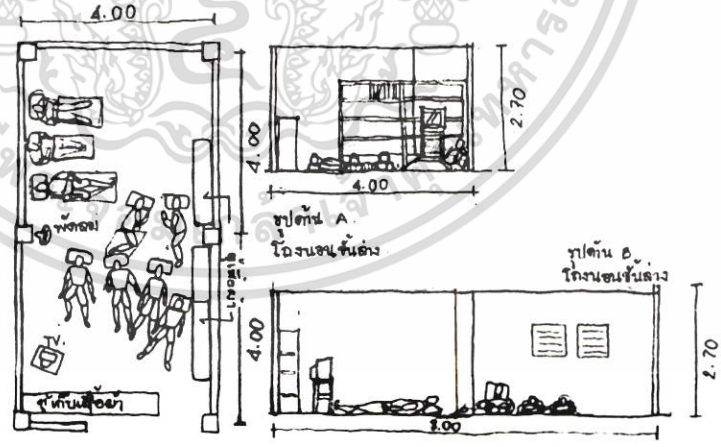 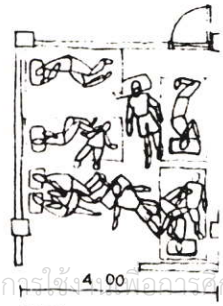 นอนเตียงทำให้เด็กมีอาณาเขตเกิดความเป็นส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เวลา / ข้อมูลเชิงพฤติกรรม	ช่วงเวลา 06.00-10.00น.
	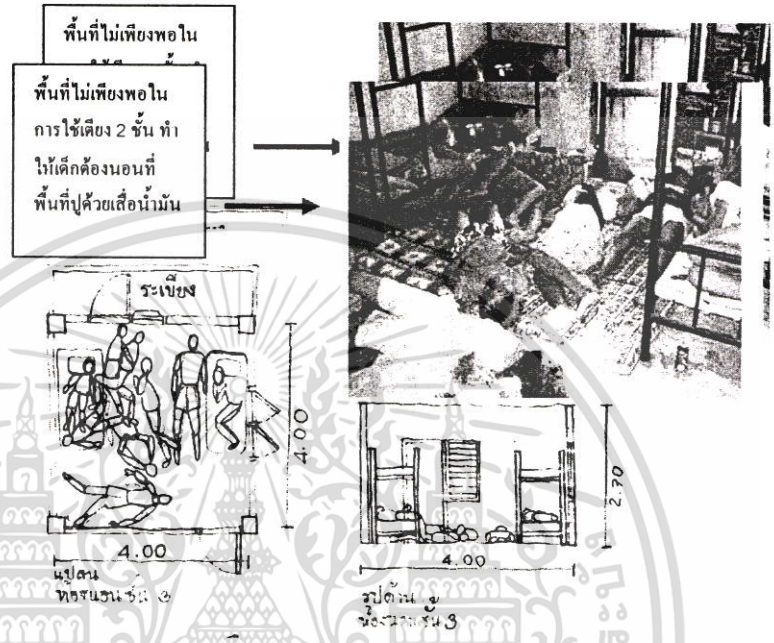 นอนรวม 20.00 ตรม.(9 คน) ชั้นล่าง นอนรวม 19.20 ตรม. (10 คน) ชั้นสอง นอนรวม 16.00 ตรม. (8 คน) ชั้นสาม
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ประเภทเครื่องเรือนที่ใช้ ส่วนชั้นล่างประกอบด้วยเสื่อน้ำมัน หมอนหนุน ตู้เก็บหนังสือ ชั้นวางของ เครื่องใช้ไฟฟ้ามี พัดลมตั้งพื้นและทีวี ส่วนชั้น 2-3 ประกอบด้วยเสื่อน้ำมัน เตียง 2 ชั้นจำนวน 2 เตียง หมอนหนุน และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มีเพียงพัดลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เวลา / ข้อมูลเชิงพฤติกรรม	ช่วงเวลา 06.00-10.00น.
พื้นที่ห้องรับแขก	ทำสมาธิ 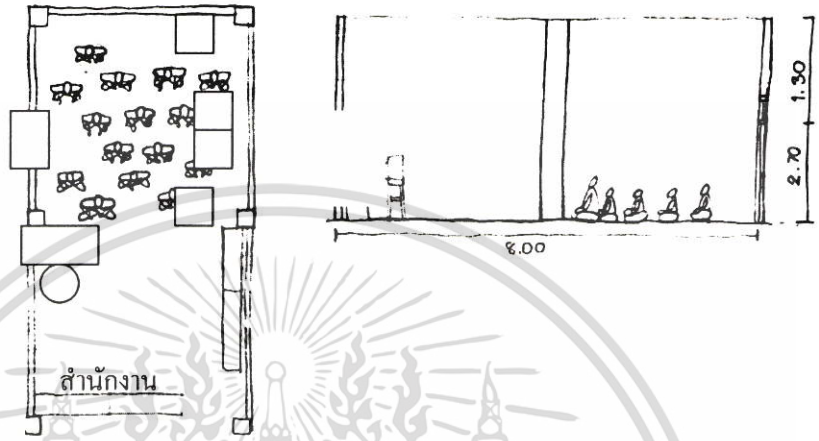 นั่งทำสมาธิ 16.00 ตรม. (14 คน)
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรมทำสมาธิ	ไม่มีอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม มีเพียงเครื่องใช้ไฟฟ้า คือ พัดลม พื้นห้องเป็นพื้นปูนซีเมนต์ขัดเรียบ ไม่เหมาะกับการนั่งทำสมาธิเป็นอย่างยิ่งเพราะพื้นปูนเย็นอาจทำให้เด็กไม่มีสมาธิได้ และรถยนต์ที่ขับผ่านไปมาทำให้รบกวนสมาธิเด็กได้
พื้นที่	ประกอบอาหาร 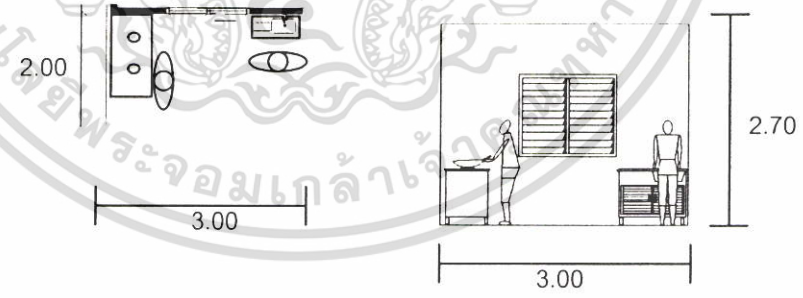
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรมทานอาหาร	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม คือ ประเภทเตาทำอาหาร 2 หัว ซิงค์ล้างจานแบบ 1 หลุม และภาชนะสำหรับทำอาหารประเภทต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เวลา / ข้อมูลเชิงพฤติกรรม	ช่วงเวลา 06.00-10.00 น.
พื้นที่	ทานอาหาร 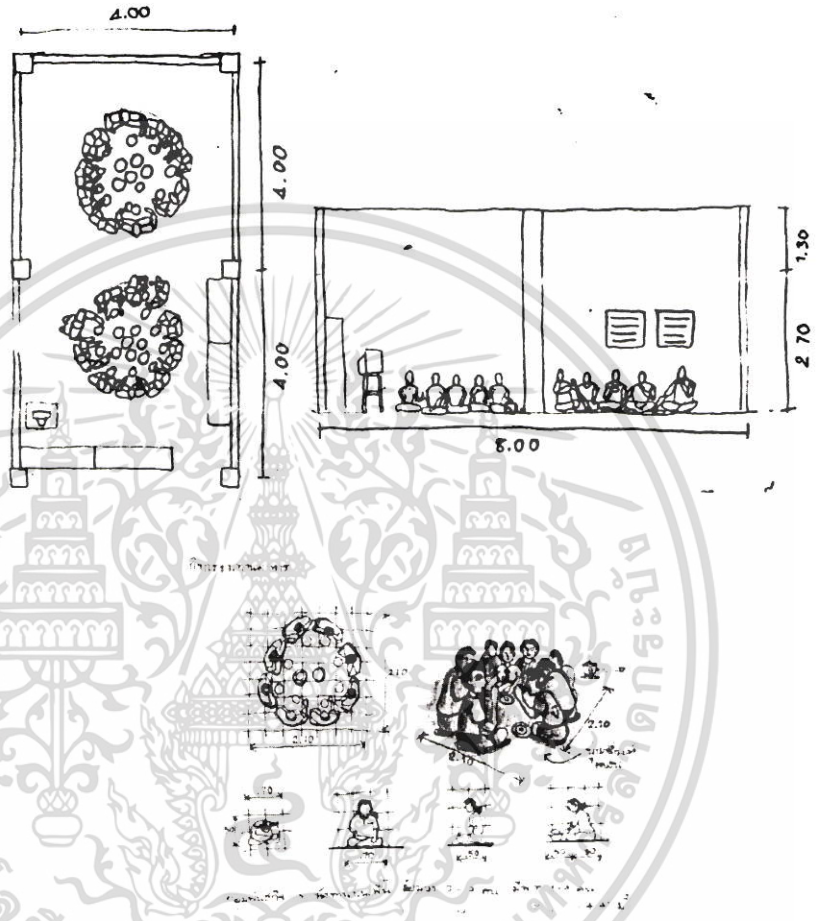
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ทานอาหาร	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ไม่มีเครื่องเรือนที่ใช้ เด็กจะนั่งล้อมวงเข้ากันโดยมีกับข้าววางอยู่ตรงกลางของกลุ่ม และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มีเพียงพัดลม,หม้อหุงข้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.16 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 10.00-12.00 น.

ข้อมูลเชิงพฤติกรรม / เวลา	**ช่วงเวลา 10.00-12.00น.**
กิจกรรม	พักอิสระ,ดูทีวี,อ่านการ์ตูน ทำอาหารเที่ยง 11.00-12.00 น. ประมาณ ครึ่งชม.ถึงหนึ่งชม. ทานอาหารเที่ยง
พฤติกรรม	เด็กจะนั่งกับพื้น กางหนังสือพิมพ์อ่านกันที่พื้น อ่านคนเดียวหรือจับกันเป็นคู่ จะชอบกระจัดกระจายตามความสบาย
พื้นที่	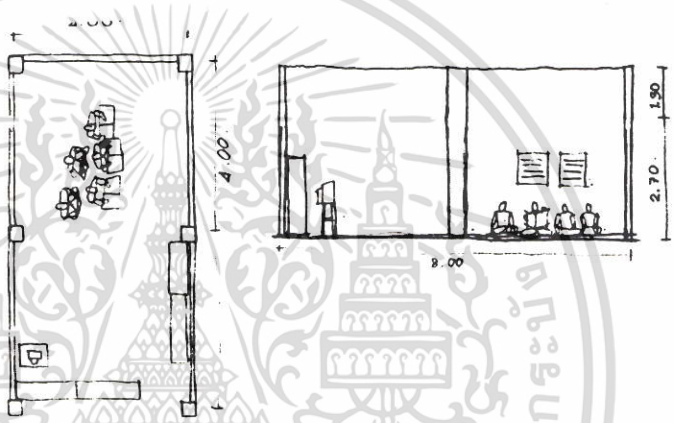
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ไม่มีเครื่องเรือนที่ใช้ และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มีเพียงพัดลมและหนังสือพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.17 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 12.00-17.00 น.

ข้อมูลเชิงพฤติกรรม / เวลา	ช่วงเวลา 12.00-17.00น.
กิจกรรม	อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ช่วงบ่าย หากเป็นวันศุกร์เด็กมีเรียนกศน. หรือเป็นวันธรรมดาเด็กจะทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น ศิลป,อบรบกลุ่มศึกษา ช่วงเย็นมีสันทนาการ กีฬา ปิงปอง ,เตะฟุตบอล และพักผ่อน
พฤติกรรมการทำงานศิลปะ	เด็กจะนั่งกันเป็นกลุ่ม กับพื้น และจะกระจายเต็มพื้นที่ โดยมีอุปกรณ์สำหรับทำงานศิลปะวางรอบ ๆ ตัวเด็ก เด็กบางคนนั่งขัดสมาธิและบางคนนั่งพับเพียบ
พื้นที่	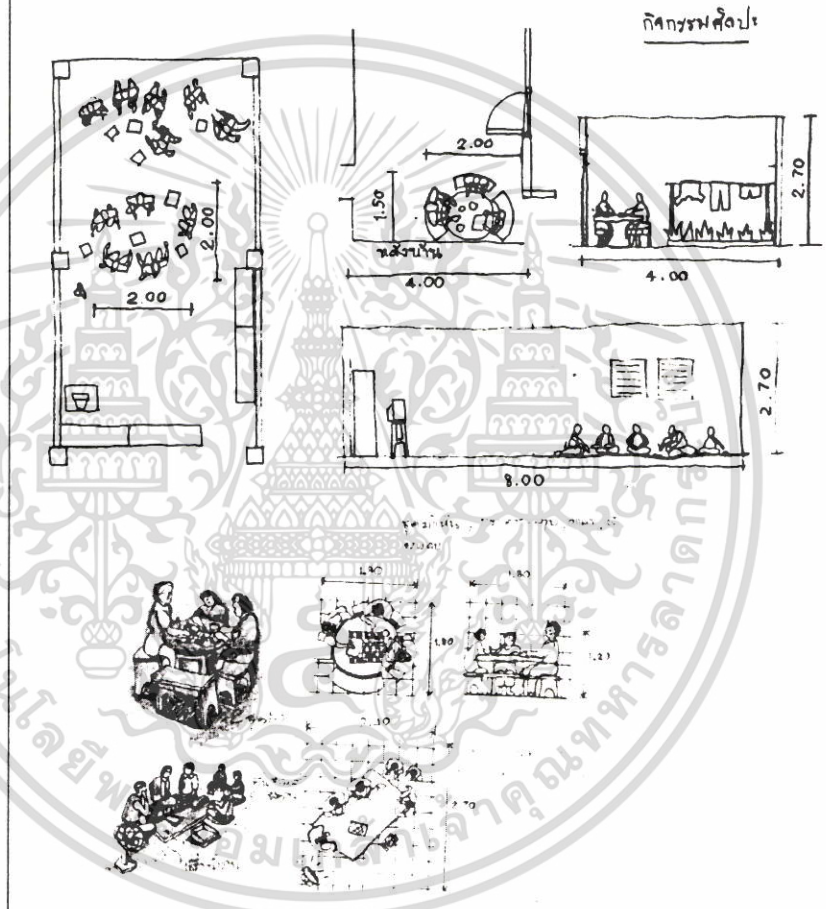
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรมศิลปะ	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ประเภทเครื่องเรือนที่ใช้ คือ โต๊ะหิน (สำหรับส่วนหลังบ้าน) สำหรับหน้าบ้านใช้นั่งกับพื้น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มีเพียงพัดลม
พฤติกรรมการสันทนาการ	เด็กจะนั่งเรียงหน้ากระดานหันหน้าเข้าหาเวที สนุกสนานบางคนนั่งบางคนยืน เด็ก ๆจะชอบดนตรี เพลงที่นิยมในสมัยปัจจุบัน มีการแสดงเล็ก ๆน้อย เล่นเกมส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.17 (ต่อ)

เวลา / ข้อมูลเชิงพฤติกรรม	**ช่วงเวลา 12.00-17.00น.**
พื้นที่ สันทนาการ	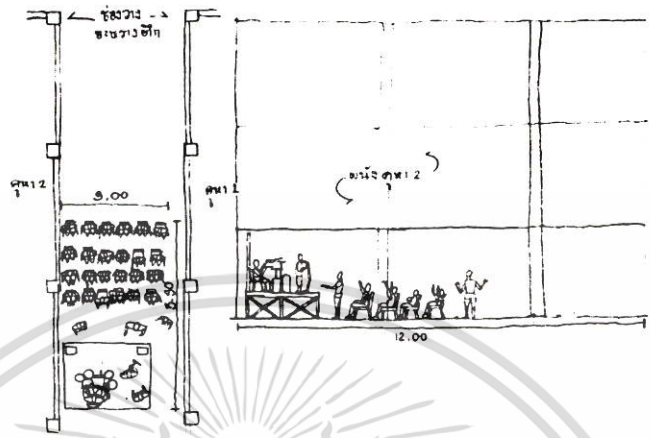
พฤติกรรมการเรียน	ลักษณะการจัดห้องเรียนแบบนั่งเข้าหากันแบบตัวยู ทำให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูได้เป็นอย่างดี สำหรับให้เด็กออกมาพูดคุย อภิปรายหัวข้อที่ครูตั้งขึ้น มีการเปิดวีดีทัศน์ประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้ภายในห้องยังมีการปรับแสงสว่าง และมืดเพื่อมีการฉายสไลด์ ดังนั้นห้องนี้จึงมีการใช้ม่านปิดรอบ ๆ ห้อง
พื้นที่	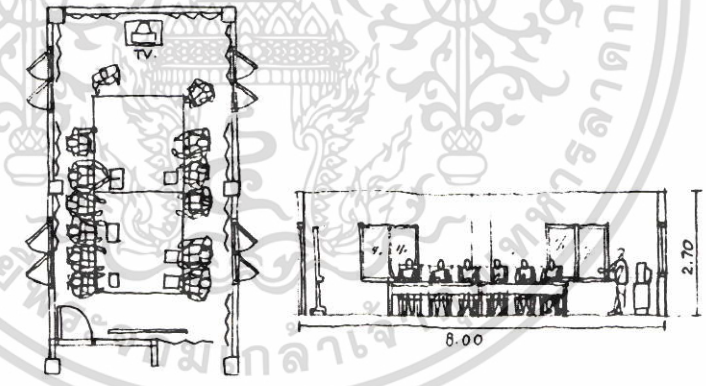
อุปกรณ์	**อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ประเภทเครื่องเรือนที่ใช้ คือ โต๊ะกลางสำหรับเขียนหนังสือ เก้าอี้ กระดานไวท์บอร์ด ชั้นวาง และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้เครื่องปรับอากาศ ทีวี เครื่องเล่นเทป**
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรมสันทนาการ	**ประเภทเครื่องเรือนที่ใช้ คือ เวทีที่เจ้าหน้าที่เตรียมไว้ และเก้าอี้พลาสติก มีเครื่องดนตรีเครื่องเสียง**
พฤติกรรมการทำกิจกรรมกับคนภายนอก	**เจ้าหน้าที่จะเตรียมเด็กมาทำกิจกรรมกับบุคคลที่มาติดต่อ ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษา และคนจากองค์กรเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนคนไทยและต่างชาติ มีการมาพูดคุยถามทุกข์สุข ให้เด็กเกิดความอบอุ่นและสนุกสนาน กิจกรรมการละเล่นที่ง่าย ๆ เน้นให้เด็กปฏิบัติร่วมกันให้เกิดความสามัคคี และมอบของรางวัลให้แก่เด็ก เช่น อุปกรณ์เครื่องเขียน เสื้อผ้า ขนม อาหาร ฯลฯ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.17 (ต่อ)

ข้อมูลเชิงพฤติกรรม / เวลา	ช่วงเวลา 12.00-17.00น.
	พื้นที่ 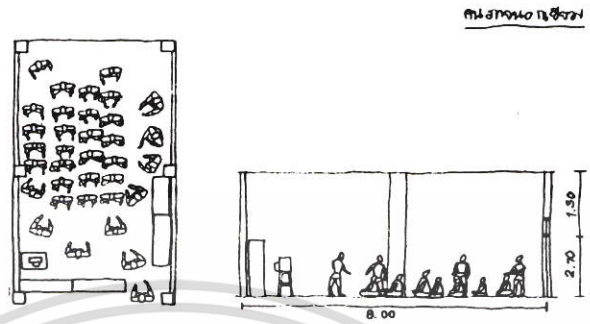
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม ไม่มีเครื่องเรือนที่ใช้ เพราะเป็นจะทำกิจกรรมกลางแจ้ง เล่นเกมส์และแจกของ
พฤติกรรม	อบรมกลุ่ม เด็กจะนั่งล้อมวงกันเป็นกลุ่มบนพื้นห้อง โดยครูแบ่งเด็กเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ให้เด็กคิดงานร่วมกัน มีการปรึกษา และออกความคิดเห็นระหว่างคนในกลุ่ม ให้เวลาการทำงานเป็น การอบรมโดยใช้กิจกรรมการแบ่งกลุ่มเป็นตัวช่วยสอนเด็กไปในตัว ให้มีความคิดที่มีเหตุมีผลและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
พื้นที่	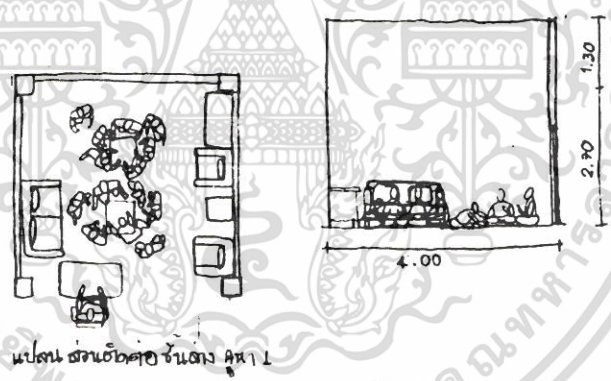
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น กระดาษแผ่นใหญ่ เครื่องเขียน ฯลฯ
พฤติกรรม	สันทนาการเด็กจะนั่งเรียงหน้ากระดานหันหน้าเข้าหาเวที สนุกสนานบางคนนั่งบางคนยืน เด็ก ๆจะชอบดนตรี เพลงที่นิยมในสมัยปัจจุบัน มีการแสดงเล็ก ๆ น้อย เล่นเกมส์
พื้นที่	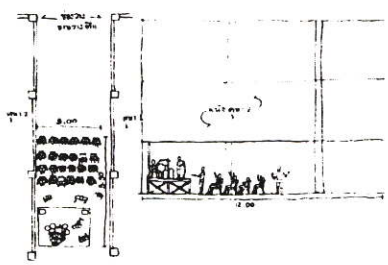
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	ประเภทเครื่องเรือนที่ใช้ คือ เวทีที่เจ้าหน้าที่เตรียมไว้ และเก้าอี้พลาสติก มีเครื่องดนตรี เครื่องเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 แสดงกิจกรรมพฤติกรรมของเด็กหญิงที่อาศัยในบ้านกลุ่มพันธกิจช่วงเวลา 17.00-21.00 น.

ข้อมูลเชิงพฤติกรรม / เวลา	**ช่วงเวลา 17.00-21.00 น.**
กิจกรรม	ทำอาหารเย็น ตอนห้าโมงเย็น และทานอาหารหกโมงเย็นถึง 1ทุ่ม จากนั้นช่วยกันเก็บกวาดทำความสะอาดศูนย์และบ้านพัก อาบน้ำและนอนปรึกษาและพูดคุยปรับทุกข์กับครูเวร
พฤติกรรม	ใช้ช่วงเวลาหัวค่ำเด็กจะนั่งและนอนเล่นกันเป็นกลุ่ม โดยมีครูหรือเจ้าหน้าที่ ที่เป็นเวร มานั่งเล่นพูดคุยกับเด็ก ๆ อยู่ในวงสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เด็ก ๆได้ปลดปล่อยความทุกข์และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ได้กำลังใจจากครูและเพื่อน ๆ ที่เป็นเด็กเร่ร่อนเช่นกัน
พื้นที่	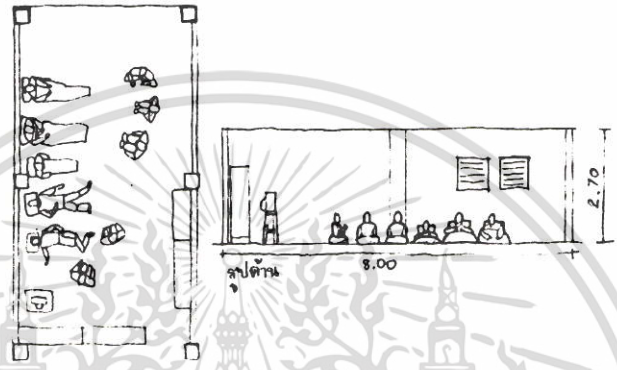
อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	หมอนหนุน ผ้าห่มและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มีเพียงพัดลม

จากตารางกิจกรรมดังกล่าวนำมาสรุปจำนวนเครื่องเรือนและขนาดของเครื่องเรือนได้ดังนี้

ตารางที่ 4.19 แสดงบริเวณพื้นที่ภายในบ้านกลุ่มพันธกิจประกอบได้ด้วยประเภทเครื่องเรือนขนาดและจำนวน

พื้นที่	ประเภทเครื่องเรือน	ขนาด	จำนวน
1. ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์	1. ชุดม้าหินประกอบไปด้วย	1.20x1.20x0.75	1
	โต๊ะหิน	0.45x0.80x0.45	2
	ม้าหิน		
2. ห้องรับแขก	1. เก้าอี้รับแขก	0.60x0.60x0.45	2
	2. โต๊ะกลาง	0.50x0.50x0.45	1
	3. ชั้นวางหนังสือ	0.40x1.00x1.00	1
	4. ตู้โชว์	0.60x0.60x1.00	1
3. สำนักงาน	1. โต๊ะคอมพิวเตอร์	0.60x1.20x0.70	1
	2. เก้าอี้	0.45x0.45x0.45	1
	3. ชั้นวางหนังสือ	0.60x1.50x1.00	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

พื้นที่	ประเภทเครื่องเรือน	ขนาด	จำนวน
4. ครัวครู	-	-	-
5. ห้องน้ำครู	1. โถปัสสาวะ	0.50x0.70	1
6. ห้องเรียนกศน.	1. โต๊ะเขียนหนังสือ	1.50x3.00x0.75	1
	2. เก้าอี้	0.45x0.45x0.45	10
	3. ชั้นวางทีวี	0.50x0.90x0.75	1
	4. กระดานไวท์บอร์ด	3.00x2.00	1
	5. คอมพิวเตอร์	-	-
	6. เครื่องปริ๊นเตอร์	-	-
	7. วีดีโอ	-	-
	8. ลำโพง	0.40x0.40x0.65	3
7. ห้องพักครู	-	-	-
8. โถงกิจกรรม	1. โต๊ะปิงปอง	1.50x2.80x0.80	1
	2. ชั้นวางทีวี	0.60x0.40x0.70	1
	3. ตู้เก็บหนังสือ	1.20x0.40x0.90	1
	4. ตู้เก็บหนังสือโครงเหล็ก	0.40x1.65x0.50	1
	5. ตู้เย็น	0.50x0.52x1.20	1
	6. ตู้กับข้าว	0.40x0.90x1.65	1
9. ที่ทานอาหาร	-	-	-
10. ครัวเด็ก	1. ซิงค์ล้างจาน	0.80x0.40x0.80	1
	2. เตาทำอาหาร	0.70x1.50x0.75	1
	3. ถังแก๊ส		
11. ลานซักล้าง	-	-	-
12. ห้องน้ำเด็ก	1. โถปัสสาวะ	0.50x0.70	1
13. ห้องนอนชั้น2	1. ฟูกนอน	0.90x1.90	2
14. ห้องนอนชั้น3	1. เตียงนอน2ชั้น	1.00x2.00x1.45	2
15. ห้องนอนครูเวร	-	-	-

แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มเด็กหญิงและครูผู้ดูแลเด็กภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงวันธรรมดา(จันทร์-ศุกร์) และวันหยุด(เสาร์-อาทิตย์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลา 0.06-10.30 น.

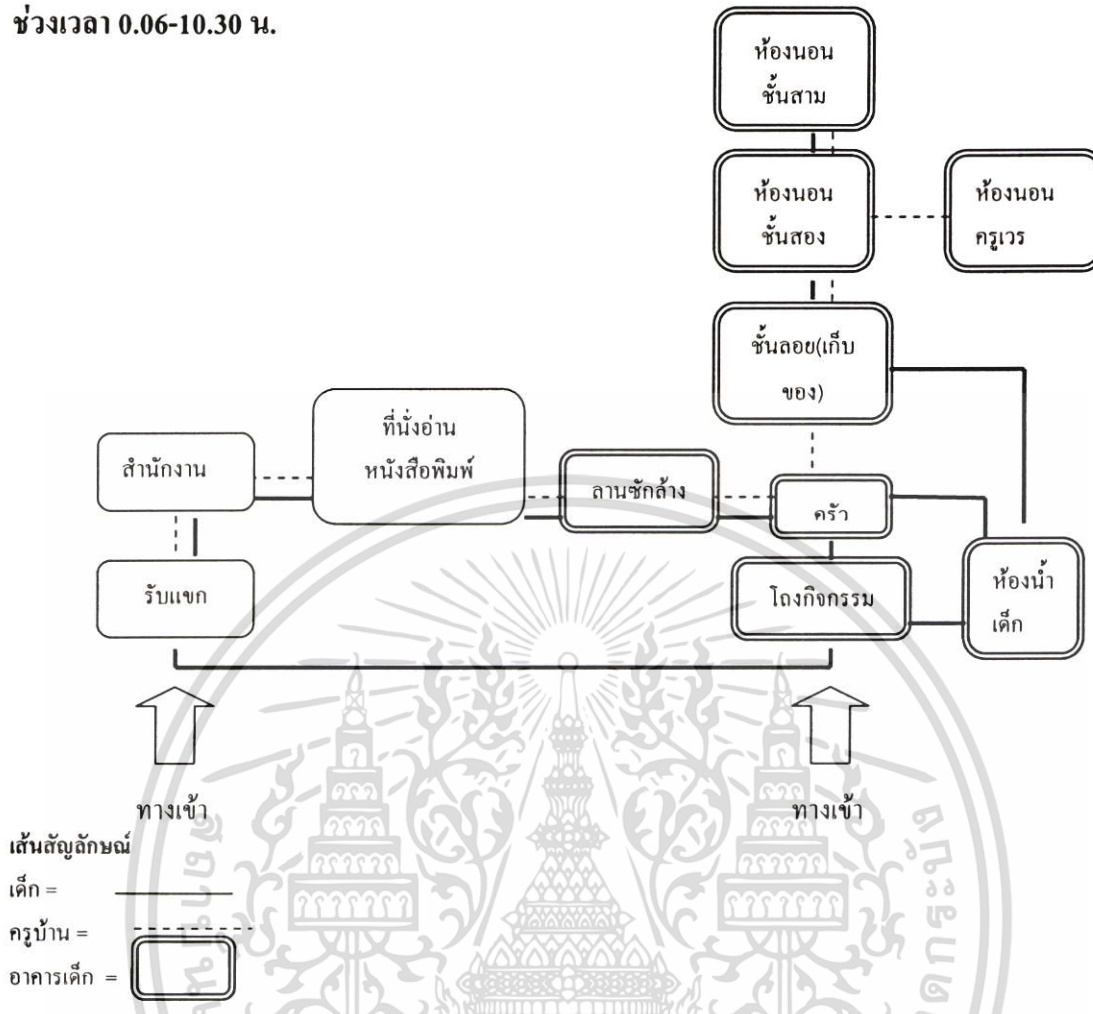

ภาพที่ 4.36 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 0.06-10.30 น.

การใช้พื้นที่ของเด็กที่มาอาศัยบ้านพักกลุ่มพันธกิจชั่วคราวนั้น เด็กหญิงจะพักอยู่ชั้นบนซึ่งเป็นห้องพักชั้นสองและชั้นสาม เด็กชายจะอาศัยนอนส่วนโถงกิจกรรม ครูเวรนอนชั้นสองซึ่งสามารถดูแลเด็กชั้นสามและชั้นสองและชั้นล่าง ใช้วิธีเดินขึ้น-ลง แต่ก็มีปัญหาบ้างหากเด็กไม่ยอมนอนเด็กจะเล่นกัน หากครูอยู่ชั้นล่าง เด็กที่อยู่ชั้นสามจะแอบเล่นกันและมีเด็กชายขึ้นไปหาเด็กหญิงซึ่งรู้จักกันและส่งสารเสพติดให้ ทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง จากนั้นเด็กตื่นนอนโดยมีครูปลุกเด็กจะใช้ห้องน้ำ และลานซักล้าง ล้างหน้า แปรงฟัน และไปนั่งทำสมาธิห้องรับแขก โดยเดินทางได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าผ่านโถงกิจกรรมแต่ครูจะเดินทางด้านหลังผ่านครัว ลานซักล้าง ที่นั่งอ่านหนังสือ สำนักงาน จากนั้นเด็กจะมาทำอาหารที่ครัวและยกไปรับประทานยังโถงกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มเด็กหญิงและครูผู้ดูแลเด็กภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) และวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์)

ช่วงเวลา 10.00-12.00 น.

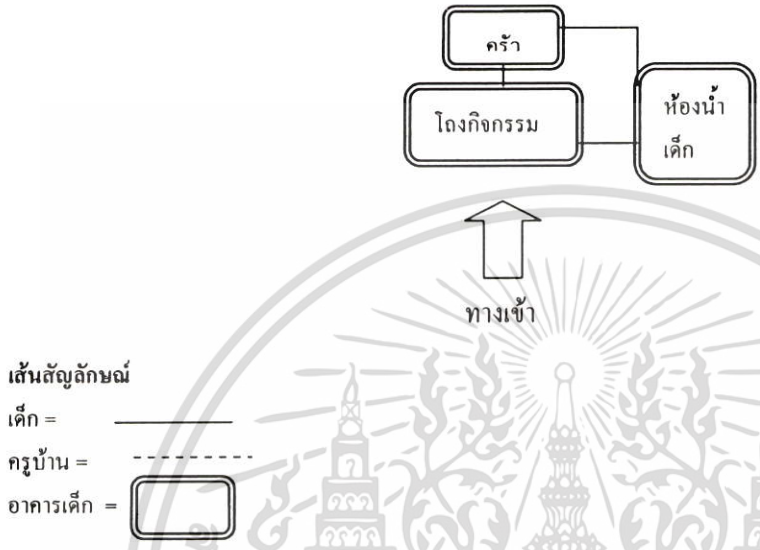

ภาพที่ 4.37 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง10.00-12.00 น.

ช่วงสาย ๆ เด็กจะพักผ่อนตามอัธยาศัย นั่งเล่น พูดคุยเล่นกัน กับครูและเพื่อน ส่วนใหญ่จะนั่งที่โถงกิจกรรม หรือห้องรับแขก นั่งดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือการ์ตูน และใกล้เที่ยงครูจะเตรียมอาหารหากไม่ทำเอง ครูจะสั่งจากร้านอาหารข้างบ้านพัก ให้เด็ก ๆทาน ทานอาหารเสร็จเด็ก ๆจะอ่านหนังสือ ว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ฝึกให้เด็กได้เป็นคนช่างอ่าน รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ของส่วนโถงกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มเด็กหญิงและครูผู้ดูแลเด็กภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) และวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์)

ช่วงเวลา 12.00-17.00 น.

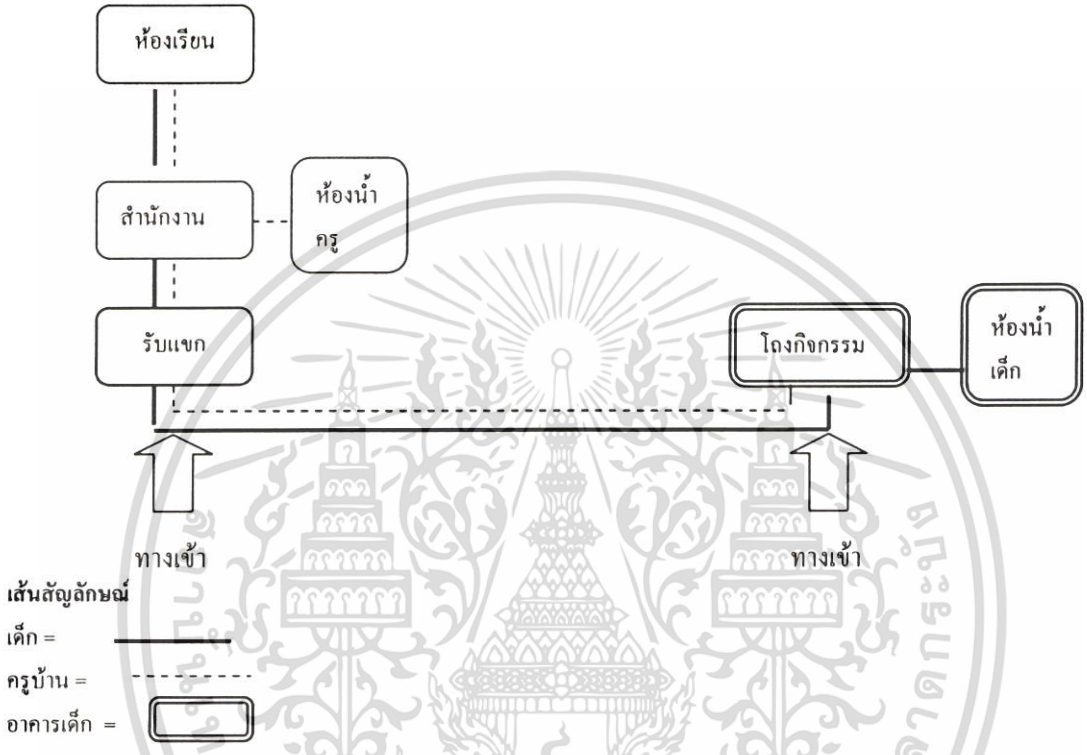

ภาพที่ 4.38 แผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง12.00-17.00 น.

หลังจากรับประทานอาหารและอ่านหนังสือพิมพ์แล้ว ครูจะมีกิจกรรมช่วงบ่าย สลับกันไป เช่น วันศุกร์มีการศึกษานอกโรงเรียนเด็กภายนอกที่ครูข้างถนนทำความคุ้นเคยและชักจูงให้คำแนะนำว่าที่บ้านมีการเรียนการสอน เด็กที่ต้องการศึกษาต่อจะมาทุกวันศุกร์ จะมีครูมาสอน เด็กๆ จะเรียนกันอาคารสำนักงานชั้นบนจะกั้นเป็นเรียน มีการฉายวีดีทัศน์ อบรมกลุ่ม มีการสอบวัดผลเลื่อนชั้น ได้วุฒิการศึกษาเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่6 หากเป็นวันธรรมดาจะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางด้านอาชีพต่าง ๆ งานประดิษฐ์ ศิลปะ ตัดเย็บ อบรบกลุ่มศึกษา เด็กและครูจะทำกิจกรรมกันที่โถงกิจกรรมและพักเล่นกีฬา แล้วแต่เด็ก ๆ เลือก เพื่อเป็นการออกกำลังกาย โดยมีครูดูแลห่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของกลุ่มเด็กหญิงและครูผู้ดูแลเด็กภายในบ้านกลุ่มพันธกิจจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงวันธรรมดา(จันทร์-ศุกร์) และวันหยุด(เสาร์-อาทิตย์)
ช่วงเวลา 17.00-21.00 น.

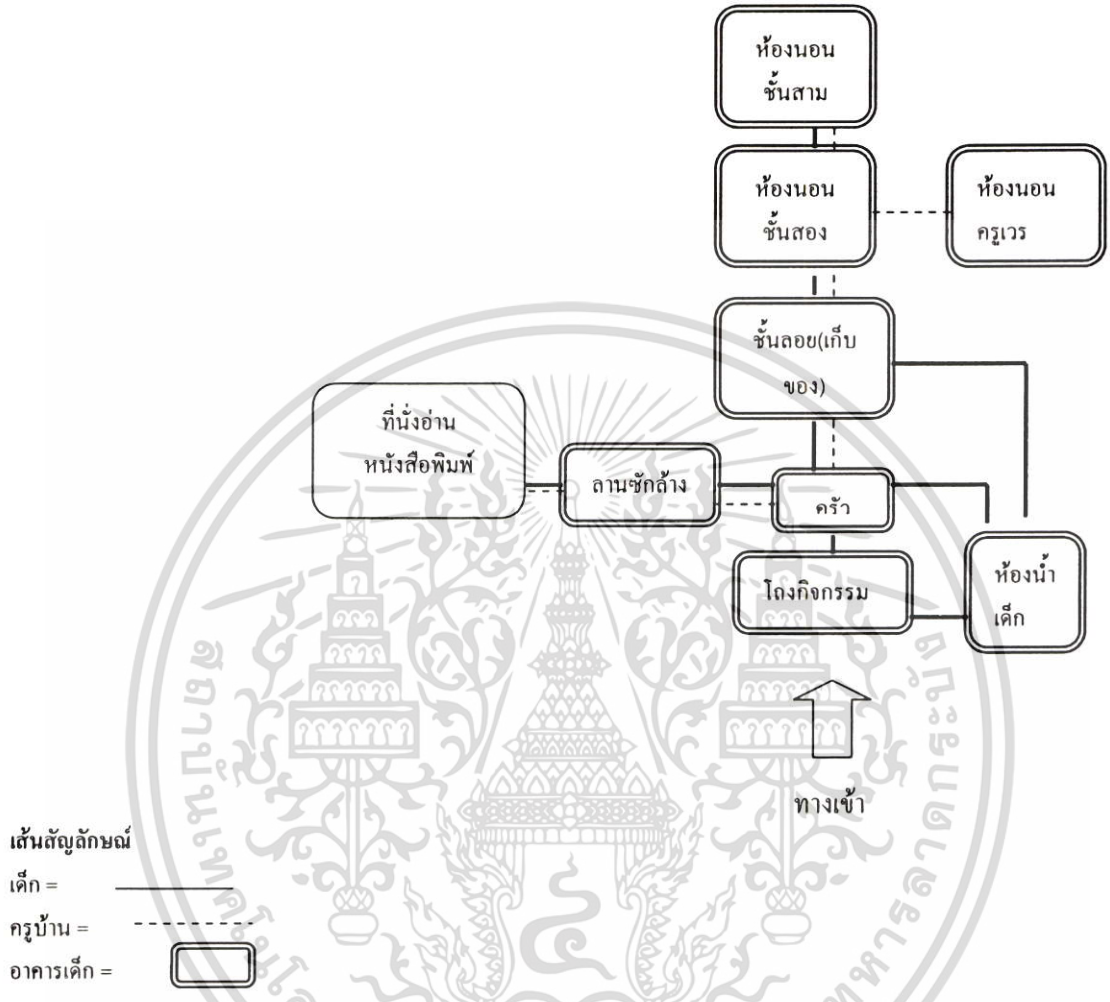

ภาพที่ 4.39 แสดงแผนผังการใช้พื้นที่ภายในบ้านพักกลุ่มพันธกิจในช่วง 17.00-21.00 น.

หลังจากนั้นเด็กและครูช่วยกันทำอาหารเย็น นั่งทานกันบริเวณโถงกิจกรรมเช่นเดิม และออกมานั่งเล่นที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์หลังบ้าน นั่งเล่นกีตาร์ ร้องเพลง นั่งคุยเล่น พอค่ำครูให้เด็กเก็บกวาดทำความสะอาดครัว โถงกิจกรรม เพื่อเตรียมเป็นที่นอนของเด็กชาย จากนั้นนอนดูโทรทัศน์บริเวณชั้นล่างโถงกิจกรรม และปรึกษาพูดคุยปรับทุกข์ระหว่างเด็กและครูเวร จากนั้นเด็กหญิงจะทยอยกันไปนอนชั้นบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 สรุปข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคมภายหลังการเข้าใช้พื้นที่

ตารางที่ 4.20 แสดงข้อดี-ข้อเสียของรูปแบบการจัดผังพื้นภายในบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคมภายหลังการเข้าใช้พื้นที่

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
1. โถงเอนกประสงค์,	1. โถงเอนกประสงค์นี้จัดได้ว่ามีความสำคัญเป็นหัวใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในร่มภายในบ้านเป็นศูนย์รวมของเด็กเล็ก เด็กโต ครู และบุคคลผู้ใช้บริการ 2. พื้นที่นี่สามารถใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมได้หลากหลายประเภทไม่ว่าจะเป็น นั่งเล่น , นอนเล่น , อ่านหนังสือพิมพ์ , ดูทีวี , ทานอาหาร , ทำงานศิลปะ , พูดคุยปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่มาเยี่ยม เพียงแต่ใช้กันในช่วงเวลาต่างกัน 3. พื้นที่นี่ทำความสะอาดง่าย ไม่เป็นพื้นที่อับ มีลมพัดผ่าน 4. มีแสงสว่างเข้าอย่างทั่วถึง 5.เด็กที่มาใช้บริการเข้าถึงได้ง่าย	1. จากการศึกษาพฤติกรรมและกิจกรรมพบว่า พื้นที่โถงเอนกประสงค์มีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1.ในขณะที่เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดเสียงไปรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณอาคารข้างเคียง 2. พื้นที่เกิดการใช้ทับซ้อนกัน ทำให้บ้างกิจกรรมไม่สามารถมีเครื่องเรือนที่เหมาะสมได้ และมีพื้นที่จำกัด เช่น เป็นพื้นที่เดียงกันกับพื้นที่นอนเล่น และพื้นที่ทานอาหาร ทำให้ไม่สามารถมีจะวางโต๊ะและเก้าอี้ได้ 3. บริเวณนี้ใกล้กับส่วนห้องน้ำ ทำให้กลิ่นจากห้องน้ำมารบ กวนสมาธิในการทำกิจกรรมนั่งสมาธิได้ 4. ไม่เกิดภาวะความเป็นส่วนตัวในการทำกิจกรรมอ่านหนังสือ หรือการนอนเล่นนั่งเล่นเพราะผู้คนอื่นเดินผ่านไปมา(ใกล้ทางเดิน) พบเห็นได้ง่าย 5. พื้นที่ไม่ได้รองด้วยเบาะอาจเย็นเกินไปไม่เหมาะสมในการนอน 6. เกิดความหนาแน่นจากการทำกิจกรรมเมื่อมีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
2. ส่วนติดต่อและเก็บแฟ้มประวัติเด็ก	1. แยกการใช้พื้นที่นี้เป็นสัดส่วนโดยเป็นส่วนสำนักงานของเจ้าหน้าและเป็นที่ติดต่อสำหรับบุคลภายนอก 2. เป็นส่วนแสดงงานกิจกรรมที่เด็ก ๆ ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และเก็บเอกสารแฟ้มประวัติของเด็ก 3. มีความเพียงพอในเครื่องเรือน เช่น ชุดรับแขก โต๊ะทำงานและเก้าอี้ ตู้โชว์ ตู้เก็บแฟ้มประวัติ 4. มีพื้นที่เพียงพอต่อกิจกรรมและจำนวนผู้ใช้สอย	1. เด็กชอบมาใช้พื้นที่นี้เพราะต้องการใกล้ตัวครู แต่พื้นที่ไม่เพียงพอต้องนั่งพื้น 2. บรรยากาศไม่สื่อถึงการแสดงความเป็นอยู่ของเด็กเมื่อมีการวางชั้นโชว์ผลงานของเด็ก
3. ส่วนครัว	1. มีส่วนที่สามารถทำอาหารด้านนอกอาคาร(ครัวไทย) เพื่อไม่ส่งกลิ่นยังตัวอาคาร 2. ใกล้กับส่วนซักล้าง 3. มีส่วน เตรียม-ล้าง-ทำ	1. กลิ่นอาหารรบกวนกับส่วนทำกิจกรรมพักผ่อนหลังบ้าน หรือเวลาเด็กอ่านหนังสือ
4. ส่วนพักผ่อน	1. เด็กสามารถใช้ส่วนนี้ในการนั่งเล่นพักผ่อน หลบสายตาผู้คนภายนอกได้ทำให้เป็นส่วนตัวมากขึ้น	1. พื้นที่ติดกับส่วนที่พักคนงานด้านหลัง ไม่ปลอดภัยและไม่เป็นส่วนตัว 2. เป็นพื้นที่อับชื้น เพราะใกล้กับส่วนตากผ้า
ส่วนห้องน้ำ	1. สะดวกต่อการใช้งานในบริเวณชั้นล่าง	1. มีพื้นที่น้อยเกินไปสำหรับการใช้งาน เพราะเด็กทุกคนต้องใช้ส่วนบริเวณนี้ส่วนเดียว (ห้องน้ำชั้น 2,3 ชำรุด)
7. ส่วนแปลงเกษตร	1. พื้นที่ติดกับส่วนครัวหากมีการปลูกพืชสวนครัว สามารถหยิบใช้ได้สะดวก	1. มีพื้นที่น้อยและปัจจุบันเกิดการเสื่อมโทรมกลายเป็นที่ทิ้งเศษขยะเปียก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

การจัดผังพื้น	ข้อดี	ข้อเสีย
8. ส่วนห้องเรียน	1. มีพื้นที่ อุปกรณ์,เครื่องเรือน เหมาะสมในกิจกรรมการเรียน และพื้นที่นี้ยังใช้ในการประชุมเจ้าหน้าที่ ในการบริหารงานช่วยเหลือเด็ก	
9. ส่วนห้องนอน	1. มีเตียง 2 ชั้นให้เด็กเพราะจากแบบสอบถามพบว่าเด็กส่วนหนึ่งชอบนอนเตียง 2 ชั้นเพียงให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัว	1. พื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานต่อเด็ก 1 คน 2. อุปกรณ์เครื่องเรือนชำรุด 3. บรรยากาศไม่สร้างความอบอุ่นปลอดภัย 4. ไม่สะดวกต่อการเข้าใช้ห้องน้ำในยามวิกาล (ห้องน้ำชั้นล่าง) 5. ไม่สร้างบรรยากาศให้เหมาะกับเด็กวัยรุ่นหญิง ผู้ใช้บริการ 6. ไม่จัดแบ่งห้องนอนชาย ห้องนอนหญิง (นอนรวมกันทั้งชายหญิง)
9. ส่วนห้องนอน	1. มีเตียง 2 ชั้นให้เด็กเพราะจากแบบสอบถามพบว่าเด็กส่วนหนึ่งชอบนอนเตียง 2 ชั้นเพียงให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัว	1. พื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานต่อเด็ก1 คน 2. อุปกรณ์เครื่องเรือนชำรุด 3.บรรยากาศไม่สร้างความอบอุ่นปลอดภัย 4.ไม่สะดวกต่อการเข้าใช้ห้องน้ำในยามวิกาล (ห้องน้ำชั้นล่าง) 5.ไม่สร้างบรรยากาศให้เหมาะกับเด็กวัยรุ่นหญิง ผู้ใช้บริการ 6.ไม่จัดแบ่งห้องนอนชาย ห้องนอนหญิง (นอนรวมกันทั้งชายหญิง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4 สรุปปัญหาของบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

จากการศึกษาเรื่องกิจกรรม พฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนที่เข้าใช้บ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม ที่ศึกษาทางด้านสภาพแวดล้อมภายในเชิงพื้นที่ ทำให้ทราบถึงปัญหาของบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม เด็กดังนี้ (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 แสดงสรุปปัญหาของบ้านเปิดกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม

วิเคราะห์ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
1) ตำแหน่งของบ้านเปิดอยู่ในที่ใกล้ชุมชน ทำให้ส่งเสียงรบกวนในขณะทำกิจกรรม ทำให้ชุมชนไม่ยอมรับ และมองเด็กเหล่านี้ในแง่ลบรวมถึงไม่เข้าใจวิธีการช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนในการจัดกิจกรรมปรับพฤติกรรมที่จัดขึ้น ตัวอาคารของบ้านเปิดไม่เหมาะสม (อาคารพาณิชย์ 2 คูหา) 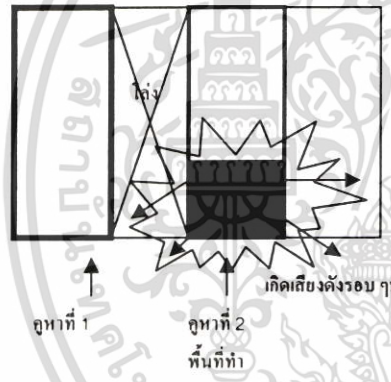 	ควรมีบริเวณของตัวบ้านซึ่งทำให้ลดเสียงดังของเด็กได้ 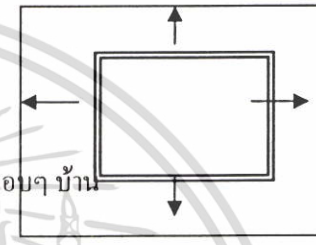 บริเวณรอบๆ บ้าน ให้มีพื้นที่ทำกิจกรรมเป็นศูนย์กลางของบ้าน เพราะทำให้เสียงไม่ไปรบกวนเพื่อนบ้าน การใช้อาคารควรเลือกอาคาร 2 คูหาที่อยู่ติดกัน เพื่อเพิ่มเนื้อที่ได้กว้างขึ้น 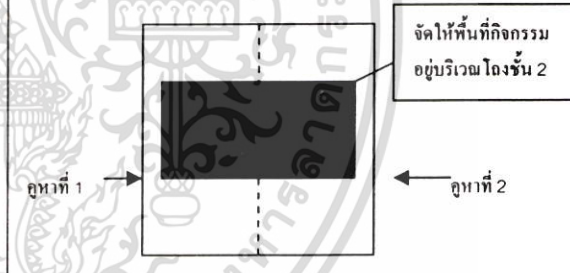
2) ขนาดของพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอต่อกิจกรรม เช่น กิจกรรมการนอน พื้นที่การนอนต่อเด็ก 1 คน มีเพียง กิจกรรมการรับประทานอาหาร กิจกรรมกีฬา	ย้ายกิจกรรมที่เกิดในพื้นที่ส่วนโถงชั้นล่างคูหาที่ 2 หากิจกรรมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่อื่นภายในชั้นล่าง ๆ เช่น กิจกรรมทำสมาธิ เพราะพื้นที่ไม่ต้องมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ชั้นล่าง และต้องการบรรยากาศที่เงียบสงบ ควรจัดพื้นที่นี้อยู่ส่วนโถง ชั้น 2 ส่วนพื้นที่รับประทานควรจัดให้มีโต๊ะพับหรือ โต๊ะที่มีการเก็บ หรือเคลื่อนย้ายสะดวก เมื่อมีกิจกรรมนี้เกิดขึ้น จะสามารถใช้พื้นที่กิจกรรมนี้ได้ และไม่ทำให้พื้นเลอะเทอะ สำหรับนอนเล่น ,นั่งเล่น ส่วนกิจกรรมกีฬา พื้นที่ภายในบ้านเปิดไม่เอื้ออำนวยต่อการเล่นกีฬากลางแจ้ง ทางครูควรจัดเวลาในการนำเด็ก ไปใช้สนามกีฬาสาธารณะในบริเวณใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

วิเคราะห์ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
3) บรรยากาศไม่เอื้อต่อการปรับพฤติกรรม	บรรยากาศที่ดีต่อการปรับพฤติกรรมควรมีบรรยากาศที่ร่มรื่น เย็นสบาย ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีพื้นที่ให้เด็กเกิดการกระทำร่วมกับผู้อื่นได้ และเมื่อเด็กต้องการความเป็นส่วนตัวหรือปลีกตัว ออกจากกลุ่มคน เพราะคนมีการกระทำกันมากจนเกิดไป (ทฤษฎีภาวะความเป็นส่วนตัว) ต้องมีพื้นที่นั่งเล่น หรืออ่านหนังสือ เพื่อผ่อนคลายได้บ้าง เพื่อลดความก้าวร้าวของเด็กลงได้บ้าง
4) เครื่องเรือน และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ	เครื่องเรือนที่เหมาะสมในการใช้งานของเด็กประเภทนี้ ต้องเป็นเครื่องเรือนที่แข็งแรง คงทน มีประโยชน์การใช้งานได้หลากหลาย น้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายสะดวก ไม่หรูหรา และต้องคำนึงถึงความปลอดภัย เพราะเด็กไม่ได้คำนึงถึงและระมัดระวังในการใช้งาน เช่น โต๊ะอาหาร , เก้าอี้, ตู้เก็บของ ,ชั้นวางของ,ตู้เก็บเสื้อผ้า ,เตียงนอน ,โต๊ะเขียนหนังสือ
5) พื้นที่ไม่เกิดความเป็นส่วนตัว การนอน	จัดให้มีฟูกนอนหรือเตียงเดี่ยวสำหรับเด็กแต่ละคน เพื่อทำให้เกิดอาณาเขตในการนอน และเกิดความเป็นส่วนตัว
6) พื้นที่เอนกประสงค์ที่เกิดขึ้น เป็นพื้นที่ใช้สอยรวมที่ใช้สำหรับประกอบกิจกรรมหลาย ๆอย่างรวมทั้งกิจกรรมนอน	ควรแยกพื้นที่ หรือภายในพื้นที่เดียวกันมีฉากหรือม่านที่ปรับให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่

จากแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ครูผู้ดูแลเด็กเร่ร่อนหญิงเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2543 (นางสาวลำพู สุภาโรส, ผู้ประสานงานโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงสมุทรปราการ) พบว่ามีประเด็นปัญหาเกี่ยวข้องกับทางสังคมศาสตร์ 3 ประเด็น ดังนี้

1. มีปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน คือ ชุมชน สังคมยังไม่เข้าใจปัญหาเด็กเร่ร่อน เด็กเร่ร่อนจะถูกรังเกียจ ถูกเพ่งเล็งว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้แก้ปัญหายากขึ้น ปัญหาชุมชนใกล้เคียงมีเด็กวัยรุ่นมาทะเลาะกับเด็กที่พักที่บ้าน เสื้อผ้าหาย การลักขโมย มีการติดต่อเด็กหญิงไปขายบริการ
2. ปัญหาตัวเด็กเองค่อนข้างอิสระ ร่วมกิจกรรมไม่ค่อยต่อเนื่อง
3. ปัญหาครอบครัวแตก ขาดที่พึ่งถูกกดดันจากพ่อหรือแม่เลี้ยง

แนวทางการแก้ไข จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์กับสังคม ชุมชน ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมีงานวิจัยรองรับ จัดให้มีครู(ครูข้างถนน) ลงพบปะกับเด็กในสถานที่ที่เด็กรวมกลุ่มกัน และจัดให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านเปิดสำหรับเด็กรวมทั้งให้มีปัจจัย 4 และกิจกรรมอื่น ๆ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสภาพเชิงทางกายภาพของอาคารสถานที่ ดังนี้

อาคารสถานที่ไม่เหมาะสม

1. ข้อจำกัดของบริเวณในอาคารสถานที่ อาคารที่เป็นที่พักอาศัยและจัดกิจกรรม มีบริเวณคับแคบและทึบ ขนาดพื้นที่บ้านเด็กเร่ร่อน สำหรับกิจกรรมปรับพฤติกรรมเด็กปัจจุบันไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กเร่ร่อน ต้องการพื้นที่จัดกิจกรรมที่กว้าง เช่น มีสนามไว้ให้เด็กเล่น มีสวนหย่อม มีต้นไม้เป็นสันทนาการกลางแจ้ง ต้องมีบริเวณกว้างระนาบออกไป ส่วนกิจกรรมสันทนาการในร่ม เป็นพื้นที่พอประมาณ เพราะเด็กที่เข้ามาใช้บริการมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกาย และพื้นฐานของแต่ละคน ความสนใจในกิจกรรมมีความหลากหลาย พื้นที่กว้างขวางและคนที่จะให้บริการและความเข้าใจเด็กจึงมีความสำคัญมากต่อตัวเด็ก

2. อากาศถ่ายเทไม่สะดวก และมีความปลอดภัยน้อยเพราะอยู่ในย่านผู้ใช้แรงงาน ไม่เกิดความรู้สึกอบอุ่นแก่เด็กที่เข้าพัก

แนวทางการแก้ไข การปรับปรุงสภาพบ้านให้ดีขึ้นเห็นว่า ควรแบ่งพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน แต่มีที่จำกัด เพราะเป็นอาคารพาณิชย์ที่เช่าอยู่ตามสัญญาของการเช่า ถ้าปรับปรุง เรื่องของพื้นที่ต้องกว้างดูแล้วไม่ถูกจำกัดบริเวณรอบ ๆ บ้านต้องไกลชุมชน เพราะเด็กกลุ่มนี้เสียงดัง ในขณะที่เขาทำกิจกรรมจะทำให้รบกวนคนข้างบ้าน

การแบ่งรายละเอียดของพื้นที่ สำหรับแต่ละกิจกรรม มีดังนี้ พื้นที่ห้องโถง 1 ห้อง ฝึกสมาธิ งานศิลปะ ที่นั่งในร่มก็เป็นบริเวณเดียวกัน ตะกร้อ ฟุตบอล แบตมินตัน กีฬาอื่น ๆ ต้องใช้บริเวณกว้าง สำหรับจัดกิจกรรม (ข้อจำกัดของบริเวณ)

4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กเร่ร่อนและเจ้าหน้าที่ประสานงานผู้ใช้บริการบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน

จากข้อมูลทางด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมและกิจกรรม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในบ้านสร้างสรรค์เด็ก (มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก) และโครงการบ้านพักเด็กหญิงเร่ร่อนในจังหวัดสมุทรปราการ (ศูนย์กลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม)นั้น ต่อไปนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้ถอดตัวแปรจากบทที่ 3 ด้านแบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าใช้บ้านเปิดชั่ว โดยแบ่งเป็นข้อมูลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1 ข้อมูลของเด็กเร่ร่อน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กเร่ร่อน ความพึงพอใจของเด็กผู้ใช้บริการ

ส่วนที่ 2 สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบ้านพัก

ส่วนที่ 3 สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพัก

4.3.2 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กเร่ร่อน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา หน้าที่ที่รับผิดชอบ รายได้ ความถี่ในการเดินทาง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนภายในองค์กร ได้แก่ ประเภทการเข้าใช้พื้นที่ ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนในองค์กร กลุ่มอายุเด็กที่เข้าใช้บริการ ความสนใจของวัยรุ่น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว การเสริมแรง การเลียนแบบ ความคับข้องใจ และภาวะความเป็นส่วนตัว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางด้านกายภาพ รูปแบบของการศึกษา และข้อมูลด้านกายภาพ การสัญจรภายใน ประเภทพื้นที่ใช้สอยภายใน รูปแบบ และจำนวนของเครื่องเรือน

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กเร่ร่อน ความพึงพอใจของเด็กผู้ใช้บริการ

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้บริการบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน จากบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน 2 แห่ง ใช้เวลาเก็บข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านทัศนคติของทั้งสองที่ คือ กลางเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 ถึงปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 เป็นช่วงทำการเก็บข้อมูลของบ้านสร้างสรรค์เด็ก มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก เนื่องจากเหตุผลที่มูลนิธิฯต้องการแยก เด็กชายและเด็กหญิงไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น ซึ่งที่พักเด็กหญิงจะรวมกับเด็กกำพร้าและเด็กเล็กที่บ้านอุปถัมภ์เด็กและทางเด็กหญิงดังกล่าวไม่เคยเร่ร่อนเป็นเพียงเด็กกำพร้าที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งตั้งแต่ยังเล็ก แต่กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มพันธกิจ (บ้านพักเด็กหญิง)

ข้อมูลของผู้เข้าใช้บ้านสร้างสรรค์เด็ก

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ-อายุ

บ้านสร้างฯ พบว่าเก็บข้อมูลเป็นเพศชายทั้งหมด 32 คน ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง ต่ำกว่า 13 ปี มีจำนวน 14 คน และรองลงมาในช่วง 13-15 ปี มีจำนวน 9 คน และที่สูงกว่า 18 ปี มีจำนวน 5 คน ส่วนน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 15-18 ปี มีจำนวน 3 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเก็บข้อมูลเพศหญิงทั้งหมดเช่นกัน 19 คน ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 15-18 ปี 16 คน มีบางส่วนในช่วงอายุ 13-15 ปี 1คนและสูงกว่า 18 ปี 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 แสดงอายุของเด็กเร่ร่อน

อายุ (ปี)	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
ต่ำกว่า 13 ปี	**14**	0
13-15 ปี	9	1
15-18 ปี	3	**16**
สูงกว่า 18 ปี	5	2
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ ภูมิลำเนา ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด 22 คน และ อยู่ภายในกรุงเทพมหานคร 10 คน เปรียบเทียบสัดส่วน ของเด็กต่างจังหวัดและเด็กกรุงเทพฯ 2.2 : 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ ภูมิลำเนา ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด 7 คน และ อยู่ภายในกรุงเทพมหานคร 12 คน เปรียบเทียบสัดส่วน ของเด็กต่างจังหวัดและเด็กกรุงเทพฯ 1.7 : 1 คน

ตารางที่ 4.23 แสดงภูมิลำเนาของเด็กเร่ร่อน

ภูมิลำเนา	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
กรุงเทพฯ	10	12
ต่างจังหวัด	22	7
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าโครงสร้างจำนวนพี่น้องของเด็ก ส่วนใหญ่มีที่มาพักมีจำนวนพี่น้องมากกว่า 4 คน ขึ้นไป จำนวน 11 คน , จำนวนพี่น้องจำนวน 3 คนรวมตัวเด็กด้วยมีจำนวนข้อมูล 10 คน, จำนวนพี่น้องจำนวน2 คนรวมตัวเด็กด้วยมีจำนวนข้อมูล 8 คน มีส่วนน้อยที่เป็นลูกคนเดียว 3 คน

กลุ่มพันธกิจฯ จำนวนพี่น้องของเด็กพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีที่มาพักมีจำนวนพี่น้องมากกว่า 4 คน ขึ้นไป จำนวน 9 คน และพี่น้อง 3 คนจำนวน 8 คน, 2 คนจำนวน 2 คน และ ไม่พบเป็นลูก คนเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนพี่น้องของเด็กเร่ร่อน

จำนวนพี่น้อง	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
มากกว่า 4 คน	11	9
3 คน	10	8
2 คน	8	2
ลูกคนเดียว	3	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ สาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้าน ส่วนใหญ่เกิดจากครอบครัว 19 คน รองลงมาเกิดจากเพื่อนชักชวน 9 คน และมีบางส่วนพ่อและแม่ส่งมาอยู่เองจำนวน 4 คน

กลุ่มพันธกิจฯ สาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้าน ส่วนใหญ่ออกมาใช้ชีวิตเอง 9 คน บางส่วนเกิดจากครอบครัว 5 คน จากเพื่อนชักชวน 5 คน

ตารางที่ 4.25 แสดงสาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้านของเด็กเร่ร่อน

สาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้าน	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
ครอบครัว	19	5
เพื่อนชักชวน	9	5
อื่นๆ	4	9
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ การใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักที่อื่น ๆ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคย 21 คน บางส่วนเคย 11 คน เด็กที่เคยใช้บริการของรัฐเพราะกระทำผิดจึงถูกจับ 8 คน ส่วนใช้บริการของเอกชนโดยสมัครใจ 24 คน

กลุ่มพันธกิจฯ การใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักที่อื่น ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เคย 15 คน บางส่วนไม่เคย 4 คน เด็กที่เคยใช้บริการของรัฐเพราะกระทำผิดจึงถูกจับ 3 คน ส่วนใช้บริการของเอกชนโดยสมัครใจ 16 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 แสดงการใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักที่อื่น ๆ ของเด็กเร่ร่อน

การใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักที่อื่น ๆ	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
ไม่เคย	**21**	4
เคย	11	**15**
รวม	**32**	**19**

ส่วนที่ 2 : สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบ้านพัก

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ ส่วนใหญ่เด็กรู้สึกพอใจ 15 คน ไปจนกระทั้งรู้สึกพอใจมาก 11 คน มีบางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 4 คน และส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 1 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 9 คน ไปจนกระทั้งรู้สึกพอใจมาก 4 คน มีบางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 6 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.27 แสดงความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	11	4
พอใจ	**15**	**9**
เฉย ๆ	4	6
ไม่พอใจ	1	0
ไม่พอใจมาก	1	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัย ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 17 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 10 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 4 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 1 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัย ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 7 คน และรู้สึกเฉย ๆ 7 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 3 คน และบางส่วนรู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่าเด็กไม่พอใจมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัยของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัย	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	10	3
พอใจ	17	7
เฉย ๆ	4	7
ไม่พอใจ	1	2
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	32	19

บ้านสร้างฯ พบว่าผลความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 11 คน มีส่วนน้อยรู้สึกเฉย ๆ 5 คน และผลไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน เช่นกัน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพักส่วนใหญ่ รู้สึกเฉย ๆ 6 คน และรู้สึกพอใจ 6 คน ไปจนถึงรู้สึกพอใจมาก 5 คนรู้สึกแต่มีส่วนน้อยที่รู้สึกไม่พอใจ 2 คน

ตารางที่ 4.29 แสดงความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพัก	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	11	5
พอใจ	16	6
เฉย ๆ	5	6
ไม่พอใจ	0	2
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	32	19

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยของตัวท่านเองภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 18 คน จนถึงรู้สึกพอใจมาก 6 คน รู้สึกเฉย ๆ 5 คน บางส่วนรู้สึกไม่พอใจ 2 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 2 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยของตัวท่านเองภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 8 คน และเฉย ๆ 7 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจ 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.30 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอย	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	6	2
พอใจ	**18**	**8**
เฉย ๆ	5	7
ไม่พอใจ	2	2
ไม่พอใจมาก	2	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัวเมื่ออยู่ภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 15 คน และรู้สึกพอใจมาก 10 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 4 คน และรู้สึกไม่พอใจ 3 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัวเมื่ออยู่ภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 8 คน รองลงมารู้สึกเฉย ๆ 6 คน มีบางส่วนรู้สึกไม่พอใจ 4 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 1 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.31 แสดงความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัวของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัว	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	10	1
พอใจ	**15**	**8**
เฉย ๆ	4	6
ไม่พอใจ	3	4
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 19 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 7 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 4 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 9 คน รองลงมารู้สึกเฉย ๆ 6 คน และบางส่วนรู้สึกพอใจมาก 4 คน รู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.32 แสดงความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพัก	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	7	4
พอใจ	19	9
เฉย ๆ	4	6
ไม่พอใจ	2	0
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	32	19

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพักส่วนใหญ่เด็กชายรู้สึกพอใจ 17 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 11 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 4 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 9 คน รองลงมารู้สึกเฉย ๆ 5 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 3 คน ส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 1 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน

ตารางที่ 4.33 แสดงความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพัก	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	11	3
พอใจ	17	9
เฉย ๆ	13	13
ไม่พอใจ	0	1
ไม่พอใจมาก	0	1
รวม	32	19

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจมาก 13 คน รองลงมารู้สึกพอใจ 12 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 1 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพักส่วนใหญ่รู้สึกพอใจมาก 11 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกเฉย ๆ 3 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.34 แสดงความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพักของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพัก	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	**13**	**11**
พอใจ	12	5
เฉย ๆ	6	3
ไม่พอใจ	1	0
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของบ้านส่วนใหญ่รู้สึกกว้าง 20 คนบางส่วนรู้สึกกว้างมาก 4 คนและรู้สึกเฉย ๆ 4 คน ส่วนน้อยรู้สึกแคบ 2 คน และรู้สึกแคบมาก 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของบ้านส่วนใหญ่รู้สึกกว้าง 9 คน พบว่าบางส่วนเด็กหญิงรู้สึกกว้างมาก 3 คน,รู้สึกเฉย ๆ 3 คน ,รู้สึกแคบ 3 คน ส่วนน้อยรู้สึกแคบมาก 1 คน

ตารางที่ 4.35 แสดงความพึงพอใจต่อขนาดของบ้านของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อขนาดของบ้าน	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
กว้างมาก	4	3
กว้าง	**20**	**9**
เฉย ๆ	4	3
แคบ	2	3
แคบมาก	1	1
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคารส่วนใหญ่รู้สึกสว่าง 18 คน รองลงมา รู้สึกเฉย ๆ 6 คนและ รู้สึกสว่างมาก 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกสลัว 1 คนและ รู้สึกมืดมาก 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคารส่วนใหญ่รู้สึกสว่าง 12 คน และบางส่วนรู้สึกสว่างมาก 4 คน รู้สึกเฉย ๆ 3 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกสลัว 0 คน รู้สึกมืดมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 แสดงความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคารของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคาร	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
สว่างมาก	5	4
สว่าง	**18**	**12**
เฉย ๆ	6	3
สลัว	1	0
มืดมาก	1	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการระบายอากาศส่วนใหญ่รู้สึกโปร่ง 19 คน บางส่วนรู้สึกโปร่งมาก 9 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 3 คน และรู้สึกมืดมาก 3 คน ไม่พบข้อมูลในการตอบรู้สึกทึบ 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อการระบายอากาศส่วนใหญ่รู้สึกโปร่ง 11 คน รองลงมารู้สึกโปร่งมาก 4 คน บางส่วนรู้สึกเฉย ๆ 2 คน รู้สึกทึบ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกมืดมาก 0 คน

ตารางที่ 4.37 แสดงความพึงพอใจต่อการระบายอากาศของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อการระบายอากาศ	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
โปร่งมาก	9	4
โปร่ง	**19**	**11**
เฉย ๆ	3	2
ทึบ	0	2
มืดมาก	3	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อความเย็นสบายส่วนใหญ่รู้สึกเย็นสบาย 29 คน มีส่วนน้อยรู้สึกหนาว 2 คนและรู้สึกหนาวมาก 1 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกร้อน 0 คน รู้สึกร้อนมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อความเย็นสบาย ส่วนใหญ่รู้สึกเย็นสบาย11 คน บางส่วนรู้สึกร้อน 7 คน มีส่วนน้อยรู้สึกหนาว 1 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกหนาวมาก 0คน รู้สึกร้อนมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.38 แสดงความพึงพอใจต่อความเย็นสบายของเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจต่อความเย็นสบาย	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
หนาวมาก	2	0
หนาว	1	1
เย็นสบาย	**29**	**11**
ร้อน	0	7
ร้อนมาก	0	0
รวม	**32**	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจโดยรวม ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 22 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 7 คน และส่วนน้อยรู้สึกเฉย ๆ 3คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจโดยรวม ส่วนใหญ่เด็กรู้สึกเฉย ๆ 7คน รู้สึกพอใจ 6 คน และรู้สึกพอใจมาก 6 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.39 แสดงความพึงพอใจโดยรวมเด็กเร่ร่อน

ความพึงพอใจโดยรวม	บ้านสร้างฯ จำนวน (คน)	กลุ่มพันธกิจ จำนวน (คน)
พอใจมาก	7	6
พอใจ	**22**	6
เฉย ๆ	3	**7**
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจมาก	0	0
รวม	**32**	**19**

ส่วนที่ 3 : สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพัก

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสนาม ซึ่งส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 17 คน รองลงมารู้สึกเฉยๆ 6 คน และรู้สึกไม่พอใจ 5 คน และในส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 2 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของสนาม ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 19 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 6 คน และรู้สึกเฉยๆ 6 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆสนาม ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 21 คน รองลงมารู้สึกเฉยๆ 7 คน และส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจ 1คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสนาม ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน รองลงมารู้สึกพอใจ 6 คน มีส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจ 2 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของสนาม ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 7 คนและรู้สึกเฉยๆ 6 คน มีบางส่วนรู้สึกไม่พอใจ 5 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน ไม่พบข้อมูลรู้สึกพอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆสนาม ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน , รู้สึกไม่พอใจ 2 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 2 คน

ตารางที่ 4.40 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพัก

สนาม

บ้านสร้างฯ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบของสนาม	2	**17**	6	5	2	**32**
ขนาดของสนาม	6	**19**	6	2	0	**32**
พื้นที่รอบๆสนาม	2	**21**	7	1	0	**32**
กลุ่มพันธกิจ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	2	6	**8**	2	1	**19**
ขนาด	0	**7**	6	5	1	**19**
พื้นที่รอบๆ	2	5	**8**	2	2	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ภายในบ้านพักใช้สนามรูปแบบสนามโล่งกลางแจ้งปูหญ้ามากที่สุด 35% รองลงมาสนามลานปูน 24% สนามโล่งกลางแจ้งลานดิน 23% และต้องการสนามโล่งกลางแจ้งพื้นอิฐ 18%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ภายในบ้านพักใช้สนามรูปแบบสนามลานปูน 31% มากที่สุด รองลงมาเป็นสนามโล่งกลางแจ้งลานดิน 25% และอันดับสุดท้ายสนามโล่งกลางแจ้งปูหญ้า 22% และสนามโล่งกลางแจ้งพื้นอิฐ 22%

ตารางที่ 4.41 แสดงความต้องการให้ภายในบ้านพักใช้สนาม

			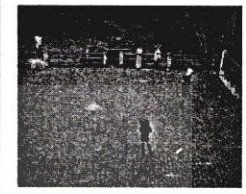
บ้านสร้างฯ			
35%	24%	23%	18%
		กลุ่มพันธกิจ	
22%	**31%**	25%	22%

ส่วนลานกิจกรรม

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 18 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 10 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 4 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ 0 คน รู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 18 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 11 คน มีส่วนน้อยรู้สึกเฉยๆ 3 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ 0 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆลานกิจกรรม ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 8 คน และรู้สึกเฉยๆ 8 คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจ 0 และรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 7 คน รองลงมาเด็กรู้สึกเฉยๆ 5 คน, รู้สึกไม่พอใจ 4 คน มีบางส่วนเด็กรู้สึกพอใจมาก 3 คน ไม่พบว่าเด็กหญิงรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 9 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 6 คน ส่วนน้อยที่เด็กรู้สึกพอใจมาก 1 คน ไม่พบว่าเด็กหญิงรู้สึกไม่พอใจ 0 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆลานกิจกรรม ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 9 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 3 คน และรู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.42 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนลานกิจกรรม

บ้านสร้างฯ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	10	**18**	4	0	0	**32**
ขนาด	11	**18**	3	0	0	**32**
พื้นที่รอบๆ	8	**16**	8	0	0	**32**
กลุ่มพันธกิจฯ	**พอใจมาก**	**พอใจ**	**เฉยๆ**	**ไม่พอใจ**	**ไม่พอใจมาก**	**รวม**
รูปแบบ	3	**7**	5	4	0	**19**
ขนาด	1	**6**	9	0	0	**19**
พื้นที่รอบๆ	3	**5**	9	2	0	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้พื้นที่ลานกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นแบบเหลี่ยม 26 คน และส่วนน้อยแบบโอบล้อม 4 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้พื้นที่ลานกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นแบบเหลี่ยม 11 คน และส่วนน้อยแบบโอบล้อม 8 คน

ตารางที่ 4.43 แสดงความต้องการให้พื้นที่ลานกิจกรรม

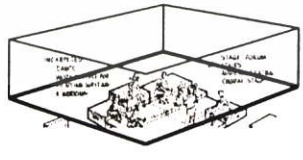	
บ้านสร้างฯ	
26	4
พันธกิจ	
11	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนทานอาหาร

พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนทานอาหารที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 20 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 8 คน ส่วนน้อยรู้สึกเฉยๆ 4 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ 0คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนทานอาหารที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 9 คน และรู้สึกเฉยๆ 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนทานอาหาร ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 8 คน และรู้สึกเฉยๆ 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนทานอาหารที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน รองลงมารู้สึกพอใจ 7 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 2 คน และรู้สึกไม่พอใจ 2คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนทานอาหารที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 12 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 1 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ 0 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนทานอาหาร ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 11 คน รองลงมารู้สึกเฉยๆ 10 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2คน และรู้สึกพอใจมาก 1 คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.44 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนทานอาหาร

บ้านสร้างฯ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	8	**20**	4	0	0	**32**
ขนาด	9	**16**	5	2	0	**32**
พื้นที่รอบๆ	8	**16**	6	2	0	**32**
พันธกิจ	**พอใจมาก**	**พอใจ**	**เฉยๆ**	**ไม่พอใจ**	**ไม่พอใจมาก**	**รวม**
รูปแบบ	2	7	**8**	2	0	**19**
ขนาด	1	6	**12**	0	0	**19**
พื้นที่รอบๆ	1	**11**	10	2	0	**19**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนทานอาหารใช้เครื่องเรือนส่วนใหญ่เด็กต้องการเป็นแบบโต๊ะสนาม 29 คน รองลงมาเป็นรูปแบบนั่งทานที่พื้น 2 คนและแบบสุดท้ายแบบโต๊ะยาวพร้อมม้านั่งยาว 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนทานอาหารใช้เครื่องเรือน ส่วนใหญ่ต้องการเป็นแบบโต๊ะสนาม 12 คน รองลงมาเป็นรูปแบบนั่งทานที่พื้น 5 คน และแบบสุดท้ายเป็นแบบโต๊ะยาวพร้อมม้านั่งยาว 2 คน

ตารางที่ 4.45 แสดงความต้องการให้พื้นที่ส่วนทานอาหาร

	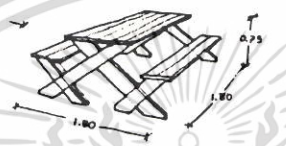	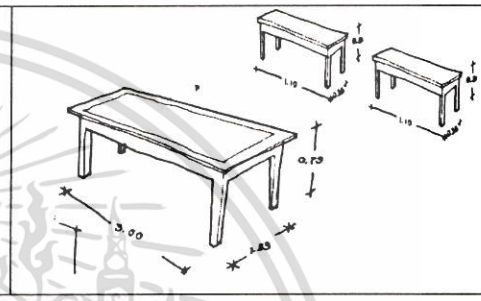
บ้านสร้างฯ		
2	**29**	1
กลุ่มพันธกิจ		
5	**12**	2

ส่วนเรียนหนังสือ

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 20 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกเฉยๆ 2 คน ,รู้สึกไม่พอใจ 2 คน , รู้สึกไม่พอใจมาก 2 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 29 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 8 คน ส่วนน้อยรู้สึกเฉยๆ 3 คน รู้สึกและไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจมาก

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนเรียนหนังสือ ส่วนใหญ่เด็กรู้สึกพอใจ 18 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 8 คน ส่วนน้อยเด็กรู้สึกเฉยๆ 4 คน รู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 10 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 1 คนและ รู้สึกไม่พอใจ 2คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน บางส่วนเด็กรู้สึกพอใจ 4 คน , รู้สึกไม่พอใจ 4 คน ,รู้สึกพอใจมาก 3 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนเรียนหนังสือ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 6 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจ 3คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก 0 คน

ตารางที่ 4.46 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนเรียนหนังสือ

สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนเรียนหนังสือ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	6	**20**	2	2	2	**32**
ขนาด	8	**29**	3	2	0	**32**
พื้นที่รอบๆ	8	**18**	4	2	0	**32**
สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนเรียนหนังสือ	**พอใจมาก**	**พอใจ**	**เฉยๆ**	**ไม่พอใจ**	**ไม่พอใจมาก**	**รวม**
รูปแบบ	1	**10**	6	2	0	**19**
ขนาด	3	4	**8**	4	0	**19**
พื้นที่รอบๆ	2	6	**8**	3	0	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนนั่งเรียนหนังสือรูปส่วนใหญ่เป็นแบบสาม 15 คนและ แบบสี่ 14 คน บางส่วนรูปแบบสอง 3 คน ไม่พบว่าเด็กต้องการแบบแรก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่า เด็กมีความต้องการให้ส่วนเรียนหนังสือส่วนใหญ่ต้องการแบบสอง 7 คน , แบบสาม 6 คน ,แบบสี่ 6คนไม่พบว่าต้องการใช้รูปแบบแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.47 แสดงสำรวจความต้องการให้ส่วนนั่งเรียนหนังสือ

	1	2	3	4	รวม
รูปแบบ					
บ้านสร้างฯ	0	3	**15**	14	32
พันธกิจ	0	7	6	7	19

ส่วนห้องนั่งเล่น

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนห้องนั่งเล่นที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 10 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 4 คน รู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนห้องนั่งเล่นที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 16 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 8คน ,รู้สึกพอใจมาก 5 คนส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 2 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆ ส่วนห้องนั่งเล่นส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 17 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 7 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 4 คน รู้สึกไม่พอใจ 4 คน ไม่พบว่าเด็กรู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนนั่งเล่นที่มีอยู่ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 9 คน รองลงมารู้สึกเฉยๆ 7 คน และส่วนน้อยเด็กรู้สึกพอใจมาก 1 คน , รู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนนั่งเล่นที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 10 คน รองลงมารู้สึกพอใจ 7 คน ส่วนน้อยที่รู้สึกไม่พอใจ 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกพอใจมาก , รู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนนั่งเล่นส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8คน บางส่วนรู้สึกพอใจ 6 คน รู้สึกพอใจมาก 4 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจ 1 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.48 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนั่งเล่น

สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนั่งเล่น	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	6	**20**	2	2	2	**32**
ขนาด	8	**29**	3	2	0	**32**
พื้นที่รอบๆ	8	**18**	4	2	0	**32**
สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนั่งเล่น	**พอใจมาก**	**พอใจ**	**เฉยๆ**	**ไม่พอใจ**	**ไม่พอใจมาก**	**รวม**
รูปแบบ	1	**9**	7	2	0	**19**
ขนาด	0	7	**10**	2	0	**19**
พื้นที่รอบๆ	4	6	**8**	1	0	**19**

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนห้องนั่งเล่นมีรูปแบบแรก 26 คนมากกว่าแบบสอง 6 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนนั่งเล่นรูปแบบแรก 15 คนมากกว่า รูปแบบสอง 4 คน

ตารางที่ 4.49 แสดงผลสำรวจความต้องการรูปแบบส่วนห้องนั่งเล่น

ลำดับ	1	2	รวม
รูปแบบ	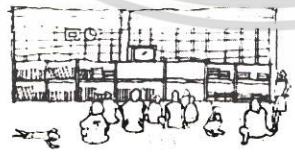		
บ้านสร้างฯ	**<u>26</u>**	6	**32**
พันธกิจ	**<u>15</u>**	4	**19**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนห้องนอน

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนห้องนอนที่มีอยู่ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 17 คน รองลงมารู้สึกพอใจมาก 9 คน บางส่วนรู้สึกเฉยๆ 4 คน และรู้สึกไม่พอใจมาก 2 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนห้องนอนที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 20 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 7 คน และรู้สึกเฉยๆ 5 คน ไม่พบว่า รู้สึกไม่พอใจและรู้สึกไม่พอใจมาก

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนห้องนอนส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 19 คน บางส่วนรู้สึกพอใจมาก 6 คนและ รู้สึกเฉยๆ 6 คน มีส่วนน้อยรู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจ

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนห้องนอนที่มีอยู่ส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ 8 คน และรู้สึกพอใจ 7 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 2 คน รู้สึกไม่พอใจ 1คน รู้สึกไม่พอใจมาก 1 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อขนาดของส่วนห้องนอนที่มีอยู่ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 8 คน และรู้สึกเฉยๆ 8 คน บางส่วนรู้สึกไม่พอใจ 3 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 1 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความพึงพอใจต่อพื้นที่รอบๆส่วนห้องนอนส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ 7 คน รองลงมารู้สึกเฉยๆ 5 คน และรู้สึกไม่พอใจ 5 คน ส่วนน้อยรู้สึกพอใจมาก 1 คน ไม่พบว่ารู้สึกไม่พอใจมาก 0

ตารางที่ 4.50 แสดงสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพักส่วนห้องนอน

บ้านสร้างฯ	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจมาก	รวม
รูปแบบ	6	**20**	2	2	2	**32**
ขนาด	8	**29**	3	2	0	**32**
พื้นที่รอบๆ	8	**18**	4	2	0	**32**
พันธกิจ	**พอใจมาก**	**พอใจ**	**เฉยๆ**	**ไม่พอใจ**	**ไม่พอใจมาก**	**รวม**
รูปแบบ	2	7	**8**	1	1	**19**
ขนาด	1	**8**	**8**	3	0	**19**
พื้นที่รอบๆ	1	**7**	5	5	0	**19**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้านสร้างฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนห้องนอนมีบรรยากาศแบบสี่ 13 คน มากที่สุด ต้องการแบบสาม 9 คน และแบบแรก 8 คนรองลงมาและ แบบสอง 2 คน น้อยที่สุด

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่าเด็กมีความต้องการให้ส่วนห้องนอนมีบรรยากาศแบบสาม 8มากที่สุด แบบแรก 6 คนรองลงมา แบบสอง 3 คน แบบสี่ 2 คนน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.51 แสดงผลสำรวจความต้องการส่วนห้องนอน

ลำดับ	1	2	3	4	รวม
รูปแบบ					
บ้านสร้างฯ	8	2	9	**13**	32
พันธกิจ	6	3	**8**	2	**19**

ส่วนเครื่องเรือน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบเตียง ส่วนใหญ่ต้องการแบบสองชั้น 17 คน รองลงมาเป็นแบบชั้นเดียว 11 คน แบบที่เลือกน้อยคือแบบฟูก 4 คน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบตู้เสื้อผ้า ส่วนใหญ่ต้องการแบบสาม 21 คนรองลงมาเป็นแบบแรก 5 คน แบบที่เลือกน้อยคือแบบสอง 4 คน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบโต๊ะเขียนหนังสือ ส่วนใหญ่ต้องการแบบสอง 18 คน รองลงมาเป็น แบบสาม 10 คน แบบที่เลือกน้อยคือแบบแรก 5 คน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบเก้าอี้ ส่วนใหญ่ต้องการแบบสอง 21 คนรองลงมาแบบแรก 11 คน แบบที่เลือกน้อยคือแบบสาม 1 คน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบชั้นวางหนังสือ ส่วนใหญ่ต้องการแบบสอง 16 คนรองลงมาเป็นแบบแรก 8 คนและแบบสาม 8 คน

บ้านสร้างฯ พบว่ารูปแบบชั้นวางรองเท้าแบบแรก 18 คน รองลงมาแบบสอง 14 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบเตียง ส่วนใหญ่ต้องการแบบสองชั้น 11 คน ไม่พบว่าต้องการแบบฟูก บางส่วนต้องการแบบชั้นเดียว 8 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบตู้เสื้อผ้า ส่วนใหญ่ต้องการแบบสาม 11 คน ไม่พบว่าต้องการแบบแรก บางส่วนต้องการแบบสอง 8 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบโต๊ะเขียนหนังสือส่วนใหญ่เลือก แบบสอง 10 คน รองลงมาคือแบบแรก 7 คน บางส่วนต้องการแบบสาม 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบเก้าอี้ ส่วนใหญ่ต้องการแบบสอง 14 คน บางส่วนต้องการแบบแรก 5 คน ไม่พบว่าต้องการแบบสาม 0 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบชั้นวางหนังสือส่วนใหญ่ต้องการแบบแรก 9 คน รองลงมาเป็นแบบสอง 7 คนบางส่วนต้องการแบบสาม 3 คน

กลุ่มพันธกิจฯ พบว่ารูปแบบชั้นวางรองเท้าแบบสอง 13 คนมากกว่าแบบแรก 6 คน

ตารางที่ 4.52 แสดงผลสำรวจรูปแบบเครื่องเรือน

รูปแบบ	1	2	3
เตียง	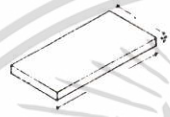		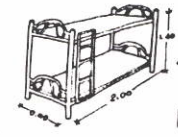

ตารางที่ 4.53 แสดงผลสำรวจรูปแบบเครื่องเรือน

บ้านสร้างฯ	4	11	17
พันธกิจ	0	8	11
ตู้เสื้อผ้า			
บ้านสร้างฯ	5	6	21
พันธกิจ	0	8	11
โต๊ะเขียนหนังสือ		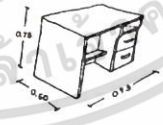	
บ้านสร้างฯ	5	17	10
พันธกิจ	7	10	2
เก้าอี้			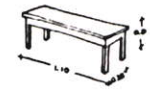

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.53 (ต่อ)

บ้านสร้างฯ	10	**21**	1
พันธกิจ	5	**14**	0
ชั้นวางหนังสือ			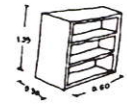
บ้านสร้างฯ	8	**16**	8
พันธกิจ	9	7	3
ชั้นวางรองเท้า			
บ้านสร้างฯ	**18**	14	
พันธกิจ	6	**13**	

สรุป

ข้อมูลของเด็กเร่ร่อน คือ

ส่วนที่ 1 ด้านประชากรเด็กเร่ร่อน ได้แก่ เพศ, อายุ, สรีระศาสตร์ของเด็กเร่ร่อน

หน่วยงานทั้งสองแยกกลุ่มเด็กผู้ใช้บริการโดยบ้านสร้างฯรับเด็กเพศชายมีจำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 32 คน ส่วนใหญ่เด็กมีอายุในช่วงต่ำกว่า 13 ปี กลุ่มพันธกิจผู้ใช้บริการแต่เด็กเพศหญิง และมีผู้ใช้บริการ 19 คน มีอายุในช่วง 15-18 ปี ดังนั้นกลุ่มของบ้านสร้างฯจะเป็นกลุ่มต่ำกว่าวัยรุ่นตอนต้นแต่เด็กหญิงเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลาง

ข้อมูลภูมิลำเนาของเด็กพบว่า กลุ่มบ้านสร้างเป็นเด็กต่างจังหวัด ส่วนกลุ่มพันธกิจเป็นเด็กในเมือง แต่พบว่าโครงสร้างครอบครัวของทั้งสองแห่งเป็นครอบครัวใหญ่ซึ่งสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 4 คน เกิดปัญหาในครอบครัวพ่อแม่ไม่มีความสามารถเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดสาเหตุที่เด็กออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้าน จากข้อมูลบ้านสร้างฯมีสาเหตุจากครอบครัวมากที่สุด ส่วนกลุ่มพันธกิจมีสาเหตุต่าง ๆในคะแนนที่ไร่เรี่ยกัน

การสอบถามการใช้บริการของเด็กต่อการเข้าใช้สถานสงเคราะห์หรือบ้านพักอื่น ๆ กลุ่มของเด็กชายเนื่องจากเป็นกลุ่มของเด็กเล็ก ความถี่ของการเข้า-ออก จากสถานสงเคราะห์มีน้อยกว่ากลุ่มเด็กวัยรุ่นหญิงของทางกลุ่มพันธกิจ และเด็กทางบ้านสร้างฯนั้นมีการเข้าโรงเรียนใกล้บ้านตามนโยบาย ส่วนเด็กโตหรือเด็กที่ยังเร่ร่อนภายนอกบ้าน เป็นส่วนน้อยเนื่องจากกิจกรรมภายในวันปกติจันทร์-ศุกร์ มีการสอนเสริมกลุ่มกศน. ทำให้ไม่มีกิจกรรมที่กลุ่มเด็กชายวัยรุ่นเข้าใช้มากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบ้านพัก

ความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ พบว่าทั้งสองมูลนิธิเด็กมีความพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากความเคยชินและเทคนิคการออกไปจูงใจเด็กของครูข้างถนน มีเด็กบางส่วนของทั้งสองแห่งพอใจมาก และมีเด็กส่วนน้อยของกลุ่มเด็กบ้านสร้างฯไม่พอใจที่ตั้งของบ้านต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ

ความพึงพอใจต่อขนาดของพื้นที่บ้านต่อจำนวนเด็กของแต่ละแห่งมีเด็กบางส่วนไม่พอใจ เนื่องจากพื้นที่ของทั้งสองส่วนแห่งมีความแตกต่างกันแต่เด็กชายบ้านสร้างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากกว่าเด็กหญิงพันธกิจ เพราะพื้นที่บ้านมีขนากว้างกว่า พื้นที่มีให้วิ่งเล่น และใกล้กันมีบึงสำหรับว่ายน้ำ ซึ่งตอบสนองต่อกิจกรรมมากกว่าเด็กหญิงพันธกิจไม่มีบริเวณสำหรับกิจกรรมยามว่างรวมถึงพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ

ความพึงพอใจต่อบุคคลากรภายในบ้านพักของทั้งสองแห่งคล้ายกันคือมีความพอใจถึงพอใจมาก แต่มีบางส่วนของเด็กหญิงพันธกิจไม่พอใจบุคลากรภายในบ้านพัก อาจเกิดความขัดแย้ง แย่งความสนใจจากครูกันเอง เด็กหญิงต้องการความสนใจจากเจ้าหน้าที่,ครู และมีความคิดเป็นของตนเองสูงซึ่งเด็กหญิงอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ส่วนขนาดพื้นที่ใช้สอยของเด็กชายบ้านสร้างรู้สึกพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่คะแนนจะกระจายไปถึงรู้สึกไม่พอใจมาก เนื่องจากเด็กชายต้องการพื้นที่ในการเล่นที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กหญิง มีความโลดโผน ความอยากรู้อยากเห็น ความมีอิสระ จึงทำให้เด็กบางคนรู้สึกไม่พึงพอใจ

ประเด็นความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัว ส่วนใหญ่เด็กทั้งสองมีความพอใจ แต่เด็กหญิงกลุ่มพันธกิจมีคะแนนรู้สึกเฉยๆ และไม่พอใจอยู่บ้าง ดูจากลักษณะการเข้าใช้พื้นที่ของเด็กหญิงไม่ต้องการความเป็นส่วนตัวมากนัก เด็กต้องการเข้าสังคมกับเพื่อนๆอยู่กับเพื่อนวัยเดียวกันมากกว่า เด็กชอบนั่งจับกลุ่ม ส่วนเด็กชายมีการแยกตัวในกลุ่มเด็กบ้าง การนอน และการอ่านหนังสืออ่านเล่น สำหรับเด็กชายที่โตขึ้นต้องการห้องพักที่เป็นสัดส่วน

การสัญจรภายในบ้านพักของทั้งสองมีความพอใจเป็นส่วนใหญ่แต่มีความเห็นบางส่วนของบ้านสร้างฯที่ไม่พอใจเนื่องจากทางสัญจรจากห้องพักสู่ห้องน้ำไม่สะดวกเท่าที่ควร

ความพึงพอใจในบรรยากาศของบ้านพักพบว่า มีบางส่วนของเด็กหญิงกลุ่มพันธกิจที่ไม่พึงพอใจ เนื่องจากเป็นอาคารพาณิชย์ไม่มีบรรยากาศที่ส่งเสริมที่พักให้ดูอบอุ่น หรือสงบเงียบรื่นรมย์ เด็กหญิงต้องการสิ่งสวยงามและน่าดู

กลุ่มเด็กชายบ้านสร้างฯมีความพึงพอใจถึงพอใจมากกับบรรยากาศภายในบ้าน มีความเป็นธรรมชาติมีที่โล่งแจ้งอากาศถ่ายเท ดูสงบร่มรื่น

ความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพักพบว่า กิจกรรมทางกลุ่มพันธกิจเด็กหญิงผู้เข้าใช้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนแบบ กศน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และกิจกรรมเสริมต่าง ๆเป็นสิ่งที่เหมาะสมต่อเด็กเร่ร่อนวัยรุ่นตอนต้น ส่วนเด็กชายบ้านสร้างมีความพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่แต่มีบางส่วนที่ไม่พอใจ

ความรู้สึกต่อขนาดของบ้านเด็กชายบ้านสร้างฯส่วนใหญ่รู้สึกว่ากว้างแต่เด็หญิงกลุ่มพันธกิจมีบางส่วนรู้สึกแคบ ดูจากคะแนนที่กระจายออกมา

ความพึงพอใจต่อความสว่างภายในอาคารของเด็กเร่ร่อนพบว่าเด็กรู้สึกสว่างเป็นส่วนใหญ่ แต่อาจเกิดจากความเคยชินของเด็กแบะเด็กไม่ได้ต้องการแสดงมากเพราะกิจกรรมส่วนใหญ่ใช้พื้นที่โล่งและเกิดการอ่านและเขียนน้อย

ความพึงพอใจต่อการระบายอากาศของเด็กเร่ร่อนเด็กรู้สึกโปร่งไปจนกระทั้งโปร่งมาก แต่มีเด็กชายบ้านสร้างฯรู้สึกมืดมาก อาจเป็นส่วนของห้องดูทีวี(ห้องนั่งเล่น) เพราะไม่มีช่องระบายอากาศมากนัก

ความเย็นสบายพบว่าเด็กรู้สึกเย็นสบายเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากบ้านสร้างฯอยู่ติดกับบึงขนาดใหญ่และอาคารกลุ่มพันธกิจมีส่วนทำกิจกรรมอยู่บริเวณทิศทางที่ลมเข้า

ความพึงพอใจโดยรวมของเด็กทั้งสองแห่งต่างกัน พบว่า เด็กชายบ้านสร้างรู้สึกพึงพอใจแล้วแต่คะแนนของเด็หญิงพันธกิจมีการกระจายกันของคะแนนความพึงพอใจมาก พอใจและเฉยๆ แสดงให้เห็นว่าบ้านเปิดของกลุ่มพันธกิจยังไม่สามารถตอบสนองความพึงพอใจในบางเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น เช่น ขนาดพื้นที่ บรรยากาศ ขาดพื้นที่กลางแจ้ง

ส่วนที่ 3 องค์ประกอบทางด้านใช้สอยภายในบ้านเปิด ได้แก่ ที่ตั้งโครงการ, การจัดพื้นที่และทางสัญจรในอาคาร, ความง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่, เครื่องเรือนภายในอาคาร

ความพึงพอใจต่อรูปแบบขนาดและพื้นที่รอบๆ ของสนาม จากแบบสอบถามของบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่รู้สึกพอใจแล้วและมีบางส่วนที่รู้สึกเฉย ๆ เนื่องจากไม่ได้มีความต้องการพื้นที่นี้โดยตรง ส่วนเด็กหญิงรู้สึกพอใจเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากเด็กหญิงมีความต้องการสนามน้อยกว่าเด็กชาย

ความต้องการรูปแบบสนามของเด็กชายปรากฏว่าเด็กชายต้องการสนามเพื่อใช้ในการเล่นเตะฟุตบอลจึงเลือกสนามแบบแรก ส่วนเด็กหญิงไม่ได้เลือกแบบแรก (มีขนาดใหญ่ปูหญ้า) เลือกเป็นพื้นที่ที่มีขนาดเล็กกว่าและใช้วิ่งเล่น ๆ ตี แบดฯและแชร์บอล

ความพึงพอใจในลานกิจกรรมบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากถึงพอใจแล้วในรูปแบบ, ขนาด, พื้นที่รอบ ๆ แต่กลุ่มพนธกิจรู้สึกพอใจกับรูปแบบแต่ไม่ค่อยพอใจกับขนาดและพื้นที่รอบ ๆ เพราะแคบ ไม่มีทางสัญจร

ความต้องการของรูปแบบห้องทำกิจกรรมทั้งแห่งไม่ต้องการพื้นที่แบบโอบล้อม เด็กมีความเคยชินกับห้องสี่เหลี่ยม

ความพึงพอใจในส่วนทานอาหาร บ้านสร้างรู้สึกพึงพอใจมากในรูปแบบพื้นที่ติดบึงและใกล้ครัวและลานซักล้าง ขนาดก็เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ พื้นที่รอบๆ มีทางสัญจรชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนกลุ่มพันธกิจรู้สึกพอใจและเฉยๆ และบางส่วนไม่ค่อยพอใจในรูปแบบการนั่งพื้นและขนาดพื้นที่ เด็กบ้านสร้างฯต้องการพื้นที่ทานอาหารเป็นโต๊ะและเก้าอี้แบบที่สองเช่นเดียวกับกลุ่มพันธกิจ

ส่วนเรียนหนังสือส่วนใหญ่ทั้งแห่งมีความพึงพอใจรูปแบบห้อง,ขนาดของห้อง,บริเวณรอบๆห้อง เพราะรูปแบบการเรียนการสอนภายในบ้านสร้างฯ พบไม่มาก จึงไม่ใช่ประเด็นในส่วนเรียนหนังสือของเด็ก เนื่องจากเด็กเข้าเรียนโรงเรียนใกล้บ้าน

ส่วนกลุ่มเด็กหญิงมีการเรียนเฉพาะวันศุกร์เป็นการเรียนกศน. มีห้องเรียน และโสตทัศน์ที่เหมาะสม

ความต้องการส่วนเรียนหนังสือเด็กเด็กบ้านสร้างฯต้องการเรียนแบบที่เป็นอยู่ คือ นั่งเรียนบริเวณโต๊ะประชุมครูและอาจเป็นโต๊ะหินด้านนอก ที่มีบรรยากาศที่ร่มรื่นไม่ต้องการเรียนแบบในห้อง ส่วนเด็กหญิงสามารถเรียนทั้งในและนอกห้องได้

ความพึงพอใจของส่วนห้องนั่งเล่นเด็กชายบ้านสร้างฯมีความพอใจในส่วนนี้แล้วแต่กลุ่มเด็กหญิงยังรู้สึกเฉยๆ และมีเด็กหญิงส่วนหนึ่งที่พอใจแล้ว กลุ่มเด็กที่ไม่พอใจอาจมีความต้องการทางเครื่องเรือน ที่ตอบสนองการใช้งานที่ยังขาดอยู่

ความต้องการรูปแบบส่วนห้องนั่งเล่นกลุ่มเด็กทั้งสองบ้านต้องการห้องนั่งเล่นแบบแรกที่ไม่มีเครื่องเรือนเด็กสามารถนั่งหรือนอนเล่นได้

ความพึงพอใจในส่วนของห้องนอน เด็กบ้านสร้างมีความพึงพอใจแล้วกับรูปแบบนอนรวมและขนาดของห้องนอนรวมถึงพื้นที่รอบ ๆ ส่วนกลุ่มเด็กหญิงกลุ่มพันธกิจมีบางส่วนเฉยๆ ,พอใจและไม่พอใจ เนื่องจากรูปแบบที่มีไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้บริการ

ความต้องการส่วนห้องนอนเด็กชายต้องการห้องแบบมีรูปแบบแปลก น่าสนใจ ใช้เตียง 2 ชั้นสำหรับปีนป่าย ต้องการชั้นวางของเล่น ส่วนห้องนอนเด็หญิงต้องการห้องที่มีบรรยากาศสบาย ๆ ต้องการโต๊ะอ่านหนังสือและเตียงเดี่ยว ผนังสำหรับแปะรูปภาพ

ความต้องการเครื่องเรือนสำหรับรูปแบบความต้องการเตียงสำหรับนอน ได้แก่ เตียง 2 ชั้นเด็กทั้งสองแห่งเลือกมากที่สุด และเด็กมีความต้องการตู้เสื้อผ้าแบบสองตอนสำหรับเก็บของ โต๊ะเขียนหนังสือเด็กต้องการแบบมีลิ้นชักมีขาโต๊ะทึบและมีที่เยียบเท้า(ทั้งเด็กชายและหญิง) เก้าอี้เด็กต้องการรูปแบบเก้าอี้ Lecher และมีพนักพิง ส่วนชั้นวางหนังสือเด็กต้องการตู้แนวยาวขนาด 0.45x3.00x1.35(บ้านสร้างฯ) ส่วนเด็กหญิงต้องการแบบ 0.40x0.60x1.30 ส่วนชั้นวางรองเท้าเด็กชายต้องการแบบโครงไม้แต่เด็กหญิงต้องการแบบโครงเหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กเร่ร่อน บ้านสร้างฯเป็นเพศชาย 2 คนเพศหญิง 3 คนกลุ่มพันธกิจเป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 1 คน

พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กเร่ร่อน บ้านสร้างฯมีอายุ 25-30 ปี 3 คนรองลงมาอยู่ในช่วงต่ำกว่า 25 ปี 1 คน และช่วง 31-40 ปี 1 คน ไม่มีส่วนช่วงอายุ 41-50 ปี, สูงกว่า 50 ปี

กลุ่มพันธกิจ มีอายุช่วง 25-30 ปี , 31-40 ปี และ 41-50 ปี อย่างละ 1 คน ไม่มีส่วนช่วงต่ำกว่า 25 ปีและสูงกว่า 50 ปี การทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเด็กต้องมีบุคคลาการที่มีวัยกลางคน ซึ่งมีความอดทนต่อเด็กสูงและมีทัศนีคติที่จะช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนให้มีโอกาสได้เรียนหนังสือ ประกอบอาชีพที่สุจริต ดังนั้นอายุน้อยที่สุดของผู้ทำงานคือต่ำกว่า 25 ปี และอายุมากที่สุดอยู่ที่ 41-50 ปี

ตารางที่ 4.54 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านอายุของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

อายุ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ต่ำกว่า 25 ปี	1	0
2. 25-30 ปี	3	1
3. 31-40 ปี	1	1
4. 41-50 ปี	0	1
5. สูงกว่า 50ปี	0	0
รวม	**5 คน**	**3 คน**

สถานภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน พบว่า บ้านสร้างฯ 4 คน โสด และหย่า/แยกกันอยู่ 1 คน กลุ่มพันธกิจ 2 คน สมรส และ 1 คน โสด ไม่มีส่วนหย่า/แยกกัน

ตารางที่ 4.55 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านสถานภาพของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

สถานภาพ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. โสด	4	1
2. สมรส	0	2
3. หย่า/แยกกันอยู่	1	0
รวม	**5**	**3**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน พบว่า ครูบ้านสร้างฯ3 คน0 จบระดับป.ตรี และ 1 คน มีการศึกษาอยู่ในระดับ ม.ต้นและ ม.ปลาย ส่วนกลุ่มพันธกิจ 1 คน อยู่ในระดับชั้น ม.ปลาย ป.ตรี,และป.โท

ตารางที่ 4.56 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ระดับการศึกษา	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ต่ำกว่าประถม	0	0
2. ประถม	0	0
3. ม.ต้น	1	0
4. ม.ปลาย	1	1
5. อาชีวศึกษา	0	0
6. ป.ตรี	3	1
7. ป.โท	0	1
8. ป.เอก	0	0
รวม	**5 คน**	**3 คน**

แผนกหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประสานงาน พบว่า บ้านสร้างฯ 2 คน เป็นผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่สนาม เป็นผู้ช่วยครู 1 คนส่วนกลุ่มพันธกิจ เป็นผู้ประสานงาน, เจ้าหน้าที่สนามและที่ปรึกษา อย่างละ 1 คน

ตารางที่ 4.57 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านแผนกของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

แผนกหน้าที่	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ผู้ประสานงาน	2	1
2. เจ้าหน้าที่สนาม	2	1
3. ผู้ช่วยครู	1	0
4. ที่ปรึกษา	0	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**

รายได้ของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของบ้านสร้างฯ 3 คน มีรายได้ 3,001-6,000 บาท และ 1 คน มีรายได้ 6,001-9,000 บาท และไม่มีราย 1 คน เนื่องจากเป็นอาสาสมัคร ส่วนกลุ่มพันธกิจ มีรายได้ 3,001-6,000 บาท และ 6,001-9,000 บาท บางส่วนไม่มีรายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.58 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านรายได้ของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

รายได้	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ต่ำกว่า 3,000-3,000 บาท	0	0
2. 3,001-6,000บาท	3	1
3. 6,001-9,000 บาท	1	1
4. 9,001-12,000 บาท	0	0
5. มากกว่า12,000 บาท	0	0
6. ไม่มีรายได้	1	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ความถี่ในการเดินทางไปยังบ้านพักของเจ้าหน้าที่บ้านสร้างฯ 3 คน ไปเป็นประจำ 2 คนไปเป็นครั้งคราว ส่วนกลุ่มพันธกิจ 2 คน ไปเป็นประจำ ส่วนรองลงมาไปเป็นครั้งคราว 1 คน

ตารางที่ 4.59 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความถี่ในการเดินทางของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ความถี่ในการเดินทาง	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)
1. ไปเป็นประจำ	3	2
2. ไปเป็นครั้งคราว	2	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนภายในองค์กร

2.1 ความเห็นเกี่ยวกับการแยกส่วนที่พัก

ความเห็นในการแยกส่วนที่พักชายหญิงของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าสมควรแยกส่วนที่พัก และส่วนน้อย เห็นว่าไม่ควรเพราะดูแลยาก และกลุ่มพันธกิจเห็นว่าควรแยกส่วนที่พักชายและหญิง เพราะปัญหาทางเพศของวัยรุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.60 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความเห็นในการแยกส่วนที่พักชายหญิงของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

การแยกส่วนที่พักชายหญิง	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ควร	4	3
2.ไม่ควร	1	0
รวม	**5**	**3**

2.2 กลุ่มอายุเด็กที่เข้าใช้บริการ

ความเห็นด้านอายุของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อนของบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่ เป็นเด็กอายุ13-15 ปี และ อายุ 15-18 ปี เป็นส่วนน้อย และกลุ่มพันธกิจ ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี และ ส่วนน้อยในช่วงอายุ 15-18 ปี

ตารางที่ 4.61 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านอายุของเด็กจากความเห็นเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

อายุ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. 13-15 ปี	4	2
2. 15-18 ปี	1	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**

2.3 ด้านความสนใจของวัยรุ่น

ข้อมูลด้านความสนใจต่อเด็กเร่ร่อนของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน พบว่า กลุ่มเด็กบ้านสร้างฯ สนใจด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ สนใจปานกลาง และส่วนน้อย ไม่พบว่าเด็กสนใจมาก ด้านการเรียนมีความสนใจในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่และสนใจมากเป็นส่วนน้อยไม่พบว่าเด็กไม่สนใจ ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ เด็กมีความสนใจมากเป็นพิเศษทั้งหมด ด้านเกมกีฬา เด็กมีความสนใจมากเป็นส่วนใหญ่ และสนใจปานกลาง เป็นส่วนน้อย ไม่พบข้อมูลเด็กไม่สนใจ ด้านงานอดิเรก เด็กมีความสนใจมาก เป็นส่วนใหญ่และกระจายข้อมูล เป็นส่วนน้อย ในความสนใจปานกลาง ,ไม่สนใจ การใช้จินตนาการมีข้อมูลเหมือนกับงานอดิเรก

ข้อมูลด้านความสนใจของกลุ่มพันธกิจ พบว่า ความสนใจในอาชีพมีความสนใจปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ไม่พบว่ามีข้อมูลสนใจมาก และส่วนน้อย ไม่สนใจ ด้านการเรียนพบว่า มีความสนใจมาก เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือเป็นส่วนน้อย สนใจปานกลาง ไม่พบข้อมูลไม่มีความสนใจ ด้านการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พักผ่อนหย่อนใจ เด็กมีความสนใจ เต็มที่ ด้านเกมกีฬา เด็กมีสนใจมากเป็นส่วนใหญ่ สนใจปานกลางเป็นส่วนน้อย ไม่พบข้อมูลไม่สนใจ ด้านงานอดิเรก เด็กมีความสนใจปานกลาง ทั้งหมด

ตารางที่ 4.62 แสดงจำนวน (คะแนน) และค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ของข้อมูลด้านความสนใจจากความคิดเห็นต่อเด็กเร่ร่อนของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ความสนใจ	บ้านสร้างฯ				กลุ่มพันธกิจ			
	สนใจมาก	สนใจปานกลาง	ไม่สนใจ	ร้อยละ (%)	สนใจมาก	สนใจปานกลาง	ไม่สนใจ	ร้อยละ (%)
1. ด้านอาชีพ	0	80	20	100	0	67	33	100
2. ด้านการเรียน	20	80	0	100	67	33	0	100
3. ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ	100	0	0	100	100	0	0	100
4. เกมกีฬา	80	20	0	100	67	33	0	100
5. งานอดิเรก	60	20	20	100	0	100	0	100
6. การใช้จินตนาการ	60	20	20	100	33	67	0	100

2.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว

การลงโทษเด็กเร่ร่อนของเจ้าหน้าที่ พบว่า บ้านสร้างฯ มีการลงโทษทางวาจา เป็นส่วนใหญ่ และลงโทษโดยการตัดสิทธิ์ เป็นส่วนน้อยไม่พบข้อมูลการลงโทษทางกายและทางใจ ส่วนกลุ่มพันธกิจใช้ทั้ง เป็นการลงโทษทางวาจาและโดยการตัดสิทธิ์ ไม่พบข้อมูลการลงโทษทางกายและทางใจเช่นกัน

ตารางที่ 4.63 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านวิธีการลงโทษเด็กเร่ร่อนของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

วิธีการลงโทษ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คะแนน)	จำนวน (คะแนน)
1. ลงโทษทางกาย	0	0
2. ลงโทษทางวาจา	5	2
3. ลงโทษทางใจ	0	0
4. ลงโทษโดยการตัดสิทธิ์	3	2
รวม	8	4

ข้อมูลด้านการเสริมแรง กลุ่มเด็กบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่ ให้รางวัลหากเด็กไม่ก้าวร้าว และส่วนน้อย ไม่แสดงก้าวร้าวหากเด็กก้าวร้าว ส่วนกลุ่มพันธกิจทั้งหมดไม่แสดงก้าวร้าวหากเด็กก้าวร้าว และไม่พบข้อมูลให้รางวัลหากเด็กไม่ก้าวร้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.64 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านการเสริมแรงแก่เด็กเร่ร่อนของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

การเสริมแรง	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1 .ไม่แสดงก้าวร้าวหากเด็กก้าวร้าว	1	3
2. ให้รางวัลหากเด็กไม่ก้าวร้าว	4	0
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ข้อมูลด้านการเลียนแบบ บ้านสร้างฯเด็กมีความก้าวร้าวจากเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ และส่วนน้อยไม่ก้าวร้าวจากครู ส่วนกลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่มีการเลียนแบบการไม่ก้าวร้าวจากครู และส่วนน้อยเลียนแบบก้าวร้าวจากเพื่อน

ตารางที่ 4.65 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านการเลียนแบบในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

การเลียนแบบ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ก้าวร้าวจากเพื่อน	4	1
2. ไม่ก้าวร้าวจากครู	1	2
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ข้อมูลด้านความคับข้องใจความเห็นจากเจ้าหน้าที่พบว่า กลุ่มเด็กบ้านสร้างฯเป็นส่วนใหญ่หากเด็กเกิดคับข้องใจเด็กจะหลบหนี และเป็นส่วนน้อย เด็กเกิดความก้าวร้าว ไม่พบข้อมูลการยอมรับ ส่วนกลุ่มพันธกิจ ส่วนใหญ่ทั้งหมดเด็กจะมีความก้าวร้าว

ตารางที่ 4.66 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความคับข้องในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ความคับข้องใจ	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ยอมรับ	0	0
2. หลบหนี	3	0
3. ก้าวร้าว	2	3
รวม	**5 คน**	**3 คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ภาวะความเป็นส่วนตัว

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด้านภาวะความเป็นส่วนตัวของเด็กเร่ร่อนภายในบ้านสร้างฯ พบว่า ส่วนน้อยควรให้วัยรุ่นนอนกันไม่มากแยกห้องละ 2-4 คน เนื่องจากวัยรุ่นมีความคิดเป็นของตัวเอง ส่วนใหญ่คิดว่าไม่ควรเพราะเด็กไม่มีการพูดคุยกับครูและเพื่อนเก็บตัวเงียบ

ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ควรแยกที่อ่านหนังสือเพราะควบคุมยาก เห็นว่าเด็กควรมีมุมยกระดับเพื่อความเป็นส่วนตัว

ข้อมูลด้านการยก stepในแต่ละพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่ ควรยกระดับของพื้นที่อีก และบางส่วนเห็นว่าไม่ควรแบ่งพื้นที่โดยการยกระดับ

ข้อมูลความเพียงพอต่อการใช้พื้นที่ของเด็ก พบว่าเพียงพอในการใช้งาน

ข้อมูลด้านความชอบพื้นที่เด็กบ้านสร้างฯชอบส่วนพักผ่อนมากที่สุดและรองลงมาเป็นส่วนสนามกีฬา เป็นส่วนน้อยเป็นส่วนกิจกรรมไม่พบข้อมูลของส่วนนอน และส่วนรับประทานอาหาร

กลุ่มพันธกิจเห็นว่าส่วนใหญ่ ควรให้วัยรุ่นนอนแยกกันจะได้ไม่เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ทะเลาะกัน

บางส่วนคิดว่าควรให้มีที่อ่านหนังสือแยกกันเด็กจะได้มีกลุ่มเดียวกัน และส่วนใหญ่ ไม่ควรแยกที่อ่านหนังสือเพราะเด็กจะไม่รู้จักกฎกติกาของสังคม

ด้านการยกระดับพื้นที่ แบ่งส่วนพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่ ควรยกระดับ และส่วนน้อย ไม่ควรยกระดับของพื้นที่

ข้อมูลด้านความเพียงพอต่อการใช้พื้นที่ ส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่เพียงพอ และส่วนน้อย เห็นว่าไม่เพียงพอ ด้านความชอบในพื้นที่ ส่วนใหญ่ ชอบส่วนกิจกรรมมากที่สุด รองลงมา ชอบส่วนรับประทานอาหารและส่วนพักผ่อน ไม่พบข้อมูลด้านส่วนนอน , ส่วนกีฬา

ตารางที่ 4.67 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านภาวะความเป็นส่วนตัวในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

แยกการนอน	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ควร	1	3
2. ไม่ควร	4	0
รวม	**5 คน**	**3 คน**
แยกการอ่านหนังสือ	**บ้านสร้างฯ**	**กลุ่มพันธกิจ**
	จำนวน (คน)	**จำนวน (คน)**
1. ควร	2	1
2. ไม่ควร	3	2
รวม	**5คน**	**3คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.67 (ต่อ)

แยกการนอน	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ควร	3	2
2. ไม่ควร	2	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**
พื้นที่ใช้สอยเฉลี่ยต่อคนใน	**บ้านสร้างฯ**	**กลุ่มพันธกิจ**
กิจกรรม	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1 .เพียงพอ	5	1
2. ไม่เพียงพอ	0	2
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ตารางที่ 4.68 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านภาวะความเป็นส่วนตัวในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ความชอบพื้นที่	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. ส่วนพักผ่อน	5	1
2. ห้องนอน	1	0
3. สนามกีฬา	3	0
4. ส่วนรับประทานอาหาร	0	1
5. ส่วนกิจกรรม	1	2
รวม	**5 คน**	**3 คน**

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางด้านกายภาพ

3.1 รูปแบบของการศึกษา

ข้อมูลทางด้านรูปแบบของการศึกษา กลุ่มเจ้าหน้าของบ้านสร้างฯ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กเห็นว่ารูปแบบการศึกษาในปัจจุบันภายในบ้านสร้าง ส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง และส่วนน้อย มีความเหมาะสมมาก

ข้อมูลรูปแบบการศึกษาที่แท้จริงส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นแบบการศึกษานอกโรงเรียน ของกระทรวงศึกษาฯ, อื่น ๆ เป็นส่วนน้อย ไม่พบข้อมูลการเรียนแบบซัมเมอร์ฮิลล์ เจ้าหน้าที่กลุ่มบ้านสร้างฯ เสนอให้มีการเรียนแบบ home school

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลของเจ้าหน้าที่กลุ่มพันธกิจ พบว่า ส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก และส่วนน้อย เหมาะสมปานกลาง และรูปแบบที่เหมาะสมปานกลาง เห็นว่า ควรเป็นการเรียนแบบ ก.ศ.น, และอื่น ๆ กลุ่มพันธกิจเสนอให้มีการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อเสริมทักษะชีวิตเด็กเร่ร่อน

ตารางที่ 4.69 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านรูปแบบการศึกษาในปัจจุบันในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

รูปแบบการศึกษาในปัจจุบัน	**บ้านสร้างฯ**	**กลุ่มพันธกิจ**
	จำนวน (คน)	**จำนวน (คน)**
1. ไม่เหมาะสม	**0**	**0**
2. เหมาะสมปานกลาง	**2**	**1**
3. เหมาะสมมาก	**3**	**2**
รวม	**5 คน**	**3 คน**
รูปแบบการศึกษาที่เหมาะสม	**บ้านสร้างฯ**	**กลุ่มพันธกิจ**
	จำนวน (คน)	**จำนวน (คน)**
1. กระทรวงศึกษาฯ	1	0
2. ก.ศ.น.	4	1
3. ซัมเมอร์ฮิลล์	0	1
4. อื่น ๆ	1	1
รวม	**5 คน**	**3 คน**

3.2 ทางสัญจร

ข้อมูลด้านทางสัญจรเจ้าหน้าที่ของบ้านสร้างฯเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง เป็นส่วนใหญ่ และเห็นว่าไม่เหมาะสม เป็นส่วนน้อย ไม่พบข้อมูลเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนข้อมูลของกลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่ เห็นว่าเหมาะสมมาก ส่วนน้อย มีความเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ไม่พบข้อมูลไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.70 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านทางสัญจรในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ทางสัญจร	**บ้านสร้างฯ**	**กลุ่มพันธกิจ**
	จำนวน (คน)	**จำนวน (คน)**
1. ไม่เหมาะสม	1	0
2. เหมาะสมปานกลาง	4	1
3. เหมาะสมมาก	0	2
รวม	**5 คน**	**3 คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 พื้นที่ใช้สอย

ข้อมูลพื้นที่มีการปรับใช้งานได้หลากหลาย จากข้อมูลบ้านสร้างฯ พบว่า ส่วนใหญ่ สามารถปรับพื้นที่ได้หลากหลาย ส่วนน้อย ไม่สามารถปรับใช้งานได้หลากหลาย ส่วนกลุ่มพันธกิจพื้นที่ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการปรับใช้งานได้หลากหลาย ส่วนน้อย ไม่มีพื้นที่ที่สามารถปรับใช้งานได้หลากหลาย

ตารางที่ 4.71 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านพื้นที่มีการปรับใช้งานได้หลากหลายในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

พื้นที่มีการปรับใช้งานได้หลากหลาย	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1.ไม่มี	1	1
2. มี	4	2
รวม	**5 คน**	**3 คน**

3.4 เครื่องเรือน

ข้อมูลความเหมาะสมของเครื่องเรือนพบว่า เครื่องเรือนภายในบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่ เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง บางส่วนเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก และไม่พบข้อมูลที่เห็นว่าไม่เหมาะสม

ส่วนเครื่องเรือนกลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากขาดอุปกรณ์ ในการใช้งาน และส่วนน้อย เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง และไม่พบข้อมูลการใช้เครื่องเรือนที่มีความเหมาะสมมาก

ข้อมูลความเพียงพอของเครื่องเรือนบ้านสร้างส่วนใหญ่เห็นว่าเครื่องเรือนเพียงพอและบางส่วน เห็นว่าไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนเครื่องกลุ่มพันธกิจบางส่วนเห็นว่ามีความเพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนใหญ่ ไม่มีความเพียงพอต่อการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.72 แสดงจำนวน (คะแนน) ของข้อมูลด้านความเหมาะสมและความเพียงพอเครื่องเรือนในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

ความเหมาะสมเครื่องเรือน	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. เหมาะสมมาก	1	0
2. เหมาะสมปานกลาง	4	1
3. ไม่เหมาะสม	0	2
รวม	5 คน	3 คน
ความเพียงพอเครื่องเรือน	บ้านสร้างฯ	กลุ่มพันธกิจ
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. เพียงพอ	3	1
2. ไม่เพียงพอ	2	2
รวม	5 คน	3 คน

สรุป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ประสานงานเด็กเร่ร่อน

เจ้าหน้าที่ของสองหน่วยงานมีจำนวนเจ้าหน้าที่ใกล้เคียงกัน 3-5 คน แต่กลุ่มบ้านสร้างฯ (32 คน) มีจำนวนเจ้าหน้าที่ต่อเด็ก 1 : 6.4 กลุ่มพันธกิจ(19 คน) 1 : 6.3 ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่บ้านสร้างเป็นเพศหญิงแต่เจ้าหน้าที่กลุ่มพันธกิจเป็นเพศชาย อายุของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่บ้านสร้างมีอายุ 25-30 ปี แต่กลุ่มพันธกิจมีตั้งแต่ 25-50 ปี เนื่องจากมีอายุการทำงานที่ต่อเนื่องยาวนาน บ้างเกษียณแล้วแต่ยังมาช่วยเหลือกลุ่มอย่างต่อเนื่อง สถานภาพส่วนใหญ่บ้านสร้างจะมีสถานภาพโสดเนื่องจากเป็นกลุ่มคนวัยทำงาน ต้องสละเวลาส่วนตัวใกล้ชิดกับเด็กและบ้างออกไปเป็นครูข้างถนน ส่วนกลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่สมรสมีครอบครัว ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ทั้งสองแห่งอยู่ในระดับมัธยมปลาย-ปริญญาโท แผนกเจ้าหน้าที่ของบ้านสร้างฯมีผู้ประสานงานจำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่สนาม 2 คน ผู้ช่วยครู 1 คน ส่วนกลุ่มพันธกิจผู้ประสานงาน 1 คน เจ้าหน้าที่สนาม 1 คน และที่ปรึกษา 1 คน รายได้ที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ 3,001-6,000 บาท ส่วนน้อยมีรายได้ 6,001-9,000 บาทและบางคนไม่มีรายได้จากการทำงาน เนื่องจากเป็นอาสาสมัคร การเดินทางเข้าใช้พื้นที่ส่วนใหญ่พักอาศัยภายในบ้านและส่วนน้อยที่ไป-กลับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนภายในองค์กร

ความเห็นการแยกที่พัก

เจ้าหน้าที่มีความเห็นให้แยกบ้านเด็กเร่ร่อนเป็นเด็กเร่ร่อนหญิงและเด็กเร่ร่อนชาย เพราะเป็นปัญหาใหญ่ของวัยรุ่นในปัจจัยเพศตรงข้าม วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็นในเพศตรงข้าม ทำให้เจ้าหน้าที่ให้การดูแลลำบาก

กลุ่มอายุเด็กที่เข้าใช้บริการ

วัยของเด็กที่ใช้บริการส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มเด็กอายุ 13-15 ปี และส่วนน้อยในกลุ่มอายุ 15-18 ปี เนื่องจากกลุ่มบ้านสร้างฯ ส่วนใหญ่กลุ่มเด็กที่เข้ามาใช้เป็นกลุ่มเด็กเล็ก และนำเด็กชายจากบ้านอุปถัมป์มาใช้บริการร่วมกับเด็กเร่ร่อนที่ปรับพฤติกรรมเข้าเรียนแบบต่างๆได้ มีเด็กที่เข้า-ออกที่ยังปรับพฤติกรรมไม่ได้อยู่ในจำนวนน้อยมาก แต่กลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่เป็นเด็กโตและมีพฤติกรรมการเข้า-ออกเป็นประจำ เนื่องจากทางกลุ่มเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

ความสนใจของวัยรุ่น

วัยของเด็กเป็นส่วนสำคัญในด้านความสนใจของเด็ก ซึ่งจากการศึกษากลุ่มเด็กของบ้านสร้างฯ เป็นกลุ่มเด็กเล็กซึ่งมีความสนใจในการเล่นการพักผ่อน ด้านกีฬา เป็นส่วนใหญ่แต่กลุ่มพันธกิจมีความแตกต่างกันของวัยเด็กโตซึ่งต้องการงานอดิเรกและการศึกษา รองรับให้พวกเขาได้ออกไปทำงานเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวซึ่งแล้วแต่ความถนัดในแต่ละด้าน

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว

ปัจจัยแวดล้อมต่อเด็กให้เกิดความก้าวร้าวในการศึกษาวิธีการลงโทษ พบว่า บ้านสร้างฯ และกลุ่มพันธกิจเห็นว่าควรลงโทษทางวาจา คือการสั่งสอน ตักเตือนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กได้เข้าใจเหตุและผลในพฤติกรรมที่เด็กกระทำผิด และหากไม่เชื่อฟังจึงใช้การลงโทษโดยการตัดสิทธิ์ทำให้เด็กรู้จักการอยู่ด้วยกันในหมู่มาก สิทธิ์ของแต่ละคนมีเท่าเทียมกันแต่หากเด็กไม่ทำตามกติกาเด็กจะถูกตัดสิทธิ์และโดนปฏิเสธจากคนส่วนใหญ่ และพบว่าหากเสริมแรงของเจ้าหน้าที่โดยการให้รางวัลหากเด็กไม่ก้าวร้าวจะใช้ได้ผลกับเด็กของกลุ่มบ้านสร้างฯ และกลุ่มพันธกิจเห็นว่าการเสริมแรงหากเราไม่แสดงก้าวร้าวหากเด็กก้าวร้าวจะทำให้เด็กเลียนแบบลดความก้าวร้าวลงได้ การเลียนแบบของเด็กลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่เลียนแบบจากเพื่อนแต่กลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเลียนแบบความไม่ก้าวร้าวจากครู

เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาจากทางบ้านเกิดจากความคับข้องใจ สอบถามเจ้าหน้าที่ว่าทางออกที่เด็กส่วนใหญ่กระทำหากเกิดความคับข้องใจคือการหลบหนีและแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงว่าเด็กส่วนใหญ่ที่หลบหนีจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวติดตามมาด้วย ส่วนกลุ่มพันธกิจส่วนใหญ่เด็กไม่หลบหนีแต่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาวะความเป็นส่วนตัว

ข้อมูลภาวะความเป็นส่วนตัวเกิดจากการแยกพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วนโดยเจ้าหน้าที่ทั้งสองแห่งมีความเห็นส่วนทางกันบ้างเห็นว่าควรแยกเนื่องจากจะดีต่อตัวเด็กเป็นความเห็นของกลุ่มพันธกิจกลุ่มเด็กของกลุ่มพันธกิจเป็นเด็กโตและเป็นเด็กหญิง แต่ทางเจ้าหน้าที่บ้านสร้างฯเห็นว่าควรให้อยู่รวมกันทำให้ครูดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง แต่ถึงอย่างไรก็มีข้อดีและข้อเสียไปแต่ละแบบ ส่วนพื้นที่ให้เด็กมีเวลาใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ เพื่อเพิ่มความรู้ความสนใจ ทางเจ้าหน้าที่กลุ่มพันธกิจเห็นว่าควรทำพื้นที่แยกให้เด็กมีพื้นที่ส่วนตัว แต่เจ้าหน้าที่กลุ่มบ้านสร้างไม่เห็นควรแยกพื้นที่ แต่ทั้งสองมีความเห็นให้ยก step พื้นที่เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าพื้นที่แต่ละส่วนมี privacy

พื้นที่ภายในบ้านสร้างฯเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีเนื้อที่เพียงพอต่อเด็กในการทำกิจกรรมภายในบ้านแต่ พบว่าทางกลุ่มพันธกิจมีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใช้สอยเนื่องจากจำกัดทางอาคารที่พัก บริเวณรอบๆบ้านไม่อำนวยต่อการทำกิจกรรมรวม

ส่วนที่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเด็กมีความพึงพอใจมากภายในบ้านสร้างฯคือ ส่วนพักผ่อน ,สนามบอล,ส่วนลานกิจกรรม และห้องนอน เด็ก ๆ ได้ตกปลา เล่นน้ำ วิ่งเล่น โดยไม่ไปรบกวนบริเวณรอบๆ เด็กบ้านสร้างฯมีอิสระ ในการพักผ่อน มากกว่าเด็กกลุ่มพันธกิจ จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่เห็นว่าส่วนที่เด็กชอบคือ ส่วนกิจกรรม มีส่วนพักผ่อนและส่วนรับประทานอาหารบ้าง เนื่องจากอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในส่วนกิจกรรมคือโถ่งชั้นล่างเท่านั้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางด้านกายภาพ

รูปแบบการศึกษา

ในส่วนของรูปแบบการศึกษาสำหรับเด็กที่ออกมาใช้ชีวิตเร่ร่อนนั้นมูลนิธิแต่ละแห่งให้ความสำคัญแก่เด็กมาก และปัจจุบันเจ้าหน้าที่ได้มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลางถึงมากและควรเป็นการเรียนแบบการศึกษานอกโรงเรียนคือไม่จำเป็นที่เด็กต้องไปโรงเรียน เพราะเด็กออกมาใช้ชีวิตแบบอิสระเด็กไม่ต้องการถูกตีกรอบ จึงต้องให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสามารถ และวัดผลการเรียนของเด็กเอง และส่วนที่เพิ่มเติมคือให้เด็กค้นหาแนวทางทักษะการใช้ชีวิตเพื่อไม่ไปเป็นผลกระทบสร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น

ทางสัญจร

พื้นที่ทางสัญจรภายในบ้านสร้างฯส่วนใหญ่มีความเหมาะสมปานกลาง และไม่เหมาะสม เนื่องจากมีทางสัญจรไม่ชัดเจน ทางเข้าทางเดินเท้าซ้อนทับกับทางจอดรถ และบริเวณรอบๆ บ้านไม่มีทางสัญจรที่เหมาะสม ส่วนกลุ่มพันธกิจเห็นว่ามีความเหมาะสมมากถึงปานกลางเนื่องจากตัวอาคารที่พัก มีทางขึ้นและลงที่ชัดเจนรวมทั้งรอบตัวบ้านด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ใช้สอย

การใช้พื้นที่ใช้สอยพบว่ามีการใช้งานที่ต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ทั้งสองแห่ง เนื่องจากพื้นที่ทำกิจกรรมมีจำกัดรวมถึงบุคลากร ทำให้บ้านต้องการพื้นที่โล่ง ไม่มีเครื่องเรือนที่กีดขวางการทำกิจกรรมเครื่องเรือนน้อยแต่มีประโยชน์ใช้สอยมาก และคงทนต้องการใช้งานของเด็ก

เครื่องเรือน

ความเหมาะสมของเครื่องเรือนในปัจจุบันบ้านสร้างฯมีความเหมาะสมปานกลางถึงมากแต่กลุ่มพันธกิจไม่เหมาะสมถึงเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากกลุ่มพันธกิจมีพื้นที่จำกัดจึงเกิดความไม่เหมาะสมต่อความต้องการการใช้งานของเด็ก เช่น การเขียนหนังสือ การนอนเล่น และรวมถึงความไม่เพียงพอต่อการใช้งานภายในบ้านกลุ่มพันธกิจ เตียงนอน โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ ตู้เก็บของ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดขององค์กรเอกชนที่เหมาะสมต่อการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในบทที่ 4 โดยใช้วิธีการประเมินพื้นที่หลังการใช้งาน (POE.)ของกลุ่มตัวอย่างองค์กรพัฒนาเอกชน มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก หลักสี่ กรุงเทพฯ และกลุ่มพันธกิจเพื่อสังคม โครงการเพื่อเด็กเร่ร่อนหญิง จ. สมุทรปราการ โดยใช้วิธีการสำรวจ ถ่ายภาพ จดบันทึก สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง รวมถึงการศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และแจกแบบสอบถามทัศนคติความพึงพอใจต่อเด็กเร่ร่อน ผู้ใช้บริการบ้านพักทั้งสองแห่ง เด็กเร่ร่อนและเจ้าหน้าที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ที่ ทั้งหมด 62 คน ทำการเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลา 2 เดือน

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผล นำสู่การเสนอแนวทางในการออกแบบและปรับปรุง การจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดเพื่อความสอดคล้องกับแนวทางการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิงในช่วงอายุ 13-18 ปี

ผลสรุปจากการศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในบ้านเปิด ที่เหมาะสมต่อเด็กเร่ร่อน สามารถตอบคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ได้คือ ศึกษาเด็กเร่ร่อนทั้งเด็กชายและหญิงพบว่าแบ่งได้ 3 กลุ่ม (แบ่งจากระยะเวลาการเข้าใช้และการศึกษา)

<u>กลุ่มแรก</u> คือ กลุ่มที่ใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบ้าน และยังไม่ยอมใช้บ้านเปิดอย่างถาวร ยังมีเป็นปัญหาต่อชุมชนและสังคม

<u>กลุ่มที่สอง</u> คือ กลุ่มที่ใช้ชีวิตอยู่กับทางบ้านเปิดอย่างถาวรและศึกษาต่อแบบการศึกษานอกโรงเรียน เด็กเหล่านี้มองเห็นอนาคตสามารถเลือกอาชีพที่จะเลี้ยงชีพโดยไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ชุมชนและสังคมต่อไปได้

<u>กลุ่มที่สาม</u> คือ กลุ่มที่ใช้บริการอยู่กับทางบ้านเปิดอย่างถาวรและศึกษาในระบบการศึกษาของกระทรวงฯ

การศึกษาเด็กเร่ร่อนและลงสำรวจบ้านเปิดเด็กที่คงเป็นปัญหาของชุมชนและยังคงใช้ชีวิตเร่ร่อน เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีลักษณะรักอิสระ เพศชายมีอารมณ์ก้าวร้าว สาเหตุจากติดสารเสพติด จึงทำให้ต้องออกไปเสพอยู่ต่อเนื่องทำให้มีลักษณะการเข้าใช้บ้านเปิดไม่ต่อเนื่อง จากการสำรวจจึงพบเด็กเหล่านี้บ้างซึ่งเด็กยังไม่ยอมหยุดการเร่ร่อนและกลับไปเรียนหนังสือ ด้วยปัจจัยการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมภายในบ้านเปิด ในช่วงกลางวันเด็กกลุ่มแรกมีพฤติกรรมการนอนเป็นส่วนใหญ่เด็กจะอาศัยที่บ้านเปิดหรือแหล่งหลบซ่อนตัว จะใช้เวลาออกเร่ร่อนช่วงกลางคืนเพราะอากาศไม่ร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น สนามหลวง ร้านอาหารฯลฯ กลุ่มบริการที่สองใช้บริการบ้านเปิดและศึกษาต่อในลักษณะการศึกษานอกโรงเรียน แต่ในช่วงกลาวันที่เด็กว่างจากการเรียนเสริมจึงขาดกิจกรรมและมีบุคลากรน้อยไม่สามารถทำกิจกรรมที่ปรับพฤติกรรม ส่วนเด็กกลุ่มที่สามกลางวันเดินทางไปเรียนมีการเข้าเรียนตามปกติทำให้เด็กใช้บ้านเปิดเป็นที่พักหลับนอนในช่วงกลางคืน

ดังนั้นการเข้าใช้บริการบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนนั้นทำให้ทราบว่า ปัญหาที่จะทำให้เด็กมีการเข้าใช้บริการอย่างต่อเนื่องกับเด็กกลุ่มแรกคือ การฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้ และเป็นการเสริมความรู้ในอนาคต การทำงานร่วมกันโดยไม่ทำอะไรแบบเบ็ดเสร็จ และให้เด็กยอมรับตัวเอง (Self esteem) เช่น การจัดระบบสหกรณ์, เกษตรพึ่งพาตนเอง, การฝึกอาชีพ และร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนยอมรับให้เด็กรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น ให้รู้สึกว่าพื้นที่ภายในบ้านเป็นของเด็กเอง(ลักษณะการใช้ชีวิตให้เกิดความรู้สึกผูกผันคนกับพื้นที่ (Sense of place))

และเห็นว่าควรแยกบ้านเด็กเร่ร่อนเป็นบ้านเด็กชายและบ้านเด็กหญิงเพราะลักษณะความแตกต่างเพศและวัย ข้อมูลที่ได้ เด็กอยู่ในช่วงต่ำกว่า 13-18 ปี

นำพื้นที่ต่างๆ ที่ได้จากกิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนมาจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิด รายละเอียดการสรุปผล ดังนี้

5.1 สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ไขปัญหาในเด็กเร่ร่อนจากข้อมูลการสำรวจ ,สังเกตการณ์และแบบสอบถามจากการประเมินการออกแบบหลังการเข้าใช้อาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและบ้านโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงกลุ่มพันธกิจ

5.2 แนวทางการออกแบบผังพื้นหรือองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในบ้นเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิง

5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ไขปัญหาในเด็กเร่ร่อนจากข้อมูลการสำรวจ, สังเกตการณ์และแบบสอบถามจากการประเมินการออกแบบหลังการเข้าใช้อาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและบ้านโครงการเด็กเร่ร่อนหญิงกลุ่มพันธกิจ

การแก้ไขปัญหาของเด็กเร่ร่อนกลุ่มแรกนอกจากทางมูลนิธิให้ปัจจัยสี่แล้วนั้น ต่อไปนี้เป็นการสรุปปัญหาและทางแก้ไขโดยการเสริมกิจกรรมและพื้นที่ที่ช่วยเด็กปรับพฤติกรรมการออกไปเร่ร่อน ตามการทบทวนทฤษฎีและการออกหาตัวอย่างในการศึกษาของโรงเรียนบ้านเด็กกาญจนบุรี (มูลนิธิเด็ก) ในบทที่ 2

ตารางที่ 5.1 แสดงสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีแก้ไขรูปแบบการจัดผังพื้นที่บ้านเปิดเด็กเร่ร่อนจากการประเมินการ ออกแบบหลังการเข้าใช้อาคารบ้านสร้างสรรค์เด็กและบ้านพักโครงการเด็กเร่ร่อนหญิง

ปัญหา	การแก้ไข	พื้นที่
ปัญหาทางด้านประชากร		
ตัวเด็ก ช่วงวัย , เพศ, วุฒิภาวะ,ความสนใจในด้านต่าง ๆ		
1. ปัญหากลุ่มเด็กโต ในช่วง13-18 ปีมีพฤติกรรมที่ยังหลบหนีออกไปเร่ร่อนภายนอกบ้านเปิดทั้งชายและหญิง พบว่าการขาดการดูแลเอาใจใส่ของครอบครัว ทำให้เด็กขาดความรักและเกิดความเครียด ต้องการหาสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่มีอะไรทำ, ว่างจากการเรียน จะชอบเข้ากลุ่มเพื่อนออกเที่ยวเตร่ เด็กหญิงต้องการจับเด็กชายที่สามารถเลี้ยงอาหาร, ที่พัก และสามารถพาตัวเขาเองเที่ยวได้ เด็กชายชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนโดยมีหัวหน้ากลุ่มที่สามารถนำเพื่อนไปทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เที่ยว ดื่มสุรา เล่นการพนัน แข่งรถ เสพยาเสพติด ฯลฯ ผู้นำกลุ่มเป็นตัวสำคัญในการชี้นำให้ทำในสิ่งที่ไม่สร้างสรรค์ในทิศทางต่าง ๆ ได้ ซึ่งเด็กวัยนี้มีความก้าวร้าวสูงมากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนต้น 13-15 ปี	ใช้แนวทางการออกแบบบ้านให้รู้สึกผูกพันกับพื้นที่ความมีสมาชิกในครอบครัว, ความสนิทสนมคุ้นเคยกัน, การควบคุมได้และเสริมการยอมรับตนเอง (Self esteem) ความเป็นส่วนตัว, ความปลอดภัย,	พื้นที่ประชุม,พื้นที่ห้องพักผ่อน , พื้นที่ทำงานที่สร้างรายได้ , พื้นที่ทำกิจกรรมกลุ่มสันทนาการลานกีฬา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ปัญหา	การแก้ไข	พื้นที่
2.ปัญหาความก้าวร้าวของช่วงอายุวัยรุ่นตอนกลาง 13-15 ปีของกลุ่มเด็กเพศชาย ซึ่งมีความคิดเป็นของตัวเองมากขึ้น คิดและทำอะไรประเดี๋ยวประด๋าว ไม่จริงจัง	ใช้แนวทางแนวคิดซัมเมอร์ฮิลล์จัดให้มีสภานักเรียนโดยสร้างความรู้สึกเป็นประชาธิปไตย ให้พื้นที่ปลดปล่อยแรงขับของร่างกายของวัยรุ่น เช่น การแสดงออก การแสดง (สมมติ) การเล่นกีฬาที่เด็กชื่นชอบ	พื้นที่ประชุม,พื้นที่ลานเอนกประสงค์ ,พื้นที่สนามเล่นกีฬา,พื้นที่ว่าย น้ำ
3. ปัญหาเด็กไม่ใช้พื้นที่ทำกิจกรรมเด็กไม่ยอมทำกิจกรรมช่วงกลางวัน เด็กที่มีปัญหาจริง ๆ นั้นยังติดกับกลุ่มเพื่อนโดยออกเที่ยวหารายได้ ในยามกลางคืน และจะหลับนอนในตอนกลางวัน และจะตื่นจริงในช่วงบ่ายและออกไปพบเพื่อนอีก	หาช่วงเวลาที่เด็กสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่สามารถช่วยเด็กให้หันมาทำกิจกรรมที่ตัวเองถนัด เช่น สนใจทางด้านรถก็มีการนำเสนอการออกแบบสี รถ การซ่อมแซม การแนะนำวิชาชีพในเรื่องต่าง ๆ	พื้นที่ฝึกอาชีพ
เจ้าหน้าที่ , ครู		
4. ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ	จัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านเด็กและเป็นผู้ให้เสียสละเวลาให้แก่เด็กอย่างเต็มที่ ให้เพียงพอต่อจำนวนเด็กและความสนใจในการฝึกอาชีพของเด็ก เช่น ครูสอนช่างยนต์หรือช่างไฟฟ้าสำหรับเด็กชาย ส่วนเด็กหญิงมีความสนใจด้านการสร้างสรรค์ งานประดิษฐ์	พื้นที่ฝึกอาชีพ
5. ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่หญิง	จัดส่วนที่พักเจ้าหน้าที่ให้เบ็ดเสร็จแยกส่วนซักล้าง,ห้องน้ำกับเด็ก	พื้นที่พักเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ปัญหา	การแก้ไข	พื้นที่
ปัญหาทางด้านองค์ประกอบทางพื้นที่ใช้สอย		
1. ที่ตั้งของบ้านเปิด	สำหรับเรื่องที่ตั้งเป็นปัญหาในเรื่องปัจจัยการสนับสนุน การจัดพื้นที่ของทางหน่วยงาน ที่ต้องมีการสนับสนุนของจากหลายฝ่ายที่ต้องจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม ที่ตั้งที่เอื้อต่อการใช้งานของเด็กและเกี่ยวข้องกับเรื่องของเงินทุนสนับสนุน เป็นพื้นที่ที่ชุมชนยอมรับ และเข้าใจในการแก้ปัญหาของหน่วยงานเป็นอย่างดี ไม่รังเกียจหรือต่อต้าน ให้ความรักและให้การสนับสนุน	
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางพื้นที่ภายในไม่มีความสอดคล้องกับการใช้งาน	การจัดสรรพื้นที่ตามกิจกรรมการใช้งานของเด็กและเจ้าหน้าที่ (ในหัวข้อ 5.2)	-
3. ปัญหาทางด้านขนาดของพื้นที่ภายใน	จำนวนผู้ใช้บริการและตามกิจกรรมการใช้งานของเด็กและเจ้าหน้าที่ (ในหัวข้อ 5.2)	-
4. ปัญหาด้านเสียง	การแก้ปัญหาในเรื่องของเสียงที่เกิดการรบกวนออกไปภายนอก ควรจัดให้มีห้องสำหรับฟังเพลงหรือห้องเล่นดนตรี โดยให้เป็นห้องเก็บเสียง หรือใช้เครื่องมือที่เป็นหูฟังสำหรับฟังส่วนตัว ที่เหมาะเป็นกิจกรรมของวัยรุ่น ห้องสามารถดูดซับเสียงได้ดี	พื้นที่อ่านหนังสือ,พื้นที่เล่นดนตรี,พื้นที่ดูทีวี,พื้นที่ทำกิจกรรมสันทนาการ
5. ปัญหาด้านเครื่องเรือน จำนวนรูปแบบ	ควรจัดให้เครื่องเรือนมีปรับเปลี่ยนต่อการใช้งานได้จำนวนให้เพียงพอต่อจำนวนเด็ก	-
6. ปัญหาความเป็นส่วนตัวของเจ้าหน้าที่และเด็ก	การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการปรับพฤติกรรมของเด็กแต่เด็กและเจ้าหน้าที่อาจเกิดความเครียด ควรมีพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่และเด็กบ้าง เพื่อปรับความสมดุล เช่น พื้นที่พักผ่อน นอนเอกเขนก ในอาคารและนอกอาคาร	พื้นที่พักผ่อนในอาคารและนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ปัญหา	การแก้ไข	พื้นที่
ปัญหาทางด้านองค์ประกอบทางพื้นที่ใช้สอย		
7. ปัญหาด้านแสงสว่าง	พื้นที่ภายในอาคารควรมีช่องแสงที่เพียงพอไม่มากหรือน้อยจนเกินไป เนื่องจากหากมีแสงจ้างเกินไปเด็กจะรู้สึกไม่เป็นส่วนตัว และแสงอาจส่งความร้อนแก่ตัวเด็กทำให้รู้สึกร้อนในการทำกิจกรรม ส่วนบริเวณที่ต้องการแสงเช่น พื้นที่อ่านหนังสือ หรือทำงานควรเพิ่มแสงไฟจากดวงโคม	-
8. ปัญหาด้านความสะอาดสาธารณูปโภค	วัสดุภายในบ้านไม่ว่าจะเป็นพื้น, ผนังหรือเครื่องเรือน ควรเป็นวัสดุที่แข็งแรงทำความสะอาดได้ง่าย เช่น กระเบื้องยาง , กระเบื้องเซรามิค,พื้นปูนขัดมัน,วัสดุธรรมชาติเช่น ไม้เนื้อแข็ง	-
9. ปัญหาด้านเสียงรบกวน	ตำแหน่งบ้านไม่อยู่ใกล้ชุมชนจนเกินไป ให้มีช่วงห่างจากชุมชนบ้าง แต่ให้ดูเป็นสถานที่ส่วนร่วม ต้นไม้ใหญ่เป็นตัวกรองเสียงรบกวนได้ดี	-

5.2 แนวทางการออกแบบผังพื้นหรือองค์ประกอบเชิงพื้นที่ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนทั้งชายและหญิง

การวิเคราะห์ปัญหาในด้านประชากรและด้านปัญหาทางองค์ประกอบทางพื้นที่ใช้สอย พบว่าเกิดจากกิจกรรมที่ส่งผลต่อจำนวนผู้ใช้สอย กิจกรรมที่ทำให้เด็กรวมตัวกันทำกิจกรรมได้ดี และมีความสนใจในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตัวเด็ก และสร้างรายได้ จากกิจกรรมทางบ้านสร้างฯ, กลุ่มพันธกิจ และกิจกรรมที่น่าสนใจของโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก สรุปได้ว่ากิจกรรมของทางหมู่บ้านเด็กแบ่งเป็นช่วงเช้ามีการเรียนการสอน ช่วงบ่ายเป็นการฝึกอาชีพและช่วงเย็นทำเกษตรการฝึกอาชีพเพื่อให้เด็กสร้างรายได้ แต่บ้านเปิดช่วงเช้ามีกิจกรรมประดิษฐ์ ช่วงบ่ายสอนเสริมกลุ่ม ก.ศ.น. และไม่มีการสร้างรายได้แก่เด็ก ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจต่อเด็กดังนั้นจึงจัดกิจกรรมที่ตอบสนองการปรับพฤติกรรมเด็กเร่ร่อนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงกิจกรรมที่ตอบสนองการปรับพฤติกรรมเด็กเร่ร่อน

ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย	ช่วงเย็น	ช่วงค่ำ
สอนเสริม กศน.	เสริมกิจกรรมสร้างรายได้	ลงเกษตร	สนทนาปรึกษากับเจ้าหน้าที่

สรุปลักษณะพึ่งประสงค์ของพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนได้ดังนี้

ตารางที่ 5.3 สรุปทฤษฎีที่นำมาสร้างลักษณะพึงประสงค์แก่พื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเปิด

ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ภายในบ้าน	สรุปลักษณะพึงประสงค์	จำนวนผู้ใช้ (คน)
A. ส่วนปรับพฤติกรรม		
A1. ลานเอนกประสงค์, ทานอาหาร	ความต้องการพื้นที่ทำกิจกรรม สำหรับเด็กกลุ่มแรกและกลุ่มเด็กที่เรียน ก.ศ.น. คือ กิจกรรมสันทนาการ,กีฬา,ประดิษฐ์ของใช้ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ภายในบ้าน ภายในช่วงเวลากลางวัน มีจำนวนเด็กกลุ่มแรก 10 คน ,กลุ่ม ก.ศ.น. 10 คน และเจ้าหน้าที่ในการร่วมทำกิจกรรม 3 คน • ควรจัดพื้นที่สำหรับการนั่งพักผ่อน นั่งคุยเป็นกลุ่ม โดยใช้ลานกิจกรรม มีจำนวนคนไม่มากโดยพฤติกรรมการนั่งล้อมวงบนพื้น ลักษณะกลุ่มใหญ่ ไม่มีเครื่องเรือนประกอบ จากการทบทวนวรรณกรรม(แนวคิดการออกแบบโรงเรียนสำหรับเด็กในช่วงวัย9-15ปีหรือชั้นประถมศึกษา, Learning Laboratory,Skokie Middle School,Winnetka)พบว่าอาจนั่งโดยมีอุปกรณ์เป็นการปรับพื้นที่ให้สามารถนั่งพูดคุยกันเฉพาะกลุ่มเล็ก ๆ ได้โดยสังเกตพฤติกรรมการนั่งสนทนา เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8-12 คน นั่งล้อมวง ดังนั้น เครื่องเรือนที่ใช้ควรเป็นMOVABLE BOXES ขนาด 1.20x1.20x0.20ซม., 1.20x1.20x0.40ซม., 1.20x1.20x0.60ซม. ด้านบนกรุเป็นพรมและภายในสามารถเก็บของได้ นำมาใช้เพื่อสามารถปรับพื้นที่ให้เป็นเวที,หรือที่นั่งสำหรับประชุมได้ ใช้พื้นที่ 4.80 ตารางเมตร (ใช้ประมาณ20กล่อง ขนาดสูง 20ซม. 8 กล่อง,ขนาดสูง 40 ซม. 5 กล่อง,ขนาดสูง 60 ซม. 5 กล่อง) • พื้นที่ในการใช้ในกิจกรรมสันทนาการต้องการพื้นที่โล่ง กว้าง มีแสงสว่างเพียงพอ การปรับใช้พื้นที่ภายในบ้านสามารถทำได้โดยพื้นที่ลานโล่งสามารถใช้ทำกิจกรรมรื่นเริง ในเทศกาลปีใหม่ วันเด็ก กีฬาในร่ม และป้องกันเสียงไปรบกวนบุคคลภายนอก เครื่องเรือนที่เหมาะสม ควรมีรูปทรงที่สามารถพับเก็บได้ง่าย มีน้ำหนักเบา และแข็งแรงทนทาน สะดวกในการเคลื่อนย้ายในพื้นที่ต่าง ๆ ของบ้าน จำนวนเพียงพอต่อผู้ใช้งานเป็นพื้นที่โล่ง โปร่ง สำหรับวิ่งเล่นและทำกิจกรรมสันทนาการ จัดให้ห่างจากห้องสมุดหรือสถานที่ที่ต้องการความเงียบ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ภายในบ้าน	สรุปลักษณะพึงประสงค์	จำนวนผู้ใช้ (คน)
A2. ห้องเอนกประสงค์	ความต้องการพื้นที่ห้องเอนกประสงค์ สำหรับเด็กกลุ่มแรกและเด็กที่เรียน ก.ศ.น คือ การใช้เวลาในการทำกิจกรรมคลายเครียดและตอบสนองความต้องการความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก คือ กิจกรรมการเล่นอินเตอร์เน็ต, ดูทีวี,ฟังเพลง,พักผ่อน,อ่านหนังสือ ในห้องเอนกประสงค์นี้ จะแบ่งเวลาในช่วงบ่ายให้เด็กได้ใช้ประมาณ 1-2 ชม. เพื่อให้เด็กรู้จักการใช้เวลาในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป	10 คน
A3. แปลงเกษตร	ความต้องการพื้นที่แปลงเกษตร ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเป็นส่วนที่เด็กจะได้ร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ภายในบ้านพักเป็นการจัดการแบบไม่เบ็ดเสร็จ การดูแลสวนเกษตรนั้นต้องเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อมีพืชผลได้บริโภคกันตลอด ส่วนพื้นที่นี้เป็นส่วนภายนอกอาคาร ต้องมีการใช้น้ำในการปลูกพืชผัก ควรมีแหล่งน้ำใกล้เคียง เพื่อในการระบายน้ำอีกด้วย • ตำแหน่งพื้นที่จัดให้อยู่ในส่วนหลังบ้าน ใกล้กับครัว เพื่อสะดวกในการนำมาประกอบอาหาร และรดน้ำโดยใช้น้ำทิ้งจากครัว	10 -20 คน
A4. สนาม	• ความต้องการสนามของเด็กหญิงและชายต่างกันจะเห็นได้ว่าพื้นที่บ้านเปิดเด็กหญิงไม่จำเป็นต้องมีสนาม เพราะเด็กหญิงไม่ต้องการกีฬากลางแจ้ง หรือต้องการน้อยกว่าเด็กชายที่ชอบพื้นที่เล่นกีฬากลางแจ้งที่มีพื้นที่ใหญ่กว่าเด็กหญิง กีฬาที่เด็กชายเล่น คือ ฟุตบอล,วิ่งแข่ง,ว่ายน้ำฯลฯ กีฬาที่เด็กหญิงต้องการ คือ แบดมินตัน , ปิงปอง,แชร์บอล ฯลฯ	20-30 คน
B. ส่วนเจ้าหน้าที่		
B1.ห้องเก็บประวัติ	• ความต้องการห้องเก็บประวัติ ในการดำเนินงานในการช่วงเหลือเด็กเร่ร่อนนั้นเจ้าหน้าที่ในส่วนของการเก็บข้อมูลเด็กเป็นส่วนสำคัญในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ร่วมถึงครูที่เข้าไปให้การศึกษาของเด็ก เพื่อรู้ถึงประวัติเบื้องหลังเพื่อจะได้แก้ไขปัญหาของเด็กได้เหมาะสมช่วยในเรื่องการผสานงานในการช่วยเหลือเด็กด้วย	2 คน
B2.ห้องพัก	• ห้องพักเจ้าหน้าที่มีพื้นที่สำหรับนั่งทำงานได้บ้างเพราะเจ้าหน้าต้องมีการเตรียมข้อมูลค้นคว้า เขียนรายงาน ฯลฯ และมีพื้นที่ในส่วนนอน ส่วนเก็บเสื้อผ้า รวมถึงอาจมีพื้นที่พักผ่อนภายในบ้างเพื่อเป็นการผ่อนคลายจากการทำงาน	
B3.ห้องน้ำ	• ควรจัดพื้นที่ให้อยู่ติดกับห้องพักทำให้ใช้งานได้อย่างสะดวก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ภายในบ้าน	สรุปลักษณะพึงประสงค์	จำนวนผู้ใช้ (คน)
C. ส่วนบริการ		
C1.ห้องพยาบาล	• ความต้องการห้องพยาบาล พบว่า เด็กเร่ร่อนผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่ต้องการห้องในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยห้องนี้สามารถแยกผู้ป่วยออกจากเด็กกลุ่มใหญ่ป้องกันการติดเชื้อ	2-3 คน
C2. ครัว	• ตำแหน่งพื้นที่ของครัว ควรอยู่ในส่วนบริการซึ่งมีทางสัญจรที่สามารถนำอาหารแห้งไปเก็บยังครัวได้สะดวกและใกล้กับส่วนทานอาหาร ส่วนซักล้าง • ภายในครัวแบ่งพื้นที่เป็นส่วน เตรียมอาหาร ปรุงอาหาร เก็บอาหาร ลักษณะเป็นครัวไทย วัสดุที่ใช้สามารถดูแลทำความสะอาดได้ง่าย มีความคงทน เช่น ครัวปูน มีพื้นที่ในการเก็บเครื่องปรุง วัตถุดิบ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง การปรุงอาหารภายในบ้านต้องมีใช้อุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้ได้ปริมาณที่เพียงพอต่อจำนวนเด็กและครู คือ 20-30 คน เช่น หม้อหุงข้าว หม้อต้มแกง ดังนั้นที่เก็บอุปกรณ์จึงต้องมีขนาดและจำนวนที่เหมาะสม	20-30 คน
C3.ห้องเก็บของ	• สำหรับเก็บอุปกรณ์และสิ่งของบริจาคเช่น เสื้อผ้า ,ของกินต่าง ๆ	-
C4. โรงเก็บของฝึกซ่อม	• สำหรับการปฏิบัติวิชาชีพเช่น ซ่อมรถยนต์ ซ่อมรถจักรยานฯลฯ คล้ายโรงรถ	5-10 คน
C5. ห้องพักของเด็กชาย	• ความต้องการห้องพักของเด็กชาย พบว่า ควรแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม อาจเป็นตามช่วงอายุ เด็กที่ต่ำกว่า 13 ปี สามารถนอนรวมได้ ส่วนเด็กที่มีอายุ 13-18 ปี แบ่งนอนเป็นกลุ่ม • ตำแหน่งของพื้นที่ควรจัดให้อยู่ในส่วนprivate ใกล้กับห้องนอนครูเพื่อสะดวกในการดูแลเด็ก และบ้านเปิดนี้เด็กสามารถเข้าใช้บริการได้ 24ชั่วโมง ดังนั้นครูต้องดูแลเด็กที่จะมาเข้าใช้บริการในเวลากลางคืน และ ใกล้กับห้องน้ำ <u>ห้องนอนเดี่ยว</u> • ห้องนอนของเด็กวัยรุ่นต้องแบ่งพื้นที่เพื่อให้มีกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน เช่น พื้นที่นั่งเล่นโดยเฉพาะเด็กผู้ชายจะชอบเล่นกีตาร์ในห้อง วาดรูป การ์ตูน นักฟุตบอล และพื้นที่เก็บเสื้อผ้า จากการสำรวจห้องนอนเด็ก 1 ห้อง ต่อเด็ก 4 คน • เครื่องเรือนที่เหมาะสมจากการสอบถามความพึงพอใจของเด็ก เตียงที่เด็กได้เลือกนั้นคือ เตียงเดี่ยว การใช้เตียงเดี่ยวข้อเสียคือทำให้ต้องมีพื้นที่เพิ่มขึ้นเพราะปกติบ้านเด็กนิยมใช้เตียงนอนสองชั้น ทำให้ประหยัดพื้นที่ใช้สอย	20-30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ส่วนพื้นที่ต่าง ๆ ภายในบ้าน	สรุปลักษณะพึงประสงค์	จำนวนผู้ใช้ (คน)
C6.ห้องพักเด็กหญิง	• ตำแหน่งของพื้นที่ควรจัดให้อยู่ในส่วนprivateโดยมีครูผู้หญิงดูแลอย่างใกล้ชิด ที่สำคัญห้องน้ำต้องอยู่ภายในห้องนอน โดยเด็กหญิงและครูไม่ต้องเดินผ่านพื้นที่อื่นเพื่อความปลอดภัยของครูและเด็ก • ภายในห้องนอนของเด็กหญิงควรมีสีสัดที่สดใส เพราะจากการสังเกตการณ์เด็กหญิงจะชอบรักสวยรักงาม รักการอ่านหนังหนังสือ นิยาย การ์ตูน และควรมีพื้นที่ในการเก็บเสื้อผ้า พื้นที่สำหรับเล่นตุ๊กตา พื้นที่เก็บตุ๊กตา	20-30 คน
C7. ห้องน้ำ,ห้องส้วม	• ความต้องการห้องน้ำ,ห้องส้วมของเด็ก พบว่า จำนวนห้องน้ำควรมีความสอดคล้องกับจำนวนผู้ใช้งาน จำนวนเด็กที่ใช้ในช่วงที่หนาแน่นที่สุดคือช่วงเย็น ดังนั้น 30 คน ควรมีห้องน้ำและห้องส้วมไม่ต่ำกว่า 5 ห้อง ควรมีอ่างล้างหน้าบริเวณลานซักล้าง เพราะเด็กสามารถใช้บริเวณนี้ในช่วงหนาแน่นของการใช้งาน และแยกห้องน้ำเจ้าหน้าที่	20-30 คน
C8. ลานซักล้าง	• ตำแหน่งของลานซักล้างควรอยู่ในส่วนบริการควรอยู่มิดชิดใกล้กับส่วนห้องน้ำและห้องส้วมของห้องนอนเด็กชายและเด็กหญิง เพื่อการประกอบกิจกรรมการซักผ้า • มีลักษณะเป็นลานโล่ง พื้นเป็นปูนขัดมันมีการระบายน้ำที่ดี รองรับการใช้งานหนัก • ทำราวตากผ้าแบบเสาฝังพื้นกับที่แบบถาวร	2-5 คน

สรุปความสัมพันธ์จากลักษณะพึงประสงค์โดยการจัดกลุ่มของพื้นที่ปรับพฤติกรรม, พื้นที่เจ้าหน้าที่และพื้นที่บริการ จัดพื้นที่ย่อยภายในบ้านเพื่อความสัมพันธ์ที่เหมาะสมต่อเด็กและเจ้าหน้าที่ ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

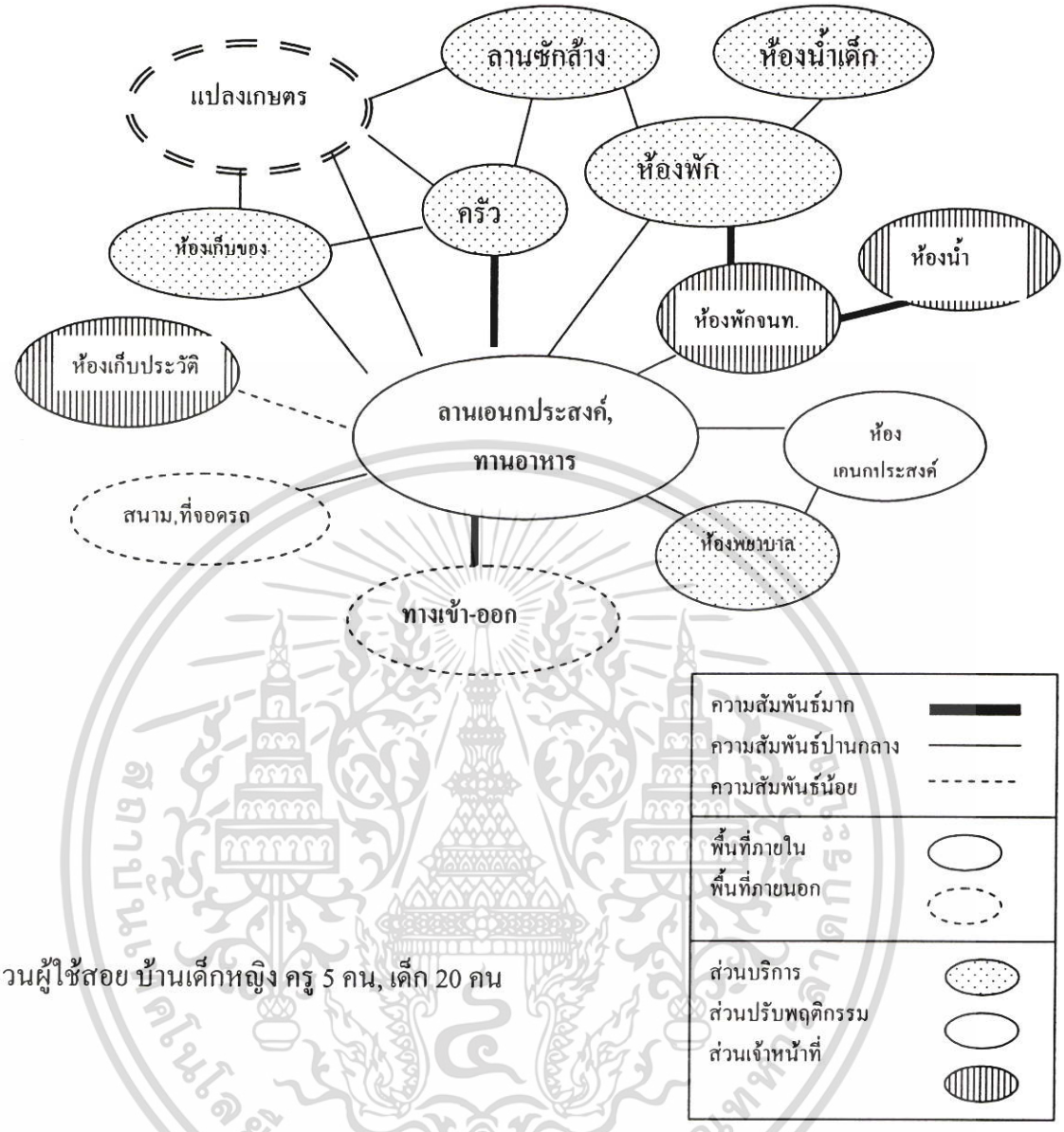

จำนวนผู้ใช้สอย บ้านเด็กหญิง ครู 5 คน, เด็ก 20 คน

ภาพที่ 5.1 แสดงความสัมพันธ์ของพื้นที่ภายในบ้านเปิดเด็กหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

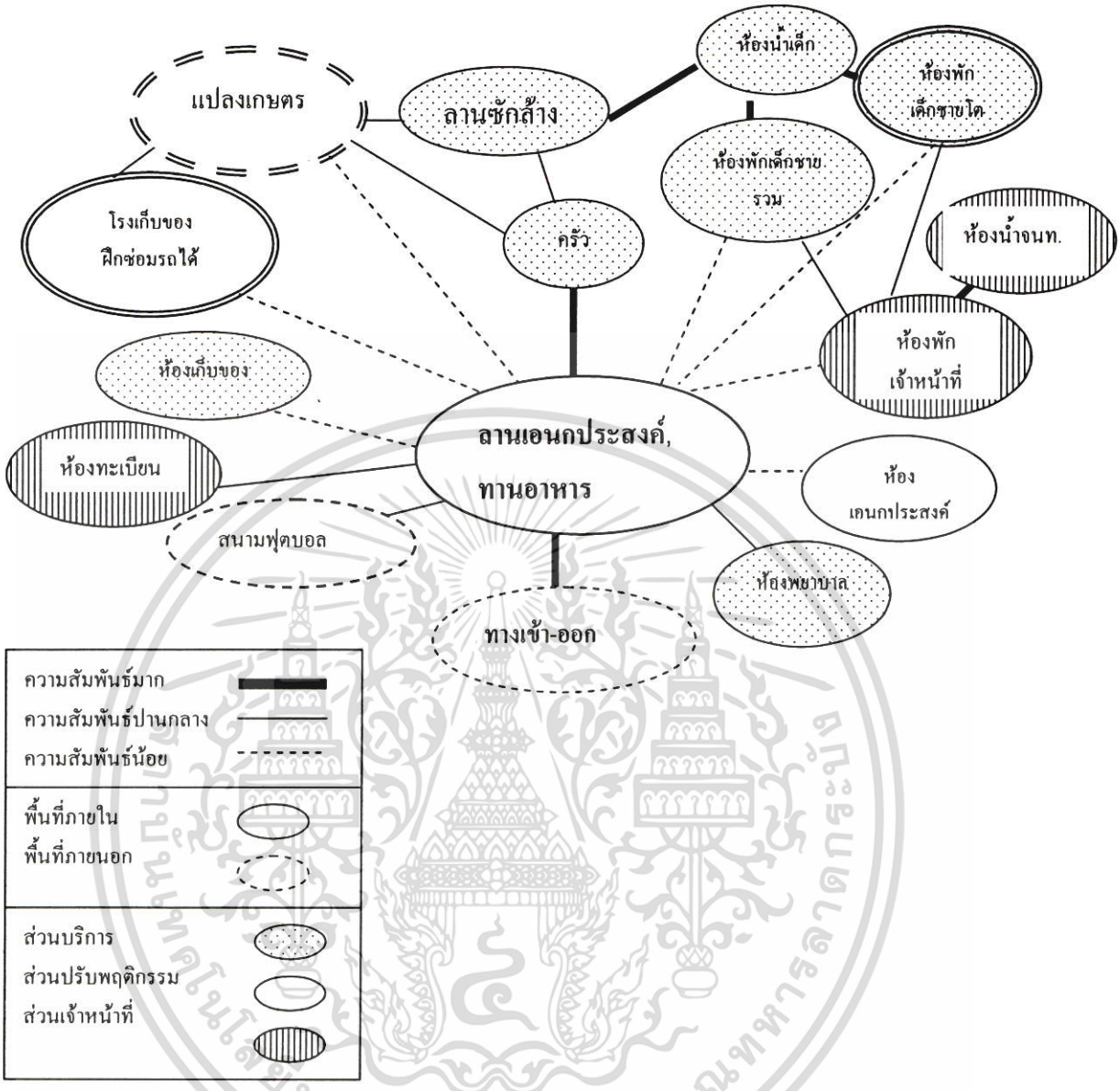

จำนวนผู้ใช้สอยบ้านเด็กชาย ครู 7 คน, เด็ก 30 คน

ภาพที่ 5.2 แสดงความสัมพันธ์ของพื้นที่ภายในบ้านเปิดเด็กชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.4 แสดงการสรุปรายละเอียดพื้นที่และองค์ประกอบของเครื่องเรือนของบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนปรับพฤติกรรม	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
1. ลานเอนกประสงค์, ทานอาหาร	**เด็กหญิงมีกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว ดังนี้** **กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมสันทนาการ ,ประชุม,ทานอาหาร** **กิจกรรมสร้างรายได้ เช่น งานประดิษฐ์หัตถกรรม** **กิจกรรมเดี่ยวได้แก่ นั่งพักผ่อน นั่งอ่านหนังสือการ์ตูน** 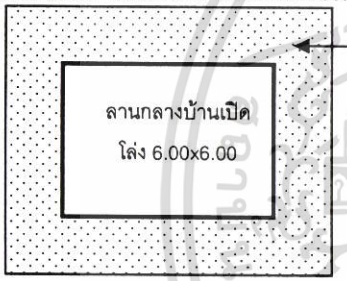	**ผู้ใช้บริการ 25คน** **36 ตรม.**	พื้นที่ในการใช้ในกิจกรรมสันทนาการต้องการพื้นที่โล่ง กว้าง มีแสงสว่างเพียงพอ ใช้ทำกิจกรรมรื่นเริง ในเทศกาลปีใหม่ วันเด็ก กีฬาในร่ม และป้องกันเสียงไปรบกวนบุคคลภายนอก เป็นศูนย์กลางของบ้านดังนั้นควรให้พื้นที่นี้เป็นลานกลางบ้านเพื่อให้ได้รับลมและระบายอากาศ ช่วยป้องกันเสียงรบกวน บริเวณรอบมีชานพักหรือม้านั่งยาวสำหรับนั่งเล่น การปลูกต้นไม้ใหญ่ให้เกิดบรรยากาศร่มรื่นเป็นธรรมชาติ พื้นควรเป็นพื้นปูนเพื่อรักษาความสะอาดได้ง่าย	• ม้านั่งยาวขนาด 0.45x1.20x0.45 ซม. จำนวน 5 ตัว • โต๊ะยาวสำหรับทำกิจกรรม 1.00x2.00x0.70 ซม. จำนวน 2 ตัว
2.ห้องเอนกประสงค์	**เด็กหญิงมีกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยวดังนี้** **กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนกศน.** **กิจกรรมเดี่ยว ได้แก่ อ่านหนังสือ ,เล่นอินเตอร์เนต,ดูสื่อต่าง ๆ** 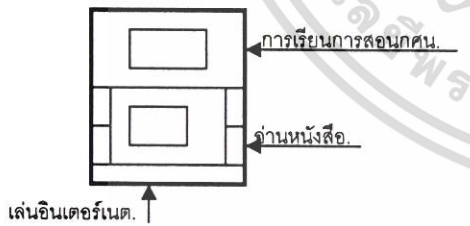	**ผู้ใช้บริการ 25คน** **30 ตรม.**	**ลักษณะของพื้นที่ควรเป็นที่มีระดับความสูงมากกว่าปกติเพื่อการใช้งานของเด็กจะทำให้รู้สึกปลอดโปร่งมีสมาธิในการอ่านหนังสือ ,มีการเรียนการสอน พื้นที่ภายในแบ่งส่วนให้สอดคล้องต่อกิจกรรม โดยใช้เครื่องเรือนเป็นกลุ่มการใช้งาน มีช่องแสง และพัดลมช่วยการระบายอากาศ**	• ชุดโต๊ะประชุมสำหรับเรียนกศน. 1 ชุด • ชุดโต๊ะประชุมสำหรับอ่านหนังสือ 1 ชุด • โต๊ะติดผนังพร้อมฉากกั้นสำหรับวางคอมพิวเตอร์ 5 ตัว

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนปรับพฤติกรรม	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
3.แปลงเกษตร	กิจกรรมภายนอกอาคาร สำหรับเสริมสร้างรายได้ ทำเกษตรแบบปลอดสารพิษ และผสมผสาน ช่วงเช้าและเย็น ดูแลรดน้ำ,พรวนดิน,ปลูกพืช,เลี้ยงสัตว์	**ผู้ใช้บริการ 25 คน พื้นที่ภายนอกอาคาร**	ตำแหน่งพื้นที่จัดให้อยู่ในส่วนหลังบ้าน ใกล้กับครัว เพื่อสะดวกในการนำมาประกอบอาหาร และรดน้ำโดยใช้น้ำทิ้งจากครัว พื้นที่เพาะปลูกเหมาะสมทำการเกษตรได้ มีแหล่งน้ำมารองรับ มีห้องเก็บอุปกรณ์	
4.สนาม, ที่จอดรถ	เด็กหญิงมีกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยวภายนอกอาคารดังนี้ กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ ก็พาแชร์บอล , แบดมินตัน , สันทนาการกลางแจ้ง กิจกรรมเดี่ยว ได้แก่ วิ่งเล่น , นั่งพักผ่อน	**ผู้ใช้บริการ 25 คน พื้นที่ภายนอกอาคาร**	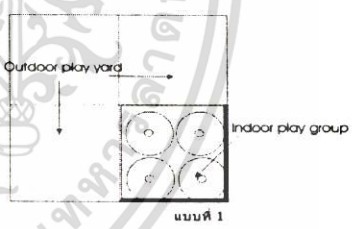 แบบที่ 1	ลักษณะเป็นพื้นที่โล่ง ควรเป็นสนามหญ้า ดังนั้นจึงควรมีการจัดสวนและปูหญ้าเป็นบริเวณเล็ก ๆ โดยรอบ ๆ บริเวณ ควรมีร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่เพื่อเป็นที่พักเหนื่อย หลบแสงแดด สร้างทัศนียภาพให้กับสนาม และตัวอาคาร

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและอุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
1. ห้องพยาบาล	กิจกรรมภายในห้องพยาบาลได้แก่ ตรวจสุขภาพ ทำแผล นอนพัก วัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนัก มีแพทย์จากสาธารณะสุขเข้ามาตรวจ 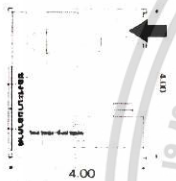 A.5 ห้องพยาบาล 16.00-25.00 ตารางเมตร	**16.00-25.00 ผู้ใช้บริการ 1-2ค น**	ตำแหน่งพ.ท.ของห้องควรจัดให้อยู่บริเวณด้านหน้าทำให้สะดวกต่อการเข้า-ออกของหมอหรือพยาบาลชุมชนเข้ามาเยี่ยมอาการของเด็กได้ดูแลอย่างใกล้ชิด	• เครื่องเรือนประกอบด้วย • เตียงนอนผู้ป่วย 2 เตียง • ตู้เก็บอุปกรณ์ยา ตู้เก็บแฟ้ม ,ที่ชั่งน้ำหนัก,วัดส่วนสูง,ฉากกั้นห้อง
2. ห้องเก็บของบริจาค	กิจกรรมภายในห้องเก็บของ ได้แก่ แบ่งเป็น เก็บเครื่องอุปโภคและบริโภค 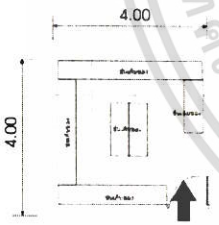	**16.00-25.00 ผู้ใช้บริการ 2-4 คน**	เป็นพื้นที่แห้งไม่ชื้นเครื่องเรือนเก็บของใช้ สามารถหาง่ายหยิบใช้ได้เป็นหมวดหมู่ที่เก็บเสื้อผ้าส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ได้รับจากการบริจาค เด็กจะมีเสื้อผ้าติดตัวมาเพียงชุดเดียว ครูจะมีเสื้อผ้าสำรองไว้ให้เด็กได้สลับสับเปลี่ยนและมีแปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ยารักษาโรคเตรียมไว้ให้ และห้องเด็กโตจะมีตู้เก็บเครื่องใช้และตู้เสื้อผ้าต่างหาก	• ตู้เก็บของจำนวน 6 ตู้ • ตู้ลอย จำนวน 4 ด้าน

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
3. ครัว	ในพื้นที่นี้ประกอบกิจกรรม การเตรียมอาหาร การปรุงอาหาร และการจัดเก็บอาหาร ลักษณะเป็นครัวไทย ครูเวรและเด็กจะทำหน้าที่สลับสับเปลี่ยนกันไป 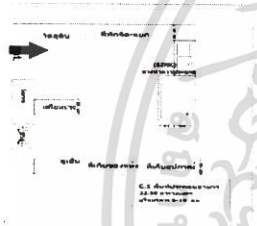	ผู้ใช้บริการ 5-10 คน 32.50 ตรม.	วัสดุที่ใช้สามารถดูแลทำความสะอาดได้ง่าย มีความคงทน การปรุงอาหารภายในบ้านต้องมีใช้อุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้ได้ปริมาณที่เพียงพอต่อจำนวนเด็กและครู	• เคาน์เตอร์ ทำอาหาร • อ่างล้างจาน • ชั้นวางของ • ที่วางเตาแก๊ส
4. ห้องพักเด็กหญิง	กิจกรรมภายในห้องพักเด็กหญิงได้แก่ ลักษณะการนอนแบบแยก อ่านหนังสือนิยาย,การ์ตูน 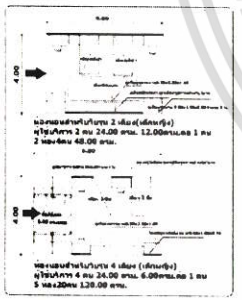	ผู้ใช้บริการห้องละ 4 คน (20 คน) 24.00 ตรม.	ภายในห้องนอนของเด็กหญิงควรมีสีสันที่สดใส ควรมีพื้นที่ในการเก็บเสื้อผ้า พื้นที่สำหรับเล่นตุ๊กตา พื้นที่เก็บตุ๊กตา	• เตียงนอนสองชั้น 2 เตียง • โต๊ะเขียนหนังสือ 4 โต๊ะ • ตู้เก็บเสื้อผ้า 4 ตู้

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
5. ห้องน้ำเด็กหญิง	ชำระร่างกาย ,กิจวัตรประจำวัน 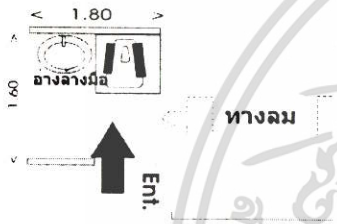	ผู้ใช้บริการห้องละ 4 คน(20คน 5 ห้อง) 14.40 ตรม.	มีระบบการเดินท่อสำหรับ น้ำดี-น้ำเสีย อย่างเหมาะสม ไม่เป็นที่กักขังน้ำ ระบายน้ำได้ดี ใช้วัสดุเรียบง่ายเหมาะแก่การดูแลรักษาอย่างทั่วถึง	• โถปัสสาวะจำนวน 5 ที่ • อ่างล้างมือจำนวน 5 ที่ • ถังน้ำจำนวน 5 ถัง
6. ลานซักล้าง	ประกอบกิจกรรมซักผ้า ตากผ้า ล้างภาชนะ 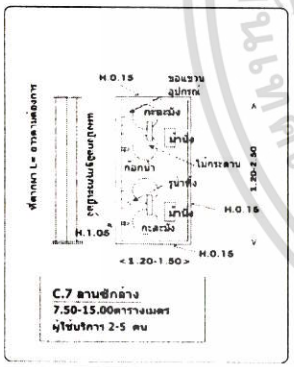	ผู้ใช้บริการ2-5 คน 7.50-15.00 ตรม.	มีลักษณะเป็นลานโล่ง พื้นเป็นปูนขัดมันมีการระบายน้ำที่ดี รองรับการใช้งานหนัก	ทำราวตากผ้าแบบเสาฝังพื้นกับที่แบบถาวร

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนเจ้าหน้าที่	หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)	ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)	ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)	เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)
1. ห้องเก็บประวัติ	กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเก็บประวัติ การทำงานของเจ้าหน้าที่ บันทึกประวัติ ,ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับทางองค์กรต่าง ๆ การนั่งสัมภาษณ์เด็กเก็บข้อมูลของเด็ก	ผู้ใช้บริการ 1-2 คน พื้นที่ประมาณ 4-6 ตรม.	ลักษณะของพื้นที่เป็นห้องที่มีเครื่องเรือนเช่น ตู้เอกสาร ลักษณะเป็นส่วนตัว 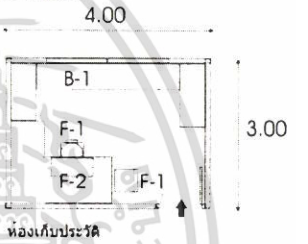	• B-1 ตู้เก็บเอกสาร • F-1 เก้าอี้ทำงาน • F-2 โต๊ะทำงาน
2. ห้องพักเจ้าหน้าที่	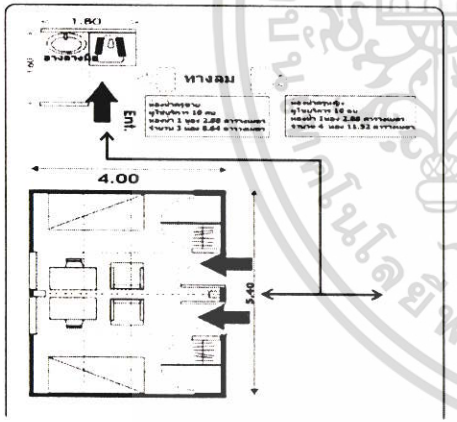	ผู้ใช้บริการ 5 คน พื้นที่ประมาณ 55.00 ตรม.	ลักษณะของพื้นที่เป็นห้องพักเจ้าหน้าที่ต้องการให้มีความใกล้ชิดกับส่วนห้องน้ำ สะดวกในการสัญจรและความปลอดภัย ภายในห้องควรมีช่องแสงเพื่อการนั่งอ่านรายงานเขียนหนังสือ และมีเตียงนอน ที่เก็บเสื้อผ้า ใกล้กับห้องพักของเด็กหญิง	• เตียงนอน จำนวน 1 เตียง • โต๊ะเขียนหนังสือ จำนวน 1 โต๊ะ • ตู้เสื้อผ้า จำนวน 1 ตู้ • โซฟา จำนวน 1 อัน

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนหญิง				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก **(Area or Department)**	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม** **(Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่** **ตารางเมตร** **(Size)**	**ลักษณะของพื้นที่** **(Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ** **อุปกรณ์ทำงานหลัก** **(Furniture and Equipment)**
3. ห้องน้ำเจ้าหน้าที่	กิจกรรมอาบน้ำ สุขอนามัยของเจ้าหน้าที่ และครู 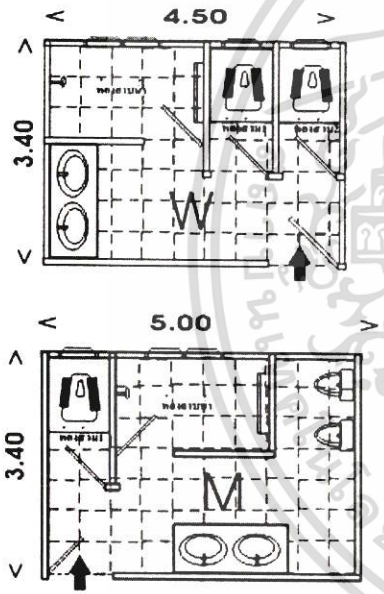	ผู้ใช้บริการ 5-8 คน ห้องน้ำหญิง 15.30 ตรม. ห้องน้ำชาย 17.00 ตรม. รวม 32.30 ตรม.	พื้นที่ภายในสำหรับการใช้สอยสำหรับห้องอาบน้ำและห้องส้วม แยกสำหรับเพศชายและหญิง ควรมีการระบายอากาศที่ดี และใกล้กับห้องพัก	• โถปัสสาวะ 3 ตัว • โถปัสสาวะชาย 2 ตัว • อ่างล้างหน้า 4 ตัว

ตารางที่ 5.5 แสดงการสรุปรายละเอียดพื้นที่และองค์ประกอบของเครื่องเรือนของบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนปรับพฤติกรรม	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
1. ลานเอนกประสงค์, ทานอาหาร	กิจกรรมภายลานเอนกประสงค์แบ่งเป็น กิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ สันทนาการ สอนเสริมก.ศ.น ทานอาหาร ชกมวย ประชุม งานประจำปี ประดิษฐ์ของใช้ ศิลปะ กิจกรรมเดี่ยว ได้แก่ เล่นอิสระ พักผ่อนสันทนาการ,สอนเสริมก.ศ.น,ทานอาหารกิจกรรมกลุ่ม 10 คน พ.ท. 16 ตรม. (อ้างอิงจากการใช้พื้นที่ทางบ้านสร้างฯ) - เล่นอิสระ,พักผ่อน,ชกมวย กิจกรรมเดี่ยว 2 คน พ.ท. 1.33 ตรม. (อ้างอิงจากการใช้พื้นที่ทางบ้านสร้างฯ) - ประชุม,งานประจำปี,ประดิษฐ์ของใช้ กิจกรรมกลุ่ม10 คน พ.ท. 4.50 ตรม.(อ้างอิงจากการใช้พื้นที่ทางบ้านสร้างฯ)	50 ตรม. ผู้ใช้บริการ 30 คน	พื้นที่ในการใช้ในกิจกรรมสันทนาการต้องการพื้นที่โล่งกว้าง มีแสงสว่างเพียงพอ ใช้ทำกิจกรรมรื่นเริง ในเทศกาลปีใหม่ วันเด็ก กีฬาในร่ม และป้องกันเสียงไปรบกวนบุคคลภายนอก 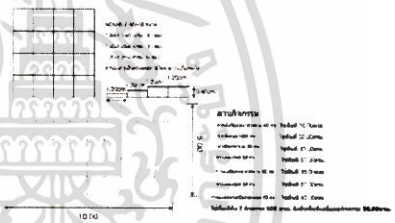	เครื่องเรือนที่ใช้ควรเป็น MOVABLE BOXES ขนาด 1.20x1.20x0.20 ซม., 1.20x1.20x0.40 ซม., 1.20x1.20x0.60 ซม. ด้านบนกรุเป็นพรมและภายในสามารถเก็บของได้ นำมาใช้เพื่อสามารถปรับพื้นที่ให้เป็นเวที,หรือที่นั่งสำหรับประชุมได้ ใช้พื้นที่ 23.04 ตารางเมตร (ใช้ประมาณ 20 กล่อง ขนาดสูง 20ซม. 8 กล่อง, ขนาดสูง 40 ซม. 5 กล่อง,ขนาดสูง 60 ซม. 5 กล่อง)
2. ห้องเอนกประสงค์	- อ่านหนังสือ, ฟังเพลง, อินเตอร์เน็ต, พักผ่อน กิจกรรมเดี่ยว10 คน พ.ท. 4.50 ตรม. (อ้างอิงจากการใช้พื้นที่ทางบ้านสร้างฯ) - ดูทีวี กิจกรรมกลุ่ม10 คน พ.ท. 9.00 ตรม. (อ้างอิงจากการใช้พื้นที่ทางบ้านสร้างฯ) 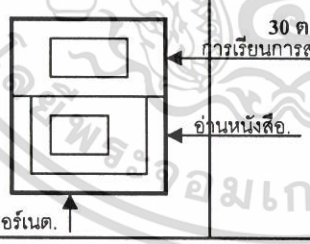	ผู้ใช้บริการ 30 คน 30 ตรม.	ลักษณะของพื้นที่ควรเป็นที่มีระดับความสูงมากกว่าปกติ เพื่อการใช้งานของเด็กจะทำให้รู้สึกปลอดโปร่งมีสมาธิในการอ่านหนังสือ , มีการเรียนการสอน พื้นที่ภายในแบ่งส่วนให้สอดคล้องต่อกิจกรรม โดยใช้เครื่องเรือนเป็นกลุ่มการใช้งาน มีช่องแสง และพัดลมช่วยการระบายอากาศ	ชุดโต๊ะประชุมสำหรับเรียนกศน. 1 ชุด ชุดโต๊ะประชุมสำหรับอ่านหนังสือ 1 ชุด โต๊ะติดผนังพร้อมฉากกั้นสำหรับวางคอมพิวเตอร์ 5 ตัว

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนปรับพฤติกรรม	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
3. สนามฟุตบอล	เกิดกิจกรรมกลางแจ้ง เล่นเตะฟุตบอล,วัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย แยกพื้นที่ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น และมีมุมที่สามารถใช้ร่วมกันได้เพื่อให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์และใช้ความคิดร่วมกัน 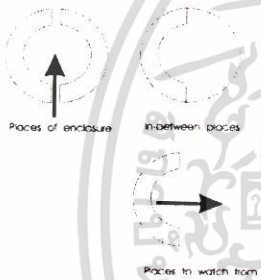	ผู้ใช้บริการ 15-25 คน	ลักษณะเป็นพื้นที่โล่ง ควรเป็นสนามหญ้า ดังนั้นจึงควรมีการจัดสวนและปูหญ้าเป็นบริเวณเล็ก ๆ โดยรอบ ๆ บริเวณ ควรมีร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่เพื่อเป็นที่พักเหนื่อย หลบแสงแดด สร้างทัศนียภาพให้กับสนาม และตัวอาคาร. 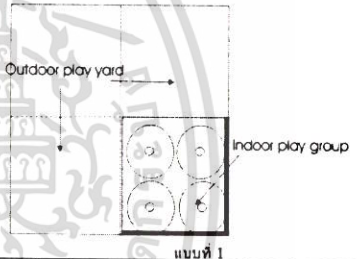	
4. โรงเก็บของฝึกซ่อมรถ	**กิจกรรมการฝึกงานอาชีพ โดยใช้โรงฝึกซ่อม ทำให้เด็กได้ปฏิบัติงานได้จริง และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง** 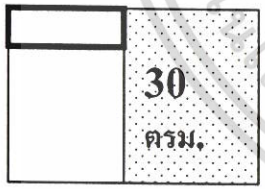	ผู้ใช้บริการ 5-10 คน พื้นที่ใช้สอย 30 ตรม.	ลักษณะเป็นพื้นที่เรียบมีอากาศถ่ายเท มีที่เก็บเครื่องมือสำหรับซ่อมเครื่องยนต์.	• ชั้นเก็บเครื่องมือ

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนปรับพฤติกรรม	หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)	ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)	ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)	เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)
5. แปลงเกษตร	ลักษณะกิจกรรมการทำเกษตรเสนอเป็นการปลูกผักปลอดสารพิษ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและชุมชนเป็นการใช้ทฤษฎี แนวความคิดในการดำรงชีวิตแบบยั่งยืนในการพัฒนาบ้านเปิด สำหรับเด็ก การปลูกผักปลอดสารพิษด้วยแนวโน้มในอนาคต ผู้บริโภคเริ่มหันมาใส่ใจในคุณภาพชีวิตและมีการหมุนเวียนในการ เก็บเกี่ยวสั้นคือ 2-3 เดือนและมีราคาดีกว่าการปลูกผักธรรมดา ทำ ให้มีรายได้พอเลี้ยงตนเองได้	การทำแปลงเกษตร จำเป็นต้องมีพื้นที่ ประมาณ 3 ไร่ เด็ก 10คน รวมบ้านพัก (สัมภาษณ์) • ปลูกผักปลอด สารพิษ • บ้านและพืชผัก สวนครัว	• การเพาะปลูกโรงเรือนโครงเหล็กขนาด6x25x2.5ม. ส่วนโค้งของหลังคาคลุมด้วยพลาสติกเคลือบสารuv ช่วยลดความร้อนของแสงลงและอายุการใช้งานนาน • มีพื้นที่เอนกประสงค์ไว้สำหรับจัดเตรียมผักผลไม้เพื่อ ล้างบรรจุและจัดเตรียมสำหรับส่งขาย จำเป็นต้องมี พื้นที่กว้างและเรียบ	

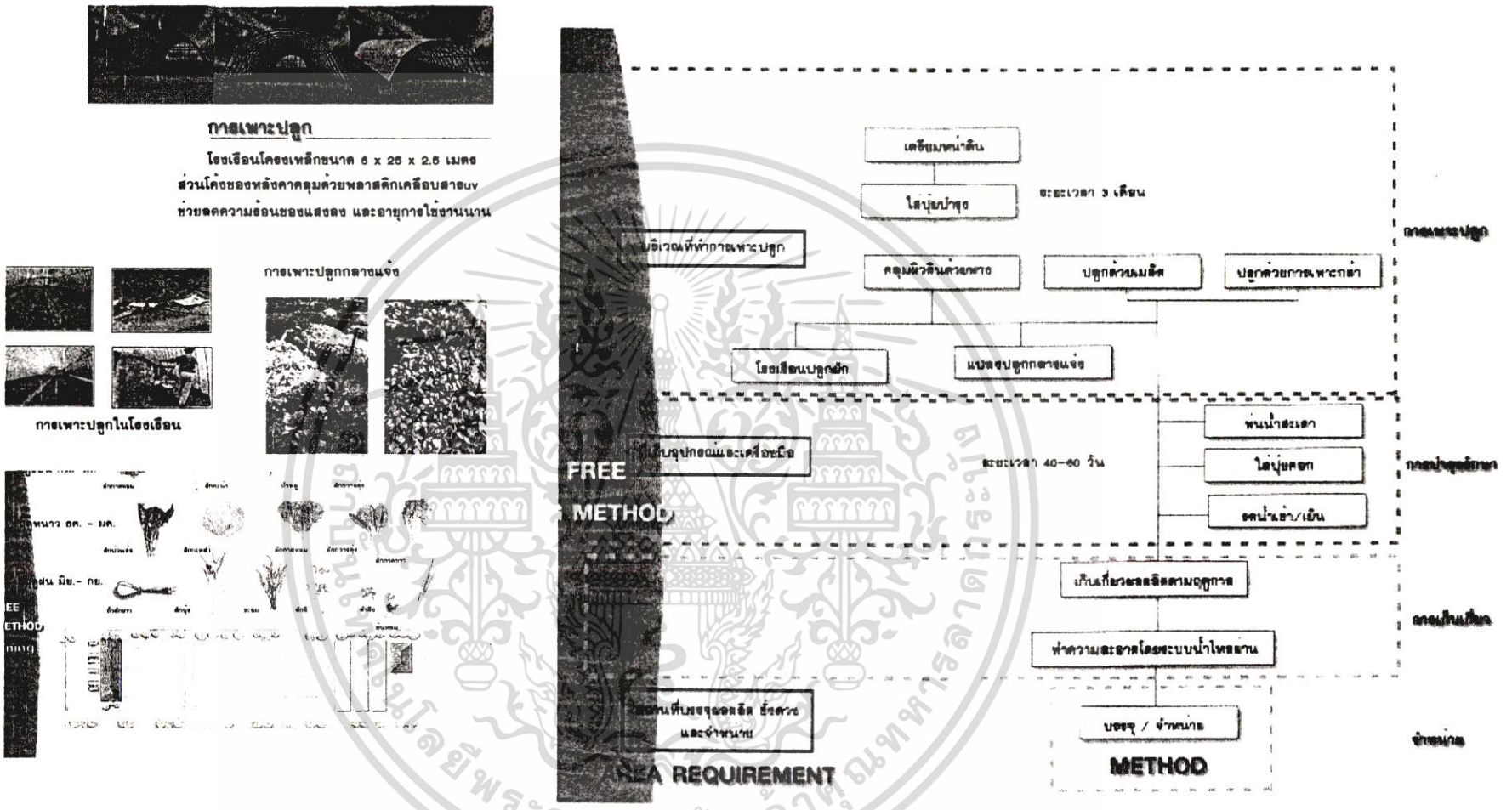

ภาพที่ 5.3 แสดงการเตรียมการปลูกผักปลอดสารพิษ

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
1. ห้องพยาบาล	ห้องตรวจสุขภาพ ทำแผล นอนพัก วัดส่วนสูงและชั่งน้ำหนัก มีแพทย์จากสาธารณะสุขเข้ามาตรวจ 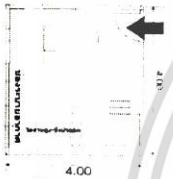 A.5 ห้องพยาบาล 16.00-25.00 ตารางเมตร	16.00-25.00 ผู้ใช้บริการ 1-2 คน	ตำแหน่งพ.ท.ของห้องควรจัดให้อยู่บริเวณด้านหน้าติดกับส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ทำให้สะดวกต่อการเข้า-ออกของหมอหรือพยาบาลชุมชนเข้ามาเยี่ยมอาการของเด็กได้ดูแลอย่างใกล้ชิด	เครื่องเรือนประกอบด้วย เตียงนอนผู้ป่วย 2 เตียง ตู้เก็บอุปกรณ์ยา ตู้เก็บแฟ้ม ,ที่ชั่งน้ำหนัก,วัดส่วนสูง,ฉากกั้นห้อง
2. ห้องเก็บของบริจาค	ที่เก็บเสื้อผ้าจากการบริจาค ยาสีฟัน สบู่ ยารักษาโรค 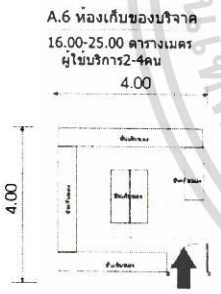	16.00-25.00 ผู้ใช้บริการ 2-4 คน	เป็นพื้นที่แห้งไม่ชื้นเครื่องเรือนเก็บของใช้ สามารถหาง่ายหยิบใช้ได้เป็นหมวดหมู่ที่เก็บเสื้อผ้าส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ได้รับจากการบริจาค เด็กจะมีเสื้อผ้าติดตัวมาเพียงชุดเดียว ครูจะมีเสื้อผ้าสำรองไว้ให้เด็กได้สลับสับเปลี่ยนและมีแปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ยารักษาโรคเตรียมไว้ให้ และห้องเด็กโตจะมีตู้เก็บเครื่องใช้และตู้เสื้อผ้าต่างหาก	ตู้เก็บของจำนวน 6 ตู้ ตู้ลอย จำนวน 4 ด้าน

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและอุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
3. ครัว	ในพื้นที่นี้ประกอบกิจกรรม การเตรียมอาหาร การปรุงอาหาร และการจัดเก็บอาหาร ลักษณะเป็นครัวไทย ครูเวรและเด็กจะทำหน้าที่สลับสับเปลี่ยนกันไป	ผู้ใช้บริการ 5-10 คน 32.50 ตรม.	วัสดุที่ใช้สามารถดูแลทำความสะอาดได้ง่าย มีความคงทน การปรุงอาหารภายในบ้านต้องมีใช้อุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้ได้ปริมาณที่เพียงพอต่อจำนวนเด็กและครู	• เคาน์เตอร์ ทำอาหาร • อ่างล้างจาน • ชั้นวางของ • ที่วางเตาแก๊ส
4. ลานซักล้าง	ประกอบกิจกรรมซักผ้า ตากผ้า ล้างภาชนะ 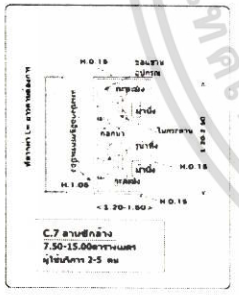	ผู้ใช้บริการ 2-5 คน 7.50-15.00 ตรม.	มีลักษณะเป็นลานโล่ง พื้นเป็นปูนขัดมันมีการระบายน้ำที่ดี รองรับการใช้งานหนัก	ทำราวตากผ้าแบบเสาฝังพื้นกับที่แบบถาวร

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)	ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)	ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)	เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)
5. ห้องพักเด็กรวม	<u>ห้องนอนรวม</u> โดยการนอนเรียงเป็นแถว พักผ่อน,พูดคุยกันในกลุ่ม ปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่,ดูโทรทัศน์,เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ 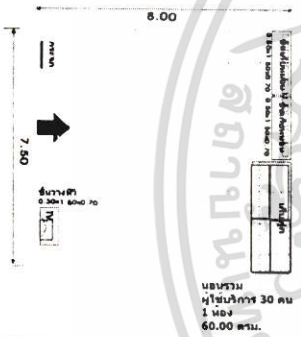	ผู้ใช้บริการ 10-20 คน 60 ตรม.	<u>นอนรวม</u> ต้องการอากาศถ่ายเท และหน้าต่างควรติดมุ้งลวด เพื่อป้องกันยุง และพื้นห้องไม่ควรให้เป็นพื้นซีเมนต์(ความเย็นจากพื้นสู่เด็ก) ควรปูเป็นพื้นไม้ปาเก้ มีบรรยากาศที่อบอุ่น	<u>นอนรวม</u> โดยมีเครื่องใช้เช่น ฟูกปู และมีพื้นที่เก็บอุปกรณ์เครื่องนอน หมอน ผ้าห่ม

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนบริการ	หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)	ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)	ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)	เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)
6. ห้องพักเด็กโต	ห้องนอนเดี่ยว กิจกรรมเพื่อการพักผ่อน เช่น พื้นที่นั่งเล่นโดยเฉพาะเด็กผู้ชายจะชอบเล่นกีตาร์ในห้อง วาดรูปการ์ตูน นักฟุตบอล และพื้นที่เก็บเสื้อผ้า จากการสำรวจห้องนอนเด็ก 1ห้อง ต่อเด็ก 4 คน 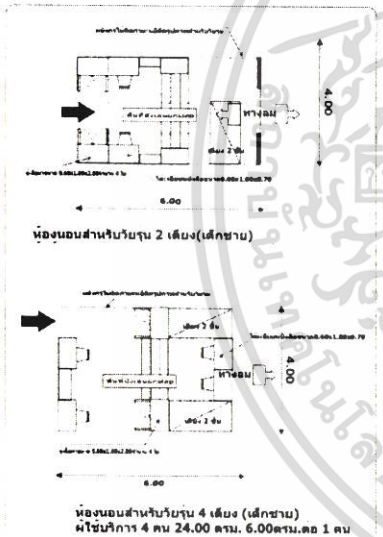	ผู้ใช้บริการ 10 คน พื้นที่ 60 ตรม.	นอนเดี่ยว เป็นห้องนอนที่มีความน่าสนใจในการเล่นระดับของพื้นห้องลักษณะของเตียง ควรเป็นเตียงที่ออกแบบให้มี functionการใช้งานที่หลากหลาย ทำให้พื้นที่ภายในห้องประหยัดควรมีแสงสว่างเพียงพอที่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ รู้สึกเป็นส่วนตัว	นอนเดี่ยว เตียงเดี่ยว หรือเตียง2 ชั้น การใช้เตียงเดี่ยวข้อเสียคือทำให้ต้องมีพื้นที่เพิ่มขึ้นเพราะปกติบ้านเด็กนิยมใช้เตียงนอนสองชั้น ทำให้ประหยัดพื้นที่ใช้สอย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก (Area or Department) ส่วนเจ้าหน้าที่	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม (Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่ ตารางเมตร (Size)**	**ลักษณะของพื้นที่ (Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ อุปกรณ์ทำงานหลัก (Furniture and Equipment)**
1. ห้องเก็บประวัติ	กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเก็บประวัติ การทำงานของเจ้าหน้าที่ บันทึกประวัติ ,ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับทางองค์กรต่าง ๆ การนั่งสัมภาษณ์เด็กเก็บข้อมูลของเด็ก	ผู้ใช้บริการ 1-2 คน พื้นที่ประมาณ 4-6ตรม.	ลักษณะของพื้นที่เป็นห้องที่มีเครื่องเรือนเช่น ตู้เอกสาร ลักษณะเป็นส่วนตัว 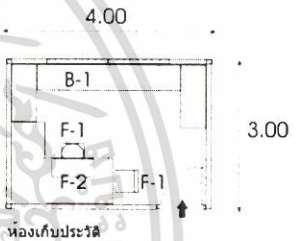	• B-1 ตู้เก็บเอกสาร • F-1 เก้าอี้ทำงาน • F-2 โต๊ะทำงาน
2. ห้องพักเจ้าหน้าที่	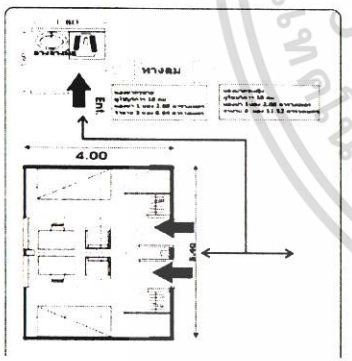	ผู้ใช้บริการ 7 คน พื้นที่ประมาณ 77.00 ตรม.	ลักษณะของพื้นที่เป็นห้องพักเจ้าหน้าที่ต้องการให้มีความใกล้ชิดกับส่วนห้องน้ำ สะดวกในการสัญจรและความปลอดภัย ภายในห้องควรมีช่องแสงเพื่อการนั่งอ่านรายงาน เขียนหนังสือ และมีเตียงนอน ที่เก็บเสื้อผ้า ใกล้กับห้องพักของเด็กหญิง	• เตียงนอน จำนวน 1 เตียง • โต๊ะเขียนหนังสือ จำนวน 1 โต๊ะ • ตู้เสื้อผ้า จำนวน 1 ตู้ • โซฟา จำนวน 1 อัน

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

รายละเอียดในการออกแบบพื้นที่บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชาย				
พื้นที่หรือหน่วยงานหลัก **(Area or Department)**	**หน้าที่ใช้สอยในพื้นที่-กิจกรรม** **(Space for Function or Activity)**	**ขนาดของพื้นที่** **ตารางเมตร** **(Size)**	**ลักษณะของพื้นที่** **(Proxemic or Relationship)**	**เครื่องเรือนและ** **อุปกรณ์ทำงานหลัก** **(Furniture and Equipment)**
3. ห้องน้ำเจ้าหน้าที่	กิจกรรมอาบน้ำ สุขอนามัยของเจ้าหน้าที่ และครู 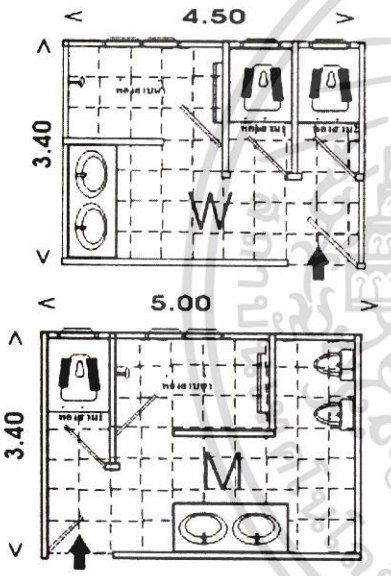 	ผู้ใช้บริการ 7-10 คน ห้องน้ำหญิง 15.30 ตรม. ห้องน้ำชาย 17.00 ตรม. รวม 32.30 ตรม.	พื้นที่ภายในสำหรับการใช้สอยสำหรับห้องอาบน้ำและห้องส้วม แยกสำหรับเพศชายและหญิง ควรมีการระบายอากาศที่ดี และใกล้กับห้องพัก	• โถปัสสาวะ 3 ตัว • โถปัสสาวะชาย 2 ตัว • อ่างล้างหน้า 4 ตัว

ตารางที่ 5.6 แสดงข้อมูลขนาดพื้นที่ของบ้านเปิดสำหรับเด็กหญิง (พื้นที่ภายใน)

พื้นที่	ตร.เมตร	ร้อยละ
1. ลานเอนกประสงค์	36	19%
2. ห้องเอนกประสงค์	30	11%
3. ห้องพยาบาล	16	6%
4. ห้องเก็บของบริจาค	16	6%
5. ครัว	32.5	12%
6. ห้องพักเด็ก	24	9%
7. ห้องน้ำเด็ก	14.4	5%
8. ลานซักล้าง	7.5	3%
9. ห้องเก็บประวัติ	4	1%
10. ห้องพักจนท.	55	22%
11. ห้องน้ำจทน.	32.3	12%
รวม	**267.7**	**100%**

ตารางที่ 5.7 แสดงข้อมูลขนาดพื้นที่ของบ้านเปิดสำหรับเด็กชาย(พื้นที่ภายใน)

พื้นที่	ตร.เมตร	ร้อยละ
1. ลานเอนกประสงค์	50	12%
2. ห้องเอนกประสงค์	30	7%
3. โรงเก็บของฝึกซ่อม	30	7%
4. ห้องพยาบาล	16	4%
5. ห้องเก็บของบริจาค	16	4%
6. ครัว	32.5	8%
7. ซักล้าง	7.50	2%
8. ห้องพักเด็กรวม	60	14%
9. ห้องพักเด็กโต	60	14%
10. ห้องเก็บประวัติ	4	1%
10. ห้องพักจนท.	77	19%
11. ห้องน้ำจทน.	32.3	8%
รวม	**415.3**	**100%**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

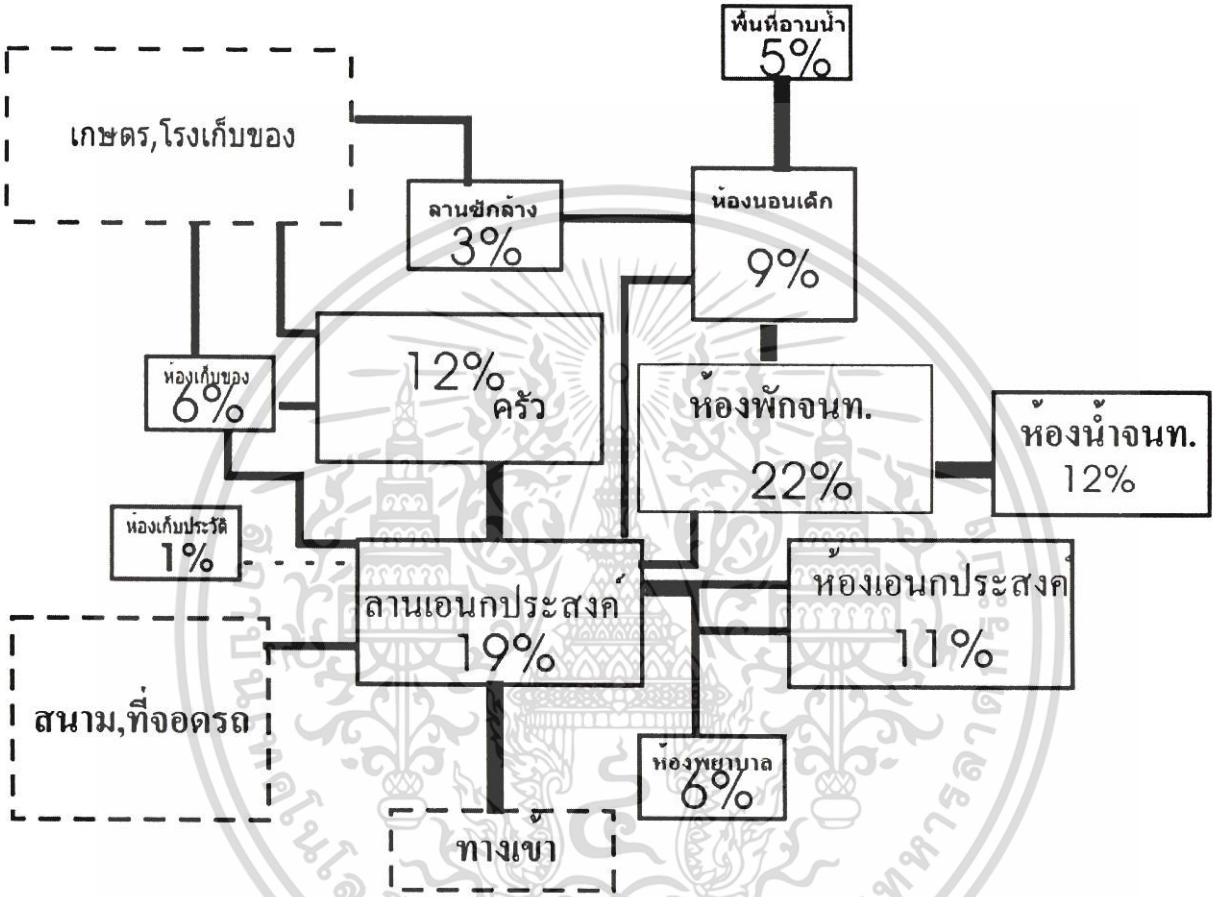

ภาพที่ 5.4 แสดงความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่บ้านพักหญิง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

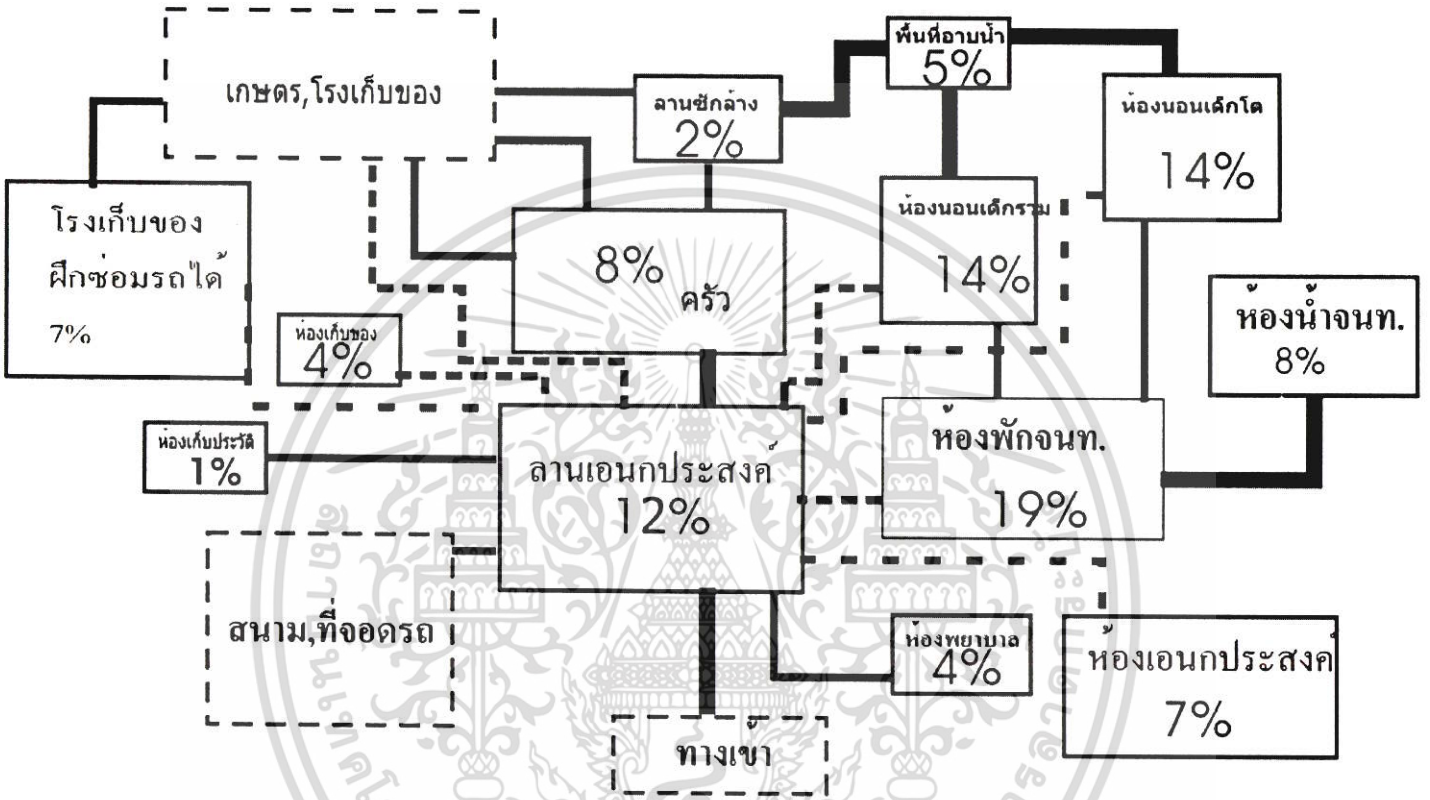

ภาพที่ 5.5 แสดงความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่บ้านพักชาย

5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยนี้คือได้พบประเด็นเรื่องความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่หญิงในการปฏิบัติงานต่อเด็กในยามวิกาลเพราะส่วนใหญ่เด็กเร่ร่อนชายอยู่ในช่วงวัยรุ่น ส่วนการจัดผังของที่พักจึงควรแยกส่วนของเด็กชายและเด็กหญิงโดยมีเจ้าหน้าที่หรือครูคอยดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กิตติวัชร์ ศิริจันทร์สว่าง. 2541. **ต้นแบบในการจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในของ "สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน."** สำหรับเด็กอายุ2-3 ปี : กรณีศึกษาเขตเมืองชั้นกลาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

กิตติสัค สิงขโรทัย. 2540. เด็กไทยทางเลือกทางรอด.

จิระภา คลังระหัด. 2539. **ภาวะจิตของเด็กเร่ร่อนที่อาศัยอยู่ในบ้านสร้างสรรค์เด็ก.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จันทนี เพชรานนท์. 2542. **การทำรายละเอียดประกอบโครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ประดินันท์ อุปรมัย. 2525. **พฤติกรรมวัยเด็ก.** สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร.

ไพบูลย์ วังรุ่งเรืองกิจ. 2543. **ระเบียบวิธีวิจัย.** กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีอาคาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนพร วรฉัต. 2543. **การศึกษาการจัดพื้นที่ใช้สอย สำหรับศูนย์คอมพิวเตอร์ส่วนกลางประจำมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2541. **พฤติกรรมมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มูลเหตุทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

วัลลภ ตังคณานุรักษ์. 2540. **เด็กเร่ร่อน : ปัญหาและทางออก.** พิมพ์ครั้งที่2 : เอกสารวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง สถาบันพระปกเกล้า.

สมพงษ์ จิตระดับ. 2540. **วัฒนธรรมเด็กเร่ร่อนในท้องถนน.** พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมท่อน นุสนธิ์. 2540. **เด็กกำพร้าในพุทธศาสนาและอิสลาม : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการสงเคราะห์เด็กกำพร้า วัดสระแก้ว อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง กับมูลนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าของสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการวิจัย เรื่อง การติดตามการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเร่ร่อน .

อุ่นตา นพคุณ, นภมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม, นิลุบล ฉลวยศรี. 2535.**รายงานวิจัย เรื่อง องค์การหลักภาคเอกชนที่พัฒนาเด็กเร่ร่อนในประเทศไทย.** สภาองค์กรการพัฒนาเด็กและเยาวชน.

Craig, M. 1980. Evaluation of Designed Environments : Methods For post-Occupancy Evaluation , Michigan : University of Michigan.

Johnson Wenk/Black Star. 1994. **Developmental psychology today.** United States Copyright.

Wolf, F.E. et. al. 1988. Post-Occupancy Evaluation. Newyork : Van Nostrand Reinhold.

Zimring, C.M. and Reizenstein, J.E. 1980. Post-Occupancy Evaluation and Overview Environment and Behavior. Michigan : University of Michigan.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สังเกตการณ์.....

ณ. มูลนิธิ.....

ชุดที่ 1 แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมสำหรับเด็กเร่ร่อน วันที่ ..... /..... 2546

3) กิจกรรมในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว

3.1 กิจกรรมประจำวัน

3.1.1ประเภทกิจกรรมต่าง ๆ	3.1.2 เนื้อหาวิธีของกิจกรรม (วรรณกรรมบทที่ 2)	3.1.3 พฤติกรรมในการประกอบกิจกรรม	3.1.4 อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม
กิจกรรมที่ ...	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดที่ 2 แบบสังเกตการณ์แบบมีโครงร่างสำหรับเด็กเร่ร่อน ว/ด/ป.....

ผู้สังเกตการณ์.....

ณ. มูลนิธิ.....

3.1.4 ช่วงเวลาทำกิจกรรม .....

3.1.5 จำนวนผู้ร่วมทำกิจกรรม.....

3.1.6 ตำแหน่งในการประกอบกิจกรรม7

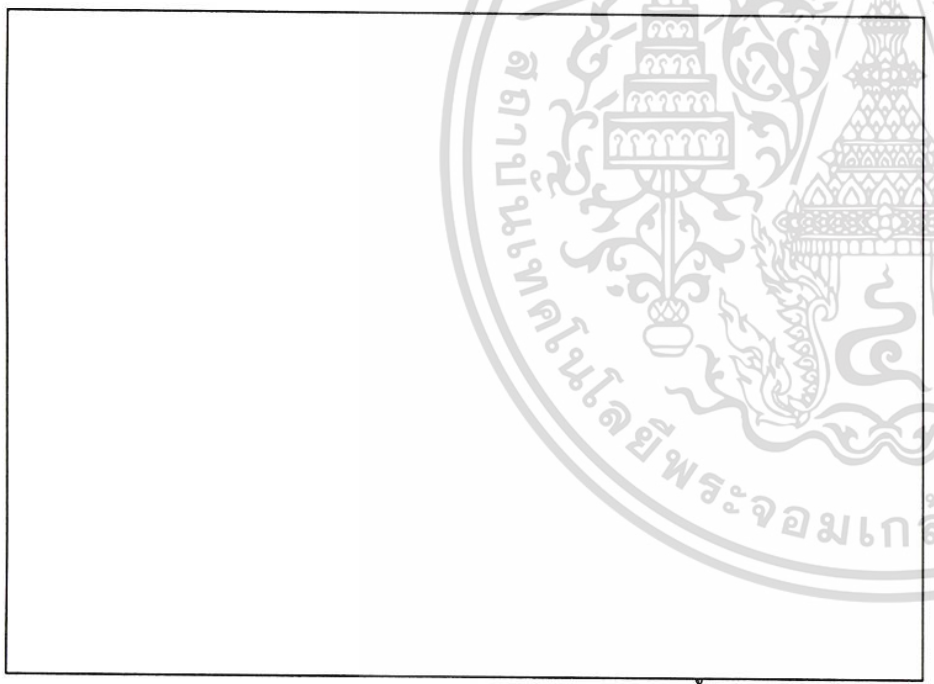

ผังพื้นภายในบ้านเปิด

3.1.7 การกระจายตัวในการทำกิจกรรม

(รวมข้อ 5. 2 ความหนาแน่น จำนวนคนต่อพื้นที่)

พื้นที่ทั้งหมดของส่วนต่าง ๆ ภายในบ้าน

ส่วนทำกิจกรรมที่ 1 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ส่วนทำกิจกรรมที่ 2 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ส่วนทำกิจกรรมที่ 3 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ส่วนทำกิจกรรมที่ 4 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ส่วนทำกิจกรรมที่ 5 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ส่วนทำกิจกรรมที่ 6 คือ .....ใช้พื้นที่ส่วน.....

พื้นที่ประมาณ ..... ตารางเมตร เด็ก ..... คน เด็ก 1 คนมีพื้นที่.....ตร.ม.

ผู้สำรวจ.....

ณ. มูลนิธิ.....

ชุดที่ 3 แบบสำรวจบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน วันที่ ...../.....

4) องค์ประกอบทางด้านใช้สอยภายในบ้านเปิด

4.1 ที่ตั้งโครงการ

4.1.1 ลักษณะที่ตั้งโครงการ

4.2 การจัดพื้นที่และทางสัญจรในอาคาร

4.2.1 ลักษณะการจัดพื้นที่และทางสัญจรภายในอาคาร

4.2.2 ขนาดของพื้นที่

ส่วนพื้นที่ 1 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 2 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 3 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 4 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 5 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 6 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

ส่วนพื้นที่ 7 คือ .....ปริมาตรพื้นที่.....=.....ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ความง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่

4.3.1 พื้นที่ที่สามารถทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 กิจกรรม

พื้นที่ส่วนที่1 คือ ส่วน.....สามารถเปลี่ยนพื้นที่ ได้ .....เป็นพื้นที่.....
ไม่ได้..... เพราะ.....

พื้นที่ส่วนที่2 คือ ส่วน.....สามารถเปลี่ยนพื้นที่ ได้ .....เป็นพื้นที่.....
ไม่ได้..... เพราะ.....

พื้นที่ส่วนที่3 คือ ส่วน.....สามารถเปลี่ยนพื้นที่ ได้ .....เป็นพื้นที่.....
ไม่ได้..... เพราะ.....

พื้นที่ส่วนที่4 คือ ส่วน.....สามารถเปลี่ยนพื้นที่ ได้ .....เป็นพื้นที่.....
ไม่ได้..... เพราะ.....

พื้นที่ส่วนที่5 คือ ส่วน.....สามารถเปลี่ยนพื้นที่ ได้ .....เป็นพื้นที่.....
ไม่ได้..... เพราะ.....

4.4 เครื่องเรือนภายในอาคาร

4.4.1 ประเภทเครื่องเรือน	4.4.2 ลักษณะเครื่องเรือน	4.4.3 ขนาดเครื่องเรือน	4.4.4 ง่ายต่อการเคลื่อนย้าย	4.4.5 ง่ายการปรับเปลี่ยนรูปแบบ
1.				
2.				
3.				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นและความพึงพอใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่.....ชุดที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาเกณฑ์เพื่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเกณฑ์ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิจัยระดับมหาบัณฑิต เรื่องการศึกษาเกณฑ์เพื่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของนางสาวสิริโสภา องคณานุวงศ์ นักศึกษาปริญญาโทภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในองค์กรเพื่อเด็กเร่ร่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการกรอกแบบสอบถามทุกข้อ ตามความคิดเห็นของท่านซึ่งผลที่ได้จะนำไปใช้ประกอบการทำวิจัย และสามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนสำหรับองค์กรต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อรองรับเด็กเร่ร่อน เพื่อให้เหมาะสมต่อพฤติกรรมและกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนภายในบ้านเปิด *ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ได้จากท่านทั้งหมดนี้จะใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น และจะไม่ส่งผลเสียใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น...*

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 7 หน้า แบ่งกลุ่มคำถามเป็น 3 ส่วน

กรุณาทำเครื่องหมาย √ ในข้อที่ท่านเลือก

ส่วนที่ 1 :_ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง ( )

1.2 อายุ .....ปี

☐ 1. ต่ำกว่า13-15 ปี ☐ 2. 13-15 ปี (วัยรุ่นตอนต้น)

☐ 3.15-18 ปี (วัยรุ่นตอนกลาง) ☐ 4.สูงกว่า15-18 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย)

1.3 ส่วนสูง.....ซม.

1.4 น้ำหนัก.....กก.

1.5 ภูมิลำเนา ☐ 1. กรุงเทพมหานคร

☐ 2. ต่างจังหวัด

1.6 ท่านมีพี่น้องกี่คน(รวมท่านด้วย)

☐ 1. คนเดียว ☐ 2. 2 คน

☐ 3. 3 คน ☐ 4. 4 คนขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 สาเหตุที่ท่านออกมาใช้ชีวิตภายนอกบ้าน

☐ 1. ครอบครัว ☐ 2. ญาติ พี่น้อง

☐ 3. เพื่อนชักชวน ☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.8 ท่านเคยใช้บริการสถานสงเคราะห์หรือบ้านพักหรือไม่

☐ 1. ไม่เคย ☐ 2. เคย ตอบข้อ1.5.1

1.8.1 ท่านใช้บริการสถานสงเคราะห์ขององค์กรใดบ้าง(ตอบได้ทั้ง1และ2)

☐ 1. รัฐจำนวน.....ครั้ง

☐ 1.เข้าใช้บริการโดยสมัครใจ ☐ 2.ถูกจับ

☐ 2. เอกชน จำนวน.....ครั้ง

☐ 1. เข้าใช้บริการโดยสมัครใจ ☐ 2. ถูกจับ

ส่วนที่ 2 : สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบ้านพัก

2.1 ความพึงพอใจต่อที่ตั้งของบ้านพักต่อการเดินทางเข้าไปใช้บริการ

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.2 ความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่บ้านพักเมื่อเทียบกับจำนวนของผู้พักอาศัย

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.3 ความพึงพอใจต่อบุคลากรภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.4 ความพึงพอใจต่อขนาดพื้นที่ใช้สอยของตัวท่านเองภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.5 ความพึงพอใจต่อสภาวะความเป็นส่วนตัวเมื่ออยู่ภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.6 ความพึงพอใจต่อการสัญจรภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.7 ความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.8 ความพึงพอใจต่อการทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ภายในบ้านพัก

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

2.9 ความพึงพอใจต่อขนาดของบ้าน

☐ 1.กว้างมาก ☐ 2.กว้าง ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.แคบ ☐ 5.แคบมาก

2.10 ความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในอาคาร

☐ 1.สว่างมาก ☐ 2.สว่าง ☐ 2.เฉยๆ ☐ 4.สลัวๆ ☐ 5.มืดมาก

2.11 ความพึงพอใจต่อการระบายอากาศ

☐ 1.โปร่งมาก ☐ 2.โปร่ง ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ทึบ ☐ 5.ทึบมาก

2.12 ความพึงพอใจต่อความเย็นสบาย

☐ 1.หนาวมาก ☐ 2.หนาว ☐ 3.เย็นสบาย ☐ 4.ร้อน ☐ 5.ร้อนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13 ความพึงพอใจโดยรวม

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

ส่วนที่ 3 : สำรวจความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องเรือน และทัศนคติในการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่บ้านพัก

3.1 ท่านพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของสนาม

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.2 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของสนาม

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.3 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ สนาม

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.4 ท่านต้องการให้ภายในบ้านพักใช้สนามรูปแบบใด เรียงลำดับต้องการมาก 4 -1

☐ สนามโล่งกลางแจ้งปูหญ้า ☐ สนามลานปูน

☐ สนาม เลงกลางแจงลานคน ☐ สนามโล่งกลางแจ้งพื้นอิฐ

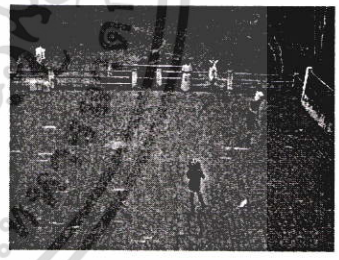

ส่วนลานกิจกรรม

3.5 ท่านพึงพอใจต่อรูปแบบของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.6 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของลานทำกิจกรรมที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.7 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ ลานกิจกรรม

☐ 1.พอใจมาก ☐ 2.พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ท่านต้องการให้พื้นที่ลานกิจกรรมเป็นแบบใด

☐ 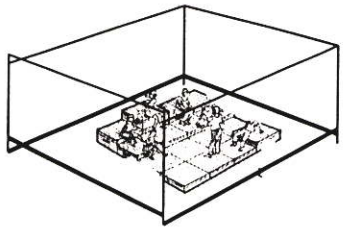 ☐ 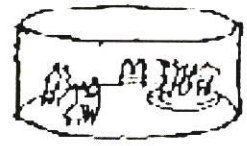

ส่วนทานอาหาร

3.9 ท่านพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนทานอาหารที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.10 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของส่วนทานอาหารที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.11 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ ส่วนทานอาหาร

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4.ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.12 ท่านต้องการให้ส่วนทานอาหารใช้โต๊ะทานอาหารรูปแบบใด

☐ ☐ 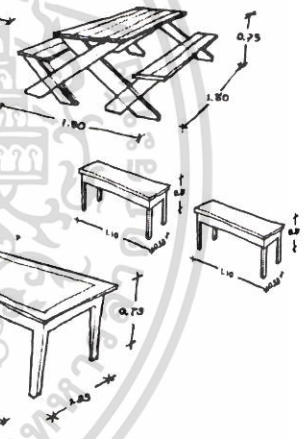

ส่วนเรียนหนังสือ

3.13 ท่านพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.14 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของส่วนเรียนหนังสือที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.15 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ ส่วนเรียนหนังสือ

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3.เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.16 ท่านต้องการให้ส่วนนั่งเรียนหนังสือรูปแบบใด

☐ ☐ 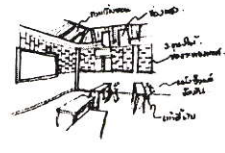

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

☐ 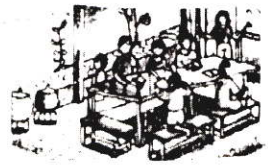

☐

ส่วนห้องนั่งเล่น

3.17 ท่านพึงพอใจต่อรูปแบบของห้องนั่งเล่นที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.18 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของห้องนั่งเล่นที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5.ไม่พอใจมาก

3.19 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ ส่วนห้องนั่งเล่น

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.20 ท่านต้องการให้ส่วนนั่งห้องนั่งเล่นรูปแบบใด

☐ 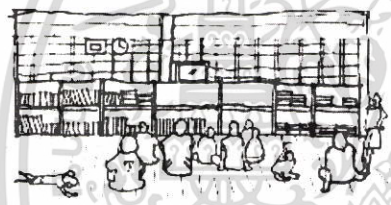

☐

ส่วนห้องนอน

3.21 ท่านพึงพอใจต่อรูปแบบของส่วนห้องนอนที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.22 ท่านพึงพอใจที่มีต่อขนาดของส่วนห้องนอนที่มีอยู่

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.23 ท่านพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่บริเวณรอบ ๆ ส่วนห้องนอน

☐ 1. พอใจมาก ☐ 2. พอใจ ☐ 3. เฉยๆ ☐ 4. ไม่พอใจ ☐ 5. ไม่พอใจมาก

3.24 ท่านต้องการให้ส่วนห้องนอนมีบรรยากาศรูปแบบใด

☐ 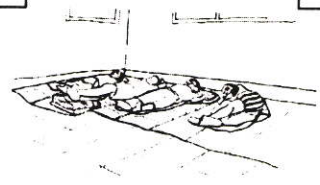

☐ 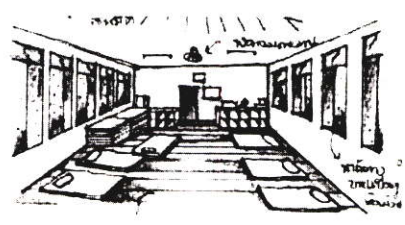

☐ 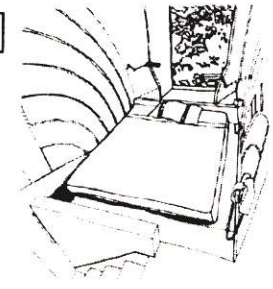

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

☐ 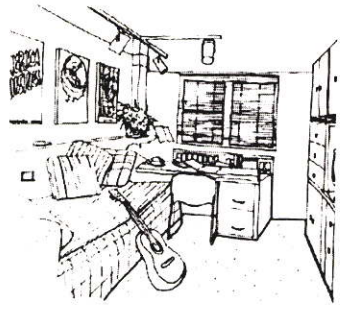

☐ 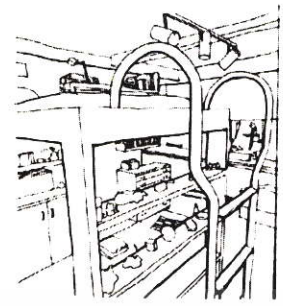

3.25 ท่านพึงพอใจต่อเครื่องเรือนรูปแบบใด

3.25.1เตียง

☐ 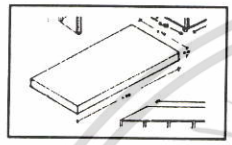

☐ 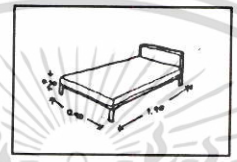

☐ 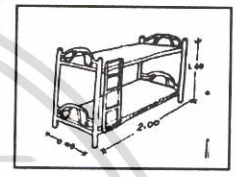

3.25.2 ตู้เสื้อผ้า

☐ 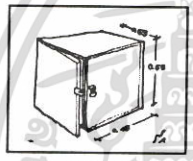

☐ 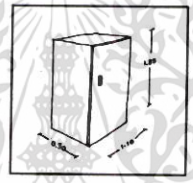

☐ 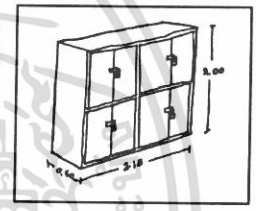

3.25.3 โต๊ะเขียนหนังสือ

☐ 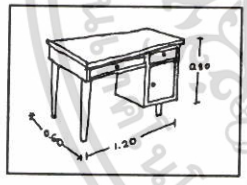

☐ 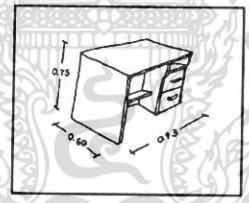

☐ 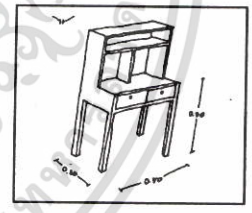

3.25.4 เก้าอี้

☐ 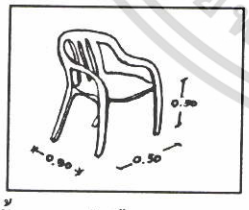

☐ 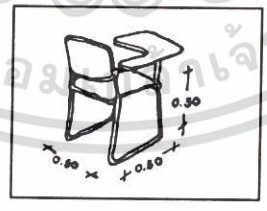

☐ 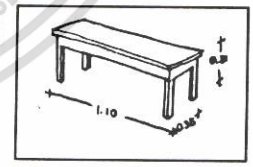

3.25.5 ชั้นวางหนังสือ

☐ 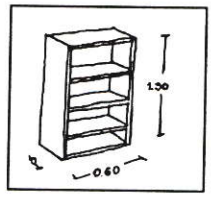

☐ 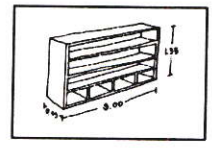

☐ 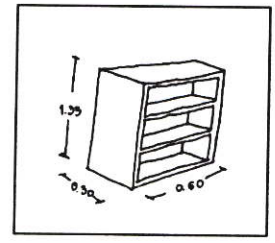

3.25.6 ชั้นวางรองเท้า

☐ 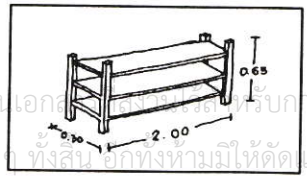

☐ 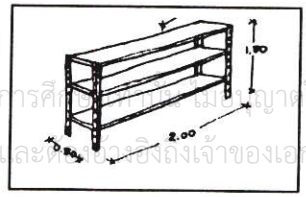

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่.....ชุดที่.....

แบบสอบถามเจ้าหน้าที่

เรื่อง

การศึกษาเกณฑ์เพื่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเกณฑ์ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิจัยระดับมหาบัณฑิต เรื่องการศึกษาเกณฑ์เพื่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของนางสาวสิริโสภา องคณานุวงศ์ นักศึกษาปริญญาโทภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในองค์กรเพื่อเด็กเร่ร่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการกรอกแบบสอบถามทุกข้อ ตามความคิดเห็นของท่านซึ่งผลที่ได้จะนำไปใช้ประกอบการทำวิจัย และสามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนสำหรับองค์กรต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อรองรับเด็กเร่ร่อน เพื่อให้เหมาะสมต่อพฤติกรรมและกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการปรับพฤติกรรมของเด็กเร่ร่อนภายในบ้านเปิด *ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ได้จากท่านทั้งหมดนี้จะใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น และจะไม่ส่งผลเสียใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น...*

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 5 หน้า แบ่งกลุ่มคำถามเป็น 3 ส่วน

กรุณาทำเครื่องหมาย √ ในข้อที่ท่านเลือก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง

1.2 อายุ ☐ 1. ต่ำกว่า 25 ปี
☐ 2. 25-30 ปี
☐ 3. 31-40 ปี
☐ 4. 41-50 ปี
☐ 5. สูงกว่า 50ปี

1.3 สถานภาพ ☐ 1.โสด ☐ 2.สมรส ☐ 3.หย่า/แยกกันอยู่

1.4 ระดับการศึกษา

☐ 1.ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ 2.ประถมศึกษา ☐ 3.มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ 5. อาชีวศึกษา (ปวช./ปวส.) ☐ 6.ปริญญาตรี
☐ 7. ปริญญาโท ☐ 8.ปริญญาเอก

1.5 แผนกหน้าที่ในความรับผิดชอบในองค์กรของท่านโปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 รายได้ / เดือน

☐ 1.ต่ำกว่า 3,000-3,000 บาท ☐ 2.3,001-6,000 บาท ☐ 3.6,001-9,000 บาท

☐ 4.9,001-12,000 บาท ☐ 5.มากกว่า 12,000บาท ☐ 6.ไม่มีรายได้

1.7 ท่านต้องเดินทางไปยังบ้านเปิดของเด็กเร่ร่อนภายในองค์กรของท่านหรือไม่

☐ 1.ไปเป็นประจำ ☐ 2.ไปเป็นครั้งคราว ☐ 3. ไม่จำเป็นต้องไป

1.8 ประเภทการเข้าใช้บ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

☐ 1.ติดต่อประสานงานกับทางบ้านเด็ก ☐ 2.ส่งเด็กเร่ร่อนเข้าไป ☐ 3.เยี่ยมเยียนเด็ก

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวเด็กเร่ร่อนภายในองค์กรของท่าน

2.1 เด็กเร่ร่อนภายในบ้านเปิดท่านคิดว่าควรมีการจัดให้เด็กหญิงและเด็กชายอาศัยร่วมกัน แต่มีการแยกส่วนบ้านพักหรือไม่

☐ 1.ควร ☐ 2. ไม่ควร เพราะเหตุใด.....

2.2 กลุ่มอายุเด็กเร่ร่อนกลุ่มใดภายในบ้านเปิดที่มีมากที่สุ ☐ 1.13-15 ปี ☐ 2. 15-18 ปี

ด้านความสนใจของวัยรุ่น

2.3 เด็กเร่ร่อนภายในบ้านเปิดมีระดับความสนใจอย่างไรบ้างของแต่ละด้าน

2.5.1 ด้านอาชีพ

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

2.5.2 ด้านการเรียน

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

2.5.3 ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

2.5.4 เกมกีฬา

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

2.5.5 งานอดิเรก

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

2.5.6 การใช้จินตนาการ

☐ 1.สนใจมาก ☐ 2.สนใจปานกลาง ☐3.ไม่สนใจ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว

2.6.1 ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนมีใช้วิธีใดในการลงโทษ

☐ 1.ลงโทษทางกาย ☐ 2.ลงโทษทางวาจา

☐ 3.ลงโทษทางใจ ☐ 4.ลงโทษโดยการตัดสิทธิ์

2.7 ภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนมีการเสริมแรงโดยใช้วิธีใด

☐ 1.โดยการไม่แสดงความก้าวร้าวหากเด็กแสดงพฤติกรรมความก้าวร้าวใส่

☐ 2.โดยการให้รางวัลหากเด็กไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว.

2.8 เด็กภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนเด็กมีการเลียนแบบพฤติกรรมอย่างไรมากที่สุด

☐ 1.เลียนแบบก้าวร้าวจากเพื่อน ☐ 2. เลียนแบบความไม่ก้าวร้าวจากครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 เด็กภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน หากเด็กมีความคับข้องใจเด็กจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร

☐ 1. แสดงการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น

☐ 2.แสดงการหลบหนีออกจากสถานการณ์นั้น ๆ

☐ 3. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับบุคคลคู่กรณีทันที

ภาวะความเป็นส่วนตัว

2.10 ท่านคิดว่าควรให้เด็กช่วงวัยรุ่นนอนแยกกันหรือไม่เพื่อความเป็นส่วนตัว

☐ 1.ควร เพราะ ..... ☐ 2.ไม่ควร เพราะ.....

2.11 ท่านคิดว่าควรมีที่อ่านหนังสือแยกสำหรับเด็กช่วงวัยรุ่นหรือไม่เพื่อความเป็นส่วนตัว

☐ 1.ควร เพราะ ..... ☐ 2.ไม่ควร เพราะ.....

2.12 ท่านคิดว่าควรมีมุมหรือที่ยกระดับสำหรับเด็กช่วงวัยรุ่นหรือไม่ เพื่อความเป็นส่วนตัวของเด็ก

☐ 1.ควร เพราะ ..... ☐ 2.ไม่ควร เพราะ.....

2.13 พื้นที่ใช้สอยเฉลี่ยต่อคน เพียงพอต่อกิจกรรมหรือไม่

☐ 1.เพียงพอ ☐ 2.ไม่เพียงพอ

2.14 ส่วนใหญ่เด็กภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนชอบอยู่ส่วนไหนของบ้าน

☐ 1.ส่วนที่พักผ่อนห้องนั่งเล่น ☐ 2.ส่วนห้องนอน ☐ 3.ส่วนสนามกีฬา

☐ 4.ส่วนรับประทาน ☐ 5.ส่วนกิจกรรม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางด้านกายภาพ

รูปแบบของการศึกษา

3.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรการศึกษาของท่านภายในบ้านเปิดเหมาะสมสำหรับเด็กเร่ร่อนหรือไม่

☐ 1. ไม่เหมาะสม ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.เหมาะสมมาก

3.2 หากเป็นไปได้ท่านคิดว่าหลักสูตรใดที่เหมาะสมกับการสอนภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อน

☐ 1.หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ☐ 2.หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน(ก.ศ.น)

☐ 3.การศึกษาแบบซัมเมอร์ฮิลล์ ☐ 4.การศึกษาแบบมอนเตสเซอรี่

☐ 5.อื่น ๆโปรดระบุ.....

ความต้องการของผู้ใช้อาคาร

3.3 ท่านมีความรู้สึกว่าบรรยากาศภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนภายในองค์กรของท่านเป็นเช่นไร

		1	2	3	4	5	
แสงสว่าง	มืดทึบ	☐	☐	☐	☐	☐	สว่างมาก
สีสัน	มืดหม่น	☐	☐	☐	☐	☐	สดใส
เสียงรบกวน	หนวกหู	☐	☐	☐	☐	☐	เงียบสงบ
อุณหภูมิ	ชุ่มชื้น	☐	☐	☐	☐	☐	แห้งแล้ง
ขนาดพื้นที่	ใหญ่มาก	☐	☐	☐	☐	☐	เล็กเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมในการปรับพฤติกรรม

3.4 ท่านคิดว่าสิ่งเหล่านี้มีความเหมาะสมกับการทำกิจกรรมภายในบ้านเปิดหรือไม่

3.4.1 ขนาดพื้นที่

☐1.เหมาะสมมาก ☐2.เหมาะสมปานกลาง ☐3.ไม่เหมาะสม

3.4.2 ความสูงของพื้นที่

☐1.เหมาะสมมาก ☐2.เหมาะสมปานกลาง ☐3.ไม่เหมาะสม

3.4.3 ประเภทของพื้นที่

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.4.4 จำนวนผู้ใช้พื้นที่

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.4.5 เวลาในการเข้าใช้

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.4.6 ขนาดอุปกรณ์ประกอบ

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่/กลุ่มพื้นที่

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.4.8 การจัดอุปกรณ์เครื่องเรือน

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

องค์ประกอบทางด้านใช้สอย

3.5 ท่านคิดว่าในการเข้า-ออกบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนมีความสะดวกหรือไม่

☐ 1.สะดวกมาก ☐ 2.สะดวกปานกลาง ☐ 3.ไม่สะดวก

3.6 ท่านคิดว่าทางสัญจรภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนเป็นอย่างไร

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง ☐ 3.ไม่เหมาะสม

3.7 ภายในบ้านเปิดมีพื้นที่ใช้สอยที่มีความสามารถในการปรับใช้งานได้หลากหลายรูปแบบหรือไม่อย่างไร

☐ 1.ไม่มี ☐ 2.มี โปรดระบุ.....

3.8 ท่านคิดว่าเครื่องเรือนภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนมีความเหมาะสมหรือไม่

☐ 1.เหมาะสมมาก ☐ 2.เหมาะสมปานกลาง

☐ 3.ไม่เหมาะสม โปรดระบุ.....

3.9 ท่านคิดว่าเครื่องเรือนภายในบ้านเปิดสำหรับเด็กเร่ร่อนมีความเพียงพอหรือไม่

☐ 1.เพียงพอ ☐ 2.ไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาว สิริโสภา องคณานุวงศ์

วัน/เดือน/ปีเกิด 21 มิถุนายน พ.ศ. 2522

ที่อยู่ 69/1 หมู่1 ซ.ภานุวงศ์ ถ.สุขุมวิท117 ต.บางเมือง อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270 โทร. 02-394-1539,0-1441-2137

ประวัติการศึกษา 2539 ศิลปะบัณฑิต สาขาออกแบบตกแต่งภายใน(เกียรตินิยมอันดับ2) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2547 สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ความชำนาญเฉพาะด้าน 1) การออกแบบวางผังพื้น เครื่องเรือน และงานระบบภายใน บ้านพัก อาศัยอาคารสำนักงาน โรงแรม ร้านค้า ร้านอาหาร และอาคารสาธารณะ

2) กำหนดประเภทวัสดุ สีและของประดับตกแต่งที่ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

3) การวิจัยสภาพแวดล้อมภายในอาคารโดยการประเมินภายหลังการใช้อาคารโดยวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POE : Post-Occupancy Evaluation)

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ.2546 -ปัจจุบัน นักออกแบบอิสระ รับงานออกแบบสถาปัตยกรรมภายในประเภทที่พักอาศัย, สำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้